

Službeni list

Europske unije

C 101

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Godište 61.

16. ožujka 2018.

Sadržaj

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2016. – 2017.

Dnevne sjednice od 4. do 7. srpnja 2016.

Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 289, 31.8.2017.

USVOJENI TEKSTOVI

I. Rezolucije, preporuke i mišljenja

REZOLUCIJE

Europski parlament

Utorak, 5. srpnja 2016.

2018/C 101/01	Rezolucija Europskog parlamenta od 5. srpnja 2016. o izbjeglicama: uključivanje u društvo i integracija na tržište rada (2015/2321(INI))	2
2018/C 101/02	Rezolucija Europskog parlamenta od 5. srpnja 2016. o provedbi preporuka Parlamenta iz 2010. o socijalnim i ekološkim standardima, ljudskim pravima i korporativnoj odgovornosti (2015/2038(INI))	19
2018/C 101/03	Rezolucija Europskog parlamenta od 5. srpnja 2016. o novoj, inovativnoj i budućnosti okrenutoj strategiji za trgovinu i ulaganja (2015/2105(INI))	30
2018/C 101/04	Rezolucija Europskog parlamenta od 5. srpnja 2016. o borbi protiv trgovine ljudima u vanjskim odnosima EU-a (2015/2340(INI))	47
Srijeda, 6. srpnja 2016.		
2018/C 101/05	Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o pripremi poslijeizborne revizije višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020.: mišljenje Parlamenta prije prijedloga Komisije (2015/2353(INI))	64
2018/C 101/06	Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka (2016/2038(INI))	79

HR

2018/C 101/07	Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o sinergijama u svrhu inovacija: europski strukturni i investicijski fondovi, Obzor 2020. i ostali europski fondovi povezani s inovacijama i programi EU-a (2016/2695(RSP))	111
2018/C 101/08	Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o strateškim prioritetima za program rada Komisije za 2017. (2016/2773(RSP))	116
2018/C 101/09	Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o odluci Japana da nastavi s kitolovom u sezoni 2015./2016. (2016/2600(RSP))	123
Četvrtak, 7. srpnja 2016.		
2018/C 101/10	Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2016. o položaju osoba s albinizmom u Africi, posebice u Malaviju (2016/2807(RSP))	126
2018/C 101/11	Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2016. o Bahreinu (2016/2808(RSP))	130
2018/C 101/12	Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2016. o Mjanmaru, posebno položaj etničke skupine Rohingja (2016/2809(RSP))	134
2018/C 101/13	Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2016. o provedbi Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom uz poseban osvrt na zaključne napomene Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom (2015/2258(INI))	138
2018/C 101/14	Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2016. o nacrtu uredbe Komisije o izmjeni Uredbe (EU) br. 432/2012 o utvrđivanju popisa dopuštenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, osim onih koje se odnose na smanjenje rizika od bolesti te na razvoj i zdravlje djece (D44599/02 – 2016/2708(RPS))	163

PREPORUKE

Europski parlament

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

2018/C 101/15	Preporuka Europskog parlamenta Vijeću od 7. srpnja 2016. o 71. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda (2016/2020(INI))	166
---------------	--	-----

III *Pripremni akti*

EUROPSKI PARLAMENT

Utorak, 5. srpnja 2016.

2018/C 101/16	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 5. srpnja 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije i Republike Perua o ukidanju viza za kratkotrajni boravak (12099/2015 – C8-0143/2016 – 2015/0199(NLE))	176
---------------	---	-----

2018/C 101/17	P8_TA(2016)0296	
	Ograničenja emisija za necestovne pokretne strojeve ***I	
	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 5. srpnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima u pogledu ograničenja emisija i homologacije tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve (COM(2014)0581 – C8-0168/2014 – 2014/0268(COD))	
	P8_TC1-COD(2014)0268	
	Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 5. srpnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni uredbi (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ	177

Srijeda, 6. srpnja 2016.

2018/C 101/18	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Protokola uz Sporazum o partnerstvu i suradnji između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Azerbajdžana, s druge strane, o okvirnom sporazumu između Europske unije i Republike Azerbajdžana o općim načelima sudjelovanja Republike Azerbajdžana u programima Unije (05616/2014 – C8-0043/2014 – 2013/0420(NLE)))	178
---------------	--	-----

2018/C 101/19	Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o stajalištu Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 2/2016 Europske unije za financijsku godinu 2016.: unošenje viška iz financijske godine 2015. (09586/2016 – C8-0225/2016 – 2016/2051(BUD))	179
---------------	--	-----

2018/C 101/20	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o stajalištu Vijeća u prvom čitanju radi donošenja direktive Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije (05581/1/2016 – C8-0188/2016 – 2013/0027(COD))	181
---------------	--	-----

2018/C 101/21	Amandmani koje je donio Europski parlament 6. srpnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju okvira za označavanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (COM(2015)0341 – C8-0189/2015 – 2015/0149(COD))	182
---------------	---	-----

2018/C 101/22	P8_TA(2016)0305	
	Europska granična i obalna straža ***I	
	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj graničnoj i obalnoj straži te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2007/2004, Uredbe (EZ) br. 863/2007 i Odluke Vijeća 2005/267/EZ (COM(2015)0671 – C8-0408/2015 – 2015/0310(COD))	
	P8_TC1-COD(2015)0310	
	Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 6. srpnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj graničnoj i obalnoj straži, i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 863/2007 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe Vijeća (EZ) br. 2007/2004 i Odluke Vijeća 2005/267/EZ . . .	222

2018/C 101/23	<p>P8_TA(2016)0306</p> <p>Europska agencija za pomorsku sigurnost ***I</p> <p>Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1406/2002 o osnivanju Europske agencije za pomorsku sigurnost (COM(2015)0667 – C8-0404/2015 – 2015/0313(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2015)0313</p> <p>Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 6. srpnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1406/2002 o osnivanju Europske agencije za pomorsku sigurnost</p>	223
2018/C 101/24	<p>P8_TA(2016)0307</p> <p>Agencija za kontrolu ribarstva Zajednice ***I</p> <p>Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 768/2005 o osnivanju Agencije za kontrolu ribarstva Zajednice (COM(2015)0669 – C8-0406/2015 – 2015/0308(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2015)0308</p> <p>Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 6. srpnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 768/2005 o osnivanju Agencije za kontrolu ribarstva Zajednice</p>	224
2018/C 101/25	<p>P8_TA(2016)0308</p> <p>Tajništvo nadzornog odbora OLAF-a ***I</p> <p>Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 u pogledu tajništva nadzornog odbora Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) (COM(2016)0113 – C8-0109/2016 – 2016/0064(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2016)0064</p> <p>Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 6. srpnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 u pogledu tajništva nadzornog odbora Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF)</p>	225

OZNAKE POSTUPAKA

- * postupak savjetovanja
- *** postupak suglasnosti
- ***I redovni zakonodavni postupak, prvo čitanje
- ***II redovni zakonodavni postupak, drugo čitanje
- ***III redovni zakonodavni postupak, treće čitanje

(Vrsta postupka ovisi o pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Amandmani Parlamenta:

Novi tekst piše se **podobljanim kurzivom**. Brisanja se označuju simbolom **■** ili precrtanim tekstom. Zamjene se označuju isticanjem novog teksta **podobljanim kurzivom** i brisanjem ili precrtavanjem zamijenjenog teksta.

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2016. – 2017.

Dnevne sjednice od 4. do 7. srpnja 2016.

Zapisnik sjednice objavljen je u SL C 289, 31.8.2017.

USVOJENI TEKSTOVI

Utorak, 5. srpnja 2016.

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2016)0297

Izbjeglice: uključivanje u društvo i integracija na tržište rada

Rezolucija Europskog parlamenta od 5. srpnja 2016. o izbjeglicama: uključivanje u društvo i integracija na tržište rada (2015/2321(INI))

(2018/C 101/01)

Europski parlament

- uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 78. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
- uzimajući u obzir Ženevsku konvenciju iz 1951. i protokol uz tu konvenciju,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 29. travnja 2015. o nedavnim tragedijama u Sredozemnom moru i migracijskoj politici i politici azila ⁽¹⁾ EU-a,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 10. rujna 2015. o migracijama i izbjeglicama u Europi ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Komisijin akcijski plan o migraciji u deset točaka koji je predstavljen na zajedničkom zasjedanju Vijeća za vanjske poslove i Vijeća za unutarnje poslove 20. travnja 2015. u Luxembourg, u
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Europski migracijski program” COM(2015)0240,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 7. lipnja 2016. naslovljenu „Akcijski plan za integraciju državljana trećih zemalja” (COM(2016)0377),
- uzimajući u obzir Komisijin prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika (COM(2016)0378),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. lipnja 2016. naslovljenu „Novi program vještina za Europu” (COM(2016)0381),

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0176.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0317.

Utorak, 5. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir Komisijin prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zajedničkog popisa EU-a sigurnih zemalja porijekla za potrebe Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite i o izmjeni Direktive 2013/32/EU (COM(2015)0452),
- uzimajući u obzir Direktivu 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (Direktiva o prihvatu),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Akcijski plan EU-a o vraćanju” COM(2015)0453),
- uzimajući u obzir preporuku Komisije o uspostavi zajedničkog „Priručnika o vraćanju” kojim će se koristiti nadležna tijela država članica pri izvršavanju zadaća povezanih s vraćanjem (C(2015)6250),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije o propisima o javnoj nabavi u vezi s trenutačnom azilantskom krizom (COM(2015)0454),
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visoke predstavnice Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku naslovljenu „Rješavanje izbjegličke krize u Europi: uloga vanjskog djelovanja EU-a” (JOIN(2015)0040),
- uzimajući u obzir Odluku Komisije o osnivanju Kriznog uzajamnog fonda Europske unije za stabilnost i rješavanje temeljnih uzroka nezakonite migracije i raseljenih osoba u Africi (C(2015)7293),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Upravljanje izbjegličkom krizom: hitne operativne, proračunske i pravne mjere Europskog migracijskog programa (COM(2015)0490),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 27. svibnja 2015. naslovljenu „Akcijski plan EU-a protiv krijumčarenja migranata (2015.-2020.)” (COM(2015)0285),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Europskom programu za integraciju državljana trećih zemalja,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Upravljanje izbjegličkom krizom: trenutačno stanje provedbe prioritetnih mjera u okviru Europskoga migracijskog programa” (COM(2015)0510),
- uzimajući u obzir zaključke koje je Europsko vijeće donijelo na sastanku održanom u lipnju 2014., na posebnom sastanku održanom 23. travnja 2015., na sastanku održanom 25. i 26. lipnja 2015., na neslužbenom sastanku predsjednika država ili vlada država članica EU-a održanom 23. rujna 2015., na sastanku 15. listopada 2015. te na sastancima održanima 17. i 18. prosinca 2015. te 18. i 19. veljače 2016.,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o sigurnim zemljama porijekla donesene na sastanku održanom 20. srpnja 2015., zaključke o migracijama donesene na sastanku održanom 20. srpnja 2015., zaključke o budućnosti politike vraćanja donesene na sastanku održanom 8. listopada 2015., zaključke o migracijama donesene na sastanku održanom 12. listopada 2015., zaključke o mjerama za rješavanje izbjegličke i migracijske krize donesene na sastanku održanom 9. studenoga 2015. te zaključke o osobama bez državljanstva donesene na sastanku održanom 4. prosinca 2015.,
- uzimajući u obzir zaključke predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća 20. srpnja 2015. o preseljenju s pomoću multilateralnih i nacionalnih programa 20 000 osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita,
- uzimajući u obzir Zajednički akcijski plan EU-a i Turske od 15. listopada 2015.,

Utorak, 5. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir izjavu donesenu 8. listopada 2015. na Konferenciji na visokoj razini o istočnosredozemnoj i zapadnobalkanskoj ruti te izjavu čelnika donesenu 25. listopada 2015. na sastanku o izbjegličkim tokovima na zapadnobalkanskoj ruti,
- uzimajući u obzir akcijski plan i političku izjavu sa sastanka na vrhu između Europske unije i afričkih zemalja na temu migracija održanog u Valletti 11. i 12. studenog 2015.,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji,
- uzimajući u obzir zajedničko izvješće Komisije i Vijeća o zapošljavanju uz komunikaciju o Godišnjem pregledu rasta za 2016.,
- uzimajući u obzir rezoluciju br. 1994 (2014) Parlamentarne skupštine Vijeća Europe,
- uzimajući u obzir aktivnosti i izvješća Europskog potpornog ureda za azil, a posebno njegovo godišnje izvješće o stanju u području azila u Europskoj uniji za 2014.,
- uzimajući u obzir članak 33. stavak 1. i stavak 2. Konvencije UN-a iz 1984. protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih i ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,
- uzimajući u obzir aktivnosti, godišnja izvješća i studije Agencije za temeljna prava, prije svega studije o teškim oblicima iskorištavanja radnika,
- uzimajući u obzir studiju resornog odjela A o integraciji migranata i njezinu utjecaju na tržište rada, studije resornog odjela C o provedbi članka 80. UFEU-a, o novim pristupima, alternativnim načinima i sredstvima za pristup postupcima za odobrenje azila za osobe koje traže međunarodnu zaštitu, o istraživanju nove mogućnosti za zakonodavstvo za migraciju radnika u EU, o jačanju zajedničkog europskog sustava azila i alternativa za rješenja iz Uredbe Dublin te o suradnji EU-a s trećim zemljama u području migracije, kao i bilješke i dokumente resornih odjela A i D o sredstvima EU-a za migracije i integraciju izbjeglica: analizu učinkovitosti i najbolje prakse za budućnost te studiju resornog odjela EXPO o migrantima na Sredozemlju: zaštita ljudskih prava,
- uzimajući u obzir studije Europske migracijske mreže (EMN), a posebno njezine studije o mjerama, praksama i podacima o maloljetnicima bez pratnje,
- uzimajući u obzir aktivnosti i izvješća visokog povjerenika UN-a za izbjeglice,
- uzimajući u obzir aktivnosti i izvješća posebnog izvjestitelja UN-a za ljudska prava migranata,
- uzimajući u obzir aktivnosti i izvješća Međunarodne organizacije za migracije,
- uzimajući u obzir rad i izvješća Europskog vijeća za izbjeglice i prognanike,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija o Europskom migracijskom programu usvojeno na 115. plenarnoj sjednici tog Odbora održanoj 3. i 4. prosinca 2015.,
- uzimajući u obzir mišljenja Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o Europskom migracijskom programu i Akcijskom planu EU-a protiv krijumčarenja migranata od 10. prosinca 2015.,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 27. travnja 2016. o integraciji izbjeglica u EU-u,

Utorak, 5. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 17. prosinca 2014. o situaciji na Sredozemlju i potrebi za cjelovitim pristupom EU-a migraciji ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir iskustvo stečeno programom EQUAL i izvučene pouke,
- uzimajući u obzir osnovna zajednička načela politike integracije useljenika u EU-u koja je donijelo Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove u studenome 2004., posebice načela 3, 5 i 7,
- uzimajući u obzir njegovu rezoluciju od 14. ožujka 2013. o integraciji migranata, njezinom utjecaju na tržište rada i vanjskom opsegu koordinacije sustava socijalne sigurnosti ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir relevantna izdanja Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD), posebno rad „Indicators of Immigrant Integration 2015: Settling in” (Pokazatelji integracije imigranata 2015: Integracija), „Making Integration Work: Refugees and others in need of protection” (Kako ostvariti uspješnu integraciju: Izbjeglance i ostali kojima je potrebna zaštita) i „A New Profile of Migrants in the Aftermath of the Recent Economic Crisis” (Novi profil migranata kao posljedica nedavne gospodarske krize),
- uzimajući u obzir relevantne publikacije Eurofounda, posebno dokumente „Izazovi usklađivanja politike u odnosu na državljane trećih zemalja” i „Pristupi integraciji izbjeglica na tržište rada u EU-u”,
- uzimajući u obzir dokument s rasprave osoblja Međunarodnog monetarnog fonda „Val izbjeglica u Europi: Ekonomski izazovi”,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Baze informacija o azilu (*Asylum Information Database*) za 2014. – 2015. naslovljeno „Zajednički sustav azila na prekretnici: izbjeglice u središtu krize solidarnosti u Europi”,
- uzimajući u obzir razmatranja UNHCR-a o međunarodnoj zaštiti u pogledu ljudi koji bježe iz Sirijske Arapske Republike, ažuriranje II. od 22. listopada 2013.,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 19. siječnja 2016. o politici usmjerenoj na razvoj vještina u borbi protiv nezaposlenosti mladih ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 10. rujna 2015. o socijalnom poduzetništvu i socijalnim inovacijama u borbi protiv nezaposlenosti ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2016. o situaciji u kojoj se nalaze žene izbjeglice i tražiteljice azila u EU-u ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir studiju koju je izradio Resorni odjel C Parlamenta u veljači 2016. o „Žene izbjeglice i tražiteljice azila: pitanje integracije”,
- uzimajući u obzir zaključke europskog Trostranog socijalnog samita od 16. ožujka 2016., posebice izjavu europskih gospodarskih i socijalnih partnera o izbjegličkoj krizi,
- uzimajući u obzir međunarodne obveze iz Konvencije o statusu izbjeglica iz Ženeve iz 1951. i Konvenciju UN-a o pravima djeteta, imajući u vidu temeljno pravo svakog djeteta na besplatan pristup osnovnom obrazovanju, neovisno o njegovu spolu, rasi, etničkom ili socijalnom porijeklu,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 26. studenoga 2015. o obrazovanju djece u izvanrednim situacijama i dugotrajnim krizama ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0105.

⁽²⁾ SL C 36, 29.1.2016., str. 91.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0008.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0320.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0073.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0418.

Utorak, 5. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te mišljenje Odbora za kulturu i obrazovanje (A8-0204/2016),
- A. budući da je izbjeglička kriza prije svega humanitarna kriza do koje je, među ostalim, došlo zbog destabilizacije u susjedstvu EU-a te koja ima i dugoročne učinke na vlastita tržišta rada i civilno društvo, zahtijeva dugoročna i promišljena rješenja čija je svrha jamčiti socijalnu koheziju na lokalnoj razini i uspješnu integraciju novih migranata u naše društvo;
- B. budući da je Ženevska konvencija nastala kako bi se zaštitilo europske izbjeglice nakon Drugog svjetskog rata te budući da se njome definira tko je izbjeglica i propisuje niz prava izbjeglica, zajedno s obvezama država;
- C. budući da postoje tri vrste pravnog statusa koje imaju pravo na ili imaju potencijalno pravo na međunarodnu zaštitu, odnosno osobe sa statusom izbjeglice, osobe tražitelji azila i osobe koje imaju pravo na supsidijarnu zaštitu; budući da je politike uključenosti u društvo i integracije na tržište rada potrebno prilagoditi njihovim posebnim potrebama;
- D. budući da je potrebno analizirati uzroke izbjegličke krize kako bi se mjere poduzele učinkovito i neposredno; nadalje, budući da su sukobi glavni razlozi izbjegličke krize i budući da bi njihovo rješavanje moglo znatno smanjiti broj izbjeglica te omogućiti ostalima povratak u svoje zemlje;
- E. budući da je broj tražitelja azila i izbjeglica zabilježen u Europi u 2014. i 2015. dosad neviđen te je rezultat teške humanitarne situacije u određenim susjednim zemljama EU-a; budući da bi bolji pristup informacijama putem novih tehnologija mogao pomoći u sprječavanju jačanja trgovaca i krijumčara ljudima;
- F. budući da akcijski plan i politička izjava sa sastanka na vrhu između Europske unije i afričkih zemalja na temu migracija održanog u Valletti 11. i 12. studenog 2015. nisu doveli do praktičnog, odlučnog djelovanja;
- G. budući da se integracija izbjeglica u društvo i na tržište rada može postići samo ako postoji solidarnost među svim državama članicama i njihovim društvima te njihova ujedinjena predanost;
- H. budući da se predviđa da će se do 2020. radno sposobno stanovništvo EU-a smanjiti za 7,5 milijuna; budući da predviđanja o kretanju potreba na tržištu rada u EU-u upozoravaju na novonastali i budući manjak u određenim područjima;
- I. budući da je integracija stručnjaka kamen spoticanja pri uključivanju u društvo;
- J. budući da je uključivanje u društvo i integracija izbjeglica u društva zemalja domaćina, a posebice u njihova tržišta rada, dinamičan, dvosmjernan te dvodimenzionalan postupak (obuhvaća prava i obveze), što predstavlja izazov i priliku pri kojoj uključivanje izbjeglica zahtijeva usklađene ali različite odgovornosti i napore samih izbjeglica te država članica, njihovih lokalnih i, gdje je primjenjivo, regionalnih uprava i društava zemalja domaćina te također zahtijeva uključenost i potporu socijalnih partnera, civilnog društva i volonterskih organizacija;
- K. budući da uspješna integracija osim uključivanja na tržište rada zahtijeva i pristup tečajevima jezika po dolasku i smještaju, obrazovanju i osposobljavanju, socijalnoj zaštiti i zdravstvenoj skrbi, uključujući i potporu za mentalno zdravlje;
- L. budući da su uvjeti na tržištu rada u državama domaćinima odlučujući čimbenik za uspješnu integraciju izbjeglica; budući da su razine nezaposlenosti u EU-u, posebice razine nezaposlenosti mladih i dugotrajne nezaposlenosti, i dalje zabrinjavajuće te je usklađivanje ponude i potražnje na tržištu rada neprekidan izazov;

Utorak, 5. srpnja 2016.

- M. budući da je svaki izbjeglica pojedinac s vlastitom pozadinom, znanjem, vještinama, kvalifikacijama, radnim i životnim iskustvom te potrebama koje zaslužuju uvažavanje; budući da se izbjeglice mogu baviti gospodarskom aktivnošću i stvarati gospodarsku aktivnost koja može donijeti pozitivan povrat društvima zemalja domaćina;
- N. nadalje, budući da siromaštvo i socijalna isključenost prijeti 24,4 % ukupnog stanovništva u EU-u te se gotovo 10 % suočava s velikom materijalnom uskraćenošću;
- O. budući da građani trećih zemalja nailaze na mnoge poteškoće pri priznavanju svojih vještina i kvalifikacija; budući da je priznavanje kvalifikacija iz trećih zemalja popraćeno provjeravanjem vještina;
- P. budući da su priznavanje razine osposobljenosti i kvalifikacija odraslih izbjeglica kao i posebni mehanizmi koji im omogućuju stjecanje akademskih titula i posebnih vještina neophodni za njihov ulazak na tržište rada;
- Q. budući da je izbjeglicama i tražiteljima azila važno omogućiti pristup tržištu kako bi mogli povratiti svoje ljudsko dostojanstvo i samopoštovanja te je to i isplativo, a predstavlja odgovoran pristup prema javnim sredstvima jer se tako smanjuju troškovi koje snose države članice i lokalne vlasti istodobno im omogućujući da aktivno pridonose državnom proračunu;
- R. budući da žene i maloljetnici, i kao izbjeglice i tražitelji azila, imaju posebne potrebe za zaštitom; budući da sve politike uključivanja u društvo i integracije na tržište rada trebaju obuhvaćati perspektivu rodne zaštite i zaštite djece;
- S. budući da je prema nedavnim podacima Europolu iz 2015. najmanje 10 000 djece bez pratnje nakon dolaska u Europu nestalo;
- T. budući da prisilna raseljenja, sukobi, kršenja ljudskih prava i ratovi mogu imati težak učinak na fizičko i mentalno zdravlje ljudi koji su njima pogođeni; osim toga, budući da su žene izbjeglice i tražiteljice azila žrtve rodno uvjetovanog nasilja s vrlo velikom stopom učestalosti;
- U. budući da se velik dio tražitelja azila koji su stigli u Europi suočava s neljudskim i nesigurnim uvjetima te žive u kampovima bez pristupa resursima i uslugama koje su dostatne kvalitete za zadovoljavanje njihovih osnovnih potreba;
- V. budući da članak 33. stavak 1. Konvencije Ujedinjenih naroda iz 1951. o statusu izbjeglica propisuje da „nijedna ugovorna država ne smije protjerati ili vratiti (*potisnuti*) izbjeglicu na bilo koji način na granice teritorija na kojima bi njihov život ili sloboda bili ugroženi zbog rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj skupini ili zbog političkih mišljenja”;
- W. budući da se u članku 3. stavku 1. i stavku 2. Konvencije protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih i ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja (1984.) propisuje da „nijedna državna stranka ne smije protjerati, vratiti (*potisnuti*) ili izručiti osobu drugoj državi za koju postoje utemeljeni razlozi da postoji opasnost da tu osobu izlože mučenju [...] nadležna tijela uzimaju u obzir sve bitne okolnosti uključujući, gdje je primjenjivo, postojanje dosljednog obrasca grubog, očitog ili masovnog kršenja ljudskih prava u predmetnoj državi”;
- X. budući da je diskriminacija, osim jezičnih, obrazovnih i institucionalnih čimbenika, jedna od najbitnijih prepreka koja općenito sprječava migrante da u potpunosti sudjeluju na tržištu rada i u društvu ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2014/518768/IPOL-EMPL_NT%282014%29518768_EN.pdf

Utorak, 5. srpnja 2016.

- Y. budući da je među tražiteljima azila i izbjeglicama koji su u EU stigli 2015. polovina između 18 i 34 godina, a jedna četvrtina su djeca; budući da ta djeca dolaze iz područja zahvaćenih sukobima, u kojima su morala prekinuti ili ograničiti pohađanje nastave, ponekad i na duže vrijeme, ili pak iz izbjegličkih kampova u kojima je tek mali broj njih imao priliku sudjelovati u nekom obliku obrazovanja ili pohađati lokalne škole;
- Z. budući da se Direktivom 2003/86/EZ propisuje, u pogledu spajanja obitelji izbjeglica, da zemlje EU-a ne smiju nametati uvjete povezane s minimalnim razdobljem boravišta na području prije nego što se izbjeglicama mogu pridružiti članovi njihovih obitelji;
1. naglašava da se neposredan odgovor EU-a na ovu situaciju treba temeljiti na solidarnosti i pravедnoj podjeli odgovornosti, kao što je utvrđeno u članku 80. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), i na cjelovitom pristupu u kojem se uzima u obzir potreba za poboljšanjem sigurnih i zakonitih migracijskih kanala te koji jamči potpuno poštovanje postojećih zakona te temeljnih europskih prava i vrijednosti; ističe da je radi upravljanja priljevom izbjeglica i tražitelja azila potrebno odmah uspostaviti trajni mehanizam premještanja primjenjiv u svim državama članicama;
 2. primjećuje da se izraz izbjeglice u javnom i političkom govoru upotrebljava na razne načine i s nedostatkom jasnoće; naglašava da je važno jasno definirati pojam izbjeglica u skladu s pravnom definicijom utvrđenom u Ženevskoj konvenciji od 28. srpnja 1951., kako je izmijenjena Njujorškim protokolom od 31. siječnja 1967., i u zakonodavstvu EU-a, a osobito u Direktivi o kvalifikacijama (2011/95/EU)⁽¹⁾ kao što je utvrđeno člankom 2. točkama (c), (d), (e), (f) i (g) te u Direktivi o prihvatu kao što je utvrđeno člankom 2. točkama (a), (b) i (c); naglašava da je važna jasna razlika između pojmova izbjeglica i ekonomski migrant u svrhe provedbe raznih europskih i međunarodnih politika;
 3. ističe da pravo na supsidijarnu zaštitu imaju državljani trećih zemalja ili osobe bez državljanstva koje ne ispunjavaju uvjete za stjecanje statusa izbjeglice, a koje su jednako tako suočene sa stvarnom opasnošću od mučenja, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja ili civilne osobe koje su suočene s ozbiljnom i individualnom prijetnjom životu zbog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutarnjeg oružanog sukoba (vidi Direktivu o kvalifikacijama);
 4. naglašava da postoje znatne razlike kad je riječ o vremenu i načinima obrade zahtjeva za međunarodnu zaštitu unutar država članica; ističe da spori i prekomjerno birokratski postupci mogu izbjeglicama i tražiteljima azila omesti pristup obrazovanju i osposobljavanju, usmjeravanju pri zapošljavanju i tržištu rada, pokretanje programa EU-a te učinkovitu i koordiniranu upotrebu sredstava u tom području, ali i povećati izloženost izbjeglica i tražitelja azila neprijavljenom radu i nesigurnim uvjetima rada; ukazuje na hitnu potrebu uvođenja zajedničkog sustava azila radi poboljšavanja postupaka prepoznavanja što bi istodobno zajamčilo najvišu razinu sigurnosti za izbjeglice i europske građane; preporučuje poduzimanje potrebnih mjera za podupiranje onih država članica koje su zbog zemljopisnih razloga intenzivnije uključene u početni prihvati; uviđa da duljina odobrene dozvole boravka (posebice onima sa supsidijarnom zaštitom) predstavlja prepreku integraciji na tržištu rada ako je riječ o relativno kratkom trajanju;
 5. također poziva na poduzimanje učinkovitih koraka izvan teritorija EU-a kako bi se zajamčilo da osobe koje na to imaju pravo sigurno doći do zemalja domaćina te u cilju upravljanja zahtjevima za međunarodnu zaštitu i ograničavanja nedefiniranih migracijskih tokova;
 6. ističe činjenicu da kako bi se olakšala uključenost u društvo i integracija izbjeglica na tržište rada, potrebno je razviti pristup koji propisuje odgovarajuću prilagodbu i pretpostavlja suradnju te riješiti niz ozbiljnih i višedimenzionalnih pitanja, kao što su: svi oblici diskriminacije; jezične barijere kao prva prepreka u integraciji; vrednovanje vještina; različiti društveno-ekonomski, obrazovni i kulturni korijeni; smještaj; zdravstvene potrebe, uključujući psihosocijalnu potporu i potporu nakon proživljenih trauma; spajanje obitelji; te znatan dio osjetljivih skupina među izbjeglicama, posebno zabrinjavajući broj djece, uključujući i djecu bez pratnje, osoba s invaliditetom, starijih osoba i žena⁽²⁾, a svima su potrebni odgovori prilagođeni njihovim posebnim potrebama;

⁽¹⁾ SL L 337, 20.12.2011., str. 9.

⁽²⁾ http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/occd/social-issues-migration-health/making-integration-work-humanitarian-migrants_9789264251236-en

Utorak, 5. srpnja 2016.

7. odbacuje ideju stvaranja posebnih tržišta rada za izbjeglice;
8. zagovara da odgovarajuća minimalna nacionalna plaća bude primjenjiva za izbjeglice;
9. podsjeća na izrazito zabrinjavajuću situaciju žena u izbjegličkim kampovima u Europi, a posebno na životne i higijenske uvjete koji zahtijevaju hitne sanitarne mjere; ističe da žene imaju drukčije zdravstvene potrebe od muškaraca jer su izložene višestrukim rizicima, uključujući rodno uvjetovano nasilje, komplikacije u reproduktivnom zdravlju i kulturne barijere pri pristupu zdravstvenoj njezi; smatra, stoga, da politike u tom području ne mogu biti rodno neutralne;
10. ukazuje na važnost razlikovanja hitnih mjera i mjera koje treba poduzeti u srednjem do dugom roku kako bi se učinkovito nosilo s različitim potrebama;
11. ponavlja važnost priznavanja rodne dimenzije u samom početku obrađivanja zahtjeva za statusom izbjeglice te uvažavanja potreba žena koje zatraže međunarodnu zaštitu i posebnih izazova s kojima se žene suočavaju kad je riječ o uključivanju u društvo i integraciji na tržište rada; poziva na jednake mogućnosti za muškarce i žene u svim politikama i postupcima povezanim s uključivanjem u društvo i integracijom na tržištu rada te s azilom i migracijom, imajući na umu da žene, češće negoli muškarci, preuzimaju brigu o djeci i starijima, bolesnima ili na drugi način uzdržavanim članovima obitelji; podsjeća na to da su omogućavanje kvalitetne i dostupne brige o djeci i brige o ostalim uzdržavanim osobama te fleksibilnih radnih uvjeta ključni primjeri poboljšavanja pristupa tržištima rada svim roditeljima te omogućavanja njihova ekonomskog i socijalnog osnaživanja;
12. ističe prednosti obrazovanja za uključivanje u društvo i integraciju na tržište rada; naglašava važnost jamčenja svim izbjeglicama, posebno djevojkama i ženama, pristupa službenom, neslužbenom i neformalnom obrazovanju te cjeloživotnom osposobljavanju u kombinaciji s radnim iskustvom⁽¹⁾; poziva, nadalje, na vjerodostojne i transparentne postupke priznavanja kvalifikacija stečenih u inozemstvu izvan Europske unije;
13. poziva države članice da uspostave sustav učenja jezika, usko povezujući opće i strukovno jezično osposobljavanje;
14. naglašava važnost prilagođenog pristupa integracije koji se temelji na jednakim mogućnostima s nužnom pozornošću posvećenom potrebama i posebnim izazovima različitih ciljnih skupina; ističe, u tom smislu, veliku potražnju za programima opismenjanja;

Izazovi i prilike

15. vjeruje da bi olakšavanje izbjeglicama i tražiteljima azila učinkovitog pristupa smještaju, zdravstvenoj skrbi, obrazovanju, socijalnoj zaštiti i tržištu rada, istodobno jamčeći poštovanje njihovih temeljnih prava i čineći tržišta rada uključivijima na lokalnoj i nacionalnoj razini moglo imati važnu ulogu u povraćanju njihova ljudskog dostojanstva i samopoštovanja te ističe da je to ujedno isplativo jer bi se tako mogli sami uzdržavati i biti ekonomski neovisni, što je osnovni preduvjet za njihovo uključivanje u društvo te da je to odgovoran pristup javnim financijama jer se tako smanjuju troškovi koje snose države članice i lokalna tijela, a izbjeglicama se omogućuje da aktivno doprinose u državni proračun, što se smatra korisnim za njihov individualni rast, razvoj i samopouzdanje, uvažavanje u društvu te za društvo i zajednicu u cjelini; ističe da neki izbjeglice koji dolaze u EU ne mogu raditi zbog zdravstvenih, dobrih i drugih problema; podsjeća na to da je Direktivom o kvalifikacijama i Direktivom o uvjetima prihvata osigurano pravo pristupa tržištu rada i strukovnom osposobljavanju tražiteljima azila i korisnicima međunarodne zaštite;

⁽¹⁾ Vidi Usvojeni tekstovi od 8.3.2016., P8_TA(2016)0073.

Utorak, 5. srpnja 2016.

16. traži od država članica da provedu preporuke po pojedinim državama koje su izdane u okviru europskog semestra.

17. ističe da je rana i kontinuirana intervencija ključna kako bi naponi jamčili što učinkovitiju uključenost u društvo i integraciju izbjeglica na tržište rada te u lokalne zajednice što služi smanjenju rizika od toga da kasnije iskuse osjećaj izolacije, neprikladnosti i nepripadanja; podsjeća na to da mjere rane intervencije obuhvaćaju rano sudjelovanje volontiranjem, stažiranjem, mentorskim programima i društvenim angažmanom;

18. uviđa važnost djelovanja civilnog društva i volonterskih organizacija koje pružaju potporu za jačanje, integraciju i samootpornost tražitelja azila i izbjeglica prije i tijekom sudjelovanja na tržištu rada; smatra da je potrebno poduzeti potrebne mjere za odgovarajuće osposobljavanje volontera uključenih u integraciju i obrazovanje izbjeglica; napominje važnost osnivanja i izgradnje socijalnih i društvenih mreža među i s izbjegličkim i migrantskim zajednicama kako bi se olakšao njihov pristup tržištu rada;

19. naglašava činjenicu da su uvjeti na tržištu rada u državama domaćinima jedan od odlučujućih čimbenika za jamčenje održive i trajne integracije izbjeglica; svjestan je činjenice da su izbjeglice pojedinci različiti s obzirom na dob, vještine i znanje; naglašava da je nezaposlenost u EU-u, prije svega nezaposlenost mladih i dugotrajna nezaposlenost, i dalje na zabrinjavajuće visokoj razini u nekim zemljama i regijama te da bi Komisija i države članice trebale i dalje davati prednost politikama i ulaganjima s ciljem pružanja kvalitetnih radnih mjesta za cijelo društvo, s posebnim naglaskom na najosjetljivije osobe i gospodarski rast; podsjeća da mjere stvaranja kvalitetnih radnih mjesta, promicanja aktivnih tržišta rada i rješavanja nezaposlenosti moraju imati smisla u lokalnom kontekstu jer u suprotnom neće biti učinkovite;

20. nadalje ukazuje na velike razlike u društvenim i ekonomskim okolnostima u EU-u; naglašava važnost da se to uzme u obzir kad se izbjeglice premještaju kako bi se maksimalno povećali izgledi za njihovu integraciju na tržište rada jer su oni također često prvi premješteni na mjesta gdje se ne mogu integrirati u tržište rada;

21. poziva države članice da zajamče da prihvat izbjeglica bude popraćen stabilnom politikom integracije, kao što su tečajevi jezika i orijentacijski tečajevi, koja pruža sveobuhvatne uvide u temeljna prava i vrijednosti EU-a te u uključenost u društvo; naglašava da stjecanje jezičnih vještina ima temeljnu ulogu u uspješnoj integraciji izbjeglica, posebno u tržište rada; poziva države članice da zahtijevaju od izbjeglica, za koje postoji vjerojatnost da će im biti odobrena dozvola i da će pronaći posao u zemlji domaćinu, te da im omoguće pohađanje općih i sveobuhvatnih jezičnih tečajeva povezanih sa zapošljavanjem; smatra da bi učenje jezika već trebalo biti omogućeno u prihvatnim žarištima i centrima;

22. naglašava da je potrebno što prije pravedno, transparentno i besplatno procijeniti formalne i neformalne vještine izbjeglica i tražitelja azila te priznati i vrednovati njihove stručne kvalifikacije u cilju olakšavanja njihova pristupa politikama aktivnog tržišta rada, posebice osposobljavanjem, usmjeravanjem pri zapošljavanju, uključujući mjere kojima im se jamči pristup tržištu rada i nediskriminirajućim radnim uvjetima te prilagođene mjere kojima im je omogućeno da u potpunosti iskoriste svoj potencijal te da ponuda i potražnja radnih mjesta bude usklađena sa zemljama domaćinima; ističe, u tom pogledu, važnost jačanja uloge Europskog kvalifikacijskog okvira te pravodobnog uvođenja učinkovitijih rješenja za priznavanje i vrednovanje kvalifikacija, iskustva i vještina; ističe da bi građanstvo EU-a u cjelini trebalo imati koristi od takvih učinkovitih rješenja; ističe, međutim, da ta procjena nikako ne smije prerasti u postupak diskriminacije u vezi s kvalifikacijama tražitelja azila te vještine i mogućnost zapošljavanja ne smiju biti kriterij za odlučivanje o zahtjevima za azil; ističe da je ograničena sredstva koja su dostupna potrebno pažljivo potrošiti na pravodobnu obradu postupaka azila te na brzu i učinkovitu integraciju izbjeglica;

23. naglašava da će javna sredstva koja obuhvaćaju izvanredna ulaganja u mjere i programe uključivanja u društvo i integracije na tržište rada vjerojatno pozitivno utjecati na BDP država članica u kratkoročnom razdoblju, dok će srednjoročni ili dugoročni utjecaj na javne financije ovisiti o djelotvornosti tih mjera;

Utorak, 5. srpnja 2016.

24. u tom kontekstu pozdravlja odluku Komisije da pri ocjenjivanju mogućih privremenih odstupanja od uvjeta iz Pakta o stabilnosti i rastu uzme u obzir utjecaj iznimno velikog priljeva izbjeglica na proračun u smislu izvanrednih rashoda u proračunima država članica na koje se primjenjuje preventivni i korektivni dio Pakta ⁽¹⁾;

25. ističe činjenicu da se glavni fondovi EU-a iz kojih se financira uključivanje u društvo i integracija na tržište rada, prije svega Europski socijalni fond, Fond za azil, migracije i integraciju, Europski fond za regionalni razvoj i Europski fond za pomoć najugroženijima razlikuju po svojoj namjeni, ciljnim skupinama i načinima upravljanja na razini država članica; ističe da ta sredstva podupiru ciljne inicijative za poboljšavanje jezičnih i stručnih vještina, promicanje pristupa uslugama i tržištu rada te za podupiranje kampanja za podizanje razine osviještenosti čiji su cilj zajednice zemalja domaćina i migranti; podsjeća na važnost korištenja fondovima za integraciju za stvarne mjere integracije te podsjeća države članice na važnost načela partnerstva kako bi se zajamčila učinkovita i koordiniranija upotreba tih fondova; ističe, međutim, da cilj integracije izbjeglica na tržište rada mora odražavati u pridavanju veće važnosti Europskom socijalnom fondu;

26. naglašava, s obzirom da su ta sredstva nedostatna, da su potrebna povećana javna ulaganja i dodatni resursi kako bi se, kao pitanje prioriteta, lokalnim vlastima, socijalnim partnerima, društvenim i gospodarskim sudionicima i volonterskim organizacijama omogućila izravna financijska potpora za mjere usmjerene olakšavanju brze integracije izbjeglica i tražitelja azila u društvo i na tržište rada, ne samo radi smanjivanja društvenih napetosti, posebice u onim područjima gdje je nezaposlenost najveća;

27. priznaje napore Komisije da pojednostavni i poveća sinergije među dostupnim instrumentima financiranja; ističe, međutim, potrebu da se dodatno razvije dostupnost, komplementarnost i transparentnost tih sredstava u cilju ojačavanja kapaciteta država članica za prihvata i integraciju izbjeglica i tražitelja azila;

28. naglašava, s tim povezano, da je Fond za azil, migracije i integraciju iskoristio sva svoja sredstva; stoga potiče da se fond zadrži kad se revidira VFO;

29. naglašava činjenicu da bi se pri izradi i provedbi politika i mjera za uključivanje u društvo i integraciju uvijek trebalo zajamčiti poštovanje načela jednakog postupanja, nediskriminacije, jednakih mogućnosti i rodne jednakosti;

30. nadalje, naglašava da se mjere integracije izbjeglica i tražitelja azila i njihova uključivanja u društvo ne bi smjele financirati sredstvima namijenjenima za programe usmjerene na druge ugrožene skupine, nego da su za njih nužno potrebna dodatna socijalna ulaganja koja odražavaju potrebu za dodatnim mjerama; nadalje ističe da je dostupna sredstva EU-a potrebno djelotvornije i učinkovitije trošiti; poziva Komisiju da uzme u obzir podatke o tržištu rada i društvenoj situaciji pri osmišljavanju takvih integracijskih politika kako bi se zajamčilo da postupak integracije ne pogorša društvenu i gospodarsku situaciju u regijama domaćinima;

31. stoga, poziva Komisiju da razmotri uspostavljanje minimalnog udjela od 25 % proračuna kohezijske politike za fond ESF u reviziji višegodišnjeg financijskog okvira (VFO-a) kako bi se zajamčila odgovarajuća sredstva za integraciju na tržište rada u dugoročnom smislu; poziva Vijeće, u kontekstu nadolazeće revizije VFO-a, da prilagodi gornje granice za ukupna dodijeljena sredstva te da pojedinačni naslovi uzmu u obzir unutarnje i vanjske izazove koji su nastali u vezi s izbjegličkom krizom te da ih uskladi s potrebama država članica koje su najviše suočene s izazovom integracije ⁽²⁾;

32. ističe da, kako bi se zajamčilo učinkovito dodjeljivanje sredstava u okviru ESF-a, države članice trebale bi, gdje je potrebno, prilagoditi povezana nacionalna pravila kako bi se zajamčilo da se s tražiteljima azila postupa jednako kao s građanima EU-a i građanima trećih zemalja koji imaju pristup tržištu rada;

⁽¹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6067_hr.htm

⁽²⁾ <http://www.europarl.europa.eu/news/hr/news-room/20131118IPR25534/Zastupnici-odobrili-novu-kohezijsku-politiku>

Utorak, 5. srpnja 2016.

Ostvariti uspješnu integraciju

33. naglašava da je za dobro upravljanje izbjeglicama i migrantima potrebna međusobna povezanost svih zakonodavnih akata koji čine Europski migracijski program ⁽¹⁾;

34. napominje da je vrlo važno sudjelovanje svih aktera u društvu i stoga predlaže jačanje razmjene najboljih praksi u tom području, uz poštovanje nadležnosti država članica u mjerama integracije; ističe da se mjerama integracije za sve državljane trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici treba promicati uključenost, a ne izolacija; napominje da lokalna i regionalna tijela, uključujući gradska tijela, imaju važnu ulogu u postupcima integracije;

35. čvrsto vjeruje da će integriranje izbjeglica na tržište rada biti teško bez aktivne, velike potpore mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća u EU-u; smatra da bi odgovarajuća tijela u državama članicama trebala MSP-ovima omogućiti sveobuhvatnu, prilagođenu potporu i savjetovanje u kontekstu integracije izbjeglica na tržištu rada;

36. podržava napore koje Komisija ulaže u ažuriranje Europskog migracijskog programa, što se posebno odnosi na reviziju Uredbe Dublin III. kako bi se poboljšala solidarnost, raspodjela odgovornosti i usklađivanje standarda zaštite među državama članicama; ističe pozitivan utjecaj koji bi mobilnost izbjeglica mogla imati na rješavanje potreba i manjka radne snage te uključivanje izbjeglica na tržište rada, uključujući aspekte kao što je poticanje država članica da omoguće spajanje obitelji; naglašava da su potrebni daljnji naponi kako bi se stvorio istinski jedinstveni zajednički europski sustav azila te sveobuhvatna i održiva politika zakonitih migracija u EU-u kojom se zadovoljava potražnja za vještinama na tržištu rada u smislu vještina, a u kojoj će politike uključivanja u društvo i aktivne integracije imati ključnu ulogu;

37. žali zbog činjenice da je Komisija morala donijeti 40 odluka zbog povrede prava protiv mnogih država članica koje nisu provodile glavne politike zajedničkog europskog sustava azila te službena pisma opomene upućena na adresu 19 država članica jer nisu obavijestile o mjerama za prenošenje u svoja nacionalna zakonodavstva Direktive o uvjetima prihvata kojom se utvrđuju osnovni standardi za pitanja kao što su pristup zapošljavanju, strukovno osposobljavanje, školovanje i obrazovanje maloljetnika, hrana, smještaj, zdravstvena skrb, zdravstvena i psihološka njega i odredbe za ugrožene osobe; čvrsto vjeruje da bi Komisija trebala učiniti više kako bi zajamčila da se postojeća pravila u potpunosti i učinkovito provode; traži od država članica da isprave tu situaciju, u skladu s normama ljudskih prava i s europskim načelima solidarnosti, pravedne podjele odgovornosti i iskrene suradnje utvrđenima u Ugovorima;

38. napominje izjavu ⁽²⁾ koju je predsjednik Juncker dao prilikom svojeg obraćanja o stanju u Uniji 2015. u kojoj potvrđuje svoju potporu omogućivanju pristupa tržištu rada tražiteljima azila dok se njihovi zahtjevi obrađuju; žali, međutim, zbog nedostatka odlučnosti koji je Komisija pokazala pri provođenju donesenih odluka; zabrinut je zbog odluke koje su neke države članice donijele o zatvaranju svojih unutarnjih granica ili uvođenju privremenih graničnih kontrola, ugrožavajući slobodu kretanja u schengenskom području;

39. žali zbog činjenice što se sporazum iz rujna 2015. o podjeli izbjeglica među državama članicama ne provodi u zadovoljavajućoj mjeri; naglašava da se kvote za prihvata izbjeglica ne ispunjavaju u većini država članica; traži od Komisije i država članica za provedu sporazume što je brže moguće te da ubrzaju postupke prihvata i preseljenja izbjeglica;

40. naglašava da dugotrajna obrada zahtjeva za međunarodnu zaštitu i propusti u registraciji tražitelja azila pri njihovu dolasku ne samo da onemogućuju pravodoban i zakonit pristup izbjeglica i tražitelja azila tržištu rada, nego i stvaraju uvjete za razvoj praksi neprijavljenog rada i svih oblika iskorištavanja; ističe potrebu da se podupru one države članice koje su na prvoj crti pri upravljanju registracijom tražitelja azila;

⁽¹⁾ COM(2015)0240.

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/avservices/video/player.cfm?ref=I107934>

Utorak, 5. srpnja 2016.

41. naglašava da bi se svim žrtvama iskorištavanja i diskriminacije trebao omogućiti pristup pravosuđu i zaštiti; naglašava ključan posao koji obavljaju socijalni partneri, civilno društvo, lokalna tijela, gospodarski i društveni sudionici te volonterske organizacije na tomu da dopru do tih radnika te da im pruže informacije, posebno o njihovim pravima i obvezama te o zaštiti na koju imaju pravo, i potporu koja im je potrebna, također uzimajući u obzir moguću privremenu narav boravka izbjeglica;
42. naglašava važnost izbjegavanja stvaranja geta kako bi se osigurala učinkovita integracija izbjeglica u društvo;
43. pozdravlja uspostavu Alata za profiliranje vještina državljana trećih zemalja u okviru novog programa vještina za Europu koji je izradila Komisija i koji je namijenjen jačanju rane identifikacije i evidentiranja vještina i kvalifikacija državljana trećih zemalja te kojim se donosi vodič o najboljim praksama za podupiranje uključivanja na tržište rada u državama članicama te većih mogućnosti za učenje jezika na internetu za novopridošle izbjeglice i tražitelje azila u okviru jezičnih tečajeva koji su dostupni na internetu preko programa Erasmus+;
44. pozdravlja akcijski plan Komisije o integraciji državljana trećih zemalja koji sadrži mjere koje prethode polasku i dolasku, a koje se odnose na obrazovanje, zapošljavanje i strukovno obrazovanje, pristup osnovnim uslugama, aktivno sudjelovanje i socijalnu uključenost;

Preporuke i najbolji primjeri iz prakse

45. poziva države članice da zajamče brzu i potpunu integraciju izbjeglica na tržište rada i uključenost u društvo, u skladu s načelom jednakog postupanja, situacijom na nacionalnom tržištu rada te sa zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom, te da ih obavijeste o javnim uslugama i omoguće im pristup tim uslugama, posebno pristup smještaju, zdravstvenoj skrbi i socijalnoj zaštiti, tečajevima integracije, modulima učenja jezika te drugim obrazovnim mjerama i mjerama osposobljavanja;
46. poziva Komisiju da razmotri ciljnu reviziju Direktive o uvjetima prihvata kako bi se podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu omogućio pristup tržištu rada što je prije moguće, nakon podnošenja zahtjeva; traži od Komisije da promiče uzlaznu konvergenciju standarda socijalne zaštite i brzo dodjeljivanje radnih dozvola u državama članicama;
47. poziva Komisiju da pojača svoje napore kako bi zajamčila da se izbjeglicama i tražiteljima azila odobri učinkovit pristup tržištu rada, posebno potvrđivanjem da države članice ne nametnu previše ograničavajuće uvjete za pristup zapošljavanju, što bi pristup zapošljavanju učinilo neopravdano teškim; poziva, nadalje, države članice da smanje birokraciju kako bi osobama koje se mogu zaposliti olakšali ulaz na tržište rada; ističe bi takvo djelovanje pogodovalo integraciji izbjeglica te bi općenitije bilo korisno građanima EU-a;
48. potiče države članice da skrate razdoblje obrade zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s pravima dotičnih pojedinaca i bez ugrožavanja kvalitete donošenja odluka, da procijene razinu obrazovanja i kvalifikacija u početnim prihvatnim objektima te time prošire, na usmjerenijoj osnovi, mjere rane intervencije kao što su tečajevi jezika, procjena vještina i tečajevi građanske integracije, uključujući tečajeve o europskim temeljnim pravima, vrijednostima i kulturi, posebno za tražitelje azila koji imaju dobre izgleda da im se odobri međunarodna zaštita te poziva na jednak pristup tim mjerama; traži od Komisije da podupre države članice posebnim i učinkovitim mjerama koje pomažu pojednostavniti obradu zahtjeva;
49. poziva države članice da osiguraju rani, jednostavan i jednak pristup izbjeglicama i tražiteljima azila osposobljavanju, uključujući stažiranjima i naukovanjima, kako bi se omogućila brza, učinkovita i potpuna integracija u naša društva i na tržište rada, uključujući i njihovo osposobljavanje vještinama potrebnim za izgradnju nove budućnosti pri svojem povratku; naglašava da bi to trebalo učiniti u obliku inicijativa u suradnji s privatnim sektorom, sindikatima i civilnim društvom; nadalje, poziva države članice da postojeće vještine izbjeglica te formalne i neformalne kompetencije, talente i iskustva priznaju i potvrde na pojedinačnoj osnovi; podsjeća da je jezik prva barijera koju izbjeglice moraju prevladati; stoga preporučuje učinkovite mjere koje im omogućuju ne samo da nauče i razumiju jezik zemlje domaćina, već da i promiču postupak zajedničkog upoznavanja između dviju kultura kako bi se izbjeglo širenje ksenofobičnih i rasističkih osjećaja;

Utorak, 5. srpnja 2016.

50. poziva na osnivanje radne skupine GU EMPL u Komisiji kako bi se što prije moguće izradili paneuropski standardi za „meke vještine” te za način njihova popisivanja;

51. pozdravlja rješenja koja pružaju višejezične informacije o mogućnostima koje uključuju formalno i neformalno obrazovanje, stručno osposobljavanje, pronalaženje radnog mjesta i volontiranje za migrante, izbjeglice i tražitelje azila; poziva stoga na širenje te vrste usluga;

52. naglašava da bi inovativni instrumenti koji se temelje na novim medijima, kao što su društveni mediji i aplikacije, mogli imati ključnu ulogu u olakšavanju pristupa uslugama te kao razmjene informacija povezane s registracijom izbjeglica, procjenom vještina, traženjem radnih mjesta i tečajevima jezika te pri pružanju izravne pomoći osobama kojima je pomoć potrebna; dodatno potiče države članice da osnuju namjenske platforme i višejezične internetske portale sa sažetim i lako dostupnim informacijama o mogućnostima priznavanja, postojećim programima za integraciju i popisima nadležnih institucija te pritom podsjeća da svaka država članica EU-a i europskog gospodarskog prostora ima posebno određen nacionalni informacijski centar za priznavanje akademskih kvalifikacija koji omogućuje usporedbu akademskih kvalifikacija; potiče države članice da u tom kontekstu promiču tu uslugu;

53. skreće pozornost na izbor mogućnosti osposobljavanja i modela dostupnih u državama članicama te posebno na kombinirano strukovno obrazovanje i model osposobljavanja koji je nepoznat ili gotovo nepoznat u nekim državama članicama te izbjeglicama i tražiteljima azila, ali kojim se može postići važan doprinos integraciji izbjeglica na tržište rada i u društvo ublažavanjem prijelaza iz obrazovanja i osposobljavanja u zapošljavanje, a kao rezultat toga radnici također mogu biti osposobljeni za zanimanja u kojima postoji manjak novih aktera;

54. poziva Komisiju da predloži smjernice o tome kako se mogu priznati postojeće kvalifikacije i vještine izbjeglica; ističe, s tim povezano, da u mnogim slučajevima osposobljavanje i postupak stjecanja kvalifikacija u zemljama porijekla izbjeglica nije u skladu s europskim standardima; predlaže da Komisija izradi preporuke kojima se državama članicama omogućuje jednostavnije, brže i učinkovitije utvrđivanje vještina, kompetencija, talenata i iskustva izbjeglica; ukazuje, s tim povezano, na razlike između tržišta rada u državama članicama i na njihove različite potrebe te se nada da bi se, uzimajući to u obzir, zahtjevi za radnom snagom u nekim područjima mogli brže, jednostavnije i učinkovitije ostvariti te da se izbjeglice istodobno brže integriraju na tržište rada;

55. poziva Komisiju da razmotri reviziju Direktive o plavoj karti;

56. naglašava da Komisija i države članice trebaju pojačati napore u borbi protiv svih oblika diskriminacije, ksenofobije i rasizma, među ostalim i podizanjem svijesti o zakonima protiv diskriminacije, pružanjem potpore u radu lokalnim vlastima, organizacijama civilnog društva, socijalnim partnerima i nacionalnim tijelima za ravnopravnost te pojačavanjem komunikacijskih napora u vezi s medijima i građanima u EU-u u borbi protiv bilo kakve dezinformiranosti ili ksenofobije koje se kose s temeljnim europskim vrijednostima, što su sve naponi koji će uvelike pomoći u društvenom prihvaćanju i uključivanju izbjeglica; potiče države članice da se koriste sredstvima iz Programa o pravima, jednakosti i građanstvu kako bi omogućile osposobljavanje o raznolikosti te kako bi obrazovale i informirale izbjeglice i migrante koji ulaze na tržište rada o njihovim zakonskim pravima kao radnicima, pomažući im da ne postanu žrtve izrabljivačkih praksi ili poslodavaca; naglašava da bi se u svim migracijskim i integracijskim politikama u obzir trebala uzeti višestruka diskriminacija;

57. pozdravlja zajedničku izjavu od 16. ožujka 2016. o izbjegličkoj krizi koju su izdali socijalni partneri koji sudjeluju na Trostranom socijalnom samitu u kojoj naglašavaju svoju predanost i spremnost za suradnju s vladama i drugim dionicima kako bi se osmislile i razvile politike za podupiranje uključivanja; smatra da su socijalni partneri i organizacije civilnog društva nezamjenjivi posrednici koji imaju glavnu ulogu u uključivanju izbjeglica na tržište rada i u društvo u cjelini; potiče Komisiju da pojača dijalog sa socijalnim partnerima na temelju uravnoteženog predstavljanja interesa u cilju utvrđivanja mogućnosti za izbjeglice na tržištu rada i u zapošljavanju;

Utorak, 5. srpnja 2016.

58. poziva države članice da uče od razmjene iskustva i praksi koje su prikupljene na razini gradova te da je olakšaju kako bi se promicala uključiva tržišta rada za sve stanovnike, uključujući korisnike međunarodne zaštite te kako bi se gradovi i lokalne vlasti uključile u osmišljavanje i provedbu društvenih i gospodarskih politika uključivanja; smatra da je potrebno učinkovitije partnerstvo između različitih razina vlasti te da inicijative EU-a i nacionalne inicijative moraju nadopuniti i ojačati gradsko djelovanje, usmjeravajući se na stvarne potrebe naših građana; vjeruje da je dobre prakse država članica, u učinkovitoj koordinaciji s gradovima i njihovom uključenošću, potrebno uvažiti i učiniti ih vidljivima;

59. smatra da je izbjeglicama nužno pružiti odgovarajuće osposobljavanje o zakonima o radu i nediskriminaciji, ali i vlastima kako bi se zajamčilo da se izbjeglice ne iskorištavaju putem neprijavljenih radnih praksi i drugih oblika teškog iskorištavanja radnika te da ne trpe diskriminaciju na radnom mjestu;

60. poziva Komisiju da pruži financijsku potporu transnacionalnim programima jamčeći mogućnost prijenosa i prilagođavanja dobrih praksi, kao što su projekti uzajamnog mentorstva i podučavanja koji obuhvaćaju sve razine upravljanja i razne dionike, koje su osmislili i proveli razni dionici na razini EU-a te kako bi se zajamčila njihova učinkovita provedba u praksi;

61. poziva države članice da provedu Okvirnu odluku o suzbijanju rasizma i ksenofobije te novu Direktivu o zaštiti žrtava kaznenih djela te da osiguraju pravodobnu istragu i kazneni progon svakog poticanja na nasilje, uključujući rodno utemeljeno nasilje, protiv migranata i tražitelja azila, neovisno o njihovom boravišnom statusu;

62. ističe povećanu učestalost govora mržnje, antimigrantskih osjećaja i ksenofobnog nasilja u institucija i pojedinaca;

63. poziva Komisiju i države članice da pojačaju diplomatske odnose te da poduzmu sve potrebne gospodarske i društvene mjere kako bi omogućili stabilizaciju zemalja porijekla izbjeglica kako bi mogli ostatu u svojim zemljama ili se u njih vratiti;

64. poziva na što hitniju prenamjenu sredstava u ESF-u, FAMI-u, EFRR-u i Fondu za europsku pomoć najpotrebitijima (FEAD-u) kako bi one države članice koje snose teret izbjegličke krize dobile učinkovitiju potporu;

Kultura, obrazovanje i sport

65. ističe da je prijeko potrebno osigurati da se maloljetnici bez pratnje posebno zaštite od iskorištavanja na radnom mjestu, nasilja i trgovine ljudima; ističe potrebu za mentorima i za donošenjem posebnih mjera za djevojčice, koje su često ranjivije i izloženije raznim oblicima izrabljivanja, trgovine ljudima i seksualnog iskorištavanja te je veća vjerojatnost da će im se uskratiti mogućnosti obrazovanja;

66. traži od Komisije da poveća ulogu kulture, obrazovanja i osposobljavanja u operativnim mjerama poduzetima u okviru Europskog migracijskog programa; poziva Komisiju da donese posebnu politiku za međukulturni dijalog;

67. poziva EU i države članice da prednost daju integraciji putem ciljanih mjera u području obrazovanja, osposobljavanja, kulture i sporta, kao i izazovima s kojima se suočavaju društva domaćini kako bi zajamčila posebice pravo na obrazovanje, neovisno o njihovom izbjegličkom statusu, kako je utvrđeno u članku 22. Konvencije UN-a o pravima djeteta, na taj način dajući prednost onome što je u najboljem interesu djeteta;

68. ustraje na potrebi za iscrpnom analizom putem studija, istraživanja i statistike, na temelju najboljih prijedloga o političkim inicijativama i djelovanju u cilju utvrđivanja toga što bi izbjeglicama trebala biti obrazovna strategija, posebno u pogledu obrazovanja odraslih povezano s njihovim trenutačnim kvalifikacijama;

Utorak, 5. srpnja 2016.

69. ističe da besplatno javno obrazovanje, kultura, međukulturni i međureligijski dijalog, neformalno i informalno obrazovanje, cjeloživotno učenje te politika na području mladih i sporta imaju ključnu ulogu u integraciji i socijalnom uključivanju izbjeglica i tražitelja azila u Europi, kao i u razumijevanju i solidarnosti zemalja domaćina u borbi protiv rasizma, ksenofobije i ekstremizma te u izgradnji povezanih i uključivijih društava temeljenih na kulturnoj raznolikosti, promicanju zajedničkih europskih vrijednosti i zaštiti temeljnih prava; ističe da je potrebno osigurati pomoć u razumijevanju kulture i jezika dok izbjeglice i tražitelji azila uče jezik te kulturne i socijalne vrijednosti zemlje domaćina;

70. ističe važnu ulogu sporta kao instrumenta za njegovanje socijalnog i međukulturnog dijaloga promicanjem uspostavljanja pozitivnih poveznica između lokalnog stanovništva te izbjeglica i tražitelja azila te poziva europske institucije i države članice da provedu programe čiji je cilj socijalna integracija izbjeglica zajedničkim kulturnim ili sportskim aktivnostima; stoga podržava postojeće inicijative sportskih organizacija i potiče razmjenu najboljih praksi između različitih tijela uključenih u sportske aktivnosti čiji je cilj socijalna integracija izbjeglica;

71. izražava duboko žaljenje što su zbog novog smjera programa Kreativna Europa nestale kulturne mreže;

72. ističe da je potrebno donijeti učinkovite postupke za neometan prijelaz iz obrazovnih ustanova dostupnih u izbjegličkim kampovima u obrazovne sustave države članice u kojoj se nalaze;

73. ističe da države članice moraju olakšati upis studenata izbjeglica na svim razinama obrazovanja i poziva na poduzimanje većih napora pri razvrstavanju učenika i njihovu uključivanju u nacionalne obrazovne sustave;

74. poziva Europsku uniju i države članice da uvedu „obrazovne koridore” na način da podrže sklapanje sporazuma s europskim sveučilištima i Udrugom mediteranskih sveučilišta u vezi s primanjem studenata izbjeglica koji dolaze iz područja zahvaćenih sukobima kako bi im se olakšao pristup te kako bi se promicala podrška među kolegama i volontiranje; pozdravlja inicijativu koju su u tom smislu usvojila brojna europska sveučilišta i njihova partnerstva;

75. pozdravlja europske i nacionalne programe te privatne inicijative koje su pokrenule neprofitne organizacije koje pružaju pomoć akademikima migrantima iz područja znanosti i ostalih stručnih područja te se zalaže za to da im se omogući razvoj i iskaže podrška;

76. poziva države članice da pronađu načine pružanja razumljivih inicijalnih informacija o obrazovanju koje će biti orijentirane na praksu i dostupne na više jezika i to kako bi se osiguralo da integracija započne čim prije;

77. poziva države članice da djeci i mladima koji su izbjeglice i tražitelji azila pruže ciljanu pomoć prilikom uključivanja u školski sustav, primjerice organizacijom intenzivnih tečajeva jezika i općih uvodnih program, uključujući pedagošku potporu, kako bi čim prije mogli pohađati redovnu nastavu; naglašava potrebu odgovaranja na različite potrebe i osjetljivosti određenih skupina, posebno maloljetnika bez pratnje i odraslih bez osnovnog obrazovanja;

78. podsjeća EU i države članice da su dužne osigurati posebnu zaštitu maloljetnika, uključujući djecu izbjeglice, u hitnim situacijama, u skladu s međunarodnim odredbama, a posebno zajamčiti im pristup školstvu i obrazovnim ustanovama; pozdravlja cilj da se obrazovanju namijeni 4 % sredstava iz ukupnog proračuna EU-a za humanitarnu pomoć za 2016. te poziva Komisiju i države članice da se na međunarodnoj razini nastave zalagati za to da se povećaju sredstva za obrazovanje u kriznim situacijama u okviru postojećih programa pomoći, imajući u vidu da se u svibnju 2016. u Istanbulu održava Svjetski humanitarni sastanak na vrhu;

79. preporučuje da se djeci izbjeglicama omoguće dodatni sati jezika na jezicima njihovih zemalja porijekla;

Utorak, 5. srpnja 2016.

80. ističe važnost pokretanja akcija za potporu obrazovanju, posebno kako bi se u centrima za prihvata i registraciju te čvorištima prihvata u EU-u na raspolaganje stavile odgovarajuće ustanove, koji podržavaju napore humanitarnih organizacija i nevladinih organizacija koje su već počele s organizacijom obrazovnih i drugih aktivnosti u kampovima, te pružanja poticaja i potpore razvoju struktura za formalno obrazovanje u izbjegličkim kampovima, uključujući i one koji su smješteni u trećim zemljama;

81. pozdravlja nove pozive na podnošenje prijedloga posvećenih kulturnim, obrazovnim i sportskim programima i projektima te programima i projektima za mobilnost mladih koji stavljaju naglasak na međukulturni dijalog, kulturnu i socijalnu uključenost te integraciju u okviru programa Kreativna Europa i Erasmus+; ističe da je potrebno ukloniti prepreke i postojeća ograničenja kada je riječ o projektima za integraciju izbjeglica, kao i to da je potrebno svima olakšati pristup tim programima;

82. traži od država članica da promiču inicijative za jačanje suradnje, političke dosljednosti i dijaloga između javnih vlasti, relevantnih nevladinih organizacija, socijalnih partnera, organizacija civilnog društva i izbjegličkih zajednica kako bi se povećalo međusobno poznavanje i razumijevanje, kao i to da ocijene daljnje mogućnosti da se zajamči jednak pristup visokokvalitetnom obrazovanju i na taj način migrante i izbjeglice integrira u okruženje koje pogoduje učenju;

83. ističe da učitelji imaju ključnu ulogu u integraciji djece i mladih koji su izbjeglice i migranti u obrazovni sustav te naglašava potrebu za specijaliziranim nastavnim osobljem i naprednim osposobljavanjem učitelja kako bi mogli izvršavati tu funkciju; u tom kontekstu poziva EU i države članice da razmotre mogućnost uspostave sustava suradnje za učitelje kako bi mogli dijeliti svoja iskustva, razmjenjivati najbolje prakse i međusobno se bodriti;

84. poziva države članice da pomognu učiteljima i profesorima koji su migranti da pronađu učiteljsko mjesto u cilju poboljšavanja vlastitog položaja i kako bi, s druge strane, školski sustav imao koristi od njihovih jezičnih vještina, vještina poučavanja i iskustva;

85. podržava ideju uspostave linija za pomoć učiteljima preko kojih bi se pravovremeno pomagalo u rješavanju raznih problema proizašlih iz različitosti i u promicanju međukulturnog dijaloga te pružanju smjernica kada su učitelji suočeni sa sukobima ili sa studentima kojima prijeti rizik od radikalizacije; nadalje, poziva države članice da povećaju mogućnosti dobivanja političkog obrazovanja te da pruže dodatne mogućnosti obrazovanja i nastavne materijale kao sredstva razjašnjavanja razloga zbog kojih ljudi bježe i borbe protiv ekstremizma;

86. ističe važnost škola u omogućavanju savjetovanja te jezičnog i kulturnog posredovanja, uključujući i u pogledu demokratskih vrijednosti, i to putem građanskog odgoja i programa aktivnoga građanstva, te njihovu ključnu ulogu u ubrzavanju i osiguravanju socijalne i kulturne uključenosti i integracije, ne samo učenika nego i njihovih obitelji;

87. pozdravlja odluku Vijeća da u okviru plana rada za kulturu za razdoblje između 2015. i 2018. posebne mjere posvete ulozi koju u integraciji migranata imaju kultura, umjetnost i međukulturni dijalog te da ocijene postojeće dobre prakse u državama članicama;

88. ističe da bi se uloga umjetnosti kao integracijskog alata trebala bolje promicati te da bi se trebalo olakšati i povećati sudjelovanje izbjeglica u umjetničkim aktivnostima;

89. pozdravlja činjenicu da je Komisija osnovala novu stručnu radnu skupinu za međukulturni dijalog i integraciju migranata i izbjeglica pomoću umjetnosti i dijaloga ⁽¹⁾, a koja bi do kraja 2017. trebala objaviti priručnik u kojemu će biti opisane dobre prakse;

⁽¹⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14444-2015-INIT/en/pdf>

Utorak, 5. srpnja 2016.

90. ističe važnost promicanja i dodatnog razvijanja nastavnih pomagala, videozapisa i vježbi te obrazovnih platformi za izbjeglice kako bi se olakšali i nadopunili njihovo obrazovanje i osposobljavanje;

o

o o

91. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Utorak, 5. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0298

Socijalni i ekološki standardi, ljudska prava i korporativna odgovornost**Rezolucija Europskog parlamenta od 5. srpnja 2016. o provedbi preporuka Parlamenta iz 2010. o socijalnim i ekološkim standardima, ljudskim pravima i korporativnoj odgovornosti (2015/2038(INI))**

(2018/C 101/02)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 2., 3., 6. i 21. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članke 11., 153., 191., 207. i 218. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članke 12., 21., 28., 29., 31. i 32. Povelje o temeljnim pravima Europske unije,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Trgovina za sve: Prema odgovornijoj trgovinskoj i ulagačkoj politici” (COM(2015)0497),
- uzimajući u obzir zaključke 10. ministarske konferencije WTO-a (MC10) ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Pariški sporazum (30. studenoga – 11. prosinca 2015.) ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće EU-a o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2014. godinu ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Plan djelovanja EU-a u području ljudskih prava i demokracije za razdoblje 2015. – 2019. naslovljen „Ljudska prava kao trajni prioritet programa EU-a”,
- uzimajući u obzir Smjernice o analizi utjecaja na ljudska prava u procjenama učinka za inicijative u području trgovine ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir studiju „Odredbe o ljudskim pravima i demokraciji u međunarodnim sporazumima” („Human rights and democracy clauses in international agreements”) koju je 2015. objavio resorni odjel Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir rezoluciju koju je donijela Opća skupština UN-a 25. rujna 2015. naslovljenu „Promijeniti svijet: Program za održivi razvoj do 2030.” ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2173/2005 od 20. prosinca 2005. o uspostavljanju FLEGT sustava za izdavanje dozvola za uvoz drvene sirovine u Europsku zajednicu ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 978/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o primjeni sustava općih carinskih povlastica ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ https://www.wto.org/english/news_e/news15_e/mc10_19dec15_e.htm

⁽²⁾ <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09r01.pdf>

⁽³⁾ http://eeas.europa.eu/human_rights/docs/2014-hr-annual-report_en.pdf

⁽⁴⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/july/tradoc_153591.pdf

⁽⁵⁾ Rezolucija koju je donijela Opća skupština UN-a 25. rujna 2015. (A/RES/70/1)
http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁽⁶⁾ SL L 347, 30.12.2005., str. 1.

⁽⁷⁾ SL L 303, 31.10.2012., str. 1.

⁽⁸⁾ <http://mneguidelines.oecd.org/text/>

Utorak, 5. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir Smjernice OECD-a o dužnoj pažnji za odgovorne lance opskrbe mineralima iz sukobima pogođenih i visokorizičnih područja ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Radni dokument službi Komisije od 14. srpnja 2015. o primjeni vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima – Trenutačno stanje (SWD(2015)0144),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije iz 2011. naslovljenu „Obnovljena strategija EU-a 2011. – 2014. za društveno odgovorno poslovanje” (COM(2011)0681),
- uzimajući u obzir Okvir Konferencije Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju (UNCTAD) u pogledu investicijske politike za održivi razvoj (2015.) ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Trgovinska politika EU-a: od rodno neosjetljive do rodno osjetljive politike?” resornog odjela Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir četvrto neovisno stručno izvješće naslovljeno „Promicanje demokratskog i pravednog međunarodnog poretka” – dopis glavnog tajnika UN-a Općoj skupštini od 5. kolovoza 2015. (A/70/285),
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 25. studenog 2010. o korporativnoj društvenoj odgovornosti u međunarodnim sporazumima ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir rezoluciju UN-a br. 64/292 u kojoj je Opća skupština Ujedinjenih naroda izričito potvrdila da je pravo na sigurnu i čistu vodu za piće i odvodnju ljudsko pravo od ključne važnosti za potpuno uživanje svih ljudskih prava,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 8. rujna 2015. o praćenju europske građanske inicijative Right2Water (Pravo na vodu) ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 25. studenog 2010. o ljudskim pravima i socijalnim i ekološkim standardima u međunarodnim trgovinskim sporazumima ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 25. studenog 2010. o međunarodnoj trgovinskoj politici u kontekstu nezaobilaznih mjera povezanih s klimatskim promjenama ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir studiju naslovljenu „Rodno osviještena politika u odborima i izaslanstvima Europskog parlamenta” („Gender Mainstreaming in Committees and Delegations of the European Parliament”) koju je 2014. objavio Resorni odjel C Europskog parlamenta,
- uzimajući u obzir rezoluciju Vijeća za ljudska prava br. 26/9 ⁽⁷⁾ u kojoj je donesena odluka o „stvaranju međuvladine radne skupine otvorenog tipa za transnacionalna društva i druga poduzeća čiji će zadatak biti izrada pravno obvezujućeg međunarodnog instrumenta za reguliranje aktivnosti transnacionalnih društava i drugih poduzeća u okviru međunarodnog prava o ljudskim pravima”,
- uzimajući u obzir izmijenjeni opći sustav povlastica EU-a (GSP) utvrđen Uredbom (EU) br. 978/2012,
- uzimajući u obzir Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću naslovljeno Izvješće o općem sustavu povlastica kojim je obuhvaćeno razdoblje 2014.–2015. (COM(2016)0029),

⁽¹⁾ <http://www.oecd.org/daf/inv/mne/GuidanceEdition2.pdf>

⁽²⁾ <http://unctad.org/en/pages/PublicationWebflyer.aspx?publicationid=1437>

⁽³⁾ SL C 99 E, 3.4.2012., str. 101.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0294.

⁽⁵⁾ SL C 99 E, 3.4.2012., str. 31.

⁽⁶⁾ SL C 99 E, 3.4.2012., str. 94.

⁽⁷⁾ A/HRC/RES/26/9: <http://www.ihrb.org/pdf/G1408252.pdf>

Utorak, 5. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, izmijenjene Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća, Tripartitnu deklaraciju MOR-a o načelima koja se odnose na multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku, okvir Međunarodnog vijeća za integrirano izvješćivanje, deset načela Globalnog sporazuma Ujedinjenih naroda i orijentacijske norme za društvenu odgovornost ISO 26000,
 - uzimajući u obzir nacrt francuskoga zakona o dužnoj pažnji kojim se promiču Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima i izjavu predsjednika Junckera danu na sastanku na vrhu skupine G7 2015. godine,
 - uzimajući u obzir projekt „Ostvarenje dugoročne vrijednosti za poduzeća i investitore” pokrenut u okviru Načela odgovornog ulaganja UN-a i Globalnog sporazuma UN-a,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za međunarodnu trgovinu i mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0217/2016),
- A. budući da je Parlament Komisiji 2010. uputio preporuke u pogledu društvenih i ekoloških standarda te odgovornog poslovanja; budući da je dio tih preporuka proveden, a dio nije;
- B. budući da Parlament djeluje kao suzakonodavac u pogledu mjera kojima se utvrđuje okvir za provedbu zajedničke trgovinske politike Unije; budući da je za ratifikaciju svih trgovinskih sporazuma Unije potrebna suglasnost Parlamenta; budući da je provedba preporuka Parlamenta stoga nužna kako bi se zajamčio uspjeh bilo koje inicijative koju u području zajedničke trgovinske politike poduzima Komisija;
- C. budući da trgovina ima snažnu ulogu u promicanju poslovnih prilika, da se njome ostvaruje blagostanje i povećava zaposlenost te potiče gospodarski razvoj, društveni napredak, životni standard, kvaliteta života i, dugoročno, podižu standardi u području ljudskih prava;
- D. budući da EU ističe svoju snažnu predanost promicanju održivog razvoja, što je ponovno potvrđeno u strategiji „Trgovina za sve”, te ljudskih prava i dobrog upravljanja pružanjem poticaja kao što su OSP+ i povlašteni pristup tržištu za zemlje koje su preuzele obvezu provesti temeljne međunarodne konvencije u tim područjima;
- E. budući da EU svojom trgovinskom politikom ima mogućnost pozitivno doprinijeti većem poštovanju ljudskih prava i održivom razvoju na globalnoj razini; budući da Komisija mora djelovati imajući na umu taj cilj; budući da sporazumi o trgovini i ulaganjima imaju određeni učinak na ljudska prava i održivi razvoj pa bi ih stoga trebalo sastavljati tako da se njima podupire društveni i ekološki napredak, jamčeći da se europski standardi ne snižavaju i da se poštuju ljudska prava i socijalni i ekološki standardi;
- F. budući da trgovina i strana ulaganja kojima se bave međunarodna poduzeća doprinose većem zauzimanju za poštovanje ljudskih, socijalnih i radničkih prava u zemljama u kojima ta poduzeća posluju;
- G. budući da se doprinos Parlamenta može mjeriti u smislu djelotvorne provedbe njegovih preporuka; budući da treba redovito pratiti provedbu sporazuma kako bi se zajamčilo da se poštuju ciljevi trgovinskih sporazuma i obveze preuzete u skladu s njima, posebice u pitanjima zaštite ljudskih prava;
- H. budući da su, prema članku 208. UFEU-a, EU i države članice i pravno obvezne uskladiti svoje politike s razvojnim ciljevima;

Utorak, 5. srpnja 2016.

- I. budući da se u prijedlogu Komisije o novoj trgovinskoj i investicijskoj strategiji „Trgovina za sve” potvrđuje povezanost trgovine, ljudskih prava te socijalnih i ekoloških standarda i ustraje u tome da je potrebno da ta prava i standardi postanu integralni dio gospodarskih i trgovinskih odnosa Unije;
- J. budući da globalna transnacionalna maloprodajna poduzeća imaju odgovornost u pogledu poboljšanja uvjeta rada i plaća u zemljama proizvodnje;
- K. budući da su prava žena sastavni dio ljudskih prava; budući da se pitanje ravnopravnosti muškaraca i žena ubraja u okvir poglavlja o održivom razvoju u trgovinskim sporazumima; budući da konkretan učinak sporazuma o trgovini i ulaganjima zbog strukturnih rodni nejednakosti različito utječe na žene i muškarce te budući da održivi i uključivi sporazumi o razvoju, rastu i trgovini moraju obuhvaćati ljudska prava, između ostalog i iz rodne perspektive;
- L. budući da je u Programu održivog razvoja do 2030. prepoznat ključan učinak trgovinskih politika za provedbu ciljeva programa u nekoliko područja politika kao što su pravila o podrijetlu, uredbe o hrani, tržišta roba i rodna ravnopravnost;
- M. budući da se potencijal sustava OSP i OSP+ za jamčenje ratifikacije i provedbe konvencija o ljudskim i radnim pravima u zemljama u razvoju može poboljšati davanjem ekonomskih poticaja za djelotvorno usvajanje i stalno praćenje implementacije temeljnih konvencija o ljudskim i radnim pravima;
- N. budući da je EU, nakon katastrofe na trgu Rana, u suradnji s vladom Bangladeša i Međunarodnom organizacijom rada, pokrenuo Pakt za unapređenje radnih prava i sigurnosti tvornica u Bangladešu kojim se nastoje poboljšati radni, zdravstveni i sigurnosni uvjeti za radnike; budući da su ta nastojanja dovela do podizanja razine osviještenosti javnosti te do inovativnih rješenja u pogledu pitanja povezanih s trgovinom i održivim razvojem, poput Dogovora o zaštiti od požara i sigurnosti zgrada u Bangladešu;
- O. budući da privatni sektor, uz bok javnom sektoru, mora doprinijeti održivom razvoju; budući da poduzeća moraju djelovati na socijalno i ekološki odgovoran način; budući da nova generacija sporazuma Unije o trgovini i ulaganju sadrži poglavlja o održivom razvoju u kojima se od strana u sporazumu zahtijeva da se angažiraju u pitanjima zaštite ljudskih prava te socijalnih i ekoloških standarda, društveno odgovornog poslovanja te da ih poštuju; budući da su se u uzastopnim trgovinskim sporazumima EU-a u tim poglavljima pokazale razlike u razini ambicioznosti; budući da se Komisija potiče na zauzimanje za najvišu razinu ambicioznosti;
- P. budući da su prema strategiji Komisije iz 2015. naslovljenoj „Trgovina za sve” trgovina i održivi razvoj prioriteta EU-a; budući da, kako bi se tom strategijom dao istinski poticaj ostvarivanju plana za trgovinu i održivi razvoj, Komisija mora svoje hvalevrijedne ambicije pretočiti u odlučno i konkretno djelovanje;
- Q. budući da projekt pod nazivom Ostvarenje dugoročne vrijednosti za poduzeća i investitore koji se provodi u okviru Načela odgovornog ulaganja UN-a i Globalnog sporazuma UN-a pokazuje da je gospodarski oporavak u Europi i svijetu kompatibilan s načelima socijalne pravednosti, ekološke održivosti i poštovanja ljudskih prava te da se oni uzajamno jačaju;
- R. budući da se u članku 207. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) navodi da se zajednička trgovinska politika EU-a vodi u kontekstu načela i ciljeva vanjskog djelovanja Unije;
- S. budući da se člankom 21. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) potvrđuje da je vanjsko djelovanje EU-a nadahnuto načelima demokracije, vladavine prava, univerzalnosti i nedjeljivosti ljudskih prava i temeljnih sloboda, poštovanja ljudskog dostojanstva, jednakosti i solidarnosti te pridržavanjem Povelje Ujedinjenih naroda i međunarodnog prava;

Utorak, 5. srpnja 2016.

- T. budući da je povezanost trgovine i ljudskih prava s jedne strane te socijalnih i ekoloških standarda s druge strane sastavni dio gospodarskih i trgovinskih odnosa EU-a; budući da bi politika EU-a u području ljudskih prava i demokracije u trećim zemljama trebala i dalje biti sastavnim dijelom drugih politika EU-a s vanjskom dimenzijom, pa i trgovinske politike; budući da bi se EU trgovinskom politikom trebao služiti za promicanje uspostave visokih globalnih standarda u područjima ljudskih i socijalnih prava te zaštite potrošača i okoliša;
- U. budući da se trgovinskom politikom i ambicioznim trgovinskim sporazumima promiče i jača globalan trgovinski sustav koji se temelji na pravilima; budući da bi prije zaključivanja trgovinskih pregovora trebalo na transparentan i temeljit način voditi računa i o pitanjima ljudskih prava; budući da se Vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, ali i drugim relevantnim instrumentima poput promicanja društveno odgovornog poslovanja, nastoji poticati izvršavanje odredbi o ljudskim pravima u trgovinsku politiku;
- V. budući da je 26. lipnja 2014. Vijeće UN-a za ljudska prava usvojilo rezoluciju o osnivanju međuvladine radne skupine zadužene za pokretanje postupka uspostavljanja međunarodnoga pravno obvezujućeg instrumenta za reguliranje aktivnosti transnacionalnih korporacija i drugih poduzeća u okviru međunarodnog prava;
- W. budući da se trgovina i ljudska prava mogu međusobno podupirati i da poslovna zajednica, koja je dužna poštovati ljudska prava, također može imati važnu ulogu pružajući pozitivne poticaje u pogledu promicanja ljudskih prava, demokracije, standarda zaštite okoliša i odgovornog poslovanja; budući da EU ima vodeću ulogu u pregovorima o nizu inicijativa za globalnu odgovornost i njihovoj provedbi te da su te inicijative tijesno povezane s promicanjem i poštovanjem međunarodnih standarda u pogledu socijalne pravde, ekološke održivosti i poštovanja ljudskih prava; budući da je općepriзнat dugoročan pozitivan utjecaj na ljudska prava europskih poduzeća koja posluju u svijetu i koja svojom nediskriminatornom korporativnom kulturom služe kao primjer; budući da se jačanjem trgovinskih odnosa utemeljenih na zaštiti i jamčenju ljudskih prava promiču međusobno razumijevanje i zajedničke vrijednosti poput vladavine prava, dobrog upravljanja i poštovanja ljudskih prava;

Opća načela

1. poziva Komisiju i države članice da u sve svoje politike, uključujući trgovinsku politiku, uvrste pristup usmjeren na promicanje rodne ravnoteže te da, između ostaloga, zajamče učinkovitu sukladnost s Konvencijom o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW); poziva Komisiju da u svojoj procjeni učinka trgovinske strategije EU-a uzme u obzir aspekte koji se odnose na rodnu ravnopravnost, u pogledu prava žena, te da sustavno ocjenjuje postojeće sporazume o trgovini i ulaganju kako bi se utvrdile njihove posljedice na rodnu ravnopravnost;
2. poziva Komisiju da zajamči bolju usklađenost u pogledu razvoja i djelotvornu procjenu politike i koordinaciju razvojne pomoći i trgovinske politike te da nastoji osigurati da sve zainteresirane strane poštuju međunarodne standarde u smislu ljudskih prava, dostojanstva rada, rodne ravnopravnosti i ekološke održivosti;
3. poziva Komisiju da preuzme aktivnu ulogu u ostvarivanju 17 ciljeva održivog razvoja sadržanih u Programu za održivi razvoj za 2030. koji je donijela Opća skupština Ujedinjenih naroda na svojoj 70. sjednici;
4. poziva EU i države članice da promiču obvezujuće mjere kojima će se zajamčiti da poduzeća plaćaju poreze tamo gdje se odvijaju gospodarske djelatnosti i stvara vrijednost, da potiču obavezno izvješćivanje po zemljama koje provodi privatni sektor, u skladu s preporukama OECD-a te da promiču dobro upravljanje u poreznim pitanjima i učinkovito ubiranje poreza; nadalje poziva Komisiju i države članice da se pobrinu da to pitanje postane prioritet u političkom dijalogu (na političkoj razini o razvoju i trgovini), ali i da podupru ulogu civilnog društva u jamčenju javnog nadzora nad poreznim upravljanjem i praćenju slučajeva poreznih prijevара; smatra da bi politika oporezivanja poduzeća trebala biti sastavni dio

Utorak, 5. srpnja 2016.

društveno odgovornog poslovanja te da stoga takvo društveno odgovorno ponašanje ne ostavlja mogućnost za strategije koje su usmjerene na izbjegavanje poreza ili na korištenje poreznih oaza;

5. uviđa da je univerzalni pristup općim dobrima kao što su voda, zdravstvena skrb i obrazovanje važan element kojim države članice dokazuju svoju sposobnost jamčenja socijalnih prava i poštovanja ljudskih prava;

6. naglašava da EU ima dugu povijest uzimanja u obzir društvenih i ekoloških pitanja u okviru svoje trgovinske diplomacije te da je stoga u tom pogledu već ispred drugih ključnih dionika u globalnoj trgovini; naglašava da angažman naših trgovinskih partnera u pogledu ljudskih prava pruža čvrst temelj za nastavak dijaloga, procese suradnje i, dugoročno, postupna poboljšanja u tim pitanjima;

7. naglašava važnost trgovine i stranih ulaganja kao važnih instrumenata za postizanje gospodarskog rasta, održivog razvoja, dobrog upravljanja i zaštite ljudskih prava;

8. podsjeća na to da se trgovinom i izravnim stranim ulaganjima povećava blagostanje u siromašnijim zemljama; podsjeća na to da je povećanje blagostanja na nimalo zanemariv način povezano s boljom zaštitom ljudskih, socijalnih i radničkih prava te sa snažnom zaštitom okoliša;

9. podsjeća da je EU u svojim odnosima s trećim zemljama predan usklađenom promicanju i poštovanju ljudskih prava i demokracije u svim politikama EU-a, pa i u trgovinskoj politici, te u svim svojim relevantnim instrumentima za vanjsko financiranje;

10. stoga preporučuje da trgovinska strategija EU-a bude sredstvo za promicanje demokratskih vrijednosti u trećim zemljama; stoga pozdravlja bolju primjenu trgovinskih sporazuma i programa trgovinskih povlastica kao poluga za promicanje ljudskih prava, iskorjenjivanje prisilnog i dječjeg rada, jamčenje sigurnosti opskrbe hranom i prava na zdravlje, održivog razvoja te visoke razine standarda u području sigurnosti i zaštite okoliša te pružanja ekonomskih prilika svima;

Ljudska prava, ekološki i socijalni standardi na multilateralnoj razini

11. naglašava da je za EU iznimno važno da izgradi suradnju na multilateralnoj razini i stoga ponovno upućuje poziv Komisiji da preuzme vodeću ulogu u reformi upravljanja WTO-a, posebno kako bi se ostvarili sljedeći ciljevi:

- (a) jačanje djelotvorne suradnje i redovitoga dijaloga između WTO-a i nadležnih agencija UN-a, osobito Visokog povjerenika za ljudska prava, Konferencije UN-a o trgovini i razvoju i Međunarodne organizacije rada, i to dodjeljivanjem Međunarodnoj organizaciji rada statusa promatrača pri WTO-u i uključivanjem Međunarodne organizacije rada u trgovinske sporove povezane s kršenjem međunarodnih konvencija o ljudskim pravima i radu; smatra da bi Međunarodna organizacija rada trebala i dalje biti uključena u bilateralne, multilateralne i plurilateralne trgovinske sporazumime;
- (b) reformiranje mehanizama revizije trgovinske politike WTO-a kako bi njima na temelju smjernica MOR-a i UN-a o ljudskim pravima te multilateralnih sporazuma o zaštiti okoliša bile obuhvaćene društvena i ekološka dimenzija te dimenzija ljudskih prava i kako bi se promicao održiv razvoj, posebno osnivanjem unutar WTO-a, uz već postojeći Odbor za trgovinu i okoliš, i Odbora za trgovinu i pristojne uvjete rada, kako je zatraženo u njegovim preporukama iz 2010.;
- (c) procjenjivanje mjere u kojoj je Odbor WTO-a za trgovinu i okoliš ispunio svoje nadležnosti iz ministarske odluke WTO-a o trgovini i okolišu donesene u Marakešu 15. travnja 1994. te u vezi sa zaključcima o tome što je još potrebno poduzeti, osobito u kontekstu globalnoga dijaloga o ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi na njih te WTO-u, kako je Parlament prvotno i tražio;
- (d) konstruktivno sudjelovanje u Radnoj skupini UN-a na procesu sastavljanja ugovora o ljudskim pravima u poslovanju slijedom studije o postupanju s teškim korporativnim kršenjima ljudskih prava primjenom pravnih lijekova koju je proveo Ured visokoga povjerenika za ljudska prava;

Utorak, 5. srpnja 2016.

12. poziva Komisiju da aktivno promiče daljnje reforme WTO-a da bi se utvrdila multilateralna pravila za održivo i odgovorno upravljanje globalnim lancima opskrbe, među kojima ponajprije:

- (a) djelotvorni i primjenjivi zahtjevi u pogledu postupanja s dužnom pažnjom i transparentnosti u lancu opskrbe, na temelju Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima
- (b) zdravstveni i sigurnosni standardi, pri čemu se posebno priznaje pravo radnika na odbore za sigurnost
- (c) osnovna razina socijalne zaštite
- (d) poštovanje temeljnih radnih standarda MOR-a;

13. ponavlja zahtjev da svaka mjera koju sporazumna strana usvoji u okviru Pariškog sporazuma ili u vezi s bilo kojim načelom ili obvezom sadržanim u člancima 3. i 4. Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama bude osigurana i pravno osnovanijom zaštitom prava na reguliranje u trgovinskim sporazumima;

14. snažno potiče Komisiju da ubrza rad na razvoju programa kojima se razlikuju proizvodi prema metodama proizvodnje i prerade te kriterija održivosti u okviru trgovinskih sporazuma;

15. poziva države članice da pojačaju svoje napore da ispune obvezu postupnog ukidanja subvencija za fosilna goriva u skladu sa zadaćom na koju se obvezala skupina G20;

16. smatra da bi se trgovinskom politikom moglo dodatno doprinijeti energetskej tranziciji i da bi trgovinski instrumenti Unije trebali potaknuti dolazak i razvoj obnovljivih izvora energije te razvoj zelenih proizvoda i tehnologija u Europi; svjestan je nastojanja Komisije oko sklapanja plurilateralnog sporazuma o zelenim proizvodima (sporazuma o ekološkim proizvodima) i poziva na to da ti pregovori urode ambicioznim i uravnoteženim sporazumom; traži od Komisije da u okviru pregovora o sporazumu o ekološkim proizvodima razvije kvantitativne ili kvalitativne kriterije za definiranje „zelenih proizvoda” i promiče vjerodostojnu i transparentu metodologiju; povrh toga, poziva Komisiju da propisno uzme u obzir faktore koji utječu na trgovinu zelenim proizvodima kao što su antidampinške politike u sektoru obnovljivih izvora energije, sustavi zaštite intelektualnog vlasništva, nedostatni programi financiranja i nacionalne ekološke politike koje stvaraju potražnju za takvim dobrima;

Ljudska prava, ekološki i socijalni standardi na bilateralnoj razini

17. pozdravlja odluku Komisije o provedbi *ex ante* i *ex post* procjene učinka na održivost za sve trgovinske sporazume u skladu sa Smjernicama za analizu procjena učinka na ljudska prava za inicijative u području trgovine; u tom pogledu poziva Komisiju da:

- (a) primijeni te smjernice u izradi procjena učinka na održivost za sve tekuće i buduće pregovore;
- (b) vodi računa o tome da se u tim procjenama odražavaju vodeća načela koja je sastavio posebni izvjestitelj UN-a za pravo na hranu;
- (c) uzme u obzir učinak sporazumâ o trgovini i ulaganju na osobe koje su posebno ugrožene poput pripadnika manjina ili su geografski izolirane, siromašne ili su isključene iz društvenog života; u vezi s time skreće pozornost na to da se Komisija obvezala da će procijeniti učinak sporazuma o slobodnoj trgovini na najudaljenije regije Europske unije;
- (d) zajamči odgovarajuće sudjelovanje organizacija civilnog društva i socijalnih partnera u izradu procjena učinka na održivost i uključi Parlament u svaku fazu tog postupka;
- (e) tijekom pregovora u cijelosti uzme u obzir rezultate tih procjena;
- (f) pobrine se da procjene učinka na održivost budu pravodobno objavljene kako bi se pregovaratelji s time upoznali prije formulacije stajališta i kako bi se informirala javnost i izabrani predstavnici mogli adekvatno ocijeniti predloženi sporazum;

Utorak, 5. srpnja 2016.

18. prima na znanje zaključke Europskog ombudsmana u pogledu odluke Komisije da zaključi sporazum s Vijetnamom prije završetka procjene učinka na ljudska prava i snažno potiče Komisiju da što prije provede tu procjenu na temelju nove metodologije ne bi li Parlament mogao donijeti utemeljenu odluku;

19. ponavlja da podupire postavljanje uvjeta o ljudskim pravima u trgovinskim sporazumima i podsjeća na važnost poštovanja i provedbe klauzula o ljudskim pravima; pozdravlja napore koje Komisija i Vijeće ulažu da bi se takve pravno obvezujuće klauzule o ljudskim pravima uvrstile u sve sporazume o trgovini i ulaganju u skladu sa zajedničkim pristupom i zahtijeva da se objavi zajednički pristup Vijeća; napominje da klauzule o ljudskim pravima nisu unesene u sve sporazume Europske unije i poziva na to da se u tekućim trgovinskim pregovorima s drugim partnerima EU-a, posebno onima o TTIP-u, zajamči uvrštavanje pravno obvezujućih klauzula o ljudskim pravima u sporazume;

20. međutim, smatra da su postojeće klauzule imale malen učinak na ispunjavanje obveza i obećanja u pogledu ljudskih prava; stoga poziva Komisiju i Vijeće da naprave sljedeće prilagodbe:

- (a) uvrštavanje odredaba o zaštiti trgovine da bi se zajamčila sposobnost svake strane u sporazumu da ispuni svoje obveze u pogledu ljudskih prava u područjima za koja je ponajprije nadležna u slučajevima dokazanog kršenja odredaba iz klauzula o ljudskim pravima
- (b) redovito iscrpno praćenje provedbe klauzula o ljudskim pravima u trgovinskim sporazumima i sporazumima o pridruživanju, u prvom redu objavljivanjem redovitih zajedničkih izvješća Komisije i ESVD-a Parlamentu o poštovanju ljudskih prava u partnerskim zemljama i uspostavom međuinstitucijskog odbora;
- (c) razmatranje toga da u sve trgovinske sporazume EU-a bude uključen odbor za ljudska prava ne bi li se zajamčilo da se na sporazum nastavlja ozbiljne i sustavne mjere u području ljudskih prava; u vezi s tim podsjeća da je za postizanje transparentnosti važno da u pregovore budu uključeni građani;
- (d) postojanje domaćeg sustava pravnih sredstava Europske unije koji bi omogućio podnošenje pritužbi u slučajevima nepridržavanja trgovinskih sporazuma i klauzula o ljudskim pravima;

21. podsjeća na svoj zahtjev u preporuci iz 2010. da svaki trgovinski sporazum EU-a, bio on bilateralan ili multilateralan, sadržava sveobuhvatna, izvršiva i zahtjevna poglavlja o trgovini i održivom razvoju; skreće pozornost na nepodudarnosti među poglavljima o trgovini i održivom razvoju u različitim trgovinskim sporazumima EU-a; stoga poziva Komisiju da se zalaže za najvišu razinu dosljednosti u svim trgovinskim pregovorima i da u njih uvrsti poglavlja o trgovini i održivom razvoju sa sljedećim značajkama:

- (a) svaka se strana obvezuje da će ratificirati i zaista provesti osam temeljnih i četiri prioritetne konvencije MOR-a, kao i međunarodne multilateralne sporazume o okolišu;
- (b) klauzule o ljudskim pravima i poglavlja o trgovini i održivom razvoju pokriveni su općim mehanizmom za rješavanje sporova jednako kao i drugi dijelovi sporazuma, kao što je to zatraženo u preporukama iz 2010. da bi se zajamčilo poštovanje ljudskih prava i socijalnih i ekoloških standarda;
- (c) mogućnost podnošenja pritužbi i traženja pravnog sredstva u okviru postupka za pritužbe za socijalne partnere i civilno društvo;
- (d) djelotvorne mjere odvratanja, pa i u obliku novčanih odšteta, u slučaju teškog i dokazanog kršenja odredaba poglavlja o održivom razvoju iz sporazuma; takve bi se mjere mogle provoditi u obliku privremenog umanjivanja, dokidanja ili čak suspenzije određenih trgovinskih povlastica koje su predviđene sporazumom u slučajevima ozbiljnog, kontinuiranog kršenja tih standarda, kao krajnje mjere, a uvođenje zajedničkih akcijskih planova s našim partnerima moglo bi doprinijeti rješavanju slučajeva nepoštovanja određenih obveza preuzetih u okviru sporazuma o trgovini i ulaganju;

22. ponavlja svoj zahtjev da se u raznim fazama sastavljanja sporazuma, pregovora i provedbe uspostave forumi ili savjetodavne skupine u području održivog razvoja; podsjeća na to da unutarnje savjetodavne skupine moraju biti neovisne i imati pristup odgovarajućim resursima; prima na znanje kritike koje često iznose neki sudionici unutarnjih savjetodavnih skupina koje je Europska unija uspostavila na temelju važećih trgovinskih sporazuma da njihove rasprave u praksi nemaju nikakav učinak i predlaže da Komisija poduzme sljedeće mjere:

Utorak, 5. srpnja 2016.

- (a) uspostavi sustav izvješćivanja kojim bi se Parlamentu omogućilo da ocjenjuje rad savjetodavnih skupina
- (b) sustavno i konkretno odgovara na pitanja unutarnjih savjetodavnih skupina EU-a i poduzima korake na temelju inicijativa koje u tom kontekstu predlažu organizacije civilnog društva i socijalni partneri EU-a;
- (c) u poglavljima o trgovini i održivom razvoju trgovinskih sporazuma EU-a propiše osnovne logističke odredbe kojima bi se omogućila djelotvorna provedba, s obzirom na to da se pokazalo da je riječ o posebno teško savladivim preprekama, kao i povezane prateće mjere poput tehničke pomoći i programa suradnje;

23. poziva na veću transparentnost i odgovornost prema lokalnim organizacijama pri sastavljanju međunarodnih trgovinskih propisa i nacionalnih trgovinskih politika, pri čemu treba zajamčiti da se dosljedno poštuju radnička i ljudska prava, uključujući prava žena;

24. poziva Komisiju da više uključi Parlament u postupak praćenja provedbe sporazuma o trgovini i ulaganju u pogledu poštovanja ljudskih prava i socijalnih i ekoloških standarda te poziva Vijeće da se savjetuje s Parlamentom o svakoj odluci o izmjeni ili čak suspenziji primjene sporazuma ako je to potrebno;

Ljudska prava, ekološki i socijalni standardi na unilateralnoj razini

25. pozdravlja stupanje na snagu novog općeg sustava povlastica (OSP) (Uredba (EU) br. 978/2012) 1. siječnja 2014. i objavljivanje prvog izvješća o praćenju općeg sustava povlastica za razdoblje 2014. – 2015.; smatra da trgovinska politika treba biti sredstvo za poticanje partnerskih zemalja EU-a da usvoje više socijalne i ekološke standarde i zato poziva Komisiju da provede sljedeće korektivne mjere:

- (a) razjasni, bilo delegiranim aktom bilo predstojećom izmjenom Uredbe (EU) br. 978/2012., definicije „ozbiljnog propusta da se djelotvorno provede” međunarodna konvencija i „ozbiljnog i sustavnog kršenja načela” sadržanih u međunarodnoj konvenciji;
- (b) zatraži stajališta svih nadležnih nadzornih tijela kako bi bolje ocijenila poštuju li se međunarodne konvencije navedene u uredbi o općem sustavu povlastica; u svojoj se ocjeni posebno usredotoči na stajališta Odbora stručnjaka za primjenu konvencija MOR-a, i u pogledu davanja i u pogledu suspenzija trgovinskih povlastica u skladu s regulativom o općem sustavu povlastica;
- (c) izmjenom Uredbe (EU) br. 978/2012 pojača praćenje obveza koje su preuzele zemlje korisnice; socijalni partneri i organizacije civilnog društva trebali bi dobiti formalnu ulogu u praćenju sustava OSP i OSP+, a posebno u okviru postupka razmatranja i odgovaranja na pitanja upućena Komisiji;
- (d) revizijom obuhvati društveno odgovorno poslovanje u Uredbi o općem sustavu povlastica, kao što je zatraženo 2010., ne bi li se zajamčilo da se transnacionalne korporacije pridržavaju nacionalnih i međunarodnih pravnih obveza u području ljudskih prava, radnih standarda i propisa o okolišu;
- (e) prati i ocjenjuje napredak u provedbi i uspješnosti inicijative „Sve osim oružja” i standardnih aranžmana općeg sustava povlastica te o tome izvješćuje Europski parlament;

26. podržava obećanje Komisije da će raditi na zaustavljanju dječjeg rada; pozdravlja usvajanje radnog dokumenta službi Komisije i ponavlja svoj zahtjev iz 2010. za uravnotežen i realističan prijedlog zakonodavstva, uključujući mjere poput označavanja proizvoda koji su proizvedeni bez dječjeg rada (engl. *child-labour-free*), trgovinskih povlastica za zemlje koje ispunjavaju određene radne standarde i horizontalne uvozne zabrane koje se odnose na proizvode dobivene radom djece; ističe važnost uvrštavanja ciljeva borbe protiv prisilnog rada i dječjeg rada u poglavljima trgovinskih sporazuma EU-a o trgovini i održivom razvoju, zajedno s drugih šest temeljnih konvencija MOR-a, kao i angažmana Unije u međunarodnim raspravama na razini WTO-a, OECD-a i MOR-a radi jačanja multilateralne dimenzije;

Utorak, 5. srpnja 2016.

27. potvrđuje svoje protivljenje svim izravnim i neizravnim odredbama koje utječu na trgovinu uslugama povezanim s energijom kojima bi se omogućila tehnološka neutralnost subvencija; poziva Komisiju i države članice da ozbiljno povedu računa o činjenici da rast emisije ugljičnog dioksida kao rezultat međunarodne trgovine potkopava europsku klimatsku strategiju i naglašava da prelazak na model lokalne proizvodnje i potrošnje može doprinijeti ostvarivanju ciljeva Pariškog sporazuma;

28. podsjeća na inherentnu vezu između klimatskih promjena i krčenja šuma koje je posljedica neodržive i nezakonite ekstrakcije sirovina; poziva Komisiju da zajamči djelotvornu provedbu i primjenu Akcijskog plana za provedbu zakonodavstva, upravljanje i trgovinu u području šumarstva i uredbe EU-a o drvnj sirovini, uključujući obvezu zakonitog djelovanja u lancima opskrbe drvnim sirovinama;

29. pozdravlja odluku Komisije da pokrene studiju izvedivosti za europski akcijski plan protiv krčenja i degradacije šuma;

Društveno odgovorno poslovanje

30. podsjeća na svoj zahtjev iz 2010. da društveno odgovorno poslovanje bude dijelom svih trgovinskih sporazuma i odredaba EU-a radi njihove strože primjene, a posebno radi toga da bi se Komisiji omogućilo da provodi istrage o navodnim slučajevima kršenja obveza u pogledu društveno odgovornog poslovanja i uspostave kontaktnih točaka EU-a koje bi se oslanjale na kontaktne točke OECD-a te ih učvrstile; traži od Komisije da pojača napore za to da se poduzeća pridržavaju obveza, duž njihova lanca opskrbe, i u potpunosti poštuju temeljne radne standarde MOR-a i međunarodno priznate standarde društveno odgovornog poslovanja, a posebno nedavno ažurirane Smjernice OECD-a za multinacionalna poduzeća, deset načela Globalnog sporazuma Ujedinjenih naroda, orijentacijske norme za društvenu odgovornost ISO 26000, Tripartitnu deklaraciju MOR-a o načelima koja se odnose na multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku te Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, osobito u industriji odjeće i ekstraktivnim industrijama, u kojima su izraženiji rizici od povreda ljudskih prava i socijalnih standarda; skreće pozornost na pakt o održivosti koji je Komisija pokrenula zajedno s Bangladešom, Međunarodnom organizacijom rada i Sjedinjenim Američkim Državama nakon katastrofe na trgu Rana 2013. godine; naglašava da je važno i dalje težiti ostvarivanju ciljeva tog pakta kako bi se poboljšala prava radnika i da je nužna veća odgovornost u upravljanju lancima opskrbe na međunarodnoj razini; poziva Komisiju da slične programe i mjere pokrene i s drugim trgovinskim partnerima Unije;

31. smatra da je presudno nastaviti s nastojanjima oko poštovanja Deklaracije OECD-a o međunarodnom ulaganju i multinacionalnim poduzećima i pobrinuti se pritom da se Smjernice izričito navode u svim novim sporazumima između Europske unije i trećih zemalja i u njihovoj primjeni s „pasivnog” prijeđe na „aktivni pristup”; poziva Komisiju da zajamči transparentnost u pogledu pristupa informacijama o postupanju poduzeća i da uvede djelotvoran i primjenjiv sustav izvješćivanja koji pruža informacije o lancima vrijednosti proizvoda; podsjeća na svoje stajalište iz 2010. da se od poduzeća zahtijeva da objavljuju svoje bilance u području društveno odgovornog poslovanja te da postupaju s dužnom pažnjom; snažno potiče Komisiju da ažurira svoju strategiju o društveno odgovornom poslovanju ne bi li postavila strože zahtjeve u pogledu izvješćivanja i sukladnosti i zajamčila učinkovitiju provedbu Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, a države članice da podrže promicanje društveno odgovornog poslovanja;

32. poziva Uniju da uspostavi platforme za dijalog na temu društveno odgovornog poslovanja koje bi okupile organizacije civilnog društva, poduzeća, međunarodne organizacije i druge dionike;

33. poziva Komisiju da rezultate projekta „Ostvarenje dugoročne vrijednosti za poduzeća i investitore”, koji se provodi u okviru Načela odgovornog ulaganja UN-a i Globalnog sporazuma UN-a, primijeni na vlastiti Europski fond za strateška ulaganja i svoj dijalog s ulagačima u pregovorima o trgovinskim sporazumima te da podupiranjem održive trgovine podrži koncept održive unije tržišta kapitala;

34. podsjeća da su Tripartitna deklaracija MOR-a o načelima koja se odnose na multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku, Program Međunarodne organizacije rada o dostojnom radu i aspekti koji se odnose na rad u Smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća temeljni tekstovi u vezi s društveno odgovornim poslovanjem; traži od Komisije da kao nastavak na inicijative OECD-a i UN-a u zakonodavstvo EU-a ugradi nove, nedavno donesene međunarodne standarde i da se na sastanku ministara trgovine skupine G20 u lipnju 2016. u Šangaju založi za uravnotežene i sveobuhvatne prijedloge politika, među ostalim i za istaknutu dimenziju održivog razvoja u globalnim lancima vrijednosti;

Utorak, 5. srpnja 2016.

35. podsjeća da je EU vodeći svjetski akter u smislu nacionalnih akcijskih planova za društveno odgovorno poslovanje; poziva Komisiju da aktivno promiče društveno odgovorno poslovanje poduzeća EU-a koji posluju u inozemstvu uz poseban naglasak na jamčenju strogog poštovanja svih pravnih obveza koje proistječu iz nacionalnih zakona ili bilateralnih ili međunarodnih pravnih obveza kojima podliježe njihovo poslovanje, a posebno poštovanja međunarodnih normi i pravila u području ljudskih prava, rada i okoliša; u tu svrhu predlaže i da Komisija aktivno surađuje s partnerskim zemljama radi razmjene najboljih praksi i znanja i iskustva o načinima i sredstvima za poboljšanje poslovne klime i povećanje osviještenosti o odgovornom postupanju poduzeća;
36. napominje da se program društveno odgovornog poslovanja mora prilagoditi konkretnim potrebama regija i zemalja kako bi se njime doprinijelo poboljšanju održivoga gospodarskog i socijalnog razvoja;
37. poziva Komisiju da u području trgovine i ulaganja poduzme mjere kojima bi se poduzeća potaknula na primjenu strategija društveno odgovornog poslovanja i za to nagradila, poput dodjeljivanja oznaka, davanja povlaštenog pristupa poslovima javne nabave u Uniji i provedbe programa pomoći malim i srednjim poduzećima;
38. s velikim zadovoljstvom pozdravlja uvrštenje izvješćivanja velikih poduzeća o ljudskim pravima u Direktivu EU-a o nefinancijskom izvješćivanju; poziva države članice EU-a da tu direktivu brzo i djelotvorno prenesu u svoja zakonodavstva; skreće pozornost na okvir za izvješćivanje u skladu s Vodećim načelima UN-a, referentan popis poduzeća iz perspektive ljudskih prava i cilj integriranog izvješćivanja te poziva sva poduzeća uvrštena na burzu u EU-u i njihove dionike da poštuju duh te Direktive u Uniji i pri poslovanju izvan nje;
39. poziva EU i države članice da se aktivno uključe u rad UN-ova Vijeća za ljudska prava i Programa UN-a za zaštitu okoliša (UNEP) na pripremi međunarodnog sporazuma u okviru kojega bi transnacionalne korporacije snosile odgovornost za povrede ljudskih prava i kršenja ekoloških standarda;
40. naglašava da je djelotvorna provedba tih preporuka ključna da bi Parlament mogao ocijeniti trgovinske sporazume o kojima pregovora Komisija; traži detaljan i pravodoban odgovor Komisije na sva pitanja koja se postavljaju u ovoj Rezoluciji;

o

o o

41. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
-

Utorak, 5. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0299

Nova, inovativna i budućnosti okrenuta strategija za trgovinu i ulaganja

Rezolucija Europskog parlamenta od 5. srpnja 2016. o novoj, inovativnoj i budućnosti okrenutoj strategiji za trgovinu i ulaganja (2015/2105(INI))

(2018/C 101/03)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 26. studenoga 2015. o stanju Razvojnog plana iz Dohe uoči Desete ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoje preporuke Komisiji za pregovore o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja od 8. srpnja 2015. ⁽²⁾ i preporuke o Sporazumu o trgovini uslugama od 3. veljače 2016. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije naslovljenu „Trgovina za sve: prema odgovornijoj trgovinskoj i ulagačkoj politici” (COM(2015)0497),
- uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030., usvojen na sastanku na vrhu UN-a o održivom razvoju održanom u New Yorku 2015.,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 7. srpnja 2015. o vanjskom utjecaju politike EU-a na području trgovine i ulaganja na inicijative javno-privatnog partnerstva u zemljama izvan EU-a ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 9. lipnja 2015. o Strategiji za zaštitu i provedbu prava intelektualnog vlasništva u trećim zemljama ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 29. travnja 2015. o drugoj obljetnici urušavanja zgrade Rana Plaza i napretku Pakta o održivosti za Bangladeš ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Revizorskog suda br. 2/2014 pod naslovom „Je li upravljanje povlaštenim trgovinskim dogovorima prikladno?”,
- uzimajući u obzir Smjernice Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) za multinacionalna poduzeća i Tripartitnu deklaraciju Međunarodne organizacije rada (MOR) o načelima koja se odnose na multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku,
- uzimajući u obzir uredbu EU-a o nezakonito dobivenom drvu, Direktivu EU-a o nefinancijskom izvješćivanju, prijedlog Europske komisije za uredbu o mineralima iz područja zahvaćenim sukobima, odredbu o transparentnosti u lancima opskrbe iz zakona Ujedinjene Kraljevine o modernom ropstvu i francuski zakon o dužnoj pažnji,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 27. rujna 2011. o novoj europskoj trgovinskoj politici u okviru strategije Europa 2020. ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 17. veljače 2011. o Europi 2020. ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0415.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0252.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0041.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0250.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0219.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0175.

⁽⁷⁾ SL C 56 E, 26.2.2013., str. 87.

⁽⁸⁾ SL C 188 E, 28.6.2012., str. 42.

Utorak, 5. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 25. studenoga 2010. o međunarodnoj trgovinskoj politici u kontekstu nezaobilaznih mjera povezanih s klimatskim promjenama ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 25. studenoga 2010. o ljudskim pravima i socijalnim i ekološkim standardima u međunarodnim trgovinskim sporazumima ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 25. studenoga 2010. o društveno odgovornom poslovanju u međunarodnim trgovinskim sporazumima ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir smjernice EU-a za promicanje i zaštitu uživanja svih ljudskih prava lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih osoba koje je Vijeće za vanjske poslove donijelo 24. lipnja 2013.;
 - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 7. i 8. veljače 2013., njegove zaključke o trgovini od 21. studenoga 2014. i zaključke Vijeća za vanjske poslove od 27. studenoga 2015.;
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za međunarodnu trgovinu o izvješću o transparentnosti, odgovornosti i integritetu institucija EU-a,
 - uzimajući u obzir Sporazum iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije,
 - uzimajući u obzir članak 21. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
 - uzimajući u obzir članke 207., 208. i 218. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
 - uzimajući u obzir članak 24. stavak 2. Uredbe (EU) 2015/478 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2015. o zajedničkim pravilima za uvoz,
 - uzimajući u obzir načelo usklađenosti politika u interesu razvoja navedeno u UFEU-u,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za međunarodnu trgovinu i mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za industriju, istraživanje i energiju, Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača te Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (A8-0220/2016),
- A. budući da trgovina nije samoj sebi cilj, već sredstvo za postizanje blagostanja i jednakosti, promicanje poslovnih mogućnosti, održivoga gospodarskog razvoja, društvenog napretka, međukulturnog razumijevanja, povećanje zaposlenosti i podizanje životnog standarda a da se pritom ne povećava javna potrošnja;
- B. budući da je od stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona u prosincu 2009. zajednička trgovinska politika doživjela suštinske promjene; budući da trgovina nije izolirana djelatnost, nego povezana s mnogim drugim politikama i o njima ovisna; budući da pregovori o sporazumima o trgovini i ulaganju moraju nadilaziti jednostavno snižavanje carina s obzirom na to da se danas složeni izazovi nalaze u regulatornim pitanjima i približavanju međunarodnih standarda;
- C. budući da je u Uniji izostala ozbiljna rasprava o trošku politika slobodne trgovine (kao što su industrijske prilagodbe: zatvaranje industrijskih poduzeća, gubitak radnih mjesta u proizvodnom sektoru, premještanje cijelih industrija u treće zemlje i povećanje uvoza) i cjelokupnoj analizi troškova i koristi politika slobodne trgovine; budući da zbog izostanka takve otvorene rasprave mnogi dionici dovode u pitanje logiku i smjer trgovinske politike EU-a i politika EU-a u cjelini i budući da bi se otvorenom raspravom bio izbjegao taj nesretan rezultat;
- D. budući da se zbog prekomjernih globalnih kapaciteta u ključnim industrijama i trgovinske neravnoteže kao posljedice toga počinje rušiti povjerenje poduzeća i industrija EU-a u stabilnost europske trgovinske politike;

⁽¹⁾ SL C 99 E, 3.4.2012., str. 94.

⁽²⁾ SL C 99 E, 3.4.2012., str. 31.

⁽³⁾ SL C 99 E, 3.4.2012., str. 101.

Utorak, 5. srpnja 2016.

- E. budući da je u vrijeme slabog gospodarskog rasta doprinos vanjske trgovine oporavku europskoga gospodarstva ključan za postizanje konkretnih i mjerljivih rezultata i potpomaže stvaranje kvalitetnih radnih mjesta te održivi gospodarski rast i jednakost u Europi i izvan nje;
- F. budući da trgovinska politika nove generacije treba odgovoriti na preokupacije građana u pogledu transparentnosti i sudjelovanja, dobrobiti i radnih mjesta, na očekivanja poduzeća od globalnoga povezanoga gospodarstva, borbu protiv siromaštva i potrebu postizanja pravednije raspodjele dobitaka od trgovine te se treba baviti novim pitanjima poput digitalne trgovine i ključne uloge malih i srednjih poduzeća;
- G. budući da su tekući trgovinski pregovori skrenuli pozornost javnosti na europsku trgovinsku politiku i budući da se sve više građana zanima za trgovinsku politiku i strahuje da bi zajednička trgovinska politika mogla potkopati europske i nacionalne propise i standarde;
- H. budući da je Komisija izričito obećala da se nijednim trgovinskim sporazumom nikada neće smanjiti razina regulatorne zaštite, da svaka promjena razine zaštite može biti samo u smjeru povećanja i da će pravo na zakonsko uređenje uvijek biti zaštićeno;
- I. budući da se regulatornom suradnjom u sklapanju trgovinskih sporazuma mora zajamčiti najviša razina zaštite zdravlja i sigurnosti u skladu s načelom opreznosti iz članka 191. UFEU-a;
- J. budući da građani, poduzeća i mala i srednja poduzeća EU-a izražavaju sumnju u to predstavljaju li velika industrijska udruženja zaista interese građana i poduzeća EU-a i općenito govoreći Europske unije;
- K. budući da za ostvarivanje transparentnosti institucije EU-a moraju voditi računa o tome da stajališta iznesena u ime europskih industrija zaista odražavaju njihova stajališta;
- L. budući da se trgovinska i ulagačka politika EU-a mora osnažiti ne samo jamčenjem dobrih rezultata u zapošljavanju i stvaranju bogatstva za građane i poduzeća nego i poboljšanjem ekoloških i socijalnih prava i jamčenjem najviše razine transparentnosti, angažmana i odgovornosti, kontinuiranim dijalogom s poduzećima, potrošačima, socijalnim partnerima, svim drugim relevantnim dionicima i lokalnim i regionalnim tijelima vlasti te određivanjem jasnih smjernica u pregovorima;
- M. budući da pravila o podrijetlu određuju pravi opseg liberalizacije trgovine, s obzirom na to da se njima definira koja je roba doista obuhvaćena sporazumima o slobodnoj trgovini, ali se često izostavljaju u javnim raspravama o trgovinskoj politici i dosad nisu bila predmetom razmatranja Parlamenta;
- N. budući da Europska Unija u svojoj trgovinskoj politici i u trgovinskim pregovorima u kojima sudjeluje mora voditi računa o osjetljivosti određenih sektora u pitanju otvaranja tržišta, posebno poljoprivrednog sektora;
- O. budući da je bilo predviđeno da će 2050. godine 28 država članica EU-a u svjetskom BDP-u zauzimati udio od 15 %, što je 23,7 % manje nego 2013., i budući da se od 2015. godine 90 % svjetskog rasta ostvaruje izvan Europe, dok se rast gospodarstava u usponu znatno usporava;
- P. budući da je EU trenutačno najveći trgovinski blok na svijetu, koji nadzire trećinu svjetske trgovine, i da se predviđa da će se do 2020. taj udio smanjiti na oko 26 %;
- Q. budući da će se i druge varijable poput demografskih promjena negativno odraziti na položaj EU-a na svjetskoj trgovinskoj sceni; budući da se očekuje da će se udio stanovništva Unije u svjetskom stanovništvu sa 7,1 % koliko je iznosio 2013. smanjiti na 5,3 % 2060. godine;

Utorak, 5. srpnja 2016.

- R. budući da bi se u budućim trgovinskim sporazumima i pregovorima trebalo voditi računa o stajalištima o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja (TTIP) i Sporazumu o trgovini uslugama (TiSA) iznesenima u rezolucijama Parlamenta i uskladiti ih s njima;
- S. budući da se središte stvaranja bogatstva očigledno pomiče k istoku, prema azijsko-pacifičkoj regiji, s Kinom koja je već pretekla Japan i vjerojatno će preteći SAD te 2025. postati najveće gospodarstvo na svijetu; budući da to pokazuje da gospodarstva u usponu i zemlje u razvoju hvataju korak sa skupinom industrijaliziranih zemalja i dostižu fazu zreloga gospodarstva;
- T. budući da se procjenjuje da su prekogranični tokovi kapitala, robe, usluga i podataka doprinijeli svjetskom gospodarstvu 2014. sa 7,8 bilijuna USD, pri čemu dodana vrijednost samih tokova podataka čini 2,8 bilijuna USD od tog iznosa, više od procijenjene dodane vrijednosti trgovine robom od 2,7 bilijuna USD;

Brža prilagodba čestim promjenama kretanja u svjetskoj trgovini

1. pozdravlja novu strategiju Komisije naslovljenu „Trgovina za sve: prema odgovornijoj trgovinskoj i ulagačkoj politici”, a posebno to što je naglasak sada na elementima poput odgovornog upravljanja lancima opskrbe, globalnoga digitalnog tržišta, trgovine digitalnom robom i uslugama, poštene i etičke trgovine i društvenog troška liberalizacije trgovine; uvjeren je da se svaka buduća trgovinska politika mora boriti protiv svih oblika protekcionizma, uključujući smanjenje nepotrebnih nekarinskih prepreka trgovini, i zajamčiti pristup novom tržištu, osobito za mala i srednja poduzeća; podsjeća da se liberalizacija trgovine mora pravilno provesti kako bi se njome postigao održivi razvoj; žali što Komisija odgađa predstavljanje nove strategije, s obzirom na to da je Parlament zatražio podnošenje revidirane srednjoročne i dugoročne trgovinske strategije do ljeta 2012.;
2. uvjeren je da, iako usluge čine 70 % BDP-a Europske unije te će omogućiti 90 % budućih radnih mjesta, proizvodni sektor EU-a čini ključnu komponentu europske reindustrijalizacije i da bi se stoga strategija trebala više usredotočiti na ulogu proizvodnog sektora u zajedničkoj trgovinskoj politici; snažno potiče Komisiju da radi s trgovinskim partnerima ne bi li zajamčila veću otvorenost njihovih tržišta europskim poduzećima, ponajprije tržišta prometa, telekomunikacija i javne nabave, uzimajući u obzir to da njihova poduzeća još uvijek u velikoj mjeri uživaju pristup unutarnjem tržištu Unije;
3. svjestan je da trgovinska politika Unije ima najveću geopolitičku i ekonomsku važnost za Europu u ostvarivanju globalizacije, jačanju međunarodnih standarda i povećavanju pristupa inozemnim tržištima; napominje da će, ako odmah ne djelujemo, međunarodna pravila postaviti drugi; naglašava da je, s obzirom na status EU-a kao najvećeg gospodarstva na svijetu, održiva i odgovorna trgovina njegov najjači politički instrument i za podupiranje europskih interesa, ulaganja i poduzeća, ali za promicanje europskih vrijednosti u inozemstvu te za ostvarenje rasta i otvaranje radnih mjesta na domaćem tržištu; podupire cilj Komisije da se unaprijedi sinergija između trgovinske politike i politike unutarnjeg tržišta te preporučuje da se u okviru tih politika prioritet dâ mjerama usmjerenima na otvaranje radnih mjesta;
4. pozdravlja obećanje Komisije da se nijednim trgovinskim sporazumom neće smanjiti postignuća u pogledu standarda zaštite potrošača, pa ni u kontekstu digitalne revolucije; ističe da će Parlament i dalje temeljito provjeravati poštuje li se to obećanje u okviru tekućih pregovora;
5. ističe poveznicu između jedinstvenog tržišta i trgovinske politike EU-a koje bi u potpunosti trebale biti usklađene međusobno te sa širim politikama i vrijednostima Unije; smatra da je otvorena, odgovorna i slobodna svjetska trgovina, utemeljena na učinkovitim, transparentnim i snažnim globalnim pravilima nužna za potpuno ostvarenje potencijala jedinstvenog tržišta njegovim funkcioniranjem, rastom i radom u uzajamnu korist građana, potrošača i poduzeća, a posebno malih i srednjih poduzeća; podsjeća na to da se otvaranjem trgovine povećava produktivnost, doprinosi porastu vanjske konkurentnosti te da se na taj način već pruža potpora jednom od sedam radnih mjesta na jedinstvenom tržištu te ostvaruju znatne potrošačke pogodnosti;

Utorak, 5. srpnja 2016.

6. poziva Komisiju da redovito ažurira svoju strategiju trgovine i ulaganja i Parlamentu svake dvije godine javno predstavlja detaljno izvješće o njezinoj provedbi, počevši od 2017., kako bi zajamčila da ispunjava dana obećanja; poziva Komisiju da u tim izvješćima izvjesti i o napretku tekućih trgovinskih pregovora i provedbi postojećih trgovinskih sporazuma;

7. snažno potiče Komisiju da ubrza svoje postupke kako bi se dogovoreni trgovinski sporazumi mogli uputiti Parlamentu u kraćem roku, što bi omogućilo njihovu privremenu primjenu ili brže stupanje na snagu;

Transparentna trgovinska politika te jačanje glasa građana

8. pozdravlja to što je Komisija povećala transparentnost i otvorenost u svim fazama trgovinskih pregovora i podupire inicijativu Komisije za transparentnost TTIP-a; priznaje da je, nakon brojnih zahtjeva Parlamenta, Komisija poboljšala transparentnost pregovora tako što je svim zastupnicima Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata omogućila pristup povjerljivim dokumentima o pregovorima i dionicima pružila više informacija; podsjeća da je proširenjem prava na pristup povjerljivim podacima o pregovorima o TTIP-u za zastupnike Parlamenta ojačan parlamentarni nadzor te je time Parlament dobio priliku još bolje ispuniti svoju zadaću u okviru zajedničke trgovinske politike; međutim ističe da Komisija mora uvjeriti pregovaračke partnere u to da i oni povećaju svoju transparentnost i da to bude recipročan proces u kojem pregovarački položaj EU-a nije ugrožen te da u utvrđivanje okvira s potencijalnim pregovaračkim partnerima uključi željeni stupanj transparentnosti; naglašava da stvarna transparentnost može ojačati globalnu potporu trgovini temeljenoj na propisima;

9. poziva Vijeće da bez odgađanja objavi sve prethodno donesene i buduće pregovaračke mandate;

10. poziva Komisiju da zajamči aktivno i ravnomjerno sudjelovanje civilnog društva i socijalnih partnera, između ostaloga odgovarajućim javnim internetskim savjetovanjem i komunikacijskim kampanjama, da bi se poboljšao sadržaj europske trgovinske politike i da bi se ona usmjerila u pravcu zaštite ljudskih prava te se time ojačala njezina legitimnost;

11. ističe da u kontekstu trenutačne rasprave o opsegu trgovinskih pregovora regulatorna suradnja mora zadržati osnovnu funkciju zakonskog uređenja za ostvarivanje javnog interesa; ističe da bi prisnija suradnja među zakonodavcima trebala olakšati trgovinu i ulaganje time što se u sklopu nje pronalaze tehničke prepreke trgovini i iste ili suviše administrativne prepreke i formalnosti, kojima su u nerazmjerno velikom broju pogođena mala i srednja poduzeća, a da se pritom ne dovode u pitanje tehnički postupci povezani s temeljnim standardima i propisima, te se čuvaju europski standardi zakonodavstva u području zdravlja, sigurnosti, potrošača, rada, društva i okoliša i kulturna raznolikost i u potpunosti štiti načelo opreznosti i regulatorna neovisnost nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela vlasti; podsjeća na to da se odgovarajući mehanizmi u tom pogledu moraju temeljiti na poboljšanoj razmjeni informacija i poboljšanom usvajanju međunarodnih instrumenata te dovesti do povećanja konvergencije, a da pritom ni u kojem slučaju ne ugroze niti odgode demokratski legitimni proces donošenja odluka bilo kojeg trgovinskog partnera; potiče upotrebu i stvaranje dodatnih tehničkih standarda temeljenih na procjenama učinka te sve napore usmjerene na potpuno uključivanje naših trgovinskih partnera u međunarodna tijela za standardizaciju; međutim, vjeruje da nepostojanje zajedničkog međunarodnog standarda ne bi trebalo spriječiti uzajamno priznavanje jednakovrijednosti, kada je to prikladno, ni napore usmjerene na postizanje zajedničkih transatlantskih tehničkih standarda;

12. radi transparentnosti i očuvanja interesa trgovinske politike EU-a poziva Komisiju da pri savjetovanju o trgovinskim inicijativama s industrijskim sektorom zajamči da industrijska udruženja EU-a zaista predstavljaju njegove trgovinske interese odražavajući istinske interese nacionalnih industrija; ističe da bi se dokumenti europskih institucija, kada je to moguće, trebali objavljivati jer je transparentnost ključna za to da zajednička trgovinska politika dobije podršku javnosti; poziva Komisiju da usvoji preporuke Europskog ombudsmana iz srpnja 2015., posebno kad je riječ o pristupu dokumentima za sve pregovore;

Utorak, 5. srpnja 2016.

Bolja usklađenost trgovinskih ciljeva EU-a i drugih vidova vanjske politike Unije u području trgovine u cilju razvoja

13. podsjeća da se zajednička trgovinska politika treba provoditi u okviru načela i ciljeva vanjskog djelovanja Unije, kako je navedeno u članku 21. UEU-a i članku 208. UFEU-a i da se njome trebaju promicati vrijednosti na kojima se temelji Unija, navedene u članku 2. UEU-a; podsjeća da se mora zajamčiti usklađenost vanjskih politika i unutarnjih politika s vanjskom dimenzijom; naglašava da EU ima zakonsku obvezu poštovanja ljudskih prava i da treba poticati održivi gospodarski, društveni i ekološki razvoj zemalja trgovinskih partnera; smatra da Europska unija ima odgovornost učiniti sve što je potrebno da bi predvidjela, spriječila i otklonila sve potencijalne negativne učinke zajedničke trgovinske politike redovitom provedbom *ex ante* i *ex post* procjena učinka na ljudska prava i održivost te prema potrebi, slijedom toga, preispitivanjem trgovinskih sporazuma; podsjeća da samo poštena i propisno regulirana trgovina, ako je u skladu s ciljevima održivog razvoja, može smanjiti nejednakosti i potaknuti razvoj; podsjeća da ciljevi održivog razvoja obuhvaćaju nekoliko ciljeva povezanih s trgovinom u više područja politike, pri čemu je jedan od najkonkretnijih ciljeva da se poveća izvoz zemalja u razvoju kao bi se do 2020. udvostručio udio najnerazvijenijih zemalja u svjetskom izvozu;

14. pozdravlja to što se od 1990. uvelike smanjio broj stanovnika koji žive u potpunom siromaštvu, kao što je utvrdila Svjetska banka; napominje međutim da treba uložiti više napora kako bi se potaknula i privatna i javna ulaganja u najnerazvijenije zemlje koja bi pružila institucijske i infrastrukturne okvire koji bi tim zemljama omogućili da bolje iskoriste pogodnosti koje pruža trgovina i kako bi se doprinijelo diversifikaciji njihovih gospodarstava i integraciji u globalne lance vrijednosti, što bi im omogućilo da se specijaliziraju za proizvode veće dodane vrijednosti;

15. prima na znanje najave Komisije da će svojim sporazumima o trgovini i ulaganju ojačati održivi razvoj i promicati ljudska prava, radne i socijalne standarde i održivost okoliša diljem svijeta, no poziva na odlučne mjere za punu provedbu i primjenu odgovarajućih poglavlja u praksi; slaže se s Komisijom da EU ima posebnu odgovornost u pogledu učinka njegove trgovinske politike na zemlje u razvoju i posebno na najnerazvijenije zemlje;

16. smatra migracije jednim od najvećih izazova s kojima se Unija suočava u 21. stoljeću; naglašava da je dosljednost trgovinske i ulagačke politike Unije presudna za rješavanje uzroka migracija; žali što to nije dovoljno vidljivo u strategiji „Trgovina za sve“;

17. smatra da cilj područja produbljene i sveobuhvatne slobodne trgovine, posebno za one partnerske zemlje koje su zahvaćene gospodarskom krizom, treba prije svega biti konkretno i održivo poboljšanje životnih uvjeta običnih građana;

18. naglašava da odredbe o ljudskim pravima te socijalnim i ekološkim standardima, obveze o pravima radnika prema temeljnim konvencijama MOR-a i načela društveno odgovornog poslovanja, uključujući načela OECD-a za multinacionalna poduzeća i načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, moraju biti obvezujuće i činiti temeljni dio trgovinskih sporazuma EU-a u obliku primjenjivih obveza; poziva Komisiju da u sve sporazume EU-a o trgovini i ulaganjima uvrsti poglavlja o održivom razvoju; smatra da je nužno, kako bi te odredbe o održivom razvoju bile obvezujućima, usvojiti pristup koji se temelji na tri koraka sa savjetovanjem s vladama, unutarnjim savjetodavnim skupinama i panelima stručnjaka, uključujući MOR, i opću odredbu sporazuma o rješavanju sporova za rješavanje sporova uz mogućnost financijskih sankcija kao krajnje sredstvo; ističe da radni i ekološki standardi ne smiju biti ograničeni na poglavlja o trgovini i održivom razvoju, već moraju biti djelotvorni u svim područjima trgovinskih sporazuma;

19. naglašava važnost učinkovitih zaštitnih mehanizama u trgovinskim sporazumima; istodobno poziva na uvrštavanje učinkovitih provedbenih mehanizama za radna prava i prava povezana s okolišem na koja se klauzula o ljudskim pravima ne primjenjuje; poziva Komisiju da uspostavi strukturirani i depolitizirani postupak u sklopu kojeg se savjetovanja s partnerom o sumnji na nepridržavanje obveza iz poglavlja o trgovini i održivom razvoju pokreću u skladu s jasnim kriterijima;

Utorak, 5. srpnja 2016.

20. naglašava važnost sudjelovanja civilnog društva u sporazumima o slobodnoj trgovini i mogućnost da se korištenjem suvremenim medijima olakša sudjelovanje civilnog društva;

21. ponavlja važnost poštovanja europskih i međunarodnih pravila o trgovini oružjem, prvenstveno Ugovor Ujedinjenih naroda o trgovini oružjem i Kodeks ponašanja Europske unije u pogledu izvoza oružja; naglašava da je trgovinska politika Unije instrument gospodarske diplomacije koji bi također mogao doprinijeti rješavanju temeljnih uzroka terorizma; naglašava da je i djelotvorno zakonodavstvo o kontroli izvoza ključan aspekt trgovinske politike EU-a; u tom pogledu poziva Komisiju da ažurira zakonodavstvo EU-a o kontroli izvoza robe s dvojnog namjenom radi ostvarivanja strateških ciljeva i univerzalnih vrijednosti EU-a;

22. podsjeća da MOR procjenjuje da bi 865 milijuna žena diljem svijeta, kada bi dobile veću potporu, mogle snažnije pridonijeti gospodarskom rastu; primjećuje da poduzeća u vlasništvu žena predstavljaju neiskorišten potencijal za jačanje konkurentnosti te efikasnije poslovanje i održivi rast; navodi da trgovinska politika može imati različit učinak na rodnu ravnotežu u različitim sektorima gospodarstva i da je potrebno više podataka o rodnoj dimenziji i trgovini; prima na znanje da Komisija u Komunikaciji „Trgovina za sve” ne razmatra rodnu dimenziju trgovinskih sporazuma; poziva Komisiju da pojača napore oko toga da se trgovinski pregovori koriste kao sredstvo za promicanje rodne jednakosti u svijetu i da se pobrine za to da i žene i muškarci mogu iskoristiti prednosti liberalizacije trgovine i da budu zaštićeni od njezinih negativnih učinaka; smatra da bi se Komisija radi toga trebala pobrinuti da se rodna perspektiva horizontalno uvede u sve buduće trgovinske sporazume i da bi trebala pratiti učinak važećih trgovinskih sporazuma na rodnu ravnotežu;

23. pozdravlja najavu Komisije da će provesti reviziju općeg sustava povlastica (OSP) sredinom razdoblja i posebno procijeniti mogućnost da se u okviru tog sustava povlastice prošire i na usluge; naglašava da su sustav općih povlastica, uključujući inicijativu Sve osim oružja (*Everything But Arms*, EBA) i sustav OSP+, instrumenti koji omogućuju poštovanje temeljnih vrijednosti i da se moraju djelotvorno primijeniti i pratiti;

Transparentni globalni lanci vrijednosti kojima se poštuju temeljne vrijednosti i standardi u cijelom svijetu

24. priznaje da je internacionalizacija svjetskog proizvodnog sustava doprinijela novim mogućnostima gospodarskog razvoja i putu izlaska iz siromaštva temeljenom na zapošljavanju za stotine milijuna ljudi; podsjeća da prema MOR-u oko 780 milijuna aktivnih žena i muškaraca ne zarađuju dovoljno da bi se izvukli iz siromaštva; ističe da je proširenje globalnih lanaca opskrbe otvorilo prilike za radna mjesta, ali se u zemljama podrijetla još uvijek treba hitno pozabaviti nedovoljnom primjenom postojećih zakona o radu i standarda za sigurnost na radu, uvedenih da bi se radnici zaštitili od iscrpljujućeg radnog vremena i neprihvatljivih uvjeta; ističe da su globalni lanci vrijednosti doveli i do toga da neki dobavljači ne poštuju radno pravo, preseljavaju svoje gospodarske djelatnosti izvan Unije, zaposlenicima nameću nesigurne i neprihvatljive uvjete rada, iscrpljujuće radno vrijeme te im uskraćuju temeljna prava; podsjeća da takva praksa stvara nepravednu konkurenciju dobavljačima koji poštuju radno pravo i međunarodne radne i ekološke standarde i vladama koje žele poboljšati plaće i životni standard; poziva Komisiju da ispita učinak povećanja globalnih lanaca vrijednosti i predstavi konkretne prijedloge za poboljšanje uvjeta u njima usko surađujući s MOR-om i OECD-om; naglašava da se daljnja integracija Unije u globalne lance vrijednosti mora voditi dvostrukim načelima zaštite europskog socijalnog i regulatornog modela i jamčenja i stvaranja održivog i uravnoteženog rasta i pristojnih radnih mjesta u EU-u te za partnere EU-a; primjećuje da se globalizacijom lanaca vrijednosti povećava uvozni volumen u domaćoj proizvodnji i izvoz, čime se znatno povećava trošak protekcionističkih mjera;

25. smatra da trgovinska politika mora doprinijeti tomu da postupak proizvodnje duž lanca vrijednosti bude transparentan i da se poštuju temeljni ekološki, socijalni i sigurnosni standardi; poziva Komisiju da promiče inicijative o standardima dužne pažnje u lancima opskrbe; pozdravlja želju Komisije da blisko surađuje s MOR-om i OECD-om u razvijanju globalnog pristupa poboljšanju radnih uvjeta, posebno u sektoru odjeće; naglašava važnost prepoznavanja i procjene novih prilika, sektorskih i geografskih, za dodatne inicijative za odgovornost u lancu opskrbe; sa zadovoljstvom iščekuje predstojeću komunikaciju Komisije o društveno odgovornom poslovanju;

Utorak, 5. srpnja 2016.

26. snažno potiče Komisiju da unaprijedi sveobuhvatni Okvir Konferencije Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju (UNCTAD) u pogledu investicijske politike za održivi razvoj;
27. traži da se strategija „Pomoć za trgovinu” (*Aid for Trade*) i tehnička pomoć usredotoče na jačanje siromašnih proizvođača, mikropoduzeća i malih poduzeća i zadruga, na osnaživanje žena i na rodnu jednakost ne bi li se povećala njihova korist od trgovanja na lokalnim i regionalnim tržištima;
28. poziva Komisiju da izradi zakonodavstvo kojim bi zabranio uvoz robe proizvedene uz bilo koji oblik prisilnog rada ili modernog ropstva i da u međuvremenu osnaži kontrole uvoza i lanca opskrbe zbog etičkih razloga;
29. naglašava da bolja zaštita cijelog spektra pravâ intelektualnog vlasništva i djelotvornija primjena imaju ključnu važnost za daljnju integraciju u globalne lance vrijednosti;
30. traži od Komisije da sve zemlje u razvoju podupre u nastojanjima da doista u cijelosti iskoriste svaki oblik fleksibilnosti iz sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva, koja je priznata i potvrđena Deklaracijom iz Dohe o sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva i javnom zdravlju usvojenom 14. studenoga 2001., kako bi one u okviru svojih nacionalnih programa javnoga zdravlja mogle pružiti lijekove po pristupačnim cijenama; u tom pogledu poziva Vijeće da ispuni svoje obveze iz Deklaracije iz Dohe tako da se pobrine da Komisija izričito jamči pristup lijekovima pri pregovorima o odredbama povezanim s farmaceutskom industrijom u okviru budućih bilateralnih i regionalnih trgovinskih sporazuma sa zemljama u razvoju ili u postupku pristupanja zemalja u razvoju WTO-u; pozdravlja podršku Komisije produljenju zahtjeva za farmaceutsko intelektualno vlasništvo koji su podnijele najnerazvijenije zemlje, no žali zbog konačne odluke Vijeća WTO-a za trgovinske aspekte prava intelektualnog vlasništva da se ono odobri samo na rok od 17 godina;
31. pozdravlja to što se u komunikaciji Komisije „Trgovina za sve” pridaje pozornost poštenoj trgovini te poziva Komisiju da kao prioritet ispuni obećanja da će iskoristiti postojeću strukturu za provedbu sporazuma o slobodnoj trgovini kako bi promicala poštenu trgovinu, kako bi s pomoću delegacija EU-a promicala koncept poštene trgovine među malim proizvođačima u trećim zemljama i kako bi povećala razinu osvijestjenosti u EU-u aktivnostima poput nagrade „Grad EU-a za poštenu i etičku trgovinu”;
32. smatra da nove tehnologije i internet predstavljaju nove alate za praćenje proizvoda duž lanca opskrbe;
33. skreće pozornost na ulogu bankarskih usluga u razvoju trgovine i ulaganja; poziva EU da u zemljama u razvoju promiče pristup bankarskim uslugama;
34. pozdravlja namjeru Komisije da osuvremeni pravila o podrijetlu s obzirom na to da ta pravila čine sve veću prepreku trgovini u kojoj sve više dominiraju globalni lanci vrijednosti; naglašava da modernizacija pravila o podrijetlu mora biti prioritet u svim sporazumima o slobodnoj trgovini o kojima Unija pregovara; poziva Komisiju da posebno radi na tome da pravila o podrijetlu budu fleksibilnija, što uključuje i manje zahtjevne propise u pogledu dodane vrijednosti, i izmjeni podoznaka Harmoniziranog sustava;

Praćenje i ocjena postojećih sporazuma te daljnje mjere poduzete u vezi s njima ključan su prioritet trgovinske politike EU-a

35. pozdravlja prijedlog Komisije o uspostavi čvršćeg partnerstva za provedbu trgovinskih sporazuma s Parlamentom i dionicima; naglašava da Parlament treba biti uključen te pravodobno i u potpunosti informiran u svim fazama postupka, pa i na način da se s tom institucijom kontinuirano savjetuje prije sastavljanja pregovaračkih mandata; ističe da Komisija mora obavještavati Parlament o svojim aktivnostima provedbe i praćenja te o daljnjim mjerama poduzetim u vezi sa sporazumom o trgovini i ulaganjima;
36. poziva Komisiju da ne zatraži privremenu primjenu trgovinskih sporazuma, uključujući poglavlja o trgovini iz sporazuma o pridruživanju, prije nego što Parlament da svoju suglasnost; podsjeća da bi se time ozbiljno potkopala prava Parlamenta i dovelo do potencijalne pravne nesigurnosti u pogledu drugih potpisnica sporazuma i predmetnih gospodarskih subjekata; podsjeća na obveze koje je u tom pogledu preuzela povjerenica za trgovinu i pozdravlja ih, ali se snažno zalaže za to da se taj dogovor formalizira novim međuinstitucijskim sporazumom;

Utorak, 5. srpnja 2016.

37. smatra da je u slučaju mješovitih sporazuma već provjerena praksa u skladu s kojom se sporazum nakon što Parlament da svoju suglasnost primjenjuje samo privremeno dok ga ne ratificiraju nacionalni parlamenti najbolji primjer uravnoteženosti demokratskog nadzora i učinkovitosti;

38. naglašava da nadzor i procjena postojećih sporazuma i poduzimanje mjera koje se nastavljaju na njih moraju postati ključni prioritet zajedničke trgovinske politike; poziva Komisiju da preraspodijeli odgovarajuća sredstva kako bi Glavnoj upravi za trgovinu omogućila bolje praćenje trgovinskih sporazuma koje treba provesti, uzimajući u obzir sve veći broj planiranih pregovora; poziva Komisiju da izradi posebne pokazatelje, ne bi li zajamčila praćenje provedbe trgovinskih sporazuma, i da Parlamentu redovito javno predstavlja iscrpna i detaljna izvješća o provedbi u kojima bi se iznosili npr. podaci o uspješnosti europskih industrija i učinku sporazuma na različite sektore i njihove udjele u tržištu;

39. poziva Komisiju da poboljša kvalitetu i preciznost *ex ante* i *ex post* procjena na temelju revidirane metodologije; naglašava da je za svaku inicijativu u trgovinskoj politici uvijek potrebna temeljita i sveobuhvatna procjena učinka, posebno u svjetlu nedavne preporuke Europskog ombudsmana u pogledu pritužbe 1409/201/JN o sporazumu o slobodnoj trgovini između EU-a i Vijetnama; ističe da bi procjene trebale obuhvatiti barem: osjetljive gospodarske sektore ljudska prava, socijalna prava i prava povezana s okolišem i poljoprivrednu i lokalnu proizvodnju u najudaljenijim regijama; izražava zabrinutost zbog nepostojanja periodičnih i *ex post* procjena te zbog niske kvalitete provedenih procjena, što je vidljivo iz tematskog izvješća Europskoga revizorskog suda br. 2/2014.; naglašava da bi za sve trgovinske sporazume trebalo provoditi kvalitetnije periodične procjene i *ex post* procjene kako bi kreatori politika, dionici i europski porezni obveznici mogli procijeniti jesu li ti sporazumi postigli željene rezultate; poziva Komisiju da iznese podatke o učinku sklopljenih trgovinskih sporazuma s posebnim osvrtom na mala i srednja poduzeća, stvaranje radnih mjesta, ljudska prava i okoliš, pa i u partnerskim zemljama, i da predloži dodatne mjere kojima bi se zajamčilo da najnerazvijenije zemlje imaju koristi od naših trgovinskih politika;

40. poziva Komisiju da Parlamentu podnese izvješće o sustavu dvojnih cijena i drugim praksama glavnih trgovinskih partnera EU-a kojima se narušavaju cijene, uz poseban naglasak na energetske resursima, u kojem bi iznio ekonomski učinak takvih praksi na gospodarstvo EU-a i korake koje je Komisija poduzela u cilju iskorjenjivanja takvih praksi na bilateralnoj i multilateralnoj razini i razini WTO-a; poziva Komisiju da učini sve što je u njezinoj moći kako bi u okviru svojih trgovinskih odnosa sa svim trgovinskim partnerima ukinula praksu dvojnih cijena i druge prakse kojima se narušavaju cijene;

Unapređivanje globalne trgovine multilateralnim pristupom u WTO-u

41. naglašava da je multilateralni trgovinski sustav WTO-a i dalje najbolja opcija za jamčenje otvorenog i poštenog sustava temeljenog na pravilima kojim se uzimaju u obzir i uravnotežuju različiti interesi njegovih članica; ponavlja da Parlament snažno zagovara multilateralni program; pozdravlja dovršetak pregovora o Sporazumu o olakšavanju trgovine, kojim će se pridonijeti pojednostavljenju i modernizaciji carinskih postupaka u mnogim zemljama, čime će se pak olakšati integracija zemalja u razvoju u globalni trgovinski sustav; poziva sve strane na brzu i propisnu provedbu tog sporazuma;

42. primjećuje da je na 10. ministarskoj konferenciji WTO-a u Nairobiju 2015. ostvaren mali napredak; prepoznaje razlike među članicama WTO-a u načinu postupanja u pogledu pregovora iz Dohe, uključujući potrebu za razmatranjem novih pristupa u rješavanju otvorenih pitanja u vezi s različitim interesima među zemljama u razvoju i najnerazvijenijim zemljama, i pritom uvažava veću odgovornost zemalja u razvoju u pogledu zaključivanja pregovora iz Dohe; pozdravlja predanost EU-a cilju da tijekom pet godina dodijeli 400 milijuna EUR za potporu zemljama u razvoju, posebno najnerazvijenijim zemljama, u njihovim nastojanjima oko provede Sporazuma o olakšavanju trgovine; primjećuje interes koji neke članice WTO-a pokazuju za otvaranje novih područja pregovora, među ostalima područja ulaganja, poduzeća u državnom vlasništvu, tržišnog natjecanja i digitalne trgovine; smatra da ishod Ministarske konferencije u Nairobiju pruža priliku za revitalizaciju pregovaračke funkcije WTO-a; snažno potiče Komisiju da preuzme inicijativu u reformi i jačanju WTO-a, među ostalim jačanjem koordinacije s MOR-om i drugim agencijama UN-a koje se bave okolišem i ljudskim

Utorak, 5. srpnja 2016.

pravima, ne bi li zajamčila veću uključivost, djelotvornost, transparentnost i odgovornost; podsjeća na presudnu ulogu strategije „Pomoć za trgovinu” u izgradnji kapaciteta povezanih s trgovinom te tehničkoj pomoći zemljama u razvoju i najslabije razvijenim zemljama; u tom pogledu poziva EU i njegove države članice da se obvežu na povećanje potpore u okviru strategije „Pomoć za trgovinu”, čime bi se zemljama u razvoju omogućilo da imaju korist od većeg udjela dodane vrijednosti u globalnim lancima vrijednosti; poziva Komisiju da se pozabavi pitanjem poštene i etičke trgovine u predstojećoj reviziji strategije „Pomoć za trgovinu”;

43. smatra da su plurilateralni pregovori, koji se prema mogućnosti vode u okviru WTO-a, kao što su Sporazum o informacijskoj tehnologiji, Sporazum o ekološkim proizvodima i Sporazum o trgovini uslugama (TiSA), pružaju mogućnost za obnovu napretka na razini WTO-a, ali jedino ako se ostavi mogućnost pridruživanja zainteresiranih članica WTO-a; čvrsto je uvjeren da ti sporazumi, kad god je to moguće, moraju biti dovoljno zahtjevni da se na temelju načela najpovlaštenije nacije primjenjuju u svim članicama WTO-a te da bi trebali služiti kao temelji za buduće multilateralne sporazume; naglašava da bi se trgovinska politika trebala primjenjivati i kao sredstvo za povećavanje konkurentnosti proizvoda povoljnih za okoliš, u pogledu njihove uporabe, kao i proizvodnih metoda; naglašava da je važno da inicijativa za „zelene proizvode” bude multilateralna te da se razmotri mogu li se trgovinskim sporazumima uvesti posebne prednosti za istinski ekološke proizvode; naglašava da bi TiSA mogla biti prilika da se na razini WTO-a obnovi napredak u trgovini uslugama;

44. poziva na snažnu i djelotvornu parlamentarnu dimenziju WTO-a kako bi se povećala transparentnost te organizacije i ojačala i zajamčila demokratska legitimnost globalne trgovinske politike; potiče WTO da u potpunosti iskoristi parlamentarnu konferenciju o WTO-u i da zastupnicima zajamči pristup svim informacijama koje su im potrebne da bi zaista ispunili svoju nadzornu ulogu i znatno doprinijeli trgovinskim politikama;

Odabir budućih sporazuma o slobodnoj trgovini pristupom rađenim po mjeri

45. poziva Komisiju da se usredotoči, na uravnotežen način i uz puno poštovanje uzajamnosti i obostrane koristi, na zaključivanje tekućih trgovinskih pregovora i da u okviru tekućih pregovora ili sklopljenih trgovinskih sporazuma procijeni mogući kumulativni učinak, posebno za osjetljive proizvode koji su zahvaćeni kvotama ili liberalizacijom tržišta; traži da se stvarni i potencijalni učinci sklopljenih trgovinskih sporazuma ocjenjuju i komuniciraju na bolji način s ciljem da se pronađe odgovarajuća ravnoteža između zaštite osjetljivih poljoprivrednih sektora i promicanja ofenzivnih interesa Unije kao jednog od najvećih izvoznika poljoprivrednih prehrambenih proizvoda, primjerice predviđanjem odgovarajućih prijelaznih razdoblja i kvota za najosjetljivije proizvode ili, u nekim slučajevima, njihovih izuzeća; podsjeća Komisiju na to da prije nego što izradi pregovaračke mandate utvrdi okvire i provede nepristrane i objektivne *ex ante* procjene učinka na održivost, uzimajući u obzir interese Unije;

46. smatra da je prije svega ključno zajamčiti što bržu ratifikaciju uspješno zaključenih trgovinskih pregovora; posebno poziva na zaključenje sporazuma s Kanadom i Singapurom kako bi se omogućilo otvaranje dvaju velikih tržišta koja će biti ključna za buduće interese poduzeća u Uniji; poziva na stručnu raspravu diljem Europske unije za vrijeme političkih rasprava;

47. ističe da je vrlo važno u svim trgovinskim pregovorima EU-a posvećivati pozornost osjetljivim i ofenzivnim pitanjima kao što su promicanje ulaganja, uklanjanje nepotrebnih nekarinskih prepreka trgovini, priznavanje i zaštita oznaka zemljopisnog podrijetla i radničkih prava, poboljšanje pristupa javnoj nabavi (posebno u kontekstu tekućih pregovora o Transatlantskom partnerstvu za trgovinu i ulaganja i sporazumu o slobodnoj trgovini između EU-a i Japana), jamčenje pristojnih i kvalitetnih radnih mjesta, integracija malih i srednjih poduzeća u globalne lance vrijednosti, izuzevši javne i audiovizualne usluge, zakonsko osiguranje prava na reguliranje u pregovorima o sporazumima o slobodnoj trgovini kao dio zahtjevnih uravnoteženih i sveobuhvatnih paketa;

48. ustraje na tome da trgovinski pregovori slijede prilagođenu regionalnu trgovinsku strategiju i da se zajamči potpuna usklađenost s regionalnom integracijom, osobito u Aziji, Africi i Latinskoj Americi, koje je Komisija prepoznala kao ključna područja europskih gospodarskih interesa, pri čemu ne umanjuju ključnu ulogu strateškog partnerstva između EU-a i SAD-a; poziva Komisiju da odmah započne pregovore o sporazumu o ulaganju s Tajvanom; podsjeća da su Europska unija

Utorak, 5. srpnja 2016.

i Latinska Amerika prirodni saveznici koji zajedno imaju milijardu stanovnika koji proizvode jednu četvrtinu svjetskog BNP-a; ističe da potencijal ovog partnerstva nije dovoljno iskorišten; pozdravlja činjenicu da nova trgovinska i ulagačka strategija Komisije stavlja ključni naglasak na Latinsku Ameriku; poziva Komisiju da iskoristi trenutačni zamah u zemljama Mercosura kako bi postigla sveobuhvatan i ambiciozan sporazum; podržava modernizaciju sporazuma s Meksikom i Čileom; traži da se dade dodatan poticaj pregovorima o sporazumima o slobodnoj trgovini s Australijom i Novim Zelandom i podsjeća na važnost razvoja trgovinskih odnosa EU-a s Indijom, s obzirom na golemi potencijal tog tržišta; potiče Komisiju da obnovi pregovore s Malezijom te da započne pregovore s Indonezijom što je prije moguće nakon dovršetka pripremnih rasprava o sveobuhvatnom gospodarskom partnerstvu;

49. ističe da u kontekstu trenutačnih izazova poseban naglasak treba staviti na okvir suradnje nakon isteka sporazuma iz Cotonoua, uz naglasak na njegovu vezu s klauzulom o ljudskim pravima u sporazumima o gospodarskom partnerstvu, i na podršku stvaranju Kontinentalnog područja slobodne trgovine u Africi, kao pokretača stabilnosti, regionalne integracije, lokalnog rasta, zapošljavanja i inovacija; podsjeća na potrebu za time da se EU pobrine za stabilnost u svojem istočnom i južnom susjedstvu te poziva na veću trgovinsku i ekonomsku integraciju na temelju koje će se postići puna, brza i prikladna provedba detaljnog i sveobuhvatnog sporazuma o slobodnoj trgovini s Ukrajinom, Gruzijom i Republikom Moldovom te na ostvarivanje konkretnog napretka s Tunisom, Marokom i Jordanom;

50. poziva Komisiju da nacionalna poduzeća u potpunosti uključi u sve stadije trgovinskih sporazuma, pa i sudjelovanjem u savjetovanjima s nacionalnim udruženjima, savjetujući se pritom s krovnim organizacijama EU-a, te da dokumentu trgovinskog sporazuma o kojemu se pregovaralo priloži popis u kojemu se jasno navode ishodi pregovora u raznim sektorima i razlozi za odabire za koje se opredijelila Komisija;

Protivljenje dodjeljivanju Kini statusa tržišne ekonomije i potreba za djelotvornim instrumentima trgovinske zaštite

51. ističe da dodatne mjere trgovinske liberalizacije – koje bi mogle dovesti do nepoštenih praksi i konkurencije među zemljama u pogledu raznih nezarinskih prepreka, radnih prava te ekoloških standarda i standarda javnog zdravlja – od EU-a iziskuju sposobnost da još bolje odgovori na nepošteno trgovinske prakse i da se pobrine za jednake uvjete za sve; naglašava da instrumenti trgovinske zaštite moraju i dalje biti neizostavni dijelom trgovinske strategije EU-a te da oni omogućuju EU-u da poboljša svoju konkurentnost ponovnom uspostavljanjem poštenog tržišnog natjecanja u određenim područjima; podsjeća da je sadašnje europsko zakonodavstvo za zaštitu trgovine doneseno 1995. godine; naglašava da valja hitno modernizirati sustav trgovinske zaštite u Uniji a da se pritom ne oslabi; ističe da zakoni EU-a o trgovinskoj zaštiti moraju biti djelotvorniji, pristupačniji malim i srednjim poduzećima i prilagođeni današnjim izazovima i trgovinskim tokovima, da istrage moraju biti kraće te da se mora povećati transparentnost i predvidljivost; žali zbog toga što je prijedlog o modernizaciji instrumenata trgovinske zaštite blokiran u Vijeću, koje nije uspjelo postići rezultate s tim ključnim zakonodavnim dokumentom; izražava žaljenje zbog toga što Komisija u svojoj komunikaciji „Trgovina za sve” uopće ne spominje modernizaciju instrumenata trgovinske zaštite; poziva Vijeće da prekine pat-poziciju u vezi s modernizacijom instrumenata trgovinske zaštite na temelju stajališta Parlamenta, posebno s obzirom na to da Kina sada odlučno zahtijeva priznavanje statusa tržišnog gospodarstva;

52. ponovno ističe važnost strateškog partnerstva Europske unije i Kine u kojem slobodna i poštena trgovina i ulaganja imaju važnu ulogu; uvjeren je da se, sve dok Kina ne ispuni svih pet kriterija EU-a koji su potrebni da dobije status tržišnog gospodarstva, EU treba koristiti nestandardnom metodologijom utvrđivanja usporedivosti cijena u antidampinškim i antisubvencijskim istragama povezanim s uvozom iz Kine, u skladu s dijelovima odjeljka 15. Protokola o pristupanju Kine koji omogućuju primjenu nestandardne metodologije te uz njihovu punu primjenu; poziva Komisiju da iznese prijedlog u skladu s tim načelom i podsjeća na potrebu uskog koordiniranja s drugim partnerima WTO-a u tom pitanju;

53. poziva Komisiju da ne poduzima nikakve mjere u tom pogledu bez prethodne temeljite i sveobuhvatne procjene učinka kojom bi se ispitali svi mogući učinci i posljedice na zapošljavanje i održivi rast u svim sektorima EU-a te mogući učinci i posljedice za okoliš;

Utorak, 5. srpnja 2016.

Bolja usklađenost trgovinske i industrijske politike EU-a te bolja zaštita prava intelektualnog vlasništva

54. smatra da treba učiniti više da se na potrebe europskih industrija odgovori na sveobuhvatan način te da se proizvodni sektor EU-a prečesto nalazi iza uslužnog sektora; ističe da trgovinska politika mora zajamčiti ravnopravne uvjete u europskoj industriji, pružiti pristup novim tržištima u usponu te olakšati konvergenciju standarda, pritom smanjujući dvostruko certificiranje; poziva Komisiju da zajamči usklađenost trgovinske i industrijske politike EU-a te da potakne razvoj i konkurentnost europske industrije, posebno vodeći računa o strategiji reindustrijalizacije;

55. ističe središnju ulogu koju pravila o podrijetlu imaju u utvrđivanju toga koje industrije imaju koristi, a koje trpe gubitke zbog sporazuma o slobodnoj trgovini EU-a; uviđa da Parlament dosad nije u potpunosti analizirao pravila o podrijetlu te traži od Komisije da izradi izvješće u kojem se utvrđuju promjene koje je tijekom posljednjih deset godina uvela u preferirani standardan pregovarački položaj u sporazumima o slobodnoj trgovini u pogledu pravila o podrijetlu, na razini oznake kombinirane nomenklature (KN) od 4 znamenke, te da objasni razloge za sve uvedene promjene;

56. smatra da nedostatak djelotvorne provedbe prava intelektualnog vlasništva ugrožava preživljavanje cijelih sektora europske industrije; naglašava da krivotvorenje uzrokuje gubitak radnih mjesta i podriva inovacije; ponavlja da su odgovarajuća zaštita prava intelektualnog vlasništva i njegova učinkovita provedba temelj globalnog gospodarstva; pozdravlja namjeru Komisije da poveća razinu zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva u sporazumima o slobodnoj trgovini i u WTO-u te s partnerima radi na suzbijanju prijevара; podržava cilj Komisije da zaštiti cijeli spektar prava intelektualnog vlasništva, uključujući patente, žigove, autorska prava, oblikovanje, oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti i farmaceutske proizvode;

Otvaranje novih tržišnih prilika za pružatelje usluga EU-a i priznavanje stručnih kvalifikacija kao osnovni element trgovinske strategije EU-a

57. podsjeća da EU ima vodeću ulogu u sektoru usluga; naglašava da stvaranje novih tržišnih prilika mora biti nužan element međunarodne trgovinske strategije EU-a; naglašava da je uključivanje usluga u trgovinske sporazume iznimno važno jer se time pružaju prilike europskim poduzećima i domaćim radnicima, a također se, u skladu s člancima 14. i 106. UFEU-a te Protokolom 26., trenutačne i buduće usluge od općeg interesa i usluge od općeg gospodarskog interesa izuzimaju iz područja primjene svih sporazuma, bez obzira na to jesu li financirane iz privatnih ili javnih izvora; traži da Komisija promiče priznavanje stručnih kvalifikacija i da ga uvrsti u trgovinske sporazume, čime bi se stvorile nove prilike za europska poduzeća i radnike; posebice poziva da se u zamjenu za to priznavanje razmotri uvrštavanje određenih prednosti Direktive o osobama premještenima unutar društva u trgovinske i investicijske sporazume;

58. slaže se s Komisijom da je privremena mobilnost stručnjaka postala ključna za rast poduzetništva na međunarodnoj razini i da je i dalje u ofenzivnom interesu EU-a; naglašava da bi poglavlje o mobilnosti radne snage trebalo biti dijelom svih trgovinskih i investicijskih sporazuma EU-a; međutim podsjeća da se obveze iz Modaliteta broj 4 moraju primjenjivati isključivo na mobilnost visokokvalificiranih stručnjaka (poput osoba sa sveučilišnom diplomom ili jednakovrijednim magisterijem ili osoba na višim rukovodećim položajima) sa specifičnim ciljem, tijekom ograničenog razdoblja i pod točnim uvjetima određenima nacionalnim zakonodavstvom zemlje u kojoj se pruža usluga i ugovorom koji je u skladu s tim zakonodavstvom prema članku 16. Direktive o uslugama, pri čemu treba zajamčiti da ništa neće spriječiti EU i njegove države članice da održavaju i unapređuju standarde rada i kolektivne ugovore;

59. pozdravlja namjeru Komisije da trgovinsku politiku iskoristi za rješavanje novih oblika digitalnog protekcionizma i utvrdi pravila za e-trgovinu i prekograničnu razmjenu podataka u skladu sa zakonom EU-a o zaštiti podataka i zakonom o privatnosti te zaštitom temeljnih prava; smatra da je potrebno još puno toga učiniti za stvaranje okruženja pogodnog za e-trgovinu i poduzetništvo u Europskoj uniji smanjenjem monopola i zloupotrebe monopolističkih položaja na tržištu telekomunikacija i praksi uskraćivanja pristupa na temelju geografske lokacije te konkretnim rješenjima u pogledu pravnih sredstava; naglašava da su regulatorna suradnja, suzbijanje prijevара na internetu te uzajamno priznavanje i usklađivanje standarda u digitalnom trgovinskom sektoru od presudne važnosti; poziva Komisiju da predloži novi model za poglavlja

Utorak, 5. srpnja 2016.

o e-trgovini, izuzimajući u potpunosti postojeći i budući pravni okvir EU-a za zaštitu podataka u svim trgovinskim pregovorima, čija bi svrha bila zajamčiti razmjenu podataka u potpunosti usklađenu s propisima o zaštiti podataka u zemlji podrijetla osobe na koju se podaci odnose; poziva na veću suradnju među provedbenim tijelima, osobito u pogledu nepoštenih trgovinskih praksi na internetu;

Ključna važnost digitalnog gospodarstva za budućnost globalne trgovine

60. primjećuje sve veću važnost digitalnoga gospodarstva za budućnost, ne samo u Europi nego i diljem svijeta, uz procjenu da se 3,3 milijarde ljudi na svijetu koristi internetom, što čini 40 % svjetskog stanovništva; smatra da trendovi kao što su računalstvo u oblaku, mobilne internetske usluge, napredne mreže i društveni mediji vode prema drastičnoj preobrazbi poslovnog okruženja; ističe da trgovinska politika EU-a mora držati korak s digitalnim i tehnološkim trendovima;

61. traži da Komisija zajedno s partnerima iz WTO-a osnuje radnu skupinu za digitalnu trgovinu pod okriljem WTO-a, koja bi trebala detaljno preispitati prikladnost trenutačnog okvira za elektroničku trgovinu, razmatrajući konkretne preporuke, razjašnjenja i prilagodbe, te da razmotri uspostavu novog okvira za olakšavanje trgovine uslugama, koji bi se temeljio na najboljim praksama koje proistječu iz provedbe Sporazuma o olakšavanju trgovine;

Potpora Komisiji u borbi protiv korupcije

62. svjestan je da je uvrštavanje odredbi o financijskim uslugama u trgovinske sporazume izazvalo zabrinutost u pogledu mogućeg negativnog učinka kad je u pitanju pranje novca, utaja poreza i izbjegavanje plaćanja poreza; podržava Komisiju u borbi protiv korupcije kao najveće nekarinske prepreke u razvijenim zemljama i zemljama u razvoju; ustraje na tome da sporazumi o trgovini i ulaganju pružaju mogućnost za povećanje suradnje u borbi protiv korupcije, pranja novca, poreznih prijevara i utaje poreza; smatra da obveze temeljene na međunarodnim standardima, obveze izvještavanja za pojedinačne zemlje i automatska razmjena informacija trebaju biti uvršteni u odgovarajuće međunarodne sporazume kako bi pružile temelje za daljnju liberalizaciju financijskih usluga;

63. smatra da je veza između sporazuma o trgovini i ulaganju i sporazuma o dvostrukom oporezivanju nedovoljno ispitana te poziva Komisiju da pobliže ispita sve učinke koje bi ti instrumenti mogli imati jedan na drugoga te njihove učinke na širu dosljednost politike u borbi protiv utaje poreza;

Trgovinska politika okrenuta budućnosti kojom se uzimaju u obzir posebne potrebe MSP-a

64. naglašava da se u trgovinskoj politici okrenutoj budućnosti mora obratiti veća pozornost na posebne potrebe malih i srednjih poduzeća i mikropoduzeća te im omogućiti da izvuku punu korist iz sporazuma o trgovini i ulaganju; podsjeća da samo mali dio europskih malih i srednjih poduzeća može pronaći i iskoristiti prilike koje pružaju globalizacija i liberalizacija trgovine; napominje da je tek 13 % europskih malih i srednjih poduzeća aktivno na međunarodnoj razini izvan EU-a, ali čine trećinu izvoza Unije; podupire inicijative za olakšavanje internacionalizacije europskih malih i srednjih poduzeća te je stoga također čvrsto uvjeren u koristi od poglavlja o MSP-ima u svim budućim sporazumima o slobodnoj trgovini; smatra da treba ispitati nove načine na koje bi se malim i srednjim poduzećima bolje pomoglo u prodaji njihove robe i usluga u inozemstvu; naglašava da je malim i srednjim poduzećima potrebna prilagođenija potpora, počevši od država članica, jednostavniji pristup lako razumljivim informacijama o trgovinskim mjerama na internetu te specifični i jasni vodiči o mogućnostima i prednostima koje nudi svaki sklopljeni ili budući trgovinski sporazum EU-a;

65. traži od Komisije da u svim poglavljima trgovinskih sporazuma horizontalno posveti pozornost potrebama MSP-a, među ostalim uspostavom jedinstvenih internetskih pristupnih točaka za MSP-e namijenjenih učenju o relevantnim propisima, što je posebno važno za pružatelje prekograničnih usluga u pogledu licenciranja i drugih administrativnih uvjeta; ističe da bi ti alati prema potrebi trebali obuhvatiti nove mogućnosti pristupa tržištu za MSP-e, osobito kada je riječ o natjecajima male vrijednosti; naglašava da je potrebno umanjiti troškove trgovine za MSP-e pojednostavnjivanjem carinskih postupaka, smanjivanjem nekarinskih prepreka i regulatornih opterećenja i pojednostavnjivanjem pravila o podrijetlu; smatra da MSP-i moraju pomoći Komisiji pri kreiranju tih alata kako bi se zajamčilo da trgovinski sporazumi

Utorak, 5. srpnja 2016.

zadovoljavaju njihove potrebe; potiče Komisiju da održava blizak dijalog s predstavnicima MSP-a u svim fazama trgovinskih pregovora;

66. naglašava da je brži pristup europskih malih i srednjih poduzeća antidampinškim postupcima ključan za njihovu zaštitu od nepoštenih trgovinskih praksi; naglašava potrebu za reformom multilateralnog okvira WTO-a s ciljem boljeg uključivanja MSP-a i bržeg rješavanja sporova;

67. poziva Komisiju da ocijeni i poboljša postojeće instrumente koji se tiču supsidijarnosti, nepreklapanja i komplementarnosti u pogledu programa predmetnih država članica i europske dodane vrijednosti, i to prije nego što se pripreme daljnje autonomne mjere za potporu internacionalizaciji malih i srednjih poduzeća; naglašava da Komisija treba Parlamentu dostaviti neovisnu evaluaciju svih postojećih programa;

Ulaganje

68. ističe važnost unutarnjeg i vanjskog ulaganja u gospodarstvo EU-a te potrebu da se poduzeća EU-a u potpunosti zaštite prilikom ulaganja na tržištima trećih zemalja; u tom je kontekstu svjestan nastojanja Komisije oko novog sustava sudova za ulaganja; ističe nužnost daljnje rasprave o tom sustavu s dionicima i Parlamentom; naglašava da taj sustav mora biti usklađen s pravnim poretkom EU-a, posebno s ovlastima sudova EU-a, kao i propisima Unije o tržišnom natjecanju; podupire težnju da se u srednjoročnom razdoblju pronađe multilateralno rješenje za ulagačke sporove; žali što prijedlog o sustavu sudova za ulaganja ne uključuje odredbu o obvezi ulagača;

69. poziva EU i njegove države članice da slijede preporuke iz sveobuhvatnog Okvira Konferencije Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju u pogledu investicijske politike za održivi razvoj kako bi se potaknula odgovornija, transparentnija i opravdanija ulaganja;

70. prima na znanje zahtjev Komisije iz „Plana ulaganja za Europu” za poticanje ulaganja unutar EU-a te smatra da su za postizanje tog cilja ključne trgovinske strategije; žali što Europskom fondu za strateška ulaganja nedostaje vanjska dimenzija; traži da Komisija razmotri uspostavu vanjskog mehanizma tek nakon što se detaljno analizira uspješnost Fonda te nakon što se razmotri korist od njega, s obzirom na to da kreditiranje pružaju Europska investicijska banka, Europska banka za obnovu i razvoj i s obzirom na djelovanje Europskog razvojnog fonda; naglašava da ti fondovi moraju doprinijeti održivom razvoju i stvaranju pristojnih radnih mjesta, borbi protiv siromaštva i uklanjanju glavnih uzroka migracija;

71. podsjeća na potrebu za povećanjem transparentnosti i odgovornosti razvojnih financijskih institucija i javno-privatnih partnerstava kako bi se djelotvorno pratili novčani tokovi, održivost duga i dodana vrijednost za održivi razvoj njihovih projekata;

Trgovina i poljoprivreda

72. ističe da visoki europski standardi u pogledu okoliša, sigurnosti hrane, dobrobiti životinja i socijalne skrbi imaju veliku važnost za europske građane, posebno u smislu javnog morala i odabira potrošača utemeljenog na informacijama, smatra da se trgovinskim sporazumima treba promicati poštena konkurencija kako bi poljoprivrednici u EU-u mogli u potpunosti iskoristiti prednosti carinskih koncesija i da nisu u nepovoljnom ekonomskom položaju u odnosu na poljoprivrednike iz trećih zemalja; naglašava potrebu da standardi EU-a za sigurnost hrane i dobrobit životinja budu zaštićeni očuvanjem načela opreznosti, održive poljoprivrede i visoke razine sljedivosti i označivanja proizvoda te jamčenjem usklađenosti uvoza s primjenjivim zakonima EU-a; primjećuje postojanje znatnih razlika među standardima za dobrobit životinja u svijetu; u tom pogledu ističe nužnost reguliranja izvoza živih domaćih životinja u skladu s postojećim zakonodavstvom EU-a i standardima Svjetske organizacije za zdravlje životinja;

73. smatra da je u kontekstu aktualne poljoprivredne krize važno otvoriti nova tržišta za poljoprivrednu proizvodnju EU-a, primjerice za mliječne proizvode, meso te voće i povrće; naglašava da je potrebno pronaći nova tržišta s velikim kupovnim potencijalom;

Utorak, 5. srpnja 2016.

74. smatra da treba povećati dodanu vrijednost poljoprivrede i provoditi promotivne kampanje u cilju otvaranja novih tržišta; ističe da je prije svega iznimno važno ojačati europske sustave kvalitete s obzirom na to da oni u najboljem svjetlu predstavljaju proizvode iz Europske unije na svjetskom tržištu i na taj način neizravno doprinose europskoj poljoprivredi u cjelini;

75. naglašava potrebu za strožim uvoznim kontrolama na granicama i strožim inspekcijama koje provodi Ured za hranu i veterinarstvo u vezi s proizvodnjom i uvjetima stavljanja proizvoda na tržište u zemljama koje izvoze u EU radi jamčenja usklađenosti s propisima Unije;

76. ističe da je u svim pregovorima o slobodnoj trgovini važno ostvariti napredak u području zdravstvenih, fitosanitarnih i drugih necarinskih prepreka za trgovinu poljoprivrednim proizvodima, posebno u pogledu strogo dogovorenih stavki koje je utvrdio EU, a koje bi mogle utjecati na zdravlje potrošača;

77. podsjeća na važnost oznaka zemljopisnog podrijetla u promicanju tradicionalnih europskih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda te njihovoj zaštiti od štetnih oportunističkih praksi, jamčenju prava potrošača i svjesnog odabira te zaštiti ruralnih proizvođača i poljoprivrednika, uz poseban naglasak na MSP-ima; napominje da zaštita i priznavanje oznaka zemljopisnog podrijetla u trećim zemljama imaju veliku potencijalnu vrijednost za cijeli poljoprivredno-prehrambeni sektor EU-a te smatra da bi u sve trgovinske sporazume trebalo uvrstiti zaštitne mjere i mjere za borbu protiv krivotvorenja;

Bolji pristup javnoj nabavi europskih gospodarskih subjekata

78. zahtijeva ukidanje trenutačnih neravnoteža u pogledu stupnja otvorenosti tržišta javne nabave između EU-a i drugih trgovinskih partnera; poziva Komisiju da još više radi na ambicioznom i zaista uzajamnom otvaranju međunarodnih tržišta javne nabave, jamčeći pritom izuzeće za usluge od općeg gospodarskog interesa i to da države mogu donijeti svoje socijalne i ekološke standarde, poput kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, za postupke javne nabave; naglašava da je europskim gospodarskim subjektima, i korporacijama i malim i srednjim poduzećima, potreban kvalitetniji pristup ugovorima o javnoj nabavi u trećim zemljama preko instrumenata poput zakona o malom poduzetništvu i dokidanjem trenutačne razine neravnoteže; u tom pogledu podsjeća da je EU jedno od najotvorenijih tržišta javne nabave među svim članicama WTO-a;

79. pozdravlja izmijenjeni prijedlog Komisije za uredbu o pristupu robe i usluga trećih zemalja unutarnjem tržištu javne nabave Unije, što je važan alat kojim se trećim zemljama jamči jednak pristup tržištu te duboko žali zbog toga što vlade država članica blokiraju prvotni prijedlog; poziva Komisiju da postigne pozitivnu uzajamnost u pristupu tržištima javne nabave sa svim važnim trgovinskim partnerima;

Jednak pristup resursima za pošteno tržišno natjecanje na globalnom tržištu

80. naglašava da su prirodni resursi ograničeni te da bi se trebali koristiti na ekonomski i ekološki održiv način, uz davanje prioriteta recikliranju; svjestan je snažne ovisnosti zemalja u razvoju, a posebno najnerazvijenijih zemalja, o prirodnim resursima; podsjeća da se u europskoj trgovinskoj politici mora provoditi dosljedna, održiva i sveobuhvatna strategije za sirovine koja obuhvaća više područja politike, kao što je Parlament već istaknuo u svojoj rezoluciji o novoj trgovinskoj politici za Europu u okviru strategije Europa 2020.;

81. ističe nužnost prelaska na gospodarstvo s niskom razinom emisije ugljičnog dioksida i stoga poziva Komisiju da poboljša suradnju u energetske istraživanju, razvoju i inovacijama radi promicanja diversifikacije dobavljača energije, opskrbenih ruta i izvora energije, pronalaska novih trgovinskih partnera u području energije i postizanja veće konkurencije kako bi se snizile cijene za potrošače energije; naglašava da su razvoj obnovljivih izvora energije i promicanje energetske učinkovitosti ključni za povećanje energetske sigurnosti i smanjivanje ovisnosti o uvozu; ističe da je u sporazume o slobodnoj trgovini važno uvrstiti odredbe kojima se potiče stvaranje održivih partnerstava u području energije i jačanje tehnološke suradnje, posebno u području obnovljive energije i energetske učinkovitosti, te sprečava istjecanje ugljika kako bi se ispunili ciljevi zacrtani na konferenciji COP21;

Utorak, 5. srpnja 2016.

Borba protiv nezakonite trgovine divljim biljnim i životinjskim vrstama te proizvodima od divljih biljnih i životinjskih vrsta

82. i dalje je duboko zabrinut zbog nedavnog porasta kriminala povezanog s divljim biljnim i životinjskim vrstama te popratne nezakonite trgovine, što katastrofalno utječe na biološku raznolikost i broj vrsta te predstavlja očitu i stvarnu opasnost za životne prihode i lokalno gospodarstvo, ponajprije u zemljama u razvoju; pozdravlja predanost EU-a u suzbijanju nezakonite trgovine divljim biljnim i životinjskim vrstama kao dio odgovora EU-a na UN-ov Program održivog razvoja do 2030., a osobito na 15. cilj održivog razvoja, kojim se ističe ne samo nužnost da se stane na kraj krivolovu i trgovini zaštićenim biljnim i životinjskim vrstama, već i potreba rješavanja problema potražnje i ponude nezakonitih proizvoda od divljih biljnih i životinjskih vrsta; u tom pogledu očekuje od Komisije da, nakon što zajedno s Parlamentom i državama članicama, uz savjetovanja, razmotri taj problem, ispita koji je najbolji način da se odredbe o nezakonitoj trgovini divljim biljnim i životinjskim vrstama uvrste u sve buduće trgovinske sporazume EU-a;

Bolja carinska suradnja i borba protiv nezakonite trgovine na granicama EU-a

83. naglašava da poboljšani, usklađeni i učinkovitiji carinski postupci u Europi i izvan nje doprinose pojednostavnjenju trgovine i ispunjavanju odgovarajućih uvjeta za olakšavanje trgovine te tome da se spriječi ulazak ilegalne i krivotvorene robe na jedinstveno tržište, što narušava gospodarski rast EU-a te ozbiljno eksponira potrošače u Uniji; pozdravlja namjeru Komisije da ojača suradnju među carinskim tijelima; još jednom poziva Komisiju i države članice da na carinskom području cijele Unije uspostave jedinstvene carinske službe EU-a radi djelotvornije primjene carinskih propisa i postupaka;

84. naglašava da bi Komisija u pregovorima o trgovinskim sporazumima trebala nastojati uvjeriti trgovinske partnere da uvedu jedinstvene točke za carinske i granične propise, prema potrebi uz potporu za izgradnju kapaciteta za trgovinske fondove, kada je to prikladno;

85. naglašava da su odgovarajuća komunikacija i snažna koordinacija potrebne kako bi se zajamčilo da ukidanje carina bude popraćeno odgovarajućim tehničkim, institucijskim i političkim mjerama kojim bi se zajamčila kontinuirana sigurnost trgovine;

86. traži od Komisije da razmotri ključne pokazatelje uspješnosti kako bi ocijenila rezultate rada carinske uprave u Uniji i u inozemstvu; žali što je trenutačno dostupno vrlo malo javnih podataka; ističe da bi bilo korisno dobivati informacije o uspješnosti rada carinskih i drugih graničnih službi u Uniji i među trgovinskim partnerima s ciljem razmjene najboljih praksi i koordinacije konkretnih interesa za olakšavanje trgovine u europskim institucijama, uzimajući u obzir odredbe članka 13. Sporazuma WTO-a o olakšavanju trgovine;

87. traži od Komisije i država članica da pokrenu otvorenu raspravu o mogućem prelasku carinskih tijela s nacionalne razine na razinu EU-a;

Pružanje stvarnih prednosti potrošačima

88. priznaje da trgovinski sporazumi imaju potencijal da u velikoj mjeri koriste potrošačima, ponajprije povećanjem konkurencije, snižavanjem cijena, pružanjem većeg izbora i poticanjem inovacija; kako bi se taj potencijal oslobodio, poziva Komisiju da se u svim pregovorima snažno zalaže za ograničenje praksi uskraćivanja pristupa na temelju geografske lokacije, za smanjenje međunarodnih naknada za *roaming* te za jačanje prava putnika;

89. traži da se uvedu mjere za pružanje potpore potrošačima u kontekstu prekogranične trgovine robom i uslugama s trećim zemljama, primjerice uspostavljanjem mrežnih kontaktnih točaka u sklopu kojih se pružaju informacije ili savjeti u slučaju sporova;

90. ustraje na tome da se potrošačima moraju pružiti točne informacije o značajkama proizvoda kojima se trguje;

Trgovina za sve: popratne politike u otvorenoj trgovini te investicijske politike potrebne za povećanje dobitaka i smanjenje gubitaka

91. slaže se s OECD-om da uz politike otvorene i poštene trgovine i ulaganja treba postojati niz djelotvornih popratnih politika kako bi se maksimalno povećali dobitci i smanjili gubici u liberalizaciji trgovine za stanovništvo i gospodarstva EU-a i trećih zemalja; snažno potiče države članice i Komisiju da učine još mnogo više kako bi se otvaranje trgovine popratilo nizom mjera u svrhu jamčenja održivog razvoja, kao u područjima javnih usluga i ulaganja, zdravstva i obrazovanja,

Utorak, 5. srpnja 2016.

aktivnih politika za tržište rada, istraživanja i razvoja, razvoja infrastrukture, i prikladnim propisima kojima se jamče socijalna prava i prava povezana s okolišem;

92. poziva Komisiju i države članice da provedu temeljitu *ex ante* i *ex post* analizu na temelju procjena učinka po sektorima i regijama za relevantne trgovinske sporazume i pravosudne predmete, čime bi se anticipirali negativni učinci na tržište rada unutar Unije i iznašli sofisticiraniji načini uvođenja mjera za smanjenje rizika ne bi li se ponovno potaknuo razvoj industrija i regija koje su na gubitku, u cilju postizanja pravednije raspodjele trgovine i jamčenja širokog opsega dobitaka od trgovine; naglašava da u tom pogledu istaknutu ulogu mogu imati europski strukturni i investicijski fondovi, a posebno Europski fond za regionalni razvoj i Europski socijalni fond; ističe da bi Europski fond za prilagodbu globalizaciji, ako bude izmijenjen i oblikovan tako da se financira dostatnim sredstvima, također mogao biti važan instrument za pružanje pomoći poduzećima i proizvođačima koji su pogođeni sankcijama trećim zemljama povezanim s trgovinom i pružanje pomoći zaposlenicima malih i srednjih poduzeća koji su izravno pogođeni učincima globalizacije;

o

o o

93. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija, Konferenciji Ujedinjenih naroda o trgovini i razvoju i Svjetskoj trgovinskoj organizaciji.

Utorak, 5. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0300

Borba protiv trgovine ljudima u vanjskim odnosima EU-a**Rezolucija Europskog parlamenta od 5. srpnja 2016. o borbi protiv trgovine ljudima u vanjskim odnosima EU-a (2015/2340(INI))**

(2018/C 101/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima i sve relevantne međunarodne sporazume o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta,
- uzimajući u obzir Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta (2000.) i njezine protokole, a posebno Protokol o sprječavanju, suzbijanju i kažnjavanju trgovine ljudima, posebno ženom i djecom (2000.) i Protokol protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i zrakom (2000.),
- uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju o zaštiti prava svih radnika migranata i članova njihovih obitelji (1990.),
- uzimajući u obzir rad međunarodnih mehanizama za ljudska prava, pa i rad UN-ova posebnog izvjestitelja za trgovinu ljudima, a posebno ženama i djecom, i drugih relevantnih posebnih izvjestitelja UN-a te univerzalno periodično izvješće i rad tijela UN-a mjerodavnih za praćenje provedbe sporazuma o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir izvješće posebnog izvjestitelja Vijeća UN-a za ljudska prava o trgovini ljudima, a posebno ženom i djecom (2014.),
- uzimajući u obzir globalno izvješće Ureda Ujedinjenih naroda za droge i kriminal o trgovini ljudima iz 2014.,
- uzimajući u obzir UN-ov predložak za zakon o suzbijanju trgovine ljudima kako bi se zemljama pomoglo pri reviziji i izmjenjivanju postojećeg zakonodavstva te pri donošenju novog zakonodavstva za borbu protiv trgovine ljudima (2009.),
- uzimajući u obzir preporučena načela i smjernice o ljudskim pravima i trgovini ljudima, predstavljene Gospodarskom i socijalnom vijeću kao dodatak Izvješću visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava (UNHCHR) (E/2002/68/Add. 1),
- uzimajući u obzir Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, kojima se uvodi okvir UN-a naslovljen „Zaštita, poštovanje i pomoć”,
- uzimajući u obzir osnovna načela UN-a o pravu žrtava trgovine ljudima na djelotvornu pravnu zaštitu,
- uzimajući u obzir smjernice UNICEF-a za zaštitu djece koja su žrtve trgovine ljudima,
- uzimajući u obzir Konvenciju Međunarodne organizacije rada (MOR) o prisilnom radu iz 1930. (br. 29), Protokol iz 2014. Konvenciji o prisilnom radu iz 1930., ukidanje Konvencije o prisilnom radu iz 1957. (br. 105) i Preporuku o prisilnom radu (dopunske mjere) iz 2014. (br. 203),

Utorak, 5. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir Konvenciju o minimalnoj dobi iz 1973. (br. 138) i Konvenciju o najgorim oblicima dječjeg rada iz 1999. (br. 182),
- uzimajući u obzir Konvenciju MOR-a o pristojnom radu radnika u kućanstvima iz 2011. (br. 189),
- uzimajući u obzir studiju Međunarodne organizacije rada naslovljenu Profit i siromaštvo: ekonomija prisilnog rada (2014.),
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima, Europsku socijalnu povelju i Povelju o temeljnim pravima EU-a, osobito njezin članak 5.,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovine ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP,
- uzimajući u obzir Direktivu 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela,
- uzimajući u obzir Direktivu 2004/23/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o utvrđivanju standarda kvalitete i sigurnosti za postupke darivanja, prikupljanja, testiranja, obrade, čuvanja, skladištenja i distribucije tkiva i stanica,
- uzimajući u obzir Dokument za djelovanje u pogledu jačanja vanjske dimenzije EU-a u borbi protiv trgovine ljudima (2009.) i njegova dva izvješća o implementaciji (iz 2011. i 2012.),
- uzimajući u obzir Strategiju EU-a za iskorjenjivanje trgovine ljudima (2012. – 2016),
- uzimajući u obzir izvješće na sredini razdoblja o primjeni Strategije EU-a za iskorjenjivanje trgovine ljudima (COM(2014)0635),
- uzimajući u obzir rad koordinatora EU-a za suzbijanje trgovine ljudima,
- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju (2015. – 2019.),
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2015. o godišnjem izvješću o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2014. i politici Europske unije u tom području ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir okvir za aktivnosti EU-a u vezi s rodnom ravnopravnošću i poboljšanjem položaja žena u vanjskim odnosima EU-a 2016. – 2020.,
- uzimajući u obzir izvješće Europolu o stanju iz veljače 2016. godine naslovljeno „Trafficking in human beings in the EU” (Trgovina ljudima u EU-u),
- uzimajući u obzir globalni pristup migraciji i mobilnosti (GAMM),
- uzimajući u obzir Europski migracijski program od 13. svibnja 2015.,
- uzimajući u obzir akcijski plan sa sastanka na vrhu u Valletti održanog u studenome 2015.,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o suzbijanju trgovine ljudima (2005.),
- uzimajući u obzir najnovije opće izvješće o aktivnostima Grupe eksperata za suzbijanje trgovine ljudima (GRETA) u kojemu se ocrtava implementacija Konvencije Vijeća Europe o suzbijanju trgovine ljudima (2014.),

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0470.

Utorak, 5. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o trgovanju ljudskim organima, otvorenu za potpisivanje od ožujka 2015.,
 - uzimajući u obzir Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva ljudskog bića u pogledu primjene biologije i medicine: Konvencija o ljudskim pravima i biomedicini,
 - uzimajući u obzir Deklaraciju iz Istanbula o trgovini organima i transplantacijskom turizmu (2008.),
 - uzimajući u obzir vodeća načela OESS-a o ljudskim pravima prilikom povratka osoba koje su bile žrtvama trgovine (2014.),
 - uzimajući u obzir izvješće međuvladine Radne skupine za financijsko djelovanje (2011.),
 - uzimajući u obzir Hašku konvenciju o zaštiti djece i suradnji u vezi s međudržavnim posvojenjem,
 - uzimajući u obzir izvješće Međunarodne organizacije za migracije o borbi protiv trgovine ljudima i pomoći ugroženim migrantima (2012.),
 - uzimajući u obzir izvješće Međunarodne organizacije za migracije o rješavanju problema trgovine ljudima i izrabljivanja tijekom krize (2015.),
 - uzimajući u obzir Konvenciju ASEAN-a protiv trgovine ljudima, a posebno ženama i djecom (2015.),
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i mišljenja Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, Odbora za prava žena i jednakost spolova i Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0205/2016),
- A. budući da je trgovanje ljudima, koje je dio organiziranog kriminala, jedan od najgorih oblika kršenja ljudskih prava jer ljude svodi na robu, duboko i trajno krši dostojanstvo, integritet i prava žrtava i pogađa njihove cijele obitelji i zajednice te svjesno zloupotrebljava teški položaj ljudi kao što su siromaštvo ili izolacija;
- B. budući da Ujedinjeni narodi u Protokolu iz Palerma trgovanje ljudima definiraju kao vrbovanje, transport, organiziranje prijelaza, skrivanje ili prihvata osoba te pridobivanje pristanka osobe koja ima kontrolu nad drugom osobom u svrhu iskorištavanja, i to prijetnjom ili upotrebom sile ili drugih oblika prinude, otmicom, prijevarom, obmanom, zluporabom ovlasti ili položaja ranjivosti ili davanjem odnosno primanjem novca ili usluga; budući da izrabljivanje nužno obuhvaća prisilnu prostituciju osoba i druge oblike seksualnog iskorištavanja, prisilni rad i usluge, ropstvo i radnje slične ropstvu, uključujući ropstvo djece u svrhu novačenja djece, podčinjavanje i odstranjivanje organa; budući da je riječ o postupanju iz mržnje, osobito kada ljudi djecu podvrgavaju najgorem obliku izrabljivanja;
- C. budući da u članku 2. točki (a) Fakultativnog protokola uz Konvenciju UN-a o pravima djeteta o prodaji djece, dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji prodaja djece znači „svako djelo ili transakciju u kojoj dijete prenosi neka osoba ili skupina osoba drugim osobama za naknadu ili bilo kakvu drugu nagradu”;
- D. budući da prema globalnom izvješću o trgovini ljudima iz 2014. Ureda UN-a za droge i kriminal (UNODC) 70 % ukupnog broja prepoznatih žrtava čine žene i djevojčice; budući da žene čine 79 % prepoznatih žrtava seksualnog iskorištavanja, što je 53 % prepoznatih oblika iskorištavanja na globalnoj razini, i budući da muškarci čine 83 % prepoznatih žrtava prisilnog rada, što je 40 % prepoznatih oblika iskorištavanja na globalnoj razini;

Utorak, 5. srpnja 2016.

- E. budući da složeni i isprepleteni faktori kao što su sustavna i strukturna diskriminacija, kršenja ljudskih prava, siromaštvo, nejednakost, korupcija, nasilni sukobi, zapljena zemljišta, izostanak obrazovanja, nezaposlenost i nefunkcionirajući režimi za migracije radnika povećavaju izloženost osoba izrabljivanju i zloporabama jer su im zbog toga izbori suženi, a resursi umanjeni; budući da je u strategiji EU-a za sprječavanje trgovine ljudima, koja se odnosi na razdoblje od 2012. do 2016. godine, nasilje nad ženama prepoznato kao osnovni uzrok trgovine ljudima;
- F. budući da je trgovina ljudima rodno uvjetovan zločin; budući da žene i djevojčice također čine zamjetan postotak žrtava drugih oblika trgovine ljudima kao što su prisilan rad u kućanstvu i pružanju njege te u sektoru proizvodnje, prehrane i čišćenja;
- G. budući da je trgovina ljudima, uz ilegalnu trgovinu drogama i oružjem, jedna od najunosnijih aktivnosti organiziranog kriminala u svijetu; budući da prema najnovijim procjenama MOR-a ilegalna godišnja zarada od prisilnog rada, u što se ubraja i zarada od pranja novca, iznosi oko 150 milijardi USD, pri čemu se procjenjuje da se oko 90 % žrtava izrabljuje u privatnom sektoru i da dvije trećine zarade dolazi od komercijalnog seksualnog izrabljivanja, koje se smatra najisplativijim oblikom izrabljivanja;
- H. budući da se trgovina ljudima mora sagledati i iz perspektive potražnje i iz perspektive zarade s obzirom na to da izrabljivanje žena, posebno za seksualne usluge, pokreće potražnja takvih usluga i zarada koja se ostvaruje;
- I. budući da su nedostatna provedba pravnog okvira protiv trgovine ljudima na nacionalnoj razini i nedostatak odgovarajućeg pravnog okvira u trećim zemljama jedne od najvažnijih prepreka u suzbijanju trgovine ljudima;
- J. budući da je pristup pravdi žrtvama trgovine ljudima naprosto otežan ili je potpuno uskraćen većini svjetskog stanovništva; budući da su korupcija i manjak kapaciteta još uvijek glavni problemi policije i pravosuđa u mnogim zemljama;
- K. budući da, prema Europolu, širenje pristupa internetu diljem svijeta omogućuje sve veći procvat trgovine ljudima u internetskom okružju; budući da se time potiču novi oblici vrbovanja i iskorištavanja žrtava;
- L. budući da postoji veza između trgovine migrantima i trgovine ljudima; budući da se mreže trgovine ljudima, među ostalim, oslanjaju na internet kako bi potencijalnim migrantima nudile svoje usluge;
- M. budući da trgovina ljudima i krijumčarenje ljudi nisu privremeni i prolazni fenomeni i da će u godinama koje dolaze još porasti zbog toga što su žarišta sukoba, represivni režimi ili gospodarska situacija u svijetu plodno tlo za kriminalne aktivnosti trgovaca i krijumčara ljudima;
- N. budući da tokovi nezakonite migracije povećavaju opasnost od trgovine ljudima jer su neregularni migranti zbog svoje izloženosti riziku i neregistrirane prisutnosti osobito ugroženi; budući da velik udio tih migranata koji pristižu u Europu čine maloljetne osobe, koje su ciljna skupina za mreže trgovine ljudima;
- O. budući da je trgovina ljudima regionalan odnosno globalan problem kojeg nije uvijek moguće rješavati isključivo na nacionalnoj razini;
- P. budući da prema najnovijem svjetskom indeksu ropstva 35,8 milijuna osoba u svijetu živi u suvremenom ropstvu, iz čega se može zaključiti da je trgovina ljudima endemskog karaktera, ali da je prisutna u svim dijelovima svijeta;
- Q. budući da se tradicionalni i novi trendovi trgovine ljudima uvelike razlikuju ovisno o regiji, pa i unutar samih regija;

Utorak, 5. srpnja 2016.

- R. budući da pojava trgovine ljudima nije ograničena samo na zemlje koje se smatra manje razvijenima, nego je prisutna i u razvijenim zemljama, iako na manje vidljiv način;
- S. budući da je prema podacima MOR-a 56 % procijenjenog broja žrtava prinudnog rada i seksualnog izrabljivanja u svijetu u azijsko-pacifičkoj regiji, što je daleko najveći udio u svijetu;
- T. budući da se procjenjuje da diljem svijeta 300 000 djece sudjeluje u oružanim sukobima; budući da se u Africi najviše trguje djecom u svrhu novačenja djece vojnika;
- U. budući da u sjevernoj Africi i na Bliskom istoku odrasle osobe čine 95 % identificiranih žrtava; budući da su bliskoistočne zemlje glavno odredište radnika migranata, a u njima tzv. sustav sponzorstva Kafala radnike veže za određenog poslodavca zbog čega se stvaraju uvjeti koji pogoduju zloporabi i izrabljivanju na radu, što katkada rezultira prisilnim radom;
- V. budući da je u zemljama istočnog susjedstva EU-a seksualno izrabljivanje glavni uzrok prijavljenih slučajeva trgovine ljudima; budući da sustavna diskriminacija i rasizam spram romskih zajednica dovodi do toga da su i Romi i Romkinje posebno izloženi trgovanju u razne svrhe;
- W. budući da je suradnja između država članica, Europol i zemalja podrijetla i tranzita žrtava trgovine ljudima ključan alat za borbu protiv mreža trgovine ljudima;
- X. budući da je EU radi dodatnog jačanja i unapređenja suradnje u suzbijanju trgovine ljudima odredio određeni broj prioriteta zemalja i regija;
- Y. budući da je 2010. Komisija imenovala koordinatora EU-a za suzbijanje trgovanja ljudima kako bi poboljšala koordinaciju i koherentnost između institucija EU-a, agencija, država članica, zemalja izvan EU-a i međunarodnih aktera;

Globalni trendovi u trgovanju ljudima

1. osuđuje i odbija praksu trgovine ljudima, koja je sve učestalija, koja prouzročava ljudsku patnju i koja trajno te duboko pogađa sva društva i gospodarstva;
2. naglašava činjenicu da je trgovina ljudima moderna vrsta ropstva i težak zločin koji čini jedan od najgorih oblika kršenja ljudskih prava te je neprihvatljiv u društvima utemeljenima na poštovanju ljudskih prava, uključujući rodnu jednakost; štoviše, smatra da problemu trgovine ljudima treba pristupiti na sveobuhvatan način, ne fokusirajući se samo na seksualno iskorištavanje, već i na prisilni rad, trgovinu organima, prisilno prosjačenje, prisilne brakove, djecu vojnika i trgovinu novorođenom djecom;
3. podsjeća na to da je trgovanje ljudima transnacionalni zločin svjetskih razmjera i da bi u sklopu svih mjera kojima se taj fenomen nastoji suzbiti trebalo povesti računa o njegovim korijenskim uzrocima i globalnim kretanjima; u tom pogledu naglašava važnost dosljednosti u okviru vanjske i unutarnje dimenzije politika EU-a za borbu protiv trgovanja ljudima;
4. uviđa da se trgovanje ljudima kao oblik organiziranog kriminala odvija i kao prekogranična i nacionalna aktivnost te su stoga za borbu protiv tog fenomena nužni strogi zakoni i međudržavna suradnja;
5. žali zbog toga što u mnogim zemljama svijeta još uvijek nije doneseno odgovarajuće zakonodavstvo kojim bi se ozakonila djelotvorna borba protiv trgovine ljudima;
6. nadalje, žali zbog velikog jaza između postojećeg zakonodavstva i njegove primjene, u što se, s jedne strane, ubraja ograničen ili nepostojeći pristup pravdi i, s druge strane, činjenica da se protiv počinitelja ne pokreću kazneni progoni;

Utorak, 5. srpnja 2016.

7. posebno žali zbog činjenice da je broj identificiranih žrtava još uvijek puno niži od procjena broja osoba zahvaćenih trgovanjem ljudima i što je stopa podizanja optužnica i dalje izuzetno niska; i dalje je duboko zabrinut zbog činjenice da velik broj žrtava trgovine ljudima ne može računati na odgovarajuću pomoć, osobnu zaštitu i mjere kojima bi se sankcionirala kršenja njihovih temeljnih prava;

8. podsjeća na to da su žrtve trgovanja u zemljama u kojima ih se izrabljuje često „nevidljivi ljudi”, da su suočene s poteškoćama zbog kulturne i jezične barijere i da im je stoga još teže prijaviti zločine čije su žrtve; osuđuje činjenicu da su te poteškoće još ozbiljnije kada je riječ o posebno ugroženim kategorijama žrtava poput žena i djece;

9. naglašava da potražnja za seksualnim uslugama u razvijenim zemljama potiče trgovinu ljudima u zemljama u razvoju te stavlja ljude, osobito žene i djevojčice, u osjetljiv položaj; poziva države članice da kriminaliziraju svjesno korištenje uslugama žrtava trgovine ljudima;

10. podsjeća na to da međunarodno organizirane skupine, u tajnosti ili uz pristanak žrtava koje su zavarane lažnim obećanjima, prevoze žrtve u bogatija područja ponajprije za trgovinu ljudima u seksualne svrhe, pri čemu se na vrhu popisa nalaze europske zemlje u kojima ima klijenata veće platežne moći;

11. osuđuje to što je prema izjavi za tisak šefa kabineta EUROPOL-a u Europi nestalo više od 10 000 izbjeglica i djece migranata bez pratnje; skreće pozornost EU-a i država članica na činjenicu da su mnoga od te djece prisilno stjerana u lance seksualnog krijumčarenja, prošenja te ilegalnog i unosnog presađivanja organa ili trgovanja robovima;

12. naglašava da je koncept trgovine ljudima ključno razlikovati od krijumčarenja migranata; usto napominje da se kriminalne mreže i organizirani kriminal bave i krijumčarenjem ljudi, što može dovesti do trgovine ljudima, ali naglašava da te dvije aktivnosti podrazumijevaju drugačiji pravni i praktični okvir te drugačije državne obveze; snažno potiče EU i države članice da osposobljavaju osoblje zaduženo za prihvat i prepoznavanje migranata/tražitelja azila služeći se specifičnim programima o podizanju razine osviještenosti usredotočenih na jasno raspoznavanje trgovine i krijumčarenja ljudima, osobito u pogledu prepoznavanja i zaštite djece žrtava krijumčarenja i djece bez pratnje izložene riziku od krijumčarenja;

13. podsjeća na to da migranti pristaju na krijumčarenje, koje završava njihovim dolaskom na odredište, dok se žrtve trgovine ljudima iskorištava prisilom, obmanom i zlostavljanjem, bez ikakve mogućnosti pristanka; naglašava činjenicu da može doći do kombinacije tih dviju pojava jer postoji opasnost da bi zločinačke skupine koje se bave krijumčarenjem izbjeglica i drugih migranata u EU mogle prisiliti te osobe na iskorištavanje kao žrtve trgovine ljudima, posebice maloljetne osobe bez pratnje i žene koje putuju same; snažno potiče nadležne vlasti u državama članicama da obrate pozornost na tu podudarnost u okviru svojih policijskih aktivnosti, aktivnosti kaznenog progona te pravosudne suradnje;

14. konstatira da se kriminalne mreže sve više koriste internetom i društvenim mrežama za privlačenje i iskorištavanje žrtava; stoga traži od Europske unije i njezinih država članica da u borbi protiv trgovine ljudima ulože dovoljna sredstva u tehnologiju i stručno znanje za otkrivanje, praćenje i borbu protiv zloupotrebe interneta koju kriminalne mreže provode za privlačenje žrtava i ponudu usluga kojima je cilj iskorištavanje žrtava;

15. priznaje važnost i ulogu informacijskih i komunikacijskih tehnologija u trgovini ljudima te uviđa da se tehnologija može koristiti za lakše vrbovanje i iskorištavanje žrtava, ali i kao sredstvo za sprječavanje trgovine ljudima; smatra da bi se više istraživanja trebalo usredotočiti na ulogu informacijskih i komunikacijskih tehnologija u odnosu prema trgovini ljudima;

16. poziva Komisiju da ocijeni uporabu interneta u kontekstu trgovine ljudima, posebno u pogledu seksualnog iskorištavanja na internetu; traži da Europol pojača borbu protiv trgovine ljudima preko interneta u okviru jedinice EU-a za rad u vezi s prijavljenim internetskim sadržajima (IRU) u svrhu otkrivanja, izvješćivanja i uklanjanja internetskih materijala o trgovini ljudima;

Utorak, 5. srpnja 2016.

17. traži od Komisije da prilagodi svoju suradnju s trećim zemljama kako bi se povelu računa o novoj situaciji nastaloj zbog razvoja trgovine ljudima preko interneta; poziva Komisiju i Europol da razmotre mogućnosti suradnje između europskih tijela za borbu protiv kiberkriminala (posebice u okviru Europola) i istovjetnih tijela trećih zemalja; traži od Komisije da također razmotri sve korisne načine suradnje s pružateljima internetskih usluga radi otkrivanja i suzbijanja internetskih sadržaja povezanih s trgovinom ljudima; traži od Komisije da redovito obavještava Parlament;

Ekonomska strana trgovine ljudima

18. osuđuje činjenicu da je trgovanje ljudima vrlo unosna poslovna aktivnost i da se prihode od te kriminalne aktivnosti u velikoj mjeri ponovno ubrizgava u globalno gospodarstvo i financijske tokove; osuđuje to što su najstrukturiranije i najjače međunarodne kriminalne organizacije umiješane u trgovanje ljudima i to što su stvorile pravu međunarodnu i razgranatu kriminalnu mrežu; poziva sve države i relevantne aktere u tom području da niskorizičnu/vrlo isplativu aktivnost trgovanja ljudima učine visokorizičnom/neisplativom aktivnošću;

19. smatra da financijske istrage kojima se ulazi u trag, oduzima i vraća nezakonito stečena imovina te mjere protiv pranja novca imaju presudnu ulogu u borbi protiv trgovine ljudima; podsjeća na to da postoji potreba za prikupljanjem više podataka i većom usredotočenosti na pranje novca; osuđuje činjenicu da je korištenje mjerama za prikupljanje, obradu i širenje financijskih informacija kojima se potpomažu kaznene istrage trgovanja ljudima i dalje ograničeno, a često i prepreka cjelovitom integriranju financijskih istraga u istrage o slučajevima trgovanja ljudima; poziva EU i njegove države članice da aktivnije surađuju s trećim zemljama odnosno da se s njima koordiniraju i međusobno dijele informacije kada je riječ o lokaliziranju i oduzimanju prihoda nezakonito stečenih u tim kriminalnim aktivnostima; poziva na to da se zaplijenjena imovina koristi za pružanje potpore žrtvama trgovanja i njihovo obeštećenje;

20. poziva vlade da postupaju s dužnom pažnjom u suzbijanju korupcije koja pogoduje trgovanju ljudima i da utvrđuju i iskorjenjuju umiješanost ili sudioništvo javnog sektora u trgovanju ljudima, uključujući mjere kojima se zaposlenicima u javnom sektoru pruža osposobljavanje za prepoznavanje tih slučajeva i unutarnje smjernice kojima im se pomaže pri postupanju u sumnjivim slučajevima;

21. podsjeća na to da se izrabljivanja povezana s vrbovanjem događaju u mnogim zemljama i regijama u svijetu te napominje da su ta izrabljivanja, neovisno o zemlji u kojoj se odvijaju, usko povezana s trgovanjem ljudima, bilo preko agencija za zapošljavanje koje su izravno umiješane u trgovanje ljudima uporabom obmanjujućih i prinudnih praksi novačenja, bilo stvaranjem uvjeta za izrabljivanje na radu tako što traže visoke naknade za zapošljavanje, čime se ponajprije dovodi do financijske ugroženosti i ovisnosti migranata i niskokvalificirane radne snage;

22. poziva EU i njegove države članice da više surađuju s trećim zemljama kako bi se istražile sve faze trgovine ljudima, uključujući fazu vrbovanja, da poboljšaju razmjenu informacija te da započnu anticipativne operacije, (financijske) istrage i kaznene progone; poziva sve države da poboljšaju regulaciju agencija za zapošljavanje i nadzor nad njima;

23. smatra da u situaciji u kojoj je državljanin treće zemlje odveden iz svoje zemlje i doveden u EU (ili kada je državljanin EU-a odveden u drugu državu članicu) u svrhu prostitucije, bilo kojeg drugog oblika seksualnog iskorištavanja ili prisilnog rada ne može postojati valjan pristanak;

24. smatra da bi vlade trebale poticati dijalog u kojemu sudjeluje više dionika i partnerstva radi približavanja poslovnog sektora, stručnjaka za trgovanje ljudima i nevladinih organizacija te provoditi zajedničke akcije za suzbijanje trgovanja ljudima, a radnicima zajamčiti poštovanje njihovih prava, uključujući osnovna radna prava; također poziva vlade da donesu pravne mjere kojima će se zajamčiti transparentnost i sljedivost proizvoda iz lanca opskrbe, a za poduzeća uvesti obveza da pruže uvid u rad uložen u iskorjenjivanje trgovine ljudima u svojim lancima opskrbe; poziva EU i države članice da aktivno surađuju s domaćim i međunarodnim poduzećima u cilju jamčenja da njihovi proizvodi budu lišeni izrabljivanja duž cijelog lanca opskrbe i da ih se drži odgovornima za slučajeve trgovine ljudima duž njihova lanca opskrbe, pa i kada je riječ o njihovim povezanim društvima i podgovarateljima;

Utorak, 5. srpnja 2016.

25. poziva EU i države članice da se konstruktivno uključe u pregovore o otvorenoj međuvladinoj radnoj skupini za izradu međunarodnog, pravno obvezujućeg instrumenta za transnacionalne korporacije i druge poslovne subjekte u pogledu ljudskih prava te da implementiraju Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima;

Razni oblici izrabljivanja

26. potiče EU i države članice da poduzmu potrebne napore oko borbe protiv prisilnog rada u industriji EU-a u inozemstvu i u odnosu prema trećim zemljama, i to provedbom i primjenom radnih standarda i podržavanjem vlada u usvajanju zakona o radu kojima se propisuju minimalni standardi za zaštitu radnika, uključujući strane radnike, te da zajamče da europska poduzeća koja posluju u tim zemljama poštuju te standarde; potiče vlade da primjenjuju radne zakone, da pošteno postupaju prema svim radnicima i da svim radnicima zajamče ista prava bez obzira na njihovo državljanstvo ili podrijetlo te da iskorijene korupciju; poziva na daljnju međunarodnu suradnju radi jačanja politika u području radne migracije te na razradu i implementaciju boljih propisa o zapošljavanju radnika;

27. poziva na veće globalno pridržavanje temeljnih radnih i ekoloških standarda Međunarodne organizacije rada, i to, između ostalog, jačanjem socijalne sigurnosti i inspekcija rada; također poziva na ratifikaciju i implementaciju Konvencije MOR-a o radnicima u kućanstvu, 2011. (br. 189), i na prijenos njezinih odredbi u nacionalno zakonodavstvo, u što se ubrajaju i odredbe o radnicima u kućanstvima diplomatskog osoblja;

28. ističe da jasna veza između prostitucije i trgovine ljudima u seksualne svrhe iziskuje mjere kojima će se stati na kraj potražnji za prostitucijom;

29. napominje da je žrtvama prisilne prostitucije u većini država članica teško ostvariti pristup psihološkoj pomoći i da se zato gotovo isključivo oslanjaju na podršku dobrotvornih organizacija; stoga zagovara veću podršku takvim organizacijama i poziva države članice da smanje prepreke u pristupu psihološkoj pomoći;

30. naglašava da se prisilni brak može smatrati oblikom trgovine ljudima ako ima obilježja iskorištavanja žrtve i poziva sve države članice da tu odrednicu uvrste u svoju definiciju trgovine ljudima; naglašava da iskorištavanje može biti seksualne naravi (bračno silovanje, prisilna prostitucija i pornografija) ili ekonomske (prisilno obavljanje kućanskih poslova i prisilno prosjačenje) i da prisilni brak može biti krajnji cilj trgovine ljudima (prodaja žrtve radi stupanja u brak ili sklapanja prinudnog braka); podsjeća na potencijalnu transnacionalnu narav prisilnih brakova; stoga poziva države članice da se pobrinu za odgovarajuće osposobljavanje nacionalnih tijela zaduženih za migracije o problemu prisilnih brakova u kontekstu trgovine ljudima; poziva Komisiju da također pojača razmjenu najboljih praksi u tom pogledu;

31. osuđuje praksu trgovine ljudima u cilju prisilnog zamjenskog majčinstva kao kršenje prava žena i prava djeteta; napominje da potražnju potiču razvijene zemlje na štetu ugroženih i siromašnih osoba koje često žive u zemljama u razvoju te traži od država članica da razmotre posljedice vlastitih restriktivnih reproduktivnih politika;

32. snažno potiče na to da se djeci koja su žrtve trgovine ljudima taj status i prizna te da se pritom najveća važnost daje njihovim pravima i potrebama te onome što je u njihovu najboljem interesu; poziva na to da im se pruži pravna, tjelesna, psihološka i druga pomoć i zaštita, i kratkoročna i dugoročna, te da se donesu mjere kojima će se potpomognuti, prema potrebi i u skladu s najboljim interesom djeteta poštujući njegovo dostojanstvo i njegova prava, spajanje obitelji ili da se uvedu odgovarajući režimi za pružanje skrbi;

33. podsjeća na to da trgovina djecom često dovodi do slučajeva seksualnog zlostavljanja, prostitucije, prisilnog rada ili odstranjivanja organa i trgovine organima te naglašava da se u slučaju djeteta žrtve trgovine ljudima nikakav pristanak na rad ili pružanje usluga ne može smatrati valjanim; žali zbog činjenice da policijski i pravosudni službenici često tretiraju ugroženu djecu kao prijestupnike ili neregularne migrante te da ne primjenjuju sustavan pristup kako bi otkrili znakove trgovine ljudima i identificirali žrtve;

Utorak, 5. srpnja 2016.

34. smatra da je, u pogledu maloljetnih osoba bez pratnje, od presudne važnosti da se postigne kvalitetnija i proaktivnija identifikacija djece žrtava trgovine ljudima, osobito na graničnim prijelazima i u prihvatnim centrima, kao i jača multidisciplinarna suradnja kako bi se zajamčila stvarna zaštita najboljih interesa djeteta; smatra da je potrebno ojačati sustave skrbištva u državama članicama EU-a kako bi se spriječilo da djeca bez pratnje i djeca odvojena od obitelji padnu u ruke organizacija za organiziranu trgovinu ljudima;

35. poziva na jačanje nacionalnih sustava skrbištva za djecu u Europi, kao dio strategije EU-a za suzbijanje krijumčarenja u kojoj skrbištvo ima ključnu ulogu u zaštiti djeteta;

36. snažno potiče EU da se i dalje bori protiv fenomena djece vojnika, ponajprije pružanjem podrške vladama koje se suočavaju s tim problemom i lokalnim skupinama civilnog društva aktivnima na terenu, da donese mjere kojima će se spriječiti buduće novačenje i izrabljivanje djece, da podrži izradu zakonodavstva kojim se štite prava djeteta, u što se ubraja i kriminalizacija novačenja djece, te da mobilizira resurse kojima će se izgraditi otpornost i poduprijeti sigurno okruženje za djecu; poziva EU da snažno potiče treće zemlje da ratificiraju i implementiraju mjerodavne međunarodne norme, uključujući Fakultativni protokol o sudjelovanju djece u oružanim sukobima priložen Konvenciji UN-a o pravima djeteta;

37. naglašava da djecu i osobe s invaliditetom treba smatrati osobito ugroženim žrtvama trgovine ljudima; ističe da bi, s jedne strane, u žrtava trgovine ljudima moglo doći do pojave invaliditeta zbog zlostavljanja koje je nad njima počinio trgovac ljudima, dok bi osobe s invaliditetom, s druge strane, mogle postati mete trgovaca ljudima zbog svoje ranjivosti;

38. pozdravlja to što je prisilno prosjačenje uvršteno u Direktivu 2011/36/EU kao oblik trgovine ljudima; snažno potiče države članice da usklade domaća zakonodavstva te da od vlada trećih zemalja zahtijevaju donošenje i primjenu zakonskih odredbi u tom pogledu; osuđuje svako kriminaliziranje žrtava prisilnog prosjačenja i poziva da im se omogući pristup zapošljavanju i stanovanju; ustraje na nužnosti osposobljavanja za policijske i druge službenike u vezi s prepoznavanjem i prijavljivanjem tih slučajeva ne bi li se žrtvama prisilnog prosjačenja pružila odgovarajuća pomoć; naglašava da mnoge žrtve dolaze iz siromašnih i marginaliziranih sredina; poziva na to da preventivne mjere budu usredotočene na smanjenje ugroženosti rizičnih skupina, počevši od osnovnih struktura kao što su obrazovanje i integracija na tržištu rada, i na povećanje broja skloništa i mjesta na kojima ugrožene osobe mogu potražiti pomoć;

39. ističe da se UN-ovim Protokolom iz Palerma prinudni rad kriminalizira kao oblik trgovanja ljudima; snažno potiče vlade da primjenjuju zakone i da se pobrinu za to da se kazne oni koji profitiraju od prinudnog rada;

40. primjećuje da se pojavio novi oblik trgovine ljudima koji podrazumijeva trgovinu osobama radi traženja otkupnine uz primjenu praksi teškog mučenja; napominje da taj novi oblik komodifikacije ljudskih bića obilježavaju iznude, premlaćivanja i silovanja kao način da se od obitelji i rođaka koji borave unutar i izvan EU-a iznudi plaćanje dugova;

41. osuđuje nezakonitu djelatnost trgovine ljudskim organima, tkivima i stanicama, uključujući nezakonitu trgovinu spolnim stanicama (jajašca, sperma), tkivima i stanicama fetusa te matičnim stanicama odraslih i embrija;

42. ističe da je prema izvješću organizacije Global Financial Integrity trgovina ljudskim organima među deset najunosnijih ilegalnih aktivnosti na svijetu te se njome godišnje stvara dobit u vrijednosti od 600 milijuna do 1,2 milijarde USD diljem brojnih zemalja; nadalje, ističe da prema Ujedinjenim narodima žrtve mogu biti osobe svih dobi, ali da su posebno u opasnosti migranti, beskućnici i osobe koje ne znaju čitati;

43. ističe da gospodarska stagnacija, rupe u zakonodavstvu i nedostaci u provođenju zakona u zemljama u razvoju, zajedno sa sve većom globalizacijom i poboljšanom komunikacijskom tehnologijom, stvaraju savršene uvjete za kriminalnu djelatnost nezakonite trgovine organima; naglašava da nedostatak ekonomskih prilika prisiljava ljude da razmotre mogućnosti koje bi inače vjerojatno smatrali opasnim ili neprihvatljivim, a nedostatan izvršavanje zakona omogućuje trgovcima ljudima da djeluju bez velikog straha od kaznenog progona;

Utorak, 5. srpnja 2016.

44. ističe da je kupnja ljudskih organa, tkiva i stanica nezakonita; napominje da su ljudi kojima se trguje radi odstranjivanja organa suočeni s posebnim izazovima i da žrtve često nisu svjesne dugoročnih i iscrpljujućih zdravstvenih posljedica odstranjivanja organa, nedostatka postoperativne skrbi i psihičkog utjecaja operacije; poziva na bolje usmjerene inicijative za podizanje razine osviještenosti kako bi se istaknula šteta povezana s prodajom organa, posebno među najsiromašnijima i najugroženijima, kojima se može činiti da je prodaja organa prihvatljiv način za poboljšanje ekonomske situacije;

45. poziva Komisiju da osudi trgovanje ljudima čija je svrha odstranjivanje organa i da zauzme jasan stav u pogledu ilegalne trgovine organima, tkivom i stanicama; poziva EU da potiče zdravstvene udruge i udruge za presađivanje organa da za djelatnike u zdravstvu i centre za presađivanje organa sastave kodeks etičkog postupanja o načinu na koji se organ za presađivanje može dobiti u inozemstvu i procedurama za dobivanje skrbi nakon presađivanja; ističe da su građani iz najsiromašnijih svjetskih zajednica osobito izloženi opasnosti da postanu žrtve nezakonite trgovine organima;

46. poziva na to da se ratificira i implementira Konvencija Vijeća Europe protiv trgovine ljudskim organima; traži od EU-a da apelira na vlade trećih zemalja da podignu optužnice protiv zaposlenika u zdravstvu, bolnicama i privatnim klinikama koji djeluju na ilegalnom i unosnom tržištu organa za presađivanje;

47. poziva države članice da potaknu daljnje napore kako bi se medicinska zajednica više angažirala u borbi protiv takvog oblika trgovine ljudima, i to podizanjem razine osviještenosti o pitanjima povezanim s trgovinom ljudima te pružanjem obveznog osposobljavanja;

48. naglašava važnost prevencije te multisektorskog, multidisciplinarnog pristupa u rješavanju problema nezakonite nabave ljudskih organa, pa i trgovine ljudima radi odstranjivanja organa, što se pretvara u globalni problem; poziva na bolje usmjerene inicijative za podizanje razine osviještenosti kako bi se istaknula šteta povezana s prodajom organa te inicijative za bolje informiranje žrtava i mogućih žrtava o fizičkim i psihičkim rizicima, posebno među najsiromašnijima i najugroženijima u smislu nejednakosti i siromaštva, kojima se može činiti da je prodaja organa prihvatljiv način za poboljšanje ekonomske situacije; ističe činjenicu da bi kampanje za podizanje razine osviještenosti trebale biti obvezne i u okviru europske politike susjedstva i u okviru razvojne suradnje EU-a;

49. ističe važnost uloge liječnika, medicinskih sestara i tehničara, socijalnih radnika i ostalih zdravstvenih djelatnika, koji jedini imaju profesionalni kontakt sa žrtvama dok su pritvorene te imaju ključnu ulogu u sprečavanju trgovine ljudima; izražava zabrinutost da je to trenutno neiskorištena prilika za intervenciju; napominje da zdravstvene djelatnike treba osposobiti za prepoznavanje znakova upozorenja u vezi s trgovinom ljudima i uputiti ih u postupke prijave kako bi se žrtvama pružila kvalitetnija pomoć, kao i da treba uvesti stroge kazne za svako sudjelovanje u nezakonitoj trgovini organima;

50. potiče na to da se u brojnim zemljama uspostave programi pretpostavljenog pristanka ili sustavi kojima se građanima daje mogućnost da se pri izvršenju pojedinih administrativnih postupaka izravno pridruže registru donatora organa, čime se smanjuje oslanjanje pacijenata na crno tržište, a istodobno povećava broj dostupnih organa u cilju smanjenja financijskog troška transplantacije i smanjenja privlačnosti medicinskog turizma;

51. poziva Komisiju i države članice da poduzmu mjere za sprečavanje „transplantacijskog turizma” donošenjem mjera kojima će se povećati dostupnost zakonito pribavljenih organa kako bi se unaprijedila prevencija nezakonite nabave organa te uspostavio transparentan sustav za sljedivost transplantiranih organa, uz jamčenje anonimnosti davatelja; poziva Komisiju da izradi smjernice kojima će se ohrabriti sudjelovanje država članica u suradničkim partnerstvima kao što su Eurotransplant i Scandiatransplant;

52. ističe da prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji nema mnogo znanstvenih podataka o utjecaju trgovine ljudima na zdravlje, posebno kada je riječ o duševnom i psihičkom zdravlju; također ističe da su potrebe žrtava i preživjelih često podcijenjene; stoga poziva Komisiju i nadležna tijela država članica da uspostave sustav nadzora te da šire informacije o posljedicama trgovine ljudima i o potrebama žrtava u pogledu njihova fizičkog i psihičkog zdravlja;

Utorak, 5. srpnja 2016.

Prava žrtava, uključujući pravo na pravnu zaštitu

53. poziva EU i države članice da usvoje pristup koji se zasniva na ljudskim pravima i u kojemu žrtva ima središnju ulogu te da žrtve i ugroženo stanovništvo stave u središte svih nastojanja u borbi protiv trgovine ljudima, njegovu sprječavanju i pružanju zaštite žrtvama;

54. osuđuje zabrinjavajući jaz između obveza koje su zemlje preuzele i mjere u kojoj se one ispunjavaju u stvarnosti kada je riječ o pravima žrtava; pozdravlja Direktivu 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela; nada se da je navedena direktiva dobro prenesena u zakonodavstvo država članica jer je datum određen za početak provedbe 16. studenog 2015.; poziva države članice, uključujući zemlje porijekla, tranzita i odredišta da omoguće ili potpomognu pristup pravnim sredstvima koja su pravedna, adekvatna i prilagođena svim žrtvama krijumčarenja na njihovu teritoriju i u skladu s jurisdikcijom pod kojom se nalaze, pa i kada je riječ o stranim državljanima;

55. podsjeća na to da je brza i precizna identifikacija žrtava presudna za ostvarivanje prava koja im zakonski pripadaju; ustraje u tome da se donesu mjere za izgradnju kapaciteta za identifikaciju žrtava trgovine ljudima, posebno za tijela koja se bave migracijom, sigurnošću i nadzorom nad granicama;

56. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da s trećim zemljama razmjenjuje najbolje prakse, u prvom redu o osposobljavanju policijskih tijela i humanitarnih radnika o tome kako najbolje pristupiti žrtvama, a u drugom redu o primjeni načela pojedinačne procjene žrtava radi utvrđivanja njihovih specifičnih potreba za pomoć i zaštitom;

57. naglašava važnost uzajamnog priznavanja, utvrđenog u članku 82. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije; poziva Komisiju, države članice i agencije EU-a da ojačaju status žrtava trgovine ljudima potpunim međusobnim priznavanjem pravosudnih i upravnih odluka, pa i onih povezanih s mjerama zaštite za žrtve trgovanja ljudima, što znači da status žrtve nakon priznavanja u jednoj državi članici mora biti primjenjiv u cijeloj Europskoj uniji i da stoga žrtvama (ili udruženjima koja ih zastupaju) treba pružiti pomoć i potporu u slučaju nepriznavanja njihova statusa kada putuju unutar Unije;

58. ustraje na tome da bi se mjerama kaznenog pravosuđa žrtvama trebao zajamčiti jednak i učinkovit pristup pravdi i informacijama o njihovim pravima; poziva sve države da se pridržavaju svojih međunarodnih obveza prema kojima su dužne poštovati prava žrtava u svojoj jurisdikciji te da uznastoje oko pružanja pune podrške žrtvama, uključujući pružanjem psihološke pomoći, neovisno o tome jesu li spremne surađivati u okviru kaznene istrage;

59. potvrđuje da žrtve trgovine ljudima imaju pravo na djelotvoran pravni lijek, uključujući pristup pravdi, zakonsko priznanje identiteta i državljanstva, povrat imovine, odgovarajuću odštetu te medicinsku i psihološku skrb, pravne i socijalne usluge te dugoročnu pomoć pri (re)integraciji, u što se ubraja i novčana pomoć;

60. prima na znanje važnost univerzalnog pristupa zdravstvenoj zaštiti i uslugama iz područja reproduktivnog i seksualnog zdravlja, osobito za žrtve trgovine ljudima, koje kao izravnu posljedicu izrabljivanja mogu iskusiti mnoge fizičke i psihičke probleme; poziva države članice da uspostave pristupačne zdravstvene usluge i brigu za žrtve trgovine ljudima;

61. poziva države članice da žrtvama trgovine ljudima koje su u njima izrabljivane pruži adekvatnu i potrebnu zdravstvenu zaštitu kojom se u obzir uzima rodna dimenzija i individualne potrebe te da posebnu pozornost usmjere na žrtve trgovine ljudima u svrhu seksualnog izrabljivanja;

62. napominje da osobe s invaliditetom ili osobe s invaliditetom tijekom krijumčarenja trebaju dodatnu zaštitu od izrabljivanja te poziva EU i države članice da se pobrinu za to da se tim žrtvama pruži primjerena pomoć koja odgovara njihovim posebnim potrebama;

Utorak, 5. srpnja 2016.

63. naglašava nužnost ponovne integracije žrtava trgovanja ljudima i poštovanja njihova prava na zaštitu; poziva države članice da osnuju i ojačaju javne mreže centara za potporu i sklonište, da zajamče pružanje usluga na jezicima koje žrtve razumiju te da im pruže pristup obrazovanju; poziva na zajednička nastojanja NVO-a, međunarodnih organizacija, vladinih tijela i agencija iz zemalja odredišta i porijekla u pogledu socijalne uključenosti i pružanja pomoći, posebno kada se žrtve vraćaju u svoje zemlje porijekla;

64. naglašava da je važno zajamčiti sigurnost žrtava trgovine ljudima koje svjedoče na suđenjima protiv počinitelja kaznenih djela trgovine ljudima;

65. poziva da se u okviru kaznenih postupaka žrtvama posveti posebna pažnja; poziva nadležna tijela da ne pritvaraju žrtve trgovanja ljudima i da ih ne izlažu riziku od kažnjavanja za prijestupe koje su počinile kao žrtve te aktivnosti, posebno kada je riječ o prostituciji, bilo kojem drugom obliku seksualnog iskorištavanja ili prisilnog rada; poziva države članice da poštuju načelo nekriminalizacije;

66. poziva države članice da uspostave pravne instrumente kojima se žrtvama trgovine ljudima omogućava da stupe u kontakt s nadležnim tijelima bez ugrožavanja vlastite sigurnosti i prava koje uživaju kao žrtve;

67. poziva države članice da bez odgode provedu Direktivu 2011/36/EU, a osobito njezin članak 8., kao i sve mjerodavne pravne okvire u vezi s trgovinom ljudima; potiče Komisiju da poduzme pravne korake protiv država članica koje ne uspiju provesti tu direktivu te da što prije objavi izvješće o provedbi koje je trebalo biti objavljeno u travnju 2015.;

68. poziva vlade da uvedu vatrozidove između tijela za imigraciju i inspekcija na radu ne bi li se potaknulo žrtve da podnose pritužbe i postiglo to da, ako se uoče slučajevi trgovanja ljudima, žrtve ne moraju strahovati od toga da će tijela za imigraciju poduzeti mjere protiv njih;

69. poziva države članice da kriminaliziraju korištenje svim uslugama koje pružaju žrtve trgovine ljudima od strane svojih državljana ako je taj čin počinjen izvan države članice i/ili izvan EU-a, uključujući prostituciju ili druge oblike seksualnog iskorištavanja, prisilni rad ili usluge, uključujući prosjačenje, ropstvo ili radnje slične ropstvu, služenje ili iskorištavanje kriminalnih aktivnosti ili odstranjivanje organa;

70. smatra da bi status izbjeglice, tražitelja azila, nositelja humanitarne vize ili osobe kojoj je potrebna međunarodna zaštita trebao biti faktor izloženosti riziku kada je riječ o žrtvama trgovine ljudima; poziva države članice da se pobrinu za suradnju tijela za kazneni progon i tijela za azil kako bi se žrtvama trgovine ljudima kojima je potrebna međunarodna zaštita pomoglo pri podnošenju zahtjeva za zaštitu; ponovno naglašava da mjere protiv trgovine ljudima ne bi smjele negativno utjecati na prava žrtava trgovine ljudima, migranata, izbjeglica i osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita;

71. poziva države članice da uvedu mjere kojima se vodi računa o rodnim pitanjima kako bi se u postupcima azila i postupcima vraćanja lakše prepoznale žrtve trgovine ljudima, da vode detaljniju evidenciju rodno raščlanjenih podataka te da se pobrinu da žrtve dobiju informacije o odgovarajućoj pomoći;

72. podsjeća države članice da se Direktivom 2011/36/EU ne dira u načelo *non refoulement* iz Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951.;

73. potiče države članice da tražiteljima azila koji su žrtve trgovanja ljudima zajamče ista prava kao i ona koja se daju drugim žrtvama trgovanja;

74. napominje da, prema Međunarodnoj organizaciji za migracije, povratak migranata i izbjeglica sa sobom nosi inherentne sigurnosne rizike koji podrazumijevaju opasnost od ponovnog postajanja žrtvom trgovine ljudima i koje treba prepoznati, procijeniti i ublažiti jer su migranti koji su žrtve trgovine ljudima često u još većoj opasnosti od izrabljivača nakon što uspiju pobjeći te nakon interakcije s policijskim i pravosudnim službenicima ili svjedočenja na sudu⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Vidi 23. str. godišnjeg izvješća o radu Međunarodne organizacije za migracije o borbi protiv trgovine ljudima i pomoći ugroženim migrantima (2011.).

Utorak, 5. srpnja 2016.

75. poziva EU i države članice da podignu razinu osviještenosti stanovništva o borbi protiv trgovine ljudima, osobito se usredotočujući na zračne luke, željezničke postaje, autobuse, škole, sveučilišta i odgovarajuća radna mjesta; poziva EU i države članice da podižu razinu osviještenosti među svojim javnim dužnosnicima o smjernicama EU-a za prepoznavanje žrtava trgovanja ljudima te o publikacijama Komisije o pravima žrtvama trgovanja ljudima u EU-u te potiče na njihovu aktivnu primjenu;

76. potiče ciljana sredstva kojima EU financira lokalne NVO-e da identificiraju žrtve trgovine ljudima i da im pruže podršku te da podižu razinu osviještenosti stanovništva izloženog riziku od izrabljivanja i trgovanja ljudima; u tom kontekstu pozdravlja ulogu medija koji mogu pomoći pri podizanju razine osviještenosti i informiranju o tim rizicima;

Suradnja u borbi protiv trgovine ljudima na regionalnoj i međunarodnoj razini

77. zabrinut je zbog nedovoljne razine međunarodne suradnje u području trgovanja ljudima, osobito kada su obuhvaćene zemlje porijekla i zemlje tranzita, i zbog toga što ta situacija predstavlja veliku prepreku uspješnoj borbi protiv trgovanja ljudi; poziva na poboljšanu koordinaciju i suradnju te sustavnu razmjenu informacija u cilju istrage i borbe protiv transnacionalnog trgovanja ljudima jačanjem financijske i tehničke pomoći i poboljšanjem prekogranične komunikacije, i to suradnjom i izgradnjom kapaciteta na razini vlada i policijsko-pravosudnih tijela, uključujući graničnu policiju, službenike za imigraciju i azil, istražitelje i agencije za potporu žrtvama, agencije civilnog društva i agencije UN-a, pa i na tome kako identificirati i zaštititi žrtve te postupati sa zemljama podrijetla, tranzita i odredišta koje nisu ratificirale Protokol UN-a iz Palermo; poziva EU da razvije regionalni pristup koji se usredotočuje na krijumčarske rute i pruža odgovore koji su prilagođeni vrsti iskorištavanja u različitim regijama; također naglašava korisnost međunarodnih programa razmjene za stručnjake koji se bave suzbijanjem krijumčarenja;

78. poziva Komisiju, nadležne agencije EU-a i države članice da osmisle rodno specifične programe osposobljavanja namijenjene službenicima koji rade u pravnoj službi i službi za nadzor granice kako bi se potencijalne žrtve trgovine ljudima, a osobito žrtve trgovine ljudima u svrhu seksualnog izrabljivanja, lakše identificirale te kako bi im se lakše pružila pomoć;

79. ustraje na potrebi za time da EU unaprijedi policijsku i pravosudnu suradnju između država članica i s trećim zemljama, osobito sa zemljama podrijetla i tranzita žrtava trgovine ljudima, u okviru prevencije, istraga i kaznenog progona odgovornih za trgovanje ljudima, a posebno u sklopu Europolu i Eurojusta, uključujući razmjenu informacija, posebno u pogledu poznatih ruta za trgovinu ljudima, kao i sudjelovanje u zajedničkim istražnim timovima i u borbi protiv vrbovanja osoba preko interneta i drugim digitalnim kanalima u svrhu trgovine ljudima; naglašava važnost sustavne razmjene podataka između država članica i važnost njihova unošenja podataka u baze Europolu, Focal Point Phoenix i Focal Point Twins; potiče veću suradnju između Europolu i Interpolu u borbi protiv trgovine ljudima i podsjeća da pri razmjeni podataka između država članica i s trećim državama treba u potpunosti poštovati standarde EU-a o zaštiti podataka; poziva države članice da prikupе više usporedivih podataka o borbi protiv trgovine ljudima te da poboljšaju međusobnu razmjenu podataka te razmjenu podataka s trećim zemljama;

80. poziva EU i države članice da osiguraju potrebno osoblje i sredstva za pravosudne i policijske agencije kako bi također mogle primati informacije od obitelji žrtava ili iz drugih izvora, razmjenjivati te informacije s relevantnim europskim i nacionalnim tijelima, pravilno postupati s njima te ih pravilno analizirati;

81. naglašava da su države tranzita jedne od ključnih u borbi protiv trgovine ljudima budući da u toj fazi još nije započela eksploatacija žrtve; Naglašava važnost provođenja dodatne edukacije pogranične policije kako bi se poboljšala osposobljenost za postupak identifikacije,

82. naglašava brojne izazove povezane s prekograničnom migracijom radnika, a posebno rizik od toga da migranti postanu ilegalni i da ih se liši njihovih najvažnijih temeljnih prava; poziva na to da se uvede mehanizam za prekograničnu migraciju radnika u EU-u i na međunarodnoj razini kako bi se povećala i formalizirala zakonita radnička migracija;

Utorak, 5. srpnja 2016.

83. prepoznaje nastojanje EU-a da uvede službene kanale prekogranične migracije radnika, koji bi trebali dobiti više pozornosti, te poziva na dosljednije i pojačano djelovanje u tom pogledu; ističe potencijal zakonski uređene migracije radnika kao sredstva za sprječavanje trgovine ljudima i spašavanje njihovih života;

84. potiče EU da osnaži suradnju s NVO-ima i drugim relevantnim međunarodnim organizacijama, uključujući jamčenjem odgovarajućeg financiranja i koordinirane pomoći, kako bi se povećala razmjena najboljih praksi, razvile politike, unaprijedila implementacija te povećalo istraživanje, pa i s lokalnim akterima, posebno stavljanjem naglaska na pristup žrtava pravdi i na progon počinitelja tih kaznenih djela;

85. podsjeća da bi, u skladu s Direktivom 2011/36/EU, države članice trebale poticati organizacije civilnog društva i blisko surađivati s njima, posebno u okviru inicijativa za izradu politika, u kampanjama za informiranje i podizanje razine osviještenosti, istraživačkim i obrazovnim programima te u okviru osposobljavanja, kao i u okviru praćenja i ocjenjivanja utjecaja mjera za suzbijanje trgovine ljudima; nadalje, naglašava da bi nevladine organizacije također trebale pomoći pri ranom identificiranju žrtava te pružanju pomoći i potpore žrtvama; inzistira na tome da države članice zajamče zaštitu nevladinih organizacija od odmazdi, prijetnji i zastrašivanja, a posebice da ih kazneno ne progone kada pružaju pomoć žrtvama trgovine ljudima koje se nalaze u neregularnom položaju;

86. poziva EU, države članice i međunarodnu zajednicu da posebnu pozornost obrate na pitanje sprečavanja i borbe protiv trgovine ljudima u situacijama humanitarne krize, poput prirodnih katastrofa i oružanih sukoba, ne bi li se umanjila izloženost žrtava trgovcima ljudima i drugim zločinačkim mrežama; naglašava da zaštita mora biti pružena svima onima koji u skladu s međunarodnim i regionalnim konvencijama na nju imaju pravo;

87. ističe činjenicu da su osobe koje moraju napustiti svoje domove zbog iznenadnih ili postupnih klimatskih promjena koje negativno utječu na njihove živote ili životne uvjete izložene velikoj opasnosti da postanu žrtve trgovine ljudima; ističe da ta vrsta ljudske mobilnosti povezana s klimatskim promjenama ima jaku gospodarsku dimenziju, uključujući gubitak izvora zarade i smanjenja u dohotku kućanstava, te stoga postoji izravna opasnost da će dotične osobe biti izložene iskorištavanju u obliku prisilnog rada ili ropstva;

Politika EU-a o trgovanju ljudima u okviru njegovih vanjskih odnosa

88. prepoznaje i podržava rad koordinatora EU-a za suzbijanje trgovanja ljudima uspostavljenog radi koordinacije i koherencije između institucija EU-a, agencija, država članica te trećih zemalja i međunarodnih aktera te snažno potiče koordinatora da dodatno razradi konkretne zajedničke akcije i mjere u koje će biti uključeni EU, države članice i treće zemlje ne bi li se uspostavio dosljedniji pristup i djelotvorna suradnja pri uvođenju sustava u sklopu kojega se žrtve trgovanja prepoznaju, štite te im se pruža pomoć, jača sprječavanje trgovanja, traži uspješniji progon krijumčara i uspostavlja mreža u sklopu koje je moguće pružiti odgovor na goruća pitanja koja se javljaju;

89. snažno potiče EU da poduzima nužne napore na međunarodnoj razini radi sprečavanja i suzbijanja trgovanja robovima te da postupno i što prije u potpunosti dokine ropstvo u svim njegovim oblicima;

90. smatra da je od presudne važnosti da se u okviru strategija za sprječavanje trgovanja ljudima povede računa o čimbenicima koji ga potpomažu te o uzrocima i okolnostima zbog kojih dolazi do te pojave te da se slijedi integrirani pristup kojim će se obuhvatiti različiti akteri, mandati i gledišta na nacionalnom i međunarodnom planu; smatra da bi strategije za sprečavanje trebale obuhvaćati mjere za rješavanje siromaštva, opresije, nepoštovanja ljudskih prava, oružanih sukoba te ekonomske i društvene nejednakosti i da bi trebale biti usmjerene na smanjenje izloženosti potencijalnih žrtava, obeshrabrenje potražnje za uslugama osobama kojima se trguje, koje se može smatrati glavnim uzrokom, povećanje javnog obrazovanja i iskorjenjivanje korupcije u javnoj upravi; poziva sve države da djelotvorno primjenjuju svoje obveze iz Protokola iz Palerma;

Utorak, 5. srpnja 2016.

91. poziva sve države članice da ratificiraju sve mjerodavne međunarodne instrumente, sporazume i pravne obveze, uključujući Istanbulsku konvenciju, te da ulože više truda u borbu protiv trgovine ljudima ne bi li bila uspješnija, koordiniranija i dosljednija; potiče EU da poziva na ratifikaciju svih relevantnih međunarodnih instrumenata;
92. poziva predstavnike EU-a da u političkom dijalogu EU-a s trećim zemljama posebnu pažnju posvete pitanju trgovanja ljudima, kao i u okviru programa suradnje i multilateralnih i regionalnih foruma, pa i u izjavama za javnost;
93. poziva EU da preispita svoje programe pomoći u vezi s trgovanjem ljudima, da ta financijska sredstva budu više orijentirana na trgovanje ljudima te da ono postane zasebno područje suradnje; u tom kontekstu potiče povećanje sredstava za službe koje se u institucijama EU-a bave trgovanjem ljudima; snažno potiče Komisiju da redovito preispituje svoj popis prioritetnih zemalja, uključujući kriterije odabira, kako bi se zajamčilo da odražavaju stvarnost na terenu i budu fleksibilni i prilagodljivi promjenjivim okolnostima i novim trendovima;
94. poziva Komisiju i države članice da uz jačanje pravnih mjera protiv trgovine ljudima istovremeno prošire definiciju trgovine ljudima upućivanjem na nove oblike trgovine;
95. poziva EU i države članice da provode mjere povezane s borbom protiv krijumčarenja u okviru postojećeg Akcijskog plana EU-a za ljudska prava i demokraciju i u skladu sa strategijom EU-a za iskorjenjivanje trgovine ljudima;
96. poziva Komisiju da ocijeni nužnost eventualne revizije mandata budućeg Ureda europskog javnog tužitelja kako bi se, kada se taj ured uspostavi, borba protiv trgovine ljudima uvrstila u njegove zadaće;
97. poziva na povećanje djelotvornosti politike EU-a protiv trgovine ljudima njezinim ugrađivanjem u sveobuhvatne strategije EU-a za sigurnost, jednakost između žena i muškaraca, gospodarski rast, računalnu sigurnost, migracije i vanjske odnose;
98. poziva sve institucije EU-a i države članice da provode dosljednu politiku i unutar i izvan Unije stavljanjem ljudskih prava u središte odnosa EU-a sa svim trećim zemljama u skladu s temeljnim vrijednostima Unije, oslanjajući se pritom posebno na gospodarske i trgovinske odnose;
99. poziva Komisiju i države članice da se pobrinu da ljudska prava, rodna jednakost i borba protiv trgovine ljudima i dalje budu u središtu razvojnih politika EU-a i njegovih partnerstava s trećim zemljama; poziva Komisiju da pri definiranju novih razvojnih politika i preispitivanju postojećih donese mjere kojima se vodi računa o rodnim pitanjima;
100. ističe da bi ekonomsko i društveno osnaženje žena i djevojčica smanjilo vjerojatnost da postanu žrtve te poziva Komisiju da nastavi s ciljanim djelovanjem u pogledu uvođenja perspektive rodne jednakosti u sve razvojne operacije te u pogledu nastojanja da u okviru političkog dijaloga s trećim zemljama rodna jednakost zajedno s pravima žena i dalje bude na dnevnom redu;
101. naglašava važnost ciljeva održivog razvoja, posebno cilja 5.2., kojim se poziva na okončanje svih oblika nasilja nad ženama i djevojčicama u javnoj i privatnoj sferi, uključujući trgovinu te seksualno i svako drugo izrabljivanje;
102. poziva EU da podrži treće zemlje u njihovim nastojanjima da povećaju stope identifikacije, pomoći i reintegracije žrtava i broj podignutih optužnica za trgovinu ljudima, da donesu i implementiraju odgovarajuće zakonodavstvo te da pravne definicije, postupke i suradnju usklade s međunarodnim normama;
103. snažno potiče Komisiju i države članice da zajamče da se policijskim i pravosudnim djelatnicima, pa i onima u agencijama kao što su Frontex, Europol i Europski potporni ured za azil, kao i drugim službenicima koji bi mogli doći u kontakt sa žrtvama ili potencijalnim žrtvama trgovine ljudima, pruži odgovarajuće osposobljavanje kako bi mogli raditi na slučajevima trgovine ljudima, uz integriranu međusektorsku perspektivu te s naglaskom na posebnim potrebama žena, djece i drugih ugroženih skupina žrtava kao što su Romi i izbjeglice i na pitanju kako potaknuti žrtve trgovine ljudima i druge osobe na prijavljivanje trgovaca ljudima i pritom im pružiti odgovarajuću zaštitu;

Utorak, 5. srpnja 2016.

104. smatra da je žrtve trgovine ljudima iz trećih zemalja nužno prepoznati u najranijoj mogućoj fazi nakon njihova ulaska u mrežu te da stoga treba poduzeti veće napore na granicama kako bi se žrtve prepoznale pri ulasku u EU; poziva države članice da surađuju s trećim zemljama u unaprjeđenju postojećih smjernica za pomoć pri identifikaciji žrtava trgovine ljudima, čime se može pomoći konzularnim i pograničnim službama u obavljanju tog zadatka, a u tom pogledu ističe važnost razmjene najboljih praksi, osobito u pogledu provođenja razgovora na granicama; također ističe nužnost toga da granična i obalna straža imaju pristup bazama podataka Europolu;

105. poziva države članice da poboljšaju suradnju s trećim zemljama radi suzbijanja svih oblika trgovine ljudima, pri čemu treba posebno voditi računa o rodnoj dimenziji trgovine ljudima kako bi se konkretno borilo protiv dječjeg braka, seksualnog iskorištavanja žena i djece te seksualnog turizma; poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da se više angažiraju oko Khartoumskog procesa povećanjem broja konkretnih projekata spremnih za provedbu i poticanjem aktivnog sudjelovanja većeg broja država;

106. traži od Komisije, Vijeća i ESVD-a da u pregovorima s trećim zemljama o međunarodnim sporazumima, sporazumima o ponovnom prihvatu i sporazumima o suradnji stave naglasak na potrebu da se treće zemlje djelotvorno bore protiv trgovine ljudima, da povećaju broj slučajeva kaznenog progona počinitelja i da poboljšaju zaštitu žrtava;

107. potiče EU da se u svojim nastojanjima učinkovito usredotoči na pitanje trgovanja ljudima i na borbu protiv krijumčarenja; potiče EU i države članice da ulažu u identifikaciju žrtava trgovine ljudima među izbjeglicama i migrantima i među žrtvama kršenja prava i zloporaba kao dio operacija krijumčarenja koje kontroliraju zločinačke mreže;

108. naglašava nužnost pripremnog rada i osposobljavanja za međunarodne civilne policijske misije te za osposobljavanje diplomata, časnika za vezu i konzularnih dužnosnika i dužnosnika za razvojnu suradnju kako bi se poboljšalo prepoznavanje žrtava trgovine ljudima; smatra da je osposobljavanje za te skupine nužno jer je često riječ o pojedincima s kojima žrtve krijumčarenja stupaju u prvi kontakt i da bi tu mjeru trebalo poduzeti kako bi se zajamčilo da ti dužnosnici imaju pristup prikladnom materijalu kako bi ugrožene osobe mogli informirati o riziku od krijumčarenja;

109. podsjeća da pokretanje druge faze operacije EUNAVFOR Med, zvane još i Operacija Sophia, od 7. listopada 2015. omogućava konkretnu borbu protiv trgovine ljudima jer je u okviru te operacije dozvoljena provedba ukrcavanja, pretrage, zapljene i preusmjeravanja plovila na otvorenom moru za koja se sumnja da se upotrebljavaju za trgovinu ljudima; podsjeća da je dosad presretnuto 48 osoba koje se sumnjiči za krijumčarenje i trgovinu te su one sada u rukama talijanskog pravosuđa; poziva Uniju da nastavi i pojača svoje operacije na Mediteranu;

110. potiče EU da iznađe konkretna rješenja za zakonite, redovne, neugnjetavajuće i sigurne načine da migranti i izbjeglice dođu u EU; podsjeća države članice i EU da moraju poštovati međunarodno pravo, uključujući načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, u svim svojim politikama, a posebno u onima povezanim s migracijama; podsjeća na to da bi zemlja odredišta i zemlja podrijetla žrtvama trgovine ljudima trebala omogućiti siguran i dobrovoljan povratak te alternative repatrijaciji ako bi se njome te žrtve izložilo riziku za njihovu sigurnost i/ili sigurnost njihovih obitelji; tvrdi da država domaćin i država podrijetla moraju zajamčiti potrebne sigurnosne uvjete i ponovnu integraciju za žrtve po njihovu povratku;

111. traži od Komisije i država članica da poštuju Povelju Ujedinjenih naroda i načela prava o azilu;

112. poziva EU da promiče programe kojima se podržava angažman migranata i izbjeglica, uz sudjelovanje ključnih aktera iz trećih zemalja te kulturnih medijatora, u podizanju razine osviještenosti u zajednicama o krijumčarenju te da ih učini otpornijima na utjecaj organiziranog kriminala;

Utorak, 5. srpnja 2016.

113. potiče Komisiju i države članice da ulože napore kako bi se zaštitili i pronašli svi izbjeglice i migranti, osobito djeca, koji su nestali nakon registracije prilikom dolaska na europsko tlo;

114. pohvaljuje rad Europolu, osobito u okviru baze Focal Point Twins, na otkrivanju ljudi koji putuju u treće zemlje s namjerom da zlostavljaju djecu; poziva države članice da surađuju s Europolom omogućavanjem sustavne i brze razmjene podataka;

115. podsjeća na to da Komisija prije sklapanja sporazuma o liberalizaciji viznog režima mora procijeniti rizike koje predstavlja treća zemlja, osobito u pogledu nezakonite imigracije; naglašava da se mreže trgovine ljudima mogu koristiti i zakonitim migracijskim kanalima; stoga traži od Komisije da u popis kriterija koje treba zadovoljiti prije sklapanja svakog sporazuma o liberalizaciji viznog režima uvrsti kriterij djelotvorne suradnje relevantnih trećih zemalja u vezi s trgovinom ljudima;

116. napominje da je Uniji potreban obvezujući i obvezan zakonodavni pristup preseljenju, kao što je navedeno u Migracijskom programu Komisije; ističe da se humanitarni prihvat može upotrebljavati kao dopuna postupku preseljenja u cilju pružanja hitne zaštite najugroženijim osobama, često na privremenoj osnovi, primjerice maloljetnim osobama bez pratnje, izbjeglicama s invaliditetom ili osobama kojima je potrebna hitna medicinska evakuacija;

117. poziva EU da s trećim zemljama podijeli nacrt standardiziranog sustava za prikupljanje kvalitativnih i kvantitativnih podataka i analiza u vezi s trgovinom ljudima kako bi se izradio zajednički ili barem usporediv obrazac u EU-u i trećim zemljama za prikupljanje i analiziranje podataka o svim aspektima trgovine ljudima; snažno naglašava nužnost toga da se izdvoje dostatna sredstva za prikupljanje podataka i istraživanje trgovine ljudima;

118. potiče EU da razradi novu strategiju za suzbijanje trgovine ljudima sa snažnijom i naglašenijom vanjskom dimenzijom za razdoblje nakon 2016. u sklopu koje će se veća važnost dati razvijanju partnerstava s lokalnim civilnim društvom u trećim zemljama podrijetla, tranzita i odredišta, vladama i privatnim sektorom te rješavanju financijskih i ekonomskih pitanja povezanih s trgovinom ljudima;

o

o o

119. nalaže svojem predsjedniku da ovu rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europskoj službi za vanjsko djelovanje (ESVD) i delegacijama EU-a.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0309

Priprema poslijezborne revizije VFO-a za razdoblje 2014. – 2020.: mišljenje Parlamenta prije prijedloga Komisije

Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o pripremi poslijezborne revizije višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020.: mišljenje Parlamenta prije prijedloga Komisije (2015/2353(INI))

(2018/C 101/05)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 311., 312. i 323. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 2.,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 2015/623 od 21. travnja 2015. kojom se izmjenjuje Uredba (EU, Euratom) br. 1311/2013 kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2014/335/EU, Euratom od 26. svibnja 2014. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. travnja 2014. o pregovorima o višegodišnjem financijskom okviru 2014. – 2020.: pouke koje treba izvući i smjernice za budućnost ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. prosinca 2013. o odnosima Europskog parlamenta s institucijama koje predstavljaju nacionalne vlade ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 19. studenog 2013. o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2014. – 2020. ⁽⁸⁾ i Međuinstitucionalnom sporazumu o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 3. srpnja 2013. o političkom dogovoru o Višegodišnjem financijskom okviru 2014. – 2020. ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.

⁽²⁾ SL L 103, 22.4.2015., str. 1.

⁽³⁾ SL L 168, 7.6.2014., str. 105.

⁽⁴⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

⁽⁵⁾ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0378.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0599.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0455.

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0456.

⁽¹⁰⁾ SL C 75, 26.2.2016., str. 47.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2013. o višegodišnjim financijskom okviru ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. listopada 2012. s ciljem postizanja pozitivnog ishoda postupka odobrenja višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2014. – 2020. ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. lipnja 2011. naslovljenu „Ulaganje u budućnost: novi višegodišnji financijski okvir (VFO) za konkurentnu, održivu i uključivu Europu” ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir međuinstitucijsku zajedničku izjavu o rodno osviještenoj politici priloženu VFO-u,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 15. lipnja 2016. o reviziji sredinom razdoblja višegodišnjeg financijskog okvira,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune i mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za međunarodnu trgovinu, Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja, Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Odbora za industriju, istraživanje i energiju, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0224/2016),
- A. budući da je trenutačni višegodišnji financijski okvir (VFO) prvi put usvojen na temelju novih odredbi Ugovora iz Lisabona, prema kojima Vijeće, u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom, jednoglasno donosi Uredbu o VFO-u uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta;
- B. budući da trenutačni VFO, o kojem je dogovor postignut 2013. godine, odražava prioritete Unije u vrijeme njegova usvajanja; budući da će se Unija u narednim godinama i dalje suočavati s izazovima koji nisu bili predviđeni kada je VFO odobren; budući da se broj financijskih prioriteta EU-a povećao, dok je VFO ostao nepromijenjen;
- C. budući da je Parlament zatražio klauzulu o postizbornoj reviziji kako bi se zajamčila demokratska legitimnost novog VFO-a te dala prilika novoj Komisiji i novoizabranom Parlamentu da odgovarajućim prilagođavanjem VFO-a ponovno potvrde i preispitaju političke i proračunske prioritete EU-a;
- D. budući da je sporazum o VFO-u za razdoblje 2014. – 2020. bio rezultat dugačkog i složenog postupka pregovora koji su se održavali u vrlo teškom društvenom, gospodarskom i financijskom kontekstu; budući da je slijedom toga ukupna razina VFO-a realno smanjena u usporedbi s prethodnim programskim razdobljem;
- E. budući da je Parlament, suočen s političkom nemogućnošću izmijene ukupnih iznosa VFO-a koje je utvrdilo Europsko vijeće, uspješno pregovarao o uključenju posebnog članka u Uredbu o VFO-u u pogledu obveznog i sveobuhvatnog preispitivanja/revizije VFO-a, utvrđivanju novih i poboljšanih odredbi o fleksibilnosti te uspostavljanju skupine na visokoj razini za vlastita sredstva;

Zakonski okvir i opseg preispitivanja/revizije u sredini razdoblja

1. podsjeća da u skladu s člankom 2. Uredbe o VFO-u Komisija podnosi obvezno preispitivanje funkcioniranja VFO-a prije kraja 2016., vodeći pritom u cijelosti računa o gospodarskoj situaciji u tom trenutku i najnovijim makroekonomskim prognozama, te da je to preispitivanje po potrebi popraćeno zakonodavnim prijedlogom za reviziju Uredbe o VFO-u;
2. u tom pogledu smatra da, dok preispitivanje ima za cilj ocjenu i procjenu funkcioniranja VFO-a u pogledu njegove provedbe, novih gospodarskih uvjeta i ostalih novih zbivanja, te da kao takvo može održati zakonodavni *status quo*, revizija podrazumijeva izmjenu Uredbe o VFO-u koja, osim zakonodavnih odredbi, uključuje i gornje granice VFO-a s obzirom na propisno pridržavanje članka 312. UFEU-a i ograničenja opsega revizije VFO-a koja su propisana u posljednjoj rečenici članka 2. Uredbe o VFO-u; podsjeća da se tim člankom propisuje da se prethodno dodijeljeni nacionalni iznosi ne smanjuju revizijom; naglašava da nisu određena nikakva druga ograničenja za reviziju VFO-a, tako da je moguće povećanje gornjih

⁽¹⁾ SL C 36, 29.1.2016., str. 49.

⁽²⁾ SL C 68 E, 7.3.2014., str. 1.

⁽³⁾ SL C 380 E, 11.12.2012., str. 89.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

granica VFO-a; u tom smislu naglašava da se člankom 323. UFEU-a zahtijeva da se osiguraju financijska sredstva kojima Unija ispunjava pravne obveze u odnosu na treće strane;

3. podsjeća da prema članku 311. UFEU-a Unija sebi osigurava sredstva potrebna za postizanje svojih ciljeva i provođenje svojih politika; stoga smatra da bi povećanje gornjih granica, ako se nakon preispitivanja dođe do zaključka da su trenutne gornje granice preniske, bio zahtjev koji proizlazi iz primarnog prava;

4. naglašava da članak 17. Uredbe o VFO-u predviđa mogućnost revizije VFO-a u slučaju nepredviđenih okolnosti; ističe razmjer kriza koje su pogodile Europsku uniju od donošenja trenutnog VFO-a 2013. godine;

5. naglašava da će se ovom rezolucijom obuhvatiti analiza isključivo proračunskih aspekata funkcioniranja VFO-a te da se neće baviti pravnim temeljima sektorskog zakonodavstva; međutim, napominje da se u mnogim politikama i programima EU-a predviđaju zahtjevi za njihovo preispitivanje/reviziju, koji se uglavnom trebaju provesti 2017.;

I. Preispitivanje VFO-a – ocjena njegovih prvih godina

6. smatra da bi pri preispitivanju VFO-a u 2016. trebalo uzeti u obzir niz ozbiljnih kriza i novih političkih inicijativa, zajedno s njihovim posljedicama za proračun, koje nisu bile predviđene u vrijeme donošenja VFO-a; među ostalim navodi migracijsku i izbjegličku krizu, vanjske nepredviđene situacije, unutarnje sigurnosne probleme, poljoprivrednu krizu, financiranje Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU), krizu plaćanja u proračunu EU-a, stalnu visoku razinu nezaposlenosti, osobito među mladima, te siromaštvo i socijalnu isključenost; nadalje ističe nedavni sporazum o klimatskim promjenama i sve veći pritisak na razvojnu politiku; primjećuje da se, u svrhu financiranja dodatnih hitnih potreba, kao nikada do sada nije posezalo za VFO-ovim mehanizama fleksibilnosti i posebnim instrumentima jer su se gornje granice VFO-a pokazale prenskima u nekim naslovima; smatra da je tijekom posljednje dvije godine VFO u biti iskorišten do krajnjih granica;

7. naglašava da proračun EU-a mora odražavati političke i strateške prioriteta EU-a i postići ravnotežu između dugoročnih prioriteta i novih izazova; u tom pogledu naglašava ključnu ulogu koju proračun EU-a mora imati u postizanju zajednički dogovorenih ciljeva strategije Europa 2020., koja je je njegov glavni orijentir i osnovni prioritet; stoga smatra da bi preispitivanje VFO-a trebalo obuhvatiti kvalitativnu analizu kojom će se utvrditi jesu li ciljevi iz te strategije ostvareni i u kojoj mjeri; ustraje u tome da se ta procjena provede zajedno s predviđanjem o tome hoće li financijska sredstva namijenjena za potporu toj strategiji do isteka trenutnog VFO-a biti dovoljna za njezinu uspješnu provedbu;

A. Ključni događaji i izazovi

Migracijska i izbjeglička kriza

8. naglašava da su sukobi u Siriji, na Bliskom istoku i u više afričkih regija imali dosad nezapamćene humanitarne i migracijske posljedice; podsjeća na to da su izravno utjecali na EU, s više od milijun izbjeglica koji su došli u Europu samo u 2015., a u nadolazećim godinama očekuje ih se još više; podsjeća da je EU na tu krizu odgovorio znatnim financijskim mjerama, što je imalo velik utjecaj na proračun EU-a, osobito na naslov 3. (Sigurnost i građanstvo) i 4. (Globalna Europa);

9. podsjeća da su tijekom 2015. dodatne mjere odobrene u skladu s Europskim migracijskim programom imale izravan utjecaj na proračun, što se osobito odražava u izmjenama proračuna 5/2015 i 7/2015; nadalje, podsjeća na to da je upotreba dodatnih 1 506 milijuna EUR u proračunu EU-a za 2016. mobiliziranjem instrumenta fleksibilnosti odobrena kako bi se pružila dodatna sredstva za mjere povezane s migracijom/izbjeglicama iz naslova 3. (Sigurnost i građanstvo) kao što su dopuna financiranju Fonda za azil, migraciju i integraciju (FAMI) i Fonda za unutarnju sigurnost (FUS), kao i sredstva za tri agencije povezane s migracijom, to jest Frontex, Europski potporni ured za azil (EASO) i Europol;

10. napominje da su navedene odluke o proračunu potpuno iscrpile raspoloživu razliku dostupnu u okviru tog naslova te da su one dovele do *de facto* revizije gornje granice naslova 3.; skreće nadalje pozornost na nove prijedloge Komisije za koje se očekuje da će utjecati na proračun EU-a, osobito prijedlog o preinaci Uredbe Dublin III, s ukupnim proračunskim učinkom od 1 829 milijuna EUR za ostatak razdoblja VFO-a, prijedlog o uspostavljanju Europske agencije za graničnu i obalnu stražu, s ukupnim proračunom od 1 212 milijuna EUR za ostatak razdoblja VFO-a te novi mehanizam za pružanje

Srijeda, 6. srpnja 2016.

hitne potpore, s procijenjenim učinkom od najmanje 700 milijuna EUR u razdoblju od 2016. do 2018.; naglašava da je situacija toliko kritična da su dodatna sredstva odobrena za Fond za azil, migraciju i integraciju (FAMI) u studenom 2015. morala biti smanjena u ožujku 2016. kako bi se financirale još hitnije potrebe, kao što je pružanje humanitarne pomoći u EU-u, koje se financiralo iz navedenog novog mehanizma za pružanje hitne potpore;

11. smatra da rješenje europske migracijske i izbjegličke krize zahtijeva europski pristup utemeljen na solidarnosti i pravednoj raspodjeli opterećenja; u tom kontekstu naglašava da bi se proračunom EU-a trebala pružiti potpora državama članicama u smanjivanju troškova povezanih s prihvatom izbjeglica s obzirom na to da će se tako smanjiti pritisak na proračune država članica suočenih s osobito velikim priljevom izbjeglica; ističe da će se tim pristupom stvoriti sinergije te da je, osim toga, učinkovit i isplativ za sve države članice;

12. naglašava da su velika, ali još uvijek nedostatna proračunska sredstva raspoređena kako bi se uklonili temeljni uzroci izbjegličke i migracijske krize jačanjem određenih programa EU-a iz naslova 4.; podsjeća na poduzete mjere poput preraspodjele od 170 milijuna EUR u svrhu djelovanja povezanih s migracijom/izbjeglicama tijekom 2015., kao i na odobrenje dodatnih 130 milijuna EUR u 2016. na temelju naslova 4. za aktivnosti povezane s migracijom/izbjeglicama, zajedno s premještanjem 430 milijuna EUR u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći, Instrumenta financiranja za razvojnu suradnju i Europskog instrumenta za susjedstvo; nadalje, podsjeća da je u svrhu rješavanja vanjske dimenzije migracijske i izbjegličke krize Komisija podnijela različite dodatne prijedloge koji utječu na proračun EU-a, kao što su prijedlozi za uspostavljanje uzajamnih fondova EU-a (uzajamni fond Madad i Krizni uzajamni fond za Afriku, s procijenjenim početnim utjecajem na proračun od 570 milijuna EUR, odnosno 405 milijuna EUR) te Instrumenta za izbjeglice u Turskoj, za koje će se izdvojiti 1 milijarda EUR iz proračuna EU-a, ne računajući moguće dodatno financiranje; naglašava da će dodatno opterećenje proračuna Unije nastati zbog drugih planiranih mjera koje je najavila Komisija kao što je „London Pledge” ili događanja kao što je sastanak na vrhu između EU-a i Turske održanog 18. ožujka 2016.; ističe da bi se dodatnim proračunskim sredstvima koja će biti dostupna trebalo omogućiti i uključivanje najosjetljivijih migranata, a posebno žena, djece i osoba LGBTI; međutim, zabrinut je zbog toga što će s obzirom na veličinu problema s kojima se suočava EU biti potrebne dodatne mjere;

13. zaključuje da se razmjernost migrantske i izbjegličke krize te financijski učinak mjera koje je Komisija pokrenula radi rješavanja tog pitanja nisu mogli predvidjeti u vrijeme donošenja VFO-a za razdoblje 2014. – 2020.; naglašava činjenicu da je EU zbog nedostatka sredstava morao na *ad hoc* osnovi uspostaviti „satelitske” instrumente, koje zajednički financiraju države članice, proračun EU-a i Europski razvojni fond, u prvom redu uzajamni fondovi EU-a (fond Madad i Krizni uzajamni fond EU-a za Afriku) te Instrument za izbjeglice u Turskoj; podsjeća na to da je nepostojanje sveobuhvatne proračunske strategije za rješavanje migrantske i izbjegličke krize dovelo do toga da je Parlament ostavljen po strani u odlukama o uporabi sredstava iz proračuna EU-a; naglašava da umnožavanje takvih instrumenata stvara problem odgovornosti i demokratskog nadzora u EU-u koji treba uzeti u obzir; nadalje, osuđuje činjenicu da države članice još uvijek nisu ispunile svoja obećanja u vezi s doprinosima uzajamnim fondovima, što potkopava uspješnost tih fondova; ponavlja svoj poziv državama članicama da smjesta ispune svoja obećanja i odgovornosti;

Niska razina ulaganja

14. podsjeća na to da se EU suočava s niskim i nedostatnim razinama ulaganja od početka svjetske financijske i gospodarske krize; osobito napominje da su ukupna ulaganja 2014. bila 15 % ispod razine iz 2007., što odgovara padu ulaganja od 430 milijardi EUR; smatra da slaba ulaganja usporavaju gospodarski oporavak i imaju izravne posljedice na rast, radna mjesta i konkurentnost;

15. naglašava da je nova Komisija 2014. u odgovoru na taj problem koji treba hitno riješiti predložila plan ulaganja za Europu i uspostavljanje EFSU-a, s ciljem mobiliziranja 315 milijardi EUR u novim ulaganjima u realno gospodarstvo; ponavlja svoju snažnu predanost EFSU-u, za koji se očekuje da će pružiti snažan i fokusiran poticaj gospodarskim sektorima u kojima se potiče rast i otvaranje radnih mjesta; prima na znanje da je već odobren niz projekata i da ih se trenutačno provodi; navodi da je jamstvo koje je Unija dala EFSU-u pokriveno Jamstvenim fondom od 8 milijardi EUR koji dolazi iz proračuna EU-a;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

16. podsjeća da su u svrhu osiguranja dodatnih sredstava dodijeljena sredstva za dva važna programa EU-a, Obzor 2020. i Instrument za povezivanje Europe (CEF), smanjena za 2,2 milijarde EUR, odnosno 2,8 milijarde EUR, dok su preostale 3 milijarde EUR pokrivene neraspoređenim pričuvama VFO-a; naglašava obećanje Parlamenta iz pregovora o EFSU-u da će što je više moguće smanjiti nepovoljan utjecaj tih dvaju programa, čije su financijske omotnice, koje su utvrđene tek 2013., zahvaćene velikim rezovima u usporedbi s prijedlogom koji je Komisija iznijela još tijekom pregovora o VFO-u za razdoblje 2014. – 2020.;

17. žali što je proračun namijenjen za istraživanje i inovacije često prvi kojeg zahvaćaju bilo kakvi rezovi u proračunu; napominje da istraživanje i programi inovacija stvaraju dodanu vrijednost EU-a i naglašava ključnu ulogu tih programa u podupiranju konkurentnosti te prema tome i budućeg rasta i dugoročnog prosperiteta Unije;

18. u tom smislu naglašava da je u skladu s člankom 15. Uredbe o VFO-u provedeno pojačano ulaganje sredstava na početku razdoblja za razdoblje 2014. – 2015. za program Obzor 2020. (200 milijuna EUR za Europsko istraživačko vijeće i program Marie Curie) i Program za konkurentnost poduzeća te malih i srednjih poduzeća (COSME) (50 milijuna EUR) kako bi se djelomično nadoknadilo smanjenje odobrenih sredstava između 2013. i 2014.; napominje da to pojačano ulaganje sredstava na početku razdoblja ne mijenja ukupnu financijsku omotnicu programa, zbog čega se izdaje manje odobrenih sredstava u drugoj polovici VFO-a; ipak naglašava da je pojačano ulaganje sredstava na početku razdoblja za Obzor 2020. i COSME u potpunosti apsorbirano, što dokazuje odlične rezultate tih programa i njihov kapacitet za apsorpciju još više sredstava;

19. također s velikom zabrinutošću navodi da je stopa uspjeha programa Obzor 2020. pala na razinu od 13 % s 20 – 22 % koju je imao njegov prethodnik (FP7) u prethodnom programskom razdoblju; izražava žaljenje zbog činjenice da stoga EU financira manje kvalitetnih projekata u području istraživanja i inovacija; isto tako navodi odbijanje mnogih visokokvalitetnih prijava povezanih s CEF-om zbog nedostatnih proračunskih sredstava;

Nezaposlenost mladih

20. naglašava da je nezaposlenost mladih i dalje drastično visoka i predstavlja jedan od najhitnijih najozbiljnijih problema s kojim se EU trenutačno suočava; naglašava da je u veljači 2016. u Uniji bilo nezaposleno 4,4 milijuna osoba mladih od 25 godina te da taj broj odgovara udjelu od preko 40 % u više država članica i više od 60 % u određenim regijama EU-a; naglašava da je stopa zaposlenosti u EU-u znatno ispod cilja strategije Europa 2020.; prema tome naglašava da je previše mladih u opasnosti od društvene isključenosti i da je potrebno poduzeti više konkretnih mjera za uključivanje mladih koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju (skupina NEET); ističe činjenicu da visokoobrazovani i dobro osposobljeni ljudski resursi imaju snažan utjecaj na konkurentnost Europe, inovacijski kapacitet i produktivnost te u tom pogledu ističe potrebu za ulaganjem u obrazovanje, obuku, mlade i kulturu; nadalje, prima na znanje važnost strategije EU-a za mlade 2010. – 2018.;

21. naglašava da se proračunom EU-a bitno doprinosi borbi protiv nezaposlenosti, osobito putem Europskog socijalnog fonda i Inicijative za zapošljavanje mladih; upućuje na naznaku Komisije da je imenovanje provedbenih tijela bilo glavni izazov za financijske tokove programa; naglašava i to da unatoč prvotnom kašnjenju u imenovanju i provedbi Inicijative za zapošljavanje mladih trenutačne vrijednosti pokazuju da je apsorpcijska sposobnost potpuna (zahvaljujući djelomično znatnom povećanju stope prefinanciranja tog programa); navodi da će uskoro biti završena procjena te inicijative koju provodi Komisija te očekuje da će se uvesti potrebne prilagodbe kako bi se osigurala njezina uspješna provedba; smatra da bi u tom kontekstu predloženi program potpore strukturnim reformama mogao pružiti vrijedan doprinos poboljšanju administrativnog kapaciteta u državama članicama; naglašava važnost stalnog ocjenjivanja relevantnih dionika, ali i organizacija mladih, uspješnosti Inicijative za zapošljavanje mladih;

22. posebno je zabrinut zbog nepostojanja novih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za Inicijativu za zapošljavanje mladih od 2016., s obzirom na to da je za razdoblje 2014. – 2015. provedeno pojačano ulaganje na početku razdoblja ukupnih sredstava iz financijske omotnice (članak 15. Uredbe o VFO-u); naglašava da pojačanim ulaganjem sredstava na početku razdoblja Parlament nikada nije namjeravao prekinuti inicijativu nakon samo dvije godine financiranja

Srijeda, 6. srpnja 2016.

te da su drugi mehanizmi VFO-a, kao što je ukupna razlika za obveze, uspostavljeni s ciljem da se osigura njezin nastavak; podsjeća, međutim, da je ukupna razlika za obveze već mobilizirana isključivo za financiranje EFSU-a; također prima na znanje, na temelju istog članka, pojačano ulaganje sredstava na početku razdoblja za Erasmus+ (150 milijuna EUR), što je još jedan program EU-a kojim se znatno pridonosi poboljšanju zapošljivosti mladih te koji je u potpunosti proveden u prve dvije godine tog razdoblja; podsjeća da bi prema navodima Međunarodne organizacije rada učinkovito Jamstvo za mlade na razini Europske unije stajalo oko 21 milijarde EUR godišnje za države europodručja;

Unutarnja sigurnost

23. podsjeća na nedavne terorističke napade u Francuskoj i Belgiji te povećanu razinu prijetnje u ostalim državama članicama zbog kojih je potrebno koordiniranije i snažnije djelovanje te povećanje sredstava na razini EU-a; naglašava da Unija u tu svrhu raspolaze Fondom za unutarnju sigurnost te nekoliko agencija koje djeluju u tom području, a koje se suočavaju sa sve većim pritiskom; smatra da će u tom području biti potrebno više europskog djelovanja, a stoga i više financijskih sredstava, kako bi se na tu prijetnju odgovorilo na prikladan način; naglašava da sve veća suradnja u tom području iziskuje povećanje broja zaposlenika u mjerodavnim agencijama, što bi moglo stvoriti dodatni pritisak na proračun EU-a te podsjeća na ograničeno povećanje broja zaposlenika u Europskom centru za borbu protiv terorizma pri Europolu financirano prenamjenom sredstava iz Fonda za unutarnju sigurnost;

24. naglašava da će, s obzirom na aktualno djelovanje i zakonodavne prijedloge usmjerene na povećanje pravosudne suradnje, sve više biti potrebno dodatnih financijskih i ljudskih resursa i za Eurojust, što će utjecati na proračun Unije;

Krize u poljoprivrednom sektoru

25. ističe da iznimno niske gornje granice za zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP) do 2020. podrazumijevaju puno manje razlike do gornjih granica u odnosu na prethodne VFO-e, usprkos tome što je sektor suočen s više izazova; ističe da je ta politika ključna za prihode mnogih poljoprivrednika, posebno tijekom krize, te ističe visoku godišnju stope apsorpcije od gotovo 100 %; podsjeća na razne krize s kojima su se suočili europski poljoprivrednici od početka trenutnog VFO-a, od kojih su najizraženije bile krize u sektorima mliječnih proizvoda, svinjskog mesa, goveđeg mesa te voća i povrća, te podsjeća na dugoročne negativne učinke zbog gubitaka prouzročenih ruskim embargom na poljoprivredne proizvode; prima na znanje ukidanje kvota za šećer predviđeno za 2017. te moguće posljedice za sektor šećera, posvećujući posebnu pozornost na potrebe najudaljenijih regija; ističe da su izvanredne mjere poduzete kao odgovor na te krize imale utjecaj na proračun, u vidu 500 milijuna EUR u proračunu za 2016. i 300 milijuna EUR za 2015., što je financirano iz razlika do gornje granice u naslovu 2.; naglašava da bi svako smanjenje u tom području prouzročilo brojne rizike i ugrozilo teritorijalnu koheziju, posebno u pogledu ruralnih područja; nadalje, protivi se svakom skretanju prema ponovnoj nacionalizaciji poljoprivredne politike, čime bi došlo do narušavanja tržišta i nepoštenog tržišnog natjecanja među poljoprivrednicima;

Ekološki izazovi

26. zabrinut je zbog nepostizanja cilja da se najmanje 20 % proračuna EU-a (prema aktualnom VFO-u) utroši na mjere u području klimatskih promjena te napominje da je Komisija metodologijom uključivanja izračunala da je 12,7 % godišnjeg proračuna EU-a potrošeno u te svrhe; ističe da postoje znatne potrebe za financiranjem djelovanja u području klime, zaštite biološke raznolikosti i održive uporabe prirodnih resursa, na što će dodatno utjecati učinci aktualnog globalnog zatopljenja; posebno prima na znanje klimatski sporazum COP21 koji je postignut na nedavnoj konferenciji stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama;

Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija

27. podsjeća da je kohezijska politika glavna investicijska politika Unije za smanjenje ekonomskih, socijalnih i teritorijalnih razlika među svim regijama EU-a, čime se poboljšava kvaliteta života europskih građana; ističe njezinu važnu ulogu pri provedbi strategije Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast, naročito uz pomoć jasne namjene sredstava za borbu protiv klimatskih promjena i socijalne ciljeve, među kojima se posebno izdvajaju suzbijanje sve većeg siromaštva, pa i dječjeg siromaštva, nejednakosti i socijalne isključenosti, te poticanje zapošljavanja; poziva Komisiju da nadgleda da se spomenuti ciljevi u potpunosti provode; nadalje, smatra da strukturni fondovi, uz poštovanje prethodno dodijeljenih

Srijeda, 6. srpnja 2016.

nacionalnih iznosa, mogu također znatno doprinijeti suočavanju s novonastalim izazovima, kao što su posljedice izbjegličke krize;

Rastući pritisak na razvoj i politike susjedstva

28. prima na znanje da su zbog posljedica sukoba i ratova sve veće svjetske potrebe za humanitarnom pomoći te smanjenjem rizika od katastrofa; upućuje na Sporazum iz Addis Abebe u okviru kojeg su čelnici država i vlada potvrdili svoju snažnu političku predanost postizanju ciljeva održivog razvoja te uviđa da su za to potrebna odgovarajuća sredstva; podsjeća na to da se EU nedavno ponovno obvezao da će povećati svoju službenu razvojnu pomoć na 0,7 % svog BND-a, te da će najmanje 20 % svoje službene razvojne pomoći namijeniti osnovnim socijalnim uslugama, s naglaskom na obrazovanje i zdravlje; snažno se protivi tome da se razvojna pomoć koristi za nerazvojne ciljeve;

29. podsjeća na to da je geopolitička situacija u istočnom susjedstvu također nestabilna; naglašava važnu ulogu proračuna EU-a u doprinosu stabilizaciji situacije u južnom i istočnom susjedstvu EU-a te u rješavanju tih izazova pružanjem veće potpore zemljama koje trenutačno provode sporazume o pridruživanju kako bi se potaknule reforme i zajamčilo produbljenje odnosa između EU-a i dotičnih zemalja;

Rodno osviještena politika

30. pozdravlja reviziju VFO-a u sredini razdoblja kao priliku da se ostvari velik napredak prema djelotvornijoj integraciji rodno osviještene politike u VFO i pri provedbi i praćenju zajedničke izjave priložene VFO-u s time u vezi;

Zaostaci plaćanja

31. podsjeća na gomilanje zaostalih neplaćenih računa tijekom prethodnog VFO-a (2007. – 2013.) koji su od 5 milijardi EUR krajem 2010. narasli na nezabilježene 11 milijardi EUR krajem 2011., 16 milijardi EUR krajem 2012. te 23,4 milijarde EUR krajem 2013.; upozorava na to da su ti zaostaci preneseni u trenutačni VFO (2014. – 2020.) te su dosegli još nezabilježenu razinu od 24,7 milijardi EUR krajem 2014.; naglašava da je, na temelju ustrajnog zahtjeva Parlamenta, dogovoren plan plaćanja s ciljem smanjenja zaostalih plaćanja dospjelih potraživanja povezanih s kohezijskom politikom za razdoblje 2007. – 2013. koja bi krajem 2016. iznosila „uobičajene” 2 milijarde EUR; ističe da su krajem 2015. utvrđene barem 8,2 milijarde EUR nepodmirenih računa za razdoblje 2007. – 2013. u području kohezijske politike te se očekuje da će taj broj krajem 2016. pasti ispod 2 milijarde EUR; napominje da to smanjenje pruža tek privremeno olakšanje jer je do njega došlo zbog toga što su dospjela potraživanja za programe u razdobljima od 2007. do 2013. i od 2014. do 2020. bila manja od najavljenih; izražava žaljenje zbog toga što nisu poduzete nikakve mjere kako bi se riješili „skriveni zaostaci” utvrđeni u ostalim naslovima; skreće pozornost na činjenicu da se očekuje ponavljanje situacije iz razdoblja od 2012. do 2014. na kraju aktualnoga VFO-a ne poduzmu li se konkretne mjere;

32. izražava žaljenje zbog toga što su teške posljedice ove krize u plaćanjima utjecale na korisnike proračuna EU-a kao što su studenti, sveučilišta, mala i srednja poduzeća, istraživači, nevladine organizacije, lokalne i regionalne vlasti i relevantna tijela; osobito podsjeća na drastičan nedostatak plaćanja u području humanitarnih operacija tijekom 2014., što je negativno utjecalo na operacije spašavanja života pod okriljem EU-a; podsjeća da je Komisija morala poduzeti „mjere ublažavanja”, kao što su smanjenje postotka prefinanciranja i odgađanje poziva na podnošenje prijedloga/ponuda i povezanog ugovaranja; podsjeća da se umjetno usporavanje provedbe novih programa iz razdoblja od 2014. do 2020. dogodilo zbog općeg izostanka plaćanja, kao što je na primjer umjetno odgađanje 2014. povezano s pozivima na podnošenje prijedloga u okviru Obzora 2020. vrijednima 1 milijardu EUR koje je imalo za cilj osigurati da će plaćanja dospjeti 2015. umjesto 2014.; nadalje, naglašava da su se kazne za kasna plaćanja zaračunale na teret proračuna EU-a te su dosegle 3 milijuna EUR za 2014. i 2015.;

B. Znatna primjena odredbi o fleksibilnosti VFO-a

33. naglašava da je, u svrhu osiguravanja dodatnih odobrenih sredstava koja su potrebna kako bi se odgovorilo na krize ili financiralo nove političke prioritete od 2014., proračunsko tijelo odobrilo znatnu aktivaciju odredbi o fleksibilnosti i posebnih instrumenata iz Uredbe o VFO-u, nakon što su iscrpljena sva dodatna sredstva; podsjeća da je nekoliko tih

Srijeda, 6. srpnja 2016.

odredbi izravno proizašlo iz prijedloga Europskog parlamenta, koji je u pregovorima o VFO-u u među svoje ključne zahtjeve uključio zahtjev za najvećom mogućom fleksibilnošću;

34. osobito napominje da su posebni instrumenti mobilizirani kako bi se riješila izbjeglička i migracijska kriza (puni iznos instrumenta fleksibilnosti iscrpljen je 2016. – 1 530 milijuna EUR, pričuva za hitnu financijsku pomoć za 2016. – 150 milijuna EUR), problem s nedostatkom plaćanja (pričuva za nepredviđene izdatke aktivirana 2015. – 3,16 milijardi EUR) i financiranje Jamstvenog fonda EFSU-a (potpuna upotreba ukupne razlike za obveze 2014. – 543 milijuna EUR); podsjeća da je odluka da se mobilizira pričuva za nepredviđene izdatke za plaćanja povezana sa smanjenjem u gornjim granicama plaćanja za razdoblje od 2018. do 2020.;

35. očekuje da bi bilo kakve daljnje potrebe koje proizlaze s obzirom na migracijsku i izbjegličku krizu tijekom 2016., uključujući tranšu od 200 milijuna EUR za novi instrument kojim se pruža hitna potpora unutar Unije, trebale dovesti do mobilizacije pričuve za nepredviđene izdatke čim bude potrebno; podsjeća da u okviru naslova 3. nisu više dostupne razlike do gornjih granica, a instrument fleksibilnosti već je potpuno iskorišten za ovu godinu; predlaže da se prouče daljnje mogućnosti za fleksibilnost u pogledu novonastalih izazova;

36. podsjeća da se zakonodavnom fleksibilnosti, koja je utvrđena u točki 17. Međuinstitucionalnog sporazuma, omogućuje povećanje ukupne omotnice programa donesenih redovnim zakonodavnim postupkom do +/-10 % u razdoblju od sedam godina; napominje da „nove, objektivne, dugoročne okolnosti” omogućuju proračunskom tijelu da još više poveća originalnu omotnicu; pozdravlja činjenicu da se ta odredba već primijenila kako bi se Uniji omogućilo da odgovori na nepredviđene događaje znatnim povećanjem originalnih godišnjih izdvajanja za programe kao što je FAMI;

II. Revizija VFO-a u sredini razdoblja – apsolutna nužnost

37. uvjeren je da se, na osnovi gore navedene analize, na temelju preispitivanja funkcioniranja trenutačnog VFO-a može zaključiti da je prava revizija VFO-a u sredini razdoblja, koja je predviđena Uredbom o VFO-u, apsolutno neophodna kako bi se Unija mogla učinkovito suočiti s brojnim izazovima te istodobno ispuniti svoje političke ciljeve; podsjeća da će ostvarenje strategije Europa 2020. i dalje biti glavni prioritet koji će se financirati iz proračuna EU-a; naglašava potrebu da proračun EU-a raspoláže dostatnim sredstvima kako bi se njime na djelotvoran način zajamčila ulaganja kojima se potiče rast i otvaranje radnih mjesta, ostvaruje gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija te promiče solidarnost;

38. poziva Komisiju da tijekom pripremanja svojeg zakonodavnog prijedloga uzme u obzir sljedeće zahtjeve Parlamenta u pogledu izmjena Uredbe o VFO-u, uzimajući u obzir brojke i nekoliko odredbi koje se odnose na funkcioniranje VFO-a koje se već mogu primijeniti na trenutačni VFO;

39. ističe da se u jesen 2016. očekuju dva zakonodavna prijedloga koja će imati znatan utjecaj na proračun, a to su produljenje EFSU-a i donošenje plana vanjskih ulaganja; očekuje da će se sve informacije u vezi s financiranjem ta dva prijedloga staviti na raspolaganje što je ranije moguće kako bi se mogle uzeti u obzir tijekom pregovora o reviziji VFO-a u sredini razdoblja; podsjeća na svoje načelno stajalište da se nove političke inicijative ne bi trebale financirati nauštrb postojećih programa i politika EU-a;

40. naglašava da bi se izmjene dogovorene tijekom revizije VFO-a u sredini razdoblja trebale provesti bez odgađanja i uvrstiti u proračun za 2017.; stoga poziva Komisiju da čim prije predstavi zakonodavni prijedlog o reviziji Uredbe o VFO-u kako bi se pregovori o reviziji VFO-a i proračunu EU-a za 2017. mogli voditi paralelno, a sporazum u vezi s time donijeti na vrijeme;

41. prima na znanje ishod referenduma održanog 23. lipnja 2016. u Ujedinjenoj Kraljevini; u tom pogledu poziva Komisiju da proračunskom tijelu podnese sve potrebne informacije o mogućem utjecaju tog referenduma na proračun, ne dovodeći u pitanje ishode nadolazećih pregovora između Ujedinjene Kraljevine i Europske unije;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

42. napominje da je EU dao vrijedan doprinos poticanju mira i pomirbe u Irskoj, posebno preko svojih programa PEACE koji su usmjereni na Sjevernu Irsku i pogranične okruge na jugu; napominje da bi ishod referenduma u Ujedinjenoj Kraljevini mogao stvoriti ozbiljne probleme za mirovni proces te da se njime dovodi u pitanje integritet mirovnog procesa i Sporazuma na Veliki petak; poziva Komisiju da nastavi pružati potporu za mirovni proces tako što će nastaviti financirati program PEACE;

A. Zahtjevi Parlamenta za drugu polovicu VFO-a

Iznosi VFO-a (obveze)

43. uvjeren je da se, iako u potpunosti potvrđuje ideju široke političke i financijske potpore EFSU-u, proračunom EU-a ne bi trebalo financirati nove inicijative na štetu postojećih programa i politika Unije; namjerava ispuniti svoju obvezu da se u potpunosti kompenziraju rezovi povezani s EFSU-om koji utječu na Obzor 2020. i Instrument za povezivanje Europe (CEF), kako bi im se omogućilo da ostvare svoje ciljeve, kao što je dogovoreno prije samo dvije godine i kako bi se omogućilo Uniji da ostvari svoje ciljeve u pogledu istraživanja i inovacije; u tom kontekstu naglašava da se tom nadoknadom neće utjecati na razinu financiranja drugih programa u podnaslovu 1.a (Konkurentnost za rast i zapošljavanje) s obzirom na to da se njima neupitno snažno doprinosi rastu, zapošljavanju i konkurentnosti; smatra da su razlike do gornjih granica u podnaslovu 1.a nedovoljne da se njima odgovori na te potrebe te stoga poziva na povećanje gornje granice u tom podnaslovu;

44. snažno podupire nastavak Inicijative za zapošljavanje mladih kao sredstva pružanja hitnog odgovora u borbi protiv nezaposlenosti mladih, nakon što se uvedu potrebne prilagodbe na temelju procjene koja se trenutačno provodi; smatra da se to može postići samo ako se do kraja aktualnog razdoblja VFO-a najmanje pruži razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za Inicijativu za zapošljavanje mladih koja je istovjetna razini sredstava koja se godišnje dodjeljuju programu tijekom prve dvije godine tog razdoblja (unaprijed uplaćenih 6 milijardi EUR 2014. i 2015), što će ovisiti o ishodu ocjene te inicijative koju će Komisija izvršiti u skorjoj budućnosti; napominje da bi to trebalo uključivati povećanje gornje granice u podnaslovu 1.b (Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija) s obzirom na to u njemu nema dostupnih dodatnih sredstava;

45. uvjeren je da ukupna proračunska sredstva i prethodno dodijeljeni nacionalni iznosi za zajedničku poljoprivrednu politiku, uključujući odobrena sredstva za izravna plaćanja, moraju ostati nepromijenjeni tijekom revizije VFO-a; štoviše naglašava važnost toga da se zajamči da se sredstva za Europski fond za pomorstvo i ribarstvo ne smanjuju kako bi se omogućilo ispunjenje ciljeva nedavne reforme zajedničke ribarstvene politike;

46. smatra da razmjeri migracijske i izbjegličke krize, čiji su uzrok sukobi i klimatske promjene, pokazuju da se može očekivati da će u nadolazećim godinama nastati dodatne potrebe za tu svrhu u okviru naslova 3. (Sigurnost i građanstvo), a koje će imati znatne posljedice za proračun; štoviše, naglašava da će u istom naslovu biti potrebno dodatno financiranje kako bi se poduprla pojačana djelovanja na razini EU-a u pogledu unutarnje sigurnosti EU-a i borbe protiv terorizma; traži od Komisije da u najkraćem roku napravi ažuriranu procjenu potrebnih proračunskih sredstava do kraja trenutačnog VFO-a radi odgovora na sve izazove u tim područjima;

47. stoga je čvrsto uvjeren da, čak i uz mobilizaciju ograničene raspoložive razlike do gornjih granica dostupnih u okviru naslova 3. i postojećih odredbi o fleksibilnosti, dostupna sredstva neće biti dovoljna kako bi se uhvatilo u koštac s povećanim potrebama u tom naslovu; stoga poziva na znatno povećanje sredstava za Fond za azil, migraciju i integraciju te Fond za unutarnju sigurnost, kao i za agencije Unije (Frontex, Europski potporni ured za azil, Europol, Eurojust i Agencija Europske unije za temeljna prava) koje su preuzele nove operativne zadaće u području, te za nove inicijative koje se mogu pokrenuti; smatra da je potrebno povećanje gornjih granica u okviru naslova 3.;

48. očekuje da će se usklađeno djelovanje u cilju učinkovitog odgovora na vanjsku dimenziju migracijske i izbjegličke krize, osobito politička stabilizacija europskog susjedstva i supsaharske Afrike te bavljenje humanitarnim i ekonomskim uzrocima migracije, tijekom sljedećih godina znatno osnažiti, a bit će popraćeno povećanim zahtjevima za financiranje u okviru naslova 4. (Globalna Europa); naglašava da takvi zahtjevi za dodatno financiranje ne bi trebali biti odobreni na štetu postojećeg vanjskog djelovanja EU-a, uključujući njegovu razvojnu politiku; stoga poziva na povećanje gornjih granica u okviru naslova 4.;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

49. traži povećanje financijske potpore trima europskim programima koji se izravno tiču građana – Kreativna Europa, Europa za građane i Erasmus+ – jer ti programi razvijaju nove linije za subvencioniranje kako bi se reagiralo na trenutačnu situaciju u pogledu integracije izbjeglica i obrazovanja, te prednjače u inicijativama koje vode Unija i države članice s ciljem poboljšanja općenitog socijalnog stanja, međusobnog razumijevanja i suživota u našim različitim društvima;

Iznosi VFO-a (plaćanja)

50. smatra da je prioritet djelovati kako bi se spriječila nova kriza u plaćanjima pri kraju trenutačnog VFO-a; čvrsto vjeruje da je potrebno uložiti sve napore kako bi se izbjeglo gomilanje zaostalih nepodmirenih računa poput onog koje je utvrđeno u prethodnom razdoblju; ipak ističe da se već u isto vrijeme kad bi potrebe za plaćanjima trebale dosegnuti svoj uobičajeni vrhunac može očekivati znatan pritisak na plaćanja u drugoj polovici VFO-a; smatra da osjetan pritisak među ostalim proizlazi iz prebijanja ionako niskih gornjih granica plaćanja mobilizacijom pričuve za nepredviđene izdatke za razdoblje od 2018. do 2020., znatnog kašnjenja u pokretanju novih programa pod podijeljenim upravljanjem, uključujući Inicijativu za zapošljavanje mladih, platnog profila EFSU-a i dodatnih plaćanja koja odgovaraju nedavnim povećanjima u obvezama u pogledu migracijske i izbjegličke krize;

51. podsjeća da su odobrena sredstva za plaćanja logična posljedica obveza iz prošlosti; stoga očekuje da će nova povećanja odobrenih sredstava za preuzimanje obveza biti popraćena odgovarajućim povećanjem odobrenih sredstava za plaćanja, uključujući povećanje gornje granice plaćanja, štoviše, smatra da preispitivanje/revizija VFO-a u sredini razdoblja pruža izvrsnu priliku da se dobije uvid u provedbu plaćanja i ažurirana predviđanja očekivanih promjena plaćanja do kraja trenutačnog VFO-a; vjeruje da bi se trebao izraditi obvezujući zajednički plan plaćanja za razdoblje od 2016. do 2020. te da bi se o njemu trebale dogovoriti sve tri institucije; inzistira na tome da bi se takav novi plan trebao temeljiti na dobrom financijskom upravljanju i uključivati jasnu strategiju zadovoljavanja svih obveza za plaćanja u svim naslovima do kraja trenutačnog VFO-a i izbjegavanja „skrivenih zaostataka” koji nastaju zbog umjetnog usporavanja provedbe određenih višegodišnjih programa i drugih mjera ublažavanja kao što je smanjenje stopa pretfinanciranja;

52. odlučan je u nastojanju da se na nedvosmislen način riješe problemi s izradom plana plaćanja za posebne instrumente VFO-a; podsjeća na neriješeni sukob u tumačenju između, s jedne strane, Komisije i Parlamenta i, s druge strane, Vijeća, koji je bio u prvom planu tijekom pregovora o proračunu posljednjih nekoliko godina; ponovno navodi svoje dugogodišnje stajalište da bi odobrena sredstva za plaćanja koja proizlaze iz mobilizacije posebnih instrumenata u okviru odobrenih sredstava za preuzimanje obveza također trebalo računati iznad godišnjih gornjih granica plaćanja VFO-a;

Postavljanje uvjeta da bi se zajamčila temeljna prava Europske unije

53. ustraje na tome da bi sve zemlje trebale preuzeti punu odgovornost u kontekstu izbjegličke krize i odluke o pripadajućem mehanizmu preraspodjele; poziva Komisiju da uvede mehanizam financijskih bonusa i sankcija (*bonus-malus*) za države članice koje ispunjavaju odnosno ne ispunjavaju obveze u pogledu mjera koje je donio EU; smatra da bi se svaki financijski doprinos od sankcioniranja države članice koja ne poštuje te mjere trebao vratiti u proračun EU-a kao dodatni prihod;

Izvanredni prihodi

54. čvrsto vjeruje da bi svaki višak koji proizlazi iz neizvršenja proračuna EU-a ili novčanih kazni poduzećima za povredu prava tržišnog natjecanja EU-a trebalo unijeti u proračun kao dodatan prihod, bez odgovarajuće prilagodbe doprinosa od BND-a; smatra da bi se tom mjerom znatno doprinijelo smanjenju problema plaćanja u proračunu EU-a; poziva Komisiju da u tom pogledu iznese odgovarajuće zakonodavne prijedloge;

55. uvjeren je da bi se opozvana sredstva u svim naslovima, koja su rezultat potpunog ili djelomičnog neizvršenja mjera za koje su bila namijenjena, trebala ponovno učiniti dostupnima u proračunu Unije te bi ih proračunsko tijelo trebalo mobilizirati u okviru godišnjeg proračunskog postupka; čvrsto je uvjeren da bi se takva obveza, s obzirom na trenutačna ograničenja proračuna EU-a i dodatne potrebe financiranja s kojima se Unija suočava, trebala primjenjivati i na opozive

Srijeda, 6. srpnja 2016.

sredstava koji su nastali provedbom programa u razdoblju 2007. – 2013., pa i zaključenjem programa kohezijske politike; poziva Komisiju da u tom pogledu iznese odgovarajuće zakonodavne prijedloge;

Odredbe o fleksibilnosti i posebni instrumenti

56. naglašava da sama učestalost i razina mobilizacije posebnih instrumenata VFO-a tijekom posljednje dvije godine nedvojbeno dokazuje vrijednost odredbi o fleksibilnosti i mehanizama sadržanih u Uredbi o VFO-u; ističe dugogodišnje stajalište Parlamenta da bi fleksibilnost trebala omogućiti maksimalno korištenje ukupnih gornjih granica VFO-a za obveze i plaćanja;

57. stoga vjeruje da bi se revizijom Uredbe o VFO-u na sredini razdoblja trebalo omogućiti ukidanje niza ograničenja koja je Vijeće propisalo za odredbe o fleksibilnosti u vrijeme donošenja VFO-a; osobito smatra da bi trebalo ukinuti bilo kakva ograničenja na prijenos neiskorištenih odobrenih sredstava i razlika postavljanjem godišnjih gornjih granica (ukupna razlika do gornje granice za plaćanje) ili propisivanjem vremenskih ograničenja (ukupna razlika za obveze); smatra da s obzirom na trenutačna proračunska ograničenja u više naslova ne bi trebalo odrediti točan opseg upotrebe sredstava u okviru ukupne razlike za obveze;

58. osobito naglašava mobilizaciju maksimalnog iznosa instrumenta fleksibilnosti u 2016.; napominje da se tim instrumentom omogućuje financiranje jasno utvrđenih izdataka koji se ne mogu financirati unutar gornje granice jednog ili više naslova te nisu povezani s određenom politikom EU-a; stoga smatra da taj instrument pruža stvarnu fleksibilnost u proračunu EU-a, osobito u slučaju veće krize; u skladu s tim poziva na znatno povećanje njegove financijske omotnice do godišnjeg iznosa od 2 milijarde EUR, pri čemu ističe da se taj iznos raspoređuje samo u slučaju odluke proračunskog tijela o mobilizaciji tog instrumenta; podsjeća da instrument fleksibilnosti nije povezan s posebnim područjem politike i da ga se može mobilizirati u bilo kakve svrhe ako se to smatra potrebnim;

59. ističe ulogu pričuve za hitnu financijsku pomoć u pružanju brzog odgovora na posebne zahtjeve za pomoć trećim zemljama i nepredviđene događaje te naglašava njegovu posebnu važnost u trenutačnim okolnostima; poziva na znatno povećanje njegove financijske omotnice do godišnjeg iznosa od 1 milijarde EUR;

60. napominje da su na snazi različita pravila u pogledu vremenskog razdoblja za prijenos neiskorištenih odobrenih sredstava za posebne instrumente VFO-a, odnosno instrument fleksibilnosti, pričuvu za hitnu financijsku pomoć, Fond solidarnosti EU-a i Europski fond za prilagodbu globalizaciji; poziva na usklađivanje tih pravila kako bi se omogućilo da se opće pravilo N+3 primjenjuje na te instrumente;

61. pridaje osobitu važnost pričuvi za nepredviđene izdatke, kao instrumentu za slučaj krajnje nužde koji omogućuje reakciju na nepredviđene okolnosti; naglašava da je, prema mišljenju Komisije, ovo jedini posebni instrument koji se može mobilizirati isključivo za odobrena sredstva za plaćanja, čime se može spriječiti kriza u proračunu EU-a povezana s isplatom sredstava, do koje je došlo 2014.; izražava žaljenje zbog činjenice da je, za razliku od prethodnog razdoblja, u Uredbi o VFO-u propisana obvezna kompenzacija tih odobrenih sredstava; čvrsto je uvjeren da se tim zahtjevom stvara neodrživa situacija zbog koje će se zapravo smanjiti godišnji iznosi u odnosu na gornje granice VFO-a u posljednjim godinama razdoblja i time stvoriti dodatno opterećenje za proračun EU-a; naglašava da je pričuva za nepredviđene izdatke u svakom slučaju instrument za slučaj krajnje nužde i o čijoj se mobilizaciji trebaju zajedno dogovoriti dvije grane proračunskog tijela; stoga poziva da se pravilo o obveznoj kompenzaciji ukine bez odlaganja i s retroaktivnim učinkom, te da se njezin maksimalan godišnji iznos poveća na 0,05 % BND-a Unije;

Popratne mjere uz međunarodne sporazume o promjenama u okolišu

62. napominje da je sporazum postignut na konferenciji COP21 u Parizu univerzalan, dinamičan i diferenciran i cilj mu je premostiti izazov klimatskih promjena; ističe da u skladu s tim sporazumom određen iznos sredstava EU-a treba izdvojiti za podržavanje klimatskih mjera u zemljama u razvoju; naglašava da bilo kakva sredstva koja se izdvoje za mjere koje proizlaze iz sporazuma COP21 treba dodati postojećim rashodima za klimatske mjere te poziva Komisiju da svoju provedbenu strategiju i prvu procjenu mogućeg utjecaja sporazuma COP21 na proračun EU-a predstavi na vrijeme za reviziju; ističe, štoviše, da je revizija VFO-a izvršna prilika da se osigura ostvarenje cilja od 20 % potrošnje za klimatske mjere te da se, po mogućnosti, taj prag povisi u skladu s međunarodnim obvezama koje je EU preuzeo tijekom konferencije

Srijeda, 6. srpnja 2016.

COP21; poziva Komisiju da se pobrine za to mehanizam uključenja klimatskih mjera u politike bude u potpunosti operativan te da se unaprijedi sadašnja metoda praćenja te potrošnje; podsjeća, nadalje, da je Unija pristala provesti i strateški plan Konvencije Ujedinjenih naroda za biološku raznolikost te ističe da valja izdvojiti sredstva dostatna za ispunjenje svojih obveza u tom pogledu;

Pojednostavljenje

63. smatra da je preispitivanje/revizija sredinom razdoblja odlična prilika za prvu procjenu i evaluaciju funkcioniranja dotičnih politika i programa EU-a, kao i odredbi i posebnih instrumenata VFO-a za fleksibilnost, te očekuje da Komisija podnese analizu u kojoj se identificiraju nedostaci trenutačnog sustava provedbe; posebnu pozornost skreće na procjenu učinka postupka primjene novih elemenata uvedenih u trenutačnom programskom razdoblju poput ispunjavanja *ex ante* uvjeta u sklopu kohezijske politike; smatra da bi se u okviru preispitivanja/revizije u sredini razdoblja VFO-a trebala ocijeniti uspješnost dodijeljenih sredstava kako bi se utvrdilo jesu li njihovi ciljevi ostvareni; poziva Komisiju da ponudi konkretne prijedloge kako bi se uhvatilo u koštac s mogućim nedostacima, poboljšali i racionalizirali uvjeti provedbe za preostale godine sadašnjeg VFO-a te na najbolji način upotrijebila oskudna financijska sredstva i smanjilo administrativno opterećenje za korisnike;

Izrada proračuna temeljena na uspješnosti/Proračun usmjeren na rezultate

64. ističe da je važno pokazati dodanu vrijednost izvršavanja proračuna EU-a te podržava to da se potrošnja EU-a promatra kroz prizmu rezultata; ističe da bi procjena uspješnosti i rezultata u odgovarajućim slučajevima trebala postati temeljno načelo te naglašava da je takvo načelo osobito primjenjivo na programe usmjerene prema budućnosti; prima na znanje rad Komisije u pogledu inicijative „Proračun EU-a usmjeren na rezultate”, kojoj je potrebna dodatna razrada, te iščekuje rezultate rada međuinstitucijske stručne skupine za izradu proračuna temeljenu na uspješnosti; smatra da se tim pristupom može povećati uspješnost programa koji imaju lošije rezultate od očekivanih; naglašava, međutim, da tehnički ili programski nedostaci ne mogu dovesti do smanjenja proračuna EU-a ili napuštanja političkih prioriteta, te da se samo boljom potrošnjom neće riješiti problem nedostatka financijskih sredstava za rješavanje gorućih i sve većih potreba; podsjeća Komisiju da Parlament, kao jedna grana proračunskog tijela, mora biti uključen u izradu strategije Komisije u tom području;

Financijski instrumenti

65. potvrđuje veću ulogu financijskih instrumenata u proračunu Unije kao komplementarnog načina financiranja u usporedbi sa subvencijama i bespovratnim sredstvima; uviđa potencijal tih instrumenata u pogledu povećanja financijskog, te time i političkog učinka proračuna Unije; međutim, ističe da prijelaz s tradicionalnog financiranja na inovativnije instrumente nije preporučljiv u svim područjima politika jer nisu sve politike potpuno usmjerene na tržište; ističe da financijski instrumenti pružaju alternativan i komplementaran način financiranja i ne bi se trebali koristiti za projekte koji mogu imati koristi samo od dodjele bespovratnih sredstava, osobito važnih za manje razvijene regije;

66. poziva Komisiju da pri preispitivanju/reviziji na sredini razdoblja provede dubinsku analizu upotrebe financijskih instrumenata od početka trenutačnog programskog razdoblja; ističe da pri ocjenjivanju financijskog instrumenta aspekt financijske poluge ne može biti jedini kriterij ocjenjivanja; u tom kontekstu podsjeća na važnost kriterija „dodatnosti” i procjene doprinosa ostvarivanju političkih ciljeva EU-a;

67. potiče Komisiju da utvrdi sva područja politika EU-a u kojima bi se bespovratna sredstva mogla kombinirati s financijskim instrumentima te da razmotri kako ih uravnotežiti; čvrsto je uvjeren da bi mogućnost kombiniranja različitih resursa EU-a prema usklađenim pravilima upravljanja doprinijela postizanju najbolje moguće sinergije među dostupnim izvorima financiranja na razini EU-a; naglašava da sve veća upotreba financijskih instrumenata ne bi trebala dovesti do smanjenja u proračunu Unije; podsjeća da je više puta pozivao na veću transparentnost i demokratski nadzor u pogledu provedbe financijskih instrumenata koji se financiraju iz proračuna Unije;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

B. Razmatranja Parlamenta o VFO-u nakon 2020.

68. podsjeća da prema članku 25. Uredbe o VFO-u Komisija treba iznijeti prijedlog o novom višegodišnjem financijskom okviru prije 1. siječnja 2018.; stoga naglašava da niz ključnih elemenata sljedećeg VFO-a treba raspraviti već u okviru nadolazećeg preispitivanja/revizije;

69. smatra da treba razmotriti ključne prioritete kao što je prilagođavanje trajanja VFO-a, temeljita reforma sustava vlastitih sredstava, veći naglasak na jedinstvu proračuna i više proračunske fleksibilnosti; nadalje, uvjeren je da treba preispitati modalitete procesa odlučivanja kako bi se zajamčila demokratska legitimnost i poštovanje odredbi Ugovora;

70. podsjeća na proračunska načela jedinstva, točnosti proračuna, jedne godine, uravnoteženosti, univerzalnosti, specifikacije, dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti koja treba poštovati pri donošenju i izvršavanju proračuna Unije;

71. ističe da je osnova poteškoća u dogovaranju oko višegodišnjeg financijskog okvira među državama članicama to što u prvi plan stavljaju neto bilance; ponavlja svoj stav da proračun Unije nije igra u kojoj jedni dobivaju onoliko koliko drugi gube, nego prije svega važan zamašnjak konvergencije te izraz zajedničkih politika kojima se stvara zajednička dodana vrijednost; snažno potiče države članice da promijene svoju percepciju proračuna Unije, to jest, da dogovore proračun na temelju temeljite procjene financijskih potreba koje proistječu iz pravnih obveza Unije, političkih ciljeva navedenih u njezinim programima i politikama, te međunarodnih obveza, i pristup njemu kako bi se zajamčilo da ishod ne bude opet pat-pozicija koja će samo još više udaljiti Uniju od njezinih građana; u tom pogledu poziva Komisiju da izradi studiju o uštedama koje se ostvare na razini pojedinačnih država članica, a posljedica su politika koje se financiraju na razini Unije;

72. ističe da je politički neophodno uspostaviti postupak donošenja odluka kojim se jamči dostupnost potrebnih financijskih sredstava, bilo na nacionalnoj razini bilo na razini EU-a, kako bi se osigurala potpuna provedba političkih odluka koje donosi Europsko vijeće;

Trajanje

73. podsjeća da su se, prema uvodnoj izjavi 3. Uredbe o VFO-u, tri institucije složile da zajednički preispitaju optimalno trajanje u kontekstu preispitivanja/revizije; ponavlja svoje stajalište da trajanje VFO-a treba uskladiti s političkim ciklusom Parlamenta i Komisije, čime bi europski izbori postali forum za rasprave o budućim prioritetima potrošnje;

74. međutim, naglašava važnost dugoročne predvidljivosti, posebno za programe pod podijeljenim upravljanjem u području kohezijske politike i ruralnog razvoja, s obzirom na vrijeme koje je potrebno da se postigne dogovor o sektorskom zakonodavstvu i operativnim programima na nacionalnoj i regionalnoj razini;

75. smatra da bi se, s obzirom na političko okruženje koje se brzo mijenja te s ciljem jamčenja veće fleksibilnosti, o nekim elementima VFO-a trebala donijeti odluka za petogodišnje razdoblje, dok bi se odluka o nekim drugima, posebno onima povezanim s programima koji zahtijevaju dugoročnije planiranje i/ili politikama kojima se predviđaju kompleksne procedure za uvođenje sustava provedbe, kao što su kohezijska politika ili ruralni razvoj, trebala donijeti za razdoblje od 5 +5 godina s obveznom revizijom na sredini razdoblja;

Reforma sustava vlastitih sredstava

76. naglašava da je potrebna istinska reforma sustava vlastitih sredstava koja bi se vodila načelima jednostavnosti, poštenja i transparentnosti; stoga od skupine na visokoj razini za vlastita sredstva očekuje do kraja 2016. ambiciozno završno izvješće, a od Komisije do kraja 2017. jednako ambiciozan zakonodavni paket za vlastita sredstva s početkom primjene od 2021.;

77. naglašava potrebu smanjenja udjela godišnjih doprinosa koji se temelje na BND-u kako bi se napustila politika „pravedne dobiti” država članica; naglašava da bi to smanjilo pritisak na državne blagajne i tako učinilo sredstva o kojima je riječ dostupnima za državne proračune država članica; podsjeća da je postojeći sustav vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u pretjerano složen i da je u biti riječ o drugom doprinosu na temelju BND-a te stoga poziva da se ta vlastita sredstva

Srijeda, 6. srpnja 2016.

temeljito izmijene ili potpuno ukinu; međutim, smatra da je nužno da doprinosi koji se temelje na BND-u i dalje budu dio proračuna, s obzirom na njihovu ulogu u postizanju uravnoteženosti;

78. poziva na uvođenje jedne ili nekoliko novih vrsta vlastitih sredstava, u idealnom slučaju onih s jasnom vezom s europskim politikama koje stvaraju dodanu vrijednost; napominje da je skupina na visokoj razini za vlastita sredstva već raspravljala o velikom broju mogućih vlastitih sredstava, među ostalim o izmjeni PDV-a, porezu na financijske transakcije, emisijskoj dobiti ESB-a, izmjeni sustava za trgovanje emisijama EU-a te porezu na ugljik, oporezivanju usluga prijevoza, oporezivanju trgovačkih društava, porezu na električnu energiju i digitalnom oporezivanju; s nestrpljenjem iščekuje preporuke skupine na visokoj razini kako bi prešao na sljedeći korak i pripremio stajalište Parlamenta o tome; s tim u vezi poziva na postupno ukidanje svih oblika rabata;

Jedinstvo proračuna

79. naglašava važnost načela jedinstva proračuna i podsjeća da se prema članku 310. stavku 1. UFEU-a sve stavke prihoda i rashoda Unije prikazuju u proračunu; zabrinut je zbog nedavnog prijelaza s metode Zajednice na međuvladine postupke donošenja odluka kao što se od 2014. vidi u osnivanju fonda Békou za Srednjoafričku Republiku, regionalnog uzajamnog fonda Madad kao odgovora na krizu u Siriji i uzajamnog fonda EU-a za Afriku, kao i Instrumenta za izbjeglice u Turskoj; naglašava da taj oblik financiranja podrazumijeva preraspodjelu sredstava iz fondova postojećih višegodišnjih financijskih programa za koje je dogovor postignut između triju institucija; ističe da to dovodi u pitanje demokratsku odgovornost, s obzirom na to da je Parlament bio isključen iz uspostave tih fondova;

80. naglašava da prema Ugovoru Parlament i Vijeće ravnopravno utvrđuju proračun kao dvije grane proračunskog tijela; štoviše, smatra da je potpuna kontrola Parlamenta nad svim rashodima ključan element potrošnje EU-a; poziva Komisiju da održi jedinstvo proračuna te da ga smatra vodećim načelom pri predlaganju novih političkih inicijativa;

81. ponavlja svoj uvriježeni stav da bi Europski razvojni fond (ERF) trebalo od 2021. integrirati u proračun Unije te istovremeno zajamčiti financiranje Instrumenta mirovne pomoći za Afriku i operacija povezanih sa sigurnošću;

82. naglašava da svako buduće uvrštenje ERF-a ili sličnih *ad hoc* instrumenata u proračun EU-a podrazumijeva da se njihove financijske omotnice dodaju povrh gornjih granica VFO-a, koje se trebaju u skladu s time izmijeniti, kako se ne bi ugrozilo financiranje ostalih politika i programa EU-a;

Povećana fleksibilnost

83. naglašava da rigidna struktura proračuna Unije oduzima proračunskom tijelu mogućnost primjerenog reagiranja na promjenjive okolnosti; stoga poziva na veću fleksibilnost u idućem VFO-u, posebno među naslovima, u vidu fleksibilnijih nepotrošenih razlika do gornjih granica i između godina s ciljem potpunog iskorištavanja gornjih granica VFO-a;

84. naglašava da je nužno da Unija, među ostalim zato da može fleksibilno reagirati na promjene okolnosti a da se time ne dovede u pitanje dogovoreni programi, bude sposobna i brzo reagirati na krize koje izbijaju, primjerice sadašnja migracijska kriza; stoga poziva da se, osim postojećih posebnih instrumenata VFO-a, uspostavi stalna krizna pričuva EU-a u okviru proračuna Unije kako bi se izbjegla *ad hoc* rješenja poput osnivanja uzajamnih fondova; naglašava da bi taj mehanizam, koji je namijenjen pružanju odgovora na krize te nepredviđene situacije, po prirodi trebao djelovati kao novi posebni instrument VFO-a te prelaziti gornje granice VFO-a;

Postupak donošenja odluka

85. podsjeća na kritičan stav Parlamenta o načinu na koji je vođen postupak koji je doveo do donošenja Uredbe o VFO-u za razdoblje od 2014. do 2020.; podsjeća na to da donošenje uredbe zahtijeva suglasnost Parlamenta; stoga naglašava da Parlament od samog početka treba biti potpuno uključen u sve relevantne pregovore; smatra da bi institucije EU-a trebale formalizirati modalitete za postupak donošenja idućeg VFO-a u okviru dogovora koji bi se postigao u isto vrijeme kao i preispitivanje/revizija sredinom provedbenog razdoblja VFO-a, a koji bi trebao uzeti u obzir nedostatke prijašnjih pregovora i potpuno očuvati ulogu i ovlasti Parlamenta kako su navedeni u Ugovorima; smatra da bi ti modaliteti u konačnici trebali biti sadržani u Međuinstitucionalnom sporazumu, kao što je slučaj s godišnjim proračunskim postupkom;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

86. smatra da činjenica da se uredba o VFO-u mora donijeti jednoglasno predstavlja stvarnu prepreku u procesu; u tom pogledu poziva Europsko vijeće da aktivira klauzulu pasarela iz članka 312. stavka 2. UFEU-a kako bi se uredba o VFO-u mogla donijeti kvalificiranom većinom; nadalje, podsjeća da se općenita klauzula pasarela iz članka 48. stavka 7. UFEU-a može također aktivirati kako bi se mogao primijeniti redovni zakonodavni postupak; ističe da bi prijelaz prema glasanju kvalificiranom većinom za uredbu o VFO-u bio u skladu ne samo s postupkom donošenja odluka koji se upotrebljava za usvajanje gotovo svih višegodišnjih programa EU-a, nego i s godišnjim postupkom donošenja proračuna EU-a;

87. podsjeća da se Ugovorom Europskom vijeću ne dodjeljuje pravo da obnaša zakonodavne funkcije; naglašava, u tom kontekstu, svoj snažan prigovor na uplitanje Europskog vijeća u zakonodavstvo tijekom posljednjih pregovora o VFO-u; zahtijeva od Europskog vijeća da se ograniči na svoje zadaće definirane Ugovorom i da se suzdrži od dovođenja u pitanje političkih promjena o kojima se treba donijeti odluka uobičajenim zakonodavnim postupkom, poštujući zakonodavne ovlasti Parlamenta na temelju suodlučivanja;

88. inzistira na tome da bi se zakonodavni postupak za donošenje novog VFO-a trebao okončati do kraja 2018. nakon opsežnih pregovora između Parlamenta i Vijeća; naglašava da će se pravovremenim sporazumom o VFO-u omogućiti brzo usvajanje svih sektorskih uredbi, kao i početak novih programa bez kašnjenja 1. siječnja 2021.; ističe važnost boljeg informiranja nacionalnih parlamenata i europskih građana o izazovima predstojećeg VFO-a organizacijom, prema potrebi, međuinstitucijske i međuparlamentarne konferencije;

o

o o

89. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, drugim relevantnim institucijama i tijelima te vladama i parlamentima država članica.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0310

Odluke o porezima i ostale mjere slične prirode ili učinka (TAXE 2)**Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka (2016/2038(INI))**

(2018/C 101/06)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 4. i 13. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članke 107., 108., 113., 115. i 116. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir svoju Odluku od 2. prosinca 2015. o osnivanju, ovlastima, brojčanom sastavu i trajanju mandata Posebnog odbora za odluke o porezima i ostale mjere slične prirode ili učinka (TAXE 2) ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir otkrića Međunarodnog konzorcija istraživačkih novinara (ICIJ) o odlukama o porezima i drugim štetnim praksama u Luksemburgu, koja su postala poznata pod nazivom „LuxLeaks”,
- uzimajući u obzir otkrića Međunarodnog konzorcija istraživačkih novinara (ICIJ) o *offshore* poduzećima, koja su postala poznata pod nazivom „Panamski dokumenti”, a posebno dokumente objavljene 9. svibnja 2016.,
- uzimajući u obzir ishode raznih sastanaka na vrhu skupina G7, G8 i G20 održanih na temu međunarodnih poreznih pitanja, posebno sastanak na vrhu u Ise-Shimi 26. i 27. svibnja 2016., te ishode sastanka ministara financija i guvernera središnjih banaka skupine G20 održanog 14. i 15. travnja 2016. u Washingtonu,
- uzimajući u obzir rezoluciju koju je Glavna skupština UN-a usvojila 27. srpnja 2015. o Akcijskom programu iz Addis Abebe,
- uzimajući u obzir izvješće Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) od 30. studenoga 2015. naslovljeno „Načela OECD-a i skupine G20 o korporativnom upravljanju”,
- uzimajući u obzir zaključke ECOFIN-a o razmjeni informacija koje se odnose na oporezivanje o djelatnostima multinacionalnih društava i Kodeksu o postupanju pri oporezivanju poslovanja od 8. ožujka 2016., o oporezivanju dobiti, smanjenju porezne osnovice i prijenosu dobiti od 8. prosinca 2015., o oporezivanju poslovanja od 9. prosinca 2014. te o politici oporezivanja od 1. prosinca 1997., kao i priopćenje o neformalnoj raspravi ECOFIN-a o „Panamskim dokumentima” od 22. travnja 2016.,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća od 8. prosinca 2015. ⁽²⁾ o izmjeni Direktive o administrativnoj suradnji ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0420.

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 2015/2376/EU od 8. prosinca 2015. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja (SL L 332, 18.12.2015., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području oporezivanja i stavljanju izvan snage Direktive 77/799/EEZ (SL L 64, 11.3.2011., str. 1.) o uzajamnoj pomoći nadležnih tijela država članica u području izravnog oporezivanja.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 93. Ugovora o EZ-u ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 77/799/EEZ od 19. prosinca 1977. o uzajamnoj pomoći nadležnih tijela država članica u području izravnog oporezivanja ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir daljnje zajedničke mjere koje je Komisija usvojila 16. ožujka 2016. u vezi s preporukama rezolucija Parlamenta o uvođenju transparentnosti, koordinacije i konvergencije u politike poreza na dobit u Uniji te o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka,
- uzimajući u obzir Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja informacija o porezu na dobit određenih poduzeća i podružnica (COM(2016)0198) (prijedlog izvješćivanja po zemljama) koji je iznijela Komisija,
- uzimajući u obzir prijedlog Komisije o paketu mjera za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza (ATAP) koji se sastoji od uvodne (chapeau) komunikacije ⁽⁴⁾, Prijedloga direktive Vijeća o borbi protiv izbjegavanja poreza ⁽⁵⁾, Prijedloga direktive Vijeća o reviziji Direktive o administrativnoj suradnji ⁽⁶⁾, preporuke o poreznim ugovorima ⁽⁷⁾ i studije o agresivnom poreznom planiranju ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Prijedlog direktive Vijeća o zajedničkoj konsolidiranoj osnovici poreza na dobit (CCCTB) (COM(2011)0121) koji je Komisija sastavila 2011. i stajalište Parlamenta od 19. travnja 2012. o tom prijedlogu ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća i predstavnika vlada država članica od 1. prosinca 1997. o Kodeksu o postupanju pri oporezivanju poslovanja ⁽¹⁰⁾ i redovna izvješća Skupine za Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja podnesena Vijeću,
- uzimajući u obzir Sporazum o poreznoj transparentnosti između EU-a i Kneževine Monaka koji je parafiran 22. veljače 2016.,
- uzimajući u obzir sporazum koji su potpisali EU i Kneževina Andora 12. veljače 2016.,
- uzimajući u obzir Sporazum o oporezivanju dohotka od kamate na štednju koji su 8. prosinca 2015. potpisali EU i Republika San Marino,
- uzimajući u obzir Sporazum o automatskoj razmjeni informacija o financijskim računima koji su 28. listopada 2015. potpisali EU i Kneževina Lihtenštajn,

⁽¹⁾ SL L 83, 27.3.1999., str. 1.

⁽²⁾ SL L 336, 27.12.1977., str. 15.

⁽³⁾ SL L 141, 5.6.2015., str. 73.

⁽⁴⁾ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću, Paket mjera za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza: sljedeći koraci prema postizanju učinkovitog oporezivanja i veće porezne transparentnosti u EU-u (COM(2016)0023).

⁽⁵⁾ Prijedlog direktive Vijeća o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta (COM(2016)0026).

⁽⁶⁾ Prijedlog direktive Vijeća o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja (COM(2016)0025).

⁽⁷⁾ Preporuka Komisije od 28. siječnja 2016. o provedbi mjera protiv zlouporaba poreznih ugovora (C(2016)0271).

⁽⁸⁾ Study on Structures of Aggressive Tax Planning and Indicators (Studija strukture agresivnog poreznog planiranja i pokazatelja), Europska unija, 2016.

⁽⁹⁾ SL C 258 E, 7.9.2013., str. 134.

⁽¹⁰⁾ SL C 2, 6.1.1998., str. 2.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir Sporazum o oporezivanju u cilju poboljšanja porezne discipline koji su 27. svibnja 2015. potpisali EU i Švicarska Konfederacija,
- uzimajući u obzir ažurirani Sporazum između Jerseyja i Ujedinjene Kraljevine od 30. studenoga 2015. i takozvanu Promjenu gledišta u vezi s tumačenjem stavka 2. Sporazuma između Jerseyja i Ujedinjene Kraljevine o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja,
- uzimajući u obzir Sporazum između Guernseyja i Ujedinjene Kraljevine o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja kako je izmijenjen Sporazumom iz 2009. u pogledu razmjene informacija, koji je potpisan 20. siječnja 2009. te je na snazi od 27. studenog 2009.,
- uzimajući u obzir normativni položaj Parlamenta od 8. srpnja 2015. o prijedlogu Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2007/36/EZ u pogledu poticanja dugoročnog sudjelovanja dioničara i Direktive 2013/34/EU u pogledu određenih elemenata izvješća o korporativnom upravljanju ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. prosinca 2015. s preporukama Komisiji o uvođenju transparentnosti, koordinacije i konvergencije u politike poreza na dobit u Uniji ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2015. o odlukama o porezima i ostalim mjerama slične prirode ili učinka ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2015. o izbjegavanju plaćanja poreza i utaji poreza kao izazovima za upravljanje, socijalnu zaštitu i razvoj u zemljama u razvoju ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir razna parlamentarna saslušanja i naknadna izvješća na temu izbjegavanja plaćanja i utaje poreza održana u nacionalnim parlamentima, a posebno ona održana u Zastupničkom domu u Ujedinjenoj Kraljevini, Senatu SAD-a, australskom Senatu i francuskoj Nacionalnoj skupštini i Senatu,
- uzimajući u obzir Preporuku Vijeća Europe CM/Rec(2014)7 od 30. travnja 2014. o zaštiti zviždača,
- uzimajući u obzir suđenje Antoineu Deltouru, Raphaëlu Haletu i Édouardu Perrinu u Luksemburgu zbog optužbi povezanih s njihovom ulogom u objavljivanju dokumenata vezanih uz „LuxLeaks”,
- uzimajući u obzir odluke Komisije u vezi s državnim potporama koje se odnose na Fiat ⁽⁵⁾, Starbucks ⁽⁶⁾ i belgijske odluke o porezima ⁽⁷⁾ koje se primjenjuju na višak dobiti, kao i odluke o pokretanju istraga društava McDonalds, Apple i Amazon u pogledu državnih potpora,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Posebnog odbora za odluke o porezima i ostale mjere slične prirode ili učinka (TAXE 2) (A8-0223/2016),

Opća razmatranja, činjenice i brojke

- A. budući da su otkrića u slučajevima „Panamski dokumenti” i „LuxLeaks”, koje je objavio Međunarodni konzorcij istraživačkih novinara (ICIJ), ukazala na hitnu potrebu da se EU i njegove države članice suprotstave utaji, izbjegavanju plaćanja poreza te agresivnom poreznom planiranju i da teže većoj suradnji i transparentnosti kako bi se uspostavila

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0257.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0457.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0408.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0265.

⁽⁵⁾ SA.38375 – državna potpora Luksemburga poduzeću Fiat.

⁽⁶⁾ SA.38374 – državna potpora Nizozemske poduzeću Starbucks.

⁽⁷⁾ Odluka Komisije (EU) 2016/1699 od 11. siječnja 2016. o sustavu državnih potpora o izuzeću plaćanja poreza na višak dobiti SA.37667 (2015/C) (ex 2015/NN) koji je provodila Belgija (priopćeno pod brojem dokumenta C(2015)9837) (SL L 260, 27.9.2016., str. 61.).

Srijeda, 6. srpnja 2016.

porezna pravda tako što će se naši porezni sustavi učiniti pravednijima i osigurati plaćanje poreza na dobit ondje gdje je vrijednost stvorena, ne samo u državama članicama, nego i na globalnoj razini;

- B. budući da Komisija procjenjuje da godišnji iznos utaje i izbjegavanja plaćanja poreza iznosi do 1 bilijun ⁽¹⁾ EUR, dok OECD procjenjuje ⁽²⁾ da gubitak prihoda iznosi između 4 % i 10 % cjelokupnog prihoda od poreza na dobit, što iznosi između 75 i 180 milijardi EUR godišnje, s obzirom na razine iz 2014.; budući da su to samo konzervativne procjene; budući da su negativni učinci takvih praksi na proračune država članica i na građane očiti i mogli bi potkopati povjerenje u vladavinu demokracije; budući da porezne prijevare, utaje poreza i agresivno porezno planiranje smanjuju poreznu osnovicu država članica, što dovodi do gubitka prihoda od oporezivanja i oslabljuje gospodarstva te sposobnost država da pružaju javne usluge, ulažu i jamče socijalnu sigurnost;
- C. budući da je u proračunskom okviru uzajamne kontrole neprihvatljivo da se sredstva koja bi se dugovanim porezima trebala ostvariti u jednoj državi članici zapravo ostvare u drugoj državi članici s pomoću nepoštenog i agresivnog poreznog planiranja;
- D. budući da izbjegavanje plaćanja poreza na dobit, kojime se, prema procjenama, stvara gubitak od 100 milijardi USD ⁽³⁾ poreznih prihoda na godišnjoj razini, nerazmjerno utječe na zemlje u razvoju, lišavajući ih neophodnih sredstava za financiranje najosnovnijih usluga i šteteći politikama razvojne suradnje EU-a;
- E. budući da su nas otkrića u slučaju „Panamski dokumenti” podsjetili da pitanje izbjegavanja plaćanja poreza nadilazi multinacionalna poduzeća te je snažno povezano s kriminalnom aktivnošću i da se *offshore* bogatstvo procjenjuje na oko deset bilijuna USD;
- F. budući da su članci skupine G20 u travnju 2009. poduzeli mjere, zatraživši prije svega od *offshore* jurisdikcija da potpišu najmanje 12 sporazuma o razmjeni informacija s ciljem okončanja doba bankovne tajne; budući da ekonomisti imaju ozbiljne zamjerke u pogledu učinkovitost tih mjera, objašnjavajući da su sporazumi doveli do premještanja bankovnih depozita među poreznim oazama, no nisu uzrokovali značajnu repatrijaciju financijskih sredstava ⁽⁴⁾; budući da nema dokaza da su portfeljna ulaganja u *offshore* jurisdikcijama opadala, barem ne do 2014., unatoč nedavnim međunarodnim naporima za povećanje financijske transparentnosti; budući da je prerano procijeniti hoće li donošenje automatske razmjene poreznih informacija (zajednički standard izvješćivanja) potaknuti promjene u pogledu tog trenda;
- G. budući da su prema informacijama koje je dostavila Banka za međunarodne namire prekogranični depoziti u *offshore* centrima između 2008. i 2015. prosječno rasli za 2,81 % godišnje, dok su u ostatku svijeta rasli za samo 1,24 % ⁽⁵⁾; budući da su u pogledu inozemnih depozita najvažniji *offshore* financijski centri Kajmanski otoci (663 milijardi USD), Luksemburg (360 milijardi USD), Švicarska (137 milijardi USD), Hong Kong (125 milijardi USD), Singapur (95 milijardi USD), Bermudi (77 milijardi USD), Panama (67 milijardi USD), Jersey (58 milijardi USD) i Bahami (55 milijardi USD); budući da prekogranični depoziti u europskim oazama kao što su Andora, Gibraltar, Lihtenštajn i Švicarska opadaju ili stagniraju tijekom posljednjih nekoliko godina, što dovodi do pretpostavke prijenosa *offshore* aktivnosti u druge jurisdikcije i restrukturiranja *offshore* industrije uslijed potpisivanja sve većeg broja bilateralnih sporazuma o poreznim informacijama;
- H. budući da se ulagački tokovi u *offshore* financijske centre procjenjuju na 72 milijarde USD za 2015. ⁽⁶⁾ te su se u posljednjih nekoliko godina povećali uslijed porasta tokova iz međunarodnih poduzeća koja posluju u gospodarstvima

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_fraud_evasion/a_huge_problem/index_de.htm, Europska komisija, 10. svibnja 2016.

⁽²⁾ Mjerenje i praćenje smanjenja porezne osnovice i prijenosa dobiti (BEPS), 11. mjera – konačno izvješće za 2015., projekt skupine G20/OECD-a o smanjenju porezne osnovice i preusmjeravanju dobiti.

⁽³⁾ Izvješće o ulaganjima u svijetu za 2015. – Reforma međunarodnog upravljanja ulaganjima, Konferencija UN-a o trgovini i ulaganjima (UNCTAD), 2015.

⁽⁴⁾ <http://gabriel-zucman.eu/files/JohannesenZucman2014>

⁽⁵⁾ Banka za međunarodne namire 2016. – bankovni statistički podaci po lokacijama.

⁽⁶⁾ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/webdiaeia2016d2_en.pdf

Srijeda, 6. srpnja 2016.

u razvoju i tranzicijskim gospodarstvima, ponekad u obliku kružnih izravnih ulaganja; budući da ulagački tokovi u subjekte posebne namjene predstavljaju većinu *offshore* ulagačkih tokova; budući da je Luksemburg glavni primatelj ulagačkih tokova povezanih sa subjektima posebne namjene u 2015., budući da su priljevi povezani sa subjektima posebne namjene u Nizozemsku u 2015. također bili posebno visoki; budući da se zbog neobjavljivanja prakse da se financijske tokove usmjerava kroz *offshore* financijske mehanizme ističe potreba za stvaranjem veće dosljednosti među poreznim politikama i politikama ulaganja na europskoj i globalnoj razini;

- I. budući da je OECD-u u travnju 2016. ponovno dan mandat da izradi crnu listu nekooperativnih jurisdikcija; budući da kriterije utvrđivanja poreznih oaza definira Komisija koja je potvrdila važnost činjenice da se ne razmatraju samo kriteriji transparentnosti i suradnje, nego se u obzir uzimaju i štetni porezni režimi;
- J. budući da su mala i srednja poduzeća glavni stvaratelji radnih mjesta u Europi te su otvorila oko 85 % svih novih radnih mjesta u Europi ⁽¹⁾ u proteklih pet godina; budući da su studije ⁽²⁾ pokazale da prekogranična poduzeća plaćaju u prosjeku 30 % manje poreza nego poduzeća koja posluju samo u jednoj državi; budući da to ozbiljno narušava tržišno natjecanje, dovodi do gubitka radnih mjesta u Uniji i koči održiv rast;
- K. budući da Komisija agresivno porezno planiranje definira kao iskorištavanje tehničkih karakteristika određenog poreznog sustava ili neusklađenosti između dvaju ili više poreznih sustava radi smanjenja poreznih obveza; budući da Komisija priznaje da agresivno porezno planiranje može poprimiti najrazličitije oblike, što dovodi do toga da se porezno pravo ne primjenjuje u skladu s namjerama zakonodavaca; budući da glavni oblici agresivnog poreznog planiranja uključuju prijenos dugova, lokaciju nematerijalne imovine i intelektualnog vlasništva, strateške transferne cijene, hibridne neusklađenosti i *offshore* strukture kredita; budući da su trgovačka društva koja je saslušao njezin Posebni odbor uglavnom ponovila da plaćaju velike poreze i da je njihovo ponašanje zakonito; budući da je dosad samo mali postotak trgovačkih društava javno priznao da je izbjegavanje plaćanja poreza na dobit prioritet koji je potrebno riješiti;
- L. budući da se gotovo trećina prekograničnih korporativnih ulaganja usmjerava preko *offshore* financijskih struktura; budući da Komisija napominje da se za 72 % prijenosa dobiti u Europskoj uniji iskorištavaju transferne cijene i porezno povoljne lokacije intelektualnog vlasništva te da preostali sustavi prijenosa dobiti uključuju prijenos dugova ⁽³⁾;
- M. budući da se na temelju bilateralnih poreznih ugovora prava oporezivanja raspodjeljuju između države izvora i države prebivališta; budući da se izvorišnim zemljama često dodjeljuje pravo oporezivanja aktivnog prihoda od poslovanja, pod uvjetom da u izvorišnoj zemlji postoji stalna poslovna jedinica, a zemlje rezidentnosti dobivaju pravo oporezivanja pasivnog prihoda kao što su dividende, licencije i kamate; budući da je takva podjela prava oporezivanja ključna za razumijevanje sustava agresivnog poreznog planiranja;
- N. budući da se računovodstvene prakse sastoje od prikazivanja financijskog stanja trgovačkog društva tako da se usklade prihodi i rashodi i dobit i gubitak s kalendarskim razdobljem u kojem su nastali, a ne sa stvarnim razdobljem novčanih tokova; budući da se, prelazi li oporezivi prihod iz jedne jurisdikcije u drugu, koje onda s njime postupaju na različite načine, pojavljuje mogućnost iskorištavanja tih neusklađenosti; budući da se isplate licencija mogu opravdati u poslovne svrhe, bez propisnog fiskalnog usklađivanja, i budući da je na temelju njih moguće ostvariti povoljan porezni tretman u jednoj zemlji, što dovodi do smanjenja porezne osnovice u drugim zemljama;
- O. budući da se 60 % cjelokupne svjetske trgovine odvija između subjekata koji su dio grupe i koji stoga podliježu metodologijama transfernih cijena; budući da se 70 % svih prijenosa dobiti izvršavaju služeći se transfernim cijenama;

⁽¹⁾ <http://ec.europa.eu/growth/smes/>, Europska komisija, 10. svibnja 2016.

⁽²⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-1351_en.htm#_ftnref8 and Egger, P., W. Eggert and H. Eggert and H. Winner (2010.), „Saving Taxes through Foreign Plant Ownership”, *Journal of International Economics* 81: str. 99. – 108. Finke, K. (2013), *Tax Avoidance of German Multinationals and Implications for Tax Revenue Evidence from a Propensity Score Matching Approach*, mimeo.

⁽³⁾ https://polcms.secure.europa.eu/cmsdata/upload/a0cf64ee-8e0d-4b5f-b145-6ffbaa940e10/TheRoleFinancialSectorTax-Planning_Draft_210316.pdf

Srijeda, 6. srpnja 2016.

- P. budući da bi konvergencija poreznih politika trebala biti popraćena i većim kontrolama te većim brojem istraga štetnih poreznih praksi; budući da je Komisija pokrenula nove službene istrage o poreznom tretmanu multinacionalnih poduzeća; budući da je procjena mjera porezne politike s gledišta državnih potpora pristup koji je nedavno dobio na važnosti; budući da su za bolje razumijevanje međudnosa oporezivanja i tržišnog natjecanja i rješavanje tog pitanja potrebna daljnja promišljanja i mjere; budući da Komisija ima mogućnost neselektivnog i nepristranog istraživanja svih slučajeva davanja državnih potpora pomoću povlaštenih poreznih tretmana za koje posumnja da se nezakoniti; budući da je u trenutku usvajanja izvješća A8-0223/2016 određeni broj istraga Komisije u vezi s državnim potporama još uvijek bio u tijeku; budući da su neke države članice pokrenule postupke povrata protiv nekih multinacionalnih poduzeća; budući da je samo nekoliko država članica provelo analizu učinka prelijevanja svojih domaćih poreznih politika kako bi procijenile utjecaj na zemlje u razvoju;
- Q. budući da je najbolji alat za borbu protiv agresivnog poreznog planiranja dobro osmišljeno zakonodavstvo koje se provodi na pravilan i usklađen način;

Uloga posebnih poreznih jurisdikcija

- R. budući da je Parlament održao sastanke s predstavnicima vlasti Andore, Lihtenštajna, Monaka, Guernseyja i Jerseyja; budući da su Kajmanski otoci prisustvovali samo sastanku koordinatora, a ne službenom saslušanju Posebnog odbora; budući da je Otok Man odbio poziv da izađe pred Posebni odbor, ali je umjesto toga poslao pisanu izjavu;
- S. budući da neke konkretne porezne jurisdikcije aktivno doprinose izradi agresivnih poreznih politika u ime multinacionalnih poduzeća koja tako izbjegavaju plaćati porez; budući da je stopa poreza na dobit u nekim jurisdikcijama nula posto ili blizu tog stopi; budući da složenost različitih poreznih sustava dovodi do nedostatka transparentnosti koji je štetan na globalnoj razini;
- T. budući da su se sve jurisdikcije obvezale na automatsku razmjenu informacija do 2017., osim Andore i Monaka, koje su se na to obvezale do 2018.; budući da je važno pratiti uvode li se već učinkovite zakonodavne promjene kako bi se osigurala učinkovita automatska razmjena informacija poslije 2017.;
- U. budući da su rupe u zakonodavstvu, neučinkovita razmjena informacija i, općenito, nepoštovanje zahtjeva kontrole, nedovoljne informacije o krajnjim korisnicima te održavanje bankarske i poslovne unatoč postupnom stavljanju izvan snage zakona o bankovnoj tajni prepreke iskorjenjivanju utaje i izbjegavanja plaćanja poreza; budući da se neki porezni agenti u financijskom sektoru služe netransparentnošću takvih praksi za agresivno porezno planiranje; budući da je, osim već postojećih bilateralnih sporazuma o oporezivanju, inicijativa za automatsku razmjenu informacija među zemljama uvedena tek nedavno; budući da će se u odsustvu učinkovite provedbe zbog nedostataka sustava otvoriti prostor za utaju i izbjegavanje plaćanja poreza;
- V. budući da neke posebne porezne jurisdikcije unutar EU-a i izvan njega nisu voljne provesti reformu svojih poreznih sustava usprkos stalnim globalnim inicijativama i činjenici da neke od njih sudjeluju u radu OECD-a;
- W. budući da su saslušanja organizirana s Andorom, Guernseyjem, Jerseyjem, Lihtenštajnom i Monakom (vidi Prilog 1.) pokazala da se uvjeti za registraciju *offshore* poduzeća i informacije koje se moraju pružiti o tome razlikuju od jurisdikcije do jurisdikcije; budući da nije poznato postoje li potpune informacije o krajnjim korisnicima fondova, zaklada i poduzeća ili te informacije službene porezne vlasti nekih od tih jurisdikcija ne prikupljaju ili ne objavljuju; budući da su Andora, Lihtenštajn, Monako, San Marino i Švicarska potpisali sporazume o razmjeni informacija s EU-om; budući da su Kanalski otoci potpisali sporazume s Ujedinjenom Kraljevinom te su izrazili spremnost na sklapanje sličnih sporazuma s drugim državama članicama;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

- X. budući da važećim zakonodavstvom nekih jurisdikcija nije osigurano dobro upravljanje ni zajamčeno poštovanje međunarodnih standarda u pogledu krajnjih korisnika, transparentnosti i suradnje;
- Y. budući da su neke od tih jurisdikcija ovisna ili povezana područja država članica i stoga, iako su samoupravna, posebno podliježu nacionalnim i europskim zakonima; budući da bi države članice stoga trebale razmotriti donošenje zakona radi osiguravanja toga da njihova povezana i ovisna područja poštuju najviše standarde;
- Z. budući da neke države članice imaju vlastite popise nekooperativnih jurisdikcija i/ili sadržajne definicije „poreznih oaza” ili „jurisdikcija s povlaštenim poreznim režimima”; budući da se ti popisi uvelike razlikuju prema tome kako se nekooperativne jurisdikcije ili porezne oaze definiraju ili procjenjuju; budući da OECD-ov popis nekooperativnih jurisdikcija ne služi svojoj svrsi; budući da je Komisija u poreznom paketu od 17. lipnja 2015. objavila popis nekooperativnih poreznih jurisdikcija sastavljen prema načelu „zajedničkog nazivnika” na temelju postojećih nacionalnih popisa; budući da na razini Unije još uvijek nema zajedničkog popisa i definicije nekooperativnih jurisdikcija, iako je on hitno potreban; budući da nijednim od tih popisa nisu obuhvaćeni jasni, mjerljivi i sveobuhvatni kriteriji u pogledu razine tajnosti određenih jurisdikcija;

Uloga financijskih institucija u agresivnom poreznom planiranju multinacionalnih poduzeća

- AA. budući da su neke financijske institucije i računovodstvena ili odvjetnička društva imali ulogu posrednika u uspostavi složenih pravnih struktura koje su dovele do agresivnog poreznog planiranja kojim se služe multinacionalna poduzeća, kako je utvrđeno u slučajevima „LuxLeaks” i „Panamski dokumenti”; budući da rupe u zakonodavstvu, neusklađenosti i nedostatak koordinacije, suradnje i transparentnosti među zemljama stvaraju okruženje u kojem je utaja poreza olakšana; budući da su financijske institucije ipak ključni i nužni pomoćnici u borbi protiv porezne prijevare zbog informacija o financijskim računima i stvarnom vlasništvu koji su im na raspolaganju i budući da je stoga ključno da u potpunosti i učinkovito surađuju na razmjeni tih informacija;
- AB. budući da je tijekom te istrage objavljeno nekoliko poreznih skandala koji su uključivali banke; budući da financijskim institucijama na raspolaganju stoji nekoliko programa agresivnog poreznog planiranja kako bi svojim klijentima pomogle u utaji ili izbjegavanju plaćanja poreza; budući da banke na tržištu mogu djelovati u ime svojih klijenata i tvrditi da su stvarni vlasnici tih transakcija s poreznim vlastima, čime će klijenti neopravdano imati koristi od poreznih olakšica odobrenih bankama zbog njihova statusa banke ili njihova sjedišta; budući da bi se trebalo smatrati da banke (posebno one čija djelatnost uključuje ulagačko bankarstvo) u izradi i provedbi agresivnog poreznog planiranja igraju dvostruku ulogu: prvo, tako što pružaju metode agresivnog poreznog planiranja kojim će se koristiti klijenti, često korištenjem financijskih proizvoda kao što su krediti, izvedenice, repo ugovori ili neki instrumenti povezani s kapitalom; i drugo, tako što se same koriste agresivnim poreznim planiranjem posredstvom vlastitih međubankovnih financijskih transakcija i financijskih transakcija za vlastiti račun;
- AC. budući da su sve banke koje su se izašle pred Posebni odbor službeno porekle da su svojim klijentima savetovale utaju ili izbjegavanje plaćanja poreza u bilo kojem obliku te su porekle da su u tu svrhu bile u odnosu s računovodstvenim i odvjetničkim društvima;
- AD. budući da su veće financijske institucije osnovale značajan broj društava kćeri u posebnim poreznim jurisdikcijama ili u jurisdikcijama s niskim ili jako niskim stopama poreza na dobit kako bi u ime svojih poslovnih i privatnih klijenata ili u vlastito ime izbjegle plaćanje poreza; budući da su mnoge financijske institucije nedavno zatvorile neke od svojih podružnica u tim jurisdikcijama; budući da je nekoliko financijskih institucija kazneno gonjeno zbog porezne prijevare ili pranja novca u Sjedinjenim Američkim Državama, što je dovelo do plaćanja znatnih novčanih kazni, no vrlo je malo takvih kaznenih postupaka pokrenuto u Europskoj uniji;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

- AE. budući da banke posluju na konkurentnom tržištu i potiče ih se na promicanje privlačnih poreznih režima kako bi privukle nove klijente i pružale usluge postojećima; budući da su zaposlenici banke često pod golemim pritiskom da odobre ugovore klijenata koji omogućuju utaju i izbjegavanje plaćanja poreza jer riskiraju da ih se otpusti ako to ne učine; budući da se javljaju sukobi interesa koji uključuju banke i zaposlenike konzultantskih društva na rukovodećim položajima te predstavnike poreznih uprava i slučajevi zapošljavanja bez natječaja; budući da porezne uprave nemaju uvijek dovoljan pristup informacijama ili sredstvima za istraživanje banaka ili otkrivanje slučajeva utaje poreza;
- AF. budući da je važno priznati da nisu sve složene strukturirane financijske transakcije prvenstveno motivirane porezom te da pretežno porezom motivirani proizvodi čine samo malen dio ukupnog poslovanja sa složenim strukturiranim financijskim transakcijama; budući da, međutim, iznosi uključeni u transakcije agresivnog poreznog planiranja mogu biti vrlo veliki, pri čemu se pojedinačni poslovi ponekad izražavaju u milijardama eura financijskih sredstava i poreznim prednostima vrijednima stotine milijuna eura⁽¹⁾; budući da porezna tijela zabrinjava nedostatak transparentnosti složenih strukturiranih financijskih transakcija koje se koriste u svrhe agresivnog poreznog planiranja, naročito kad se zasebni dijelovi tih aranžmana izvršavaju u različitim jurisdikcijama;
- AG. budući da kreditne institucije EU-a već podliježu zahtjevima javnog izvješćivanja po zemljama prema Direktivi o kapitalnim zahtjevima (CRD IV); budući da bi trebalo napomenuti da u tim izvješćima po zemljama ima nekih nedostataka i da bi te nedostatke trebalo riješiti; budući da nijedna od financijskih institucija koje su se pojavile pred Posebnim odborom nije uložila značajan prigovor na zahtjeve za objavljivanje; budući da su se neke od njih izjasnile u korist tog zahtjeva te bi ga poduprle ne bi li postao globalni standard;
- AH. budući da su se javnim izvješćivanjem po zemljama u vezi s dokumentima određenih financijskih institucija pokazale značajne razlike u njihovoj ukupnoj dobiti ostvarenoj u prekomorskim jurisdikcijama te aktivnostima, iznosima plaćenog poreza i broju zaposlenika u tim istim jurisdikcijama; budući da je u sklopu tog izvješćivanja otkrivena neusklađenost između teritorija na kojima te institucije djeluju i imaju zaposlenike i teritorija u kojima ostvaruju dobit;
- AI. budući da banke i multinacionalna poduzeća koja su se pojavila pred Posebnim odborom nisu u potpunosti odgovorila na sva pitanja svojih članova te su neka postavljena pitanja i dalje bez odgovora ili su loše definirana; budući da su neke od tih banaka i neka multinacionalna poduzeća u kasnijoj fazi poslala pisane izjave (vidi Prilog 2.);

Povlaštene porezni režimi za patente, znanje te istraživanje i razvoj

- AJ. budući da se režimi povezani s intelektualnim vlasništvom, patentima te istraživanjem i razvojem naveliko koriste u Uniji; budući da se njima koriste multinacionalna poduzeća kako bi umjetno smanjila svoj cjelokupni porezni doprinos; budući da se 5. mjera akcijskog plana za BEPS odnosi na „izmijenjeni pristup nekusa”; budući da je zadatak Skupine za kodeks o postupanju također analizirati i učinkovito pratiti takve prakse u državama članicama;
- AK. budući da je Skupina za kodeks o postupanju analizirala europske povlaštene porezne režime za patente, ali nije zaključila analizu pojedinačnih režima; budući da se 5. mjera akcijskog plana za BEPS OECD-a odnosi na „izmijenjeni pristup nekusa” kao novi standard za odobravanje poticaja za istraživanje i razvoj; budući da su se države članice u Skupini za kodeks o postupanju složile da će primjenjivati izmijenjeni pristup nekusa u svojem nacionalnom zakonodavstvu od 2015. godine; budući da su se također složile da će se postojeći povlaštene porezni režimi za patente postupno ukinuti do 2021. godine; budući da države članice ozbiljno kasne u provedbi izmijenjenog pristupa nekusa na nacionalnoj razini;
- AL. budući da je nekoliko studija koje je provela Komisija jasno pokazalo da povezanost povlaštenih poreznih režima za patente te istraživanja i razvoja može biti proizvoljna i/ili umjetna; budući da ta nedosljednost može dovesti do pretpostavke da se ti režimi u većini slučajeva uspostavljaju i koriste radi izbjegavanja plaćanja poreza; budući da porezni poticaji za prihode ostvarene istraživanjem i razvojem, posebno povlaštenim poreznim režimima za patente, često rezultiraju velikim smanjenjima poreznih prihoda u svim zemljama, uključujući one koje vode takvu politiku; budući da bi trebalo bolje analizirati kako se porezni poticaji na najbolji način mogu upotrijebiti za stimulaciju prijeko

⁽¹⁾ OECD, 2008., „Studija o ulozi poreznih posrednika”; <http://www.oecd.org/tax/administration/39882938.pdf>

Srijeda, 6. srpnja 2016.

potrebnog istraživanja i razvoja i inovacija u EU-u bez stvaranja štetnih poreznih praksi; budući da su OECD i Međunarodni monetarni fond (MMF) u nekoliko navrata također potvrdili da ne smatraju povlaštene porezne režime pravim načinom poticanja istraživanja i razvoja;

- AM. budući da je središnja uloga povlaštenih poreznih režima za patente u štetnim poreznim sustavima prvotno zamijećena tijekom posjeta prethodnoga Posebnog odbora Europskog parlamenta (TAXE 1) organiziranih u svrhu utvrđivanja činjenica u Nizozemskoj i Ujedinjenoj Kraljevini, a potom je potvrđena pri posjetu Cipru; budući da slični sustavi postoje u drugim državama članicama;
- AN. budući da posebno gorući problem nastaje zbog očitog manjka usklađenog pristupa država članica pitanju izlaznih plaćanja; budući da se trenutačnim neusklađenim okvirom neoporezivanje na izvoru, što je u skladu s Direktivom o kamatama i licencijama i Direktivom o matičnim društvima i društvima kćerima, kombinira s nepostojanjem poreza po odbitku na izlazna plaćanja za dividende, licencije i tantijeme u nekim državama članicama, što dovodi do rupa u zakonu kroz koje dobit efektivno može barem jedanput napustiti bilo koju državu članice i izaći iz Unije, a da je se ne oporezuje;

Dokumenti Skupine za kodeks o postupanju o oporezivanju poslovanja, Radne skupine na visokoj razini o oporezivanju te Radne skupine o poreznim pitanjima

- AO. budući da je mandat Skupine za kodeks o postupanju definiran u zaključcima Vijeća u sastavu ECOFIN od 1. prosinca 1997.; budući da su dokumenti Skupine za kodeks o postupanju ključni izvor informacija za rad Posebnog odbora (kako je već navedeno u rezoluciji Parlamenta od 25. studenoga 2015.);
- AP. budući da su neki radni dokumenti i zapisnici Skupine za kodeks o postupanju europskim zastupnicima dani na razmatranje iza zatvorenih vrata u prostorijama EP-a tek pet mjeseci nakon početka mandata Posebnog odbora; budući da, iako su na raspolaganje stavljeni dodatni dokumenti, neki dokumenti i zapisnici i dalje nisu objavljeni, nisu dostupni ili nedostaju; budući da je Komisija na neformalnom sastanku izjavila da je sve dokumente kojima raspolaže, a koji potječu iz Komisije, stavila na raspolaganje Posebnom odboru, što znači da su se stoga svi dodatni relevantni dokumenti sa sastanaka koji potječu iz Komisije, ako su ikada bili u vlasništvu Komisije, sigurno izgubili;
- AQ. budući da su države članice na nezadovoljavajući način odgovorile na opetovane zahtjeve Parlamenta da se dotični dokumenti u potpunosti objave; budući da ta praksa traje već nekoliko mjeseci; budući da su ti dokumenti dostavljeni istraživačima sa Sveučilišta u Amsterdamu na temelju zahtjeva koji se pozivao na europsku Direktivu o transparentnosti; budući da su ti dokumenti nedavno ipak postali dostupni, ali samo kao povjerljivi dokumenti i ne mogu se koristiti u javnoj raspravi; budući da su transparentnost i pristup informacijama temeljni elementi parlamentarnog rada;
- AR. budući da je Skupina za kodeks o postupanju proučila određena pitanja, ali to nije dovelo do konkretnih reformi; budući da se, primjerice, rasprave o odlukama počele voditi čak 1999. godine, ali i dalje postoje poteškoće u primjeni dogovorenih poboljšanja, pa i nakon otkrića u slučaju „Luxleaks”; budući da ispitivanje povlaštenih poreznih režima za patente nije u potpunosti zaključeno u 2014. godini te nije započelo drugo ispitivanje, unatoč činjenici da države članice kasne u provedbi novog izmijenjenog pristupa nekusa;

Vanjska dimenzija: skupina G20, OECD i UN; sudjelovanje zemalja u razvoju i posljedice za njih

- AS. budući da su OECD, UN i druge međunarodne organizacije zainteresirane strane u borbi protiv smanjenja osnovice poreza na dobit; budući da postoji potreba da se osiguraju globalno usklađivanje praksi i provedba zajedničkih standarda poput onih koje predlaže OECD u vezi s paketom za BEPS; budući da takve globalne standarde treba utvrditi i nadzirati međuvladin forum na razini UN-a s manje selektivnim članstvom nego što je to slučaj s OECD-om ili skupinom G20 kako bi sve države, uključujući zemlje u razvoju, mogle sudjelovati pod jednakim uvjetima; budući da su na sastanku ministara financija i guvernera središnjih banaka skupine G20 održanom 14. i 15. travnja 2016. u Washingtonu sve države i jurisdikcije ponovno pozvane na provedbu normi Radne skupine za financijsko djelovanje o transparentnosti i stvarnom vlasništvu pravnih osoba i pravnih aranžmana; budući da su neke članice

Srijeda, 6. srpnja 2016.

G20 pozvale na automatsku razmjenu informacija o stvarnom vlasništvu te su od Radne skupine za financijsko djelovanje i Svjetskog foruma o transparentnosti i razmjeni informacija u porezne svrhe zatražile da iznesu prve prijedloge u tom smislu do listopada 2016.;

- AT. budući da, kako je uočeno tijekom posjeta radi utvrđivanja činjenica u SAD-u, postoji manjak transparentnosti i zajedničke definicije stvarnog vlasništva na globalnoj razini; budući da je taj manjak transparentnosti posebno uočen u pogledu fiktivnih poduzeća i odvjetničkih društava; budući da SAD trenutačno priprema provedbu Akcijskog plana OECD-a o BEPS-u;
- AU. budući da u postupak o BEPS-u zemlje u razvoju nisu bile uključene kao ravnopravni partneri u pregovaranju te nisu postignuta učinkovita rješenja za porezne probleme najsiromašnijih zemalja, što dokazuje globalna mreža poreznih sporazuma kojima su zemlje u razvoju često spriječene u oporezivanju dobiti nastale na njihovom području;
- AV. iako suradnja u zajedničkim poreznim pitanjima između EU-a i SAD-a već postoji između nadležnih tijela EU-a i SAD-a, slična suradnja potrebna je na političkoj razini, posebice u pogledu parlamentarne suradnje;
- AW. budući da se za srpanj 2016. planira simpozij o oporezivanju u cilju postizanja jakog, održivog i uravnoteženog ekonomskog rasta; budući da je skupina G20 apelirala na sve međunarodne organizacije, uključujući EU, da se suoče s tim izazovima;
- AX. budući da je saslušanje Posebnog odbora TAXE 2 i Odbora za razvoj o posljedicama agresivnih fiskalnih praksi za zemlje u razvoju pokazalo da su zemlje u razvoju suočene sa sličnim problemima smanjenja porezne osnovice, prijenosa dobiti, manjka transparentnosti, poreznih sustava koji se razlikuju na globalnoj razini te manjka dosljednog i učinkovitog međunarodnog zakonodavstva; budući da zemlje u razvoju pate od agresivnog poreznog planiranja; budući da porezne uprave zemalja u razvoju nemaju potrebne resurse i stručnost za učinkovitu borbu protiv utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza;
- AY. budući da su članovi skupine G20 ponovno potvrdili angažiranost na usmjeravanju napora na jačanje kapaciteta gospodarstava zemalja u razvoju i poticanje tih zemalja da poštuju načela porezne inicijative iz Addis Abebe kako je utvrđeno na sastanku UN-a 27. srpnja 2015.; budući da su stajališta i prioritete zemalja u razvoju ključni za učinkovitu globalnu koordinaciju;
- AZ. budući da Međunarodni monetarni fond i Svjetska banka pružaju tehničku pomoć, uključujući alate za porezne uprave zemalja u razvoju u pogledu međunarodnih poreznih pitanja u svrhu poboljšanja sposobnosti zemalja u razvoju da se suoče s pitanjima utaje poreza, izbjegavanja plaćanja poreza i pranja novca, posebice u pogledu transfernih cijena;
- BA. budući da je australska vlada najavila planove za uvođenje poreza na preusmjerenu dobit za multinacionalna poduzeća koja izbjegavaju plaćanje poreza, koji bi stupio na snagu 1. srpnja 2017., kao i osnivanje nove radne skupine Porezne uprave;

Rad Posebnog odbora TAXE 2 Europskog parlamenta

- BB. budući da su određene mjere koje je Komisija predložila izravno povezane s rezolucijama Parlamenta od 16. prosinca 2015. i 25. studenoga 2015.; budući da je Komisija sada barem djelomično predložila važne inicijative obuhvaćene tim rezolucijama; budući da još nisu uvedene ostale kritične mjere na koje se u tim rezolucijama poziva, kao što su, među ostalim, reforma fiskalnog okvira za državne potpore, učinkovite zakonske odredbe za zaštitu zviždača te mjere za smanjenje pomoći i poticanja agresivnog poreznog planiranja koje provode savjetnici i financijski sektor;
- BC. budući da je ponajprije Posebni odbor Parlamenta za odluke o porezima i ostale mjere slične prirode (TAXE 1) analizirao i procijenio posljedice za Uniju, što je rezultiralo rezolucijom koja je 25. studenoga 2015. usvojena izrazito

Srijeda, 6. srpnja 2016.

velikom većinom; budući da je rezolucija Parlamenta od 16. prosinca 2015. također usvojena izrazito velikom većinom; budući da je Komisija objavila zajednički odgovor na rezolucije od 16. prosinca 2015. i 25. studenoga 2015.;

- BD. budući da je Posebni odbor TAXE 2 Europskog parlamenta osnovan 2. prosinca 2015. održao 11 sastanaka, neke od njih zajedno s Odborom za ekonomsku i monetarnu politiku, Odborom za pravna pitanja te Odborom za razvoj, na kojima su saslušani povjerenica za tržišno natjecanje Margrethe Vestager, povjerenik za ekonomske i financijske poslove, oporezivanje i carinu Pierre Moscovici, povjerenik za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala Jonathan Hill, nizozemski državni tajnik za financije Eric Wiebes (koji predstavlja predsjedništvo Vijeća), porezni stručnjaci i stručnjaci za razvoj, predstavnici multinacionalnih poduzeća i banaka te članovi nacionalnih parlamenata država članica EU-a; budući da je također održao sastanke s predstavnicima vlasti Andore, Lihtenštajna, Monaka, Guernseyja i Jerseyja te je dobio pisanu izjavu vlade Otoka Mana (vidi Prilog 1.); budući da je organizirao posjete radi utvrđivanja činjenica SAD-u (vidi Prilog 6. izvješću A8-0223/2016) kako bi analizirao posebne aspekte svoga mandata koji se tiču trećih zemalja te posjet Cipru (vidi Prilog 5. izvješću A8-0223/2016); budući da su članovi Posebnog odbora osobno pozvani da sudjeluju u radu međuparlamentarne skupine na visokoj razini TAXE u okviru OECD-a; budući da je Posebni odbor održavao sastanke iza zatvorenih vrata na razini koordinatora na kojima je saslušao predstavnike vlasti Kajmanskih otoka, istraživačke novinare i dužnosnike Komisije; budući da su sve te aktivnosti, kojima se došlo do velike količine izuzetno korisnih informacija o praksama i poreznim sustavima i unutar EU-a i izvan njega, pomogle da se razjasne neka relevantna pitanja, dok su ostala pitanja i dalje bez odgovora;
- BE. budući da je samo 4 od 7 multinacionalnih poduzeća prihvatilo prvi poziv da dođe pred njegove članove (vidi Prilog 2.);
- BF. budući da, zbog upornog odbijanja Komisije i Vijeća da daju suglasnost za Prijedlog uredbe Europskog parlamenta o detaljnim odredbama kojima se uređuje korištenje prava Europskog parlamenta na istraživanje, posebni i istražni odbori Europskog parlamenta i dalje ne uživaju dovoljne ovlasti kao što je pravo na poziv svjedoka i pristup dokumentima, za razliku od parlamenata država članica i američkog Kongresa;
- BG. budući da je Vijeće nedavno više puta donijelo opširne prijevremene političke odluke, a da pritom nije uzelo u obzir ili čak sačekalo stajalište Europskog parlamenta;

Zaključci i preporuke

1. ponavlja zaključke iz svoje rezolucije od 25. studenoga 2015. i svoje rezolucije od 16. prosinca 2015.;

Daljnji postupci Komisije i država članica

2. izražava žaljenje zbog činjenice da trinaest država članica nema prikladna pravila za suzbijanje agresivnog poreznog planiranja koja se temelje na protoku dividendi izuzetom od poreza; također izražava žaljenje zbog činjenice da trinaest država članica nije provelo ispitivanje stvarnog vlasništva prilikom prihvaćanja zahtjeva za smanjenje ili izuzeće od poreza po odbitku; također izražava žaljenje zbog činjenice da četrnaest država članica još nije uvelo pravila o kontroliranim stranim društvima radi sprečavanja agresivnog poreznog planiranja te da dvadeset pet država članica nema pravila za suzbijanje neusklađene porezne kvalifikacije lokalnog društva u drugoj državi; ne odobrava činjenicu da nijedna država članica još nije pozvala na zabranu struktura agresivnog poreznog planiranja;
3. poziva države članice i Komisiju da donesu daljnje zakonodavne prijedloge o izbjegavanju plaćanja poreza na dobit budući da države članice imaju prostor za postavljanje strožih pravila protiv zlouporabe radi suzbijanja smanjenja porezne osnovice; izražava duboko žaljenje zbog činjenice da države članice nisu raspravljale o preporukama Parlamenta u radnim skupinama Vijeća;
4. pozdravlja Paket mjera za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza koji je Komisija objavila 28. siječnja 2016. te sve zakonodavne prijedloge i komunikacije iznesene nakon toga (vidi Prilog 4. izvješću A8-0223/2016); pozdravlja činjenicu

Srijeda, 6. srpnja 2016.

da je Vijeće donijelo direktivu o izmjeni Direktive o administrativnoj suradnji radi uspostavljanja izvješćivanja po zemljama, dok istovremeno izražava žaljenje zbog činjenice da Vijeće nije pričekalo i uzelo u obzir stajalište Europskog parlamenta prije nego što je donijelo odluku o vlastitom stajalištu te nije predvidjelo sudjelovanje Komisije u razmjeni informacija; poziva Vijeće da postigne jednoglasno i ambiciozno stajalište o Paketu mjera za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza i da se pobrine da Direktiva za borbu protiv izbjegavanja poreza ostane jedna jedinstvena direktiva ambicioznog opsega koja nadilazi minimalne preporuke OECD-a gdje je to moguće; izražava duboko žaljenje zbog činjenice što je stajalište Vijeća u trenutnom nacrtu oslabljeno, posebice klauzulom o stečenim pravima o odbitku kamata i suženim pristupom pravilu o kontroliranim stranim društvima; pozdravlja inicijativu da se u okviru vanjske strategije za učinkovito oporezivanje sastavi zajednička definicija i popis Unije nekooperativnih jurisdikcija; naglašava da se taj popis treba temeljiti na objektivnim, iscrpnim i mjerljivim kriterijima ponavlja svoje stajalište da je potrebno jače i obvezujuće djelovanje za učinkovito i sustavno suzbijanje BEPS-a;

5. smatra da je, nakon nekoliko uzastopnih *ad hoc* izmjena u području automatske razmjene odluka o porezima i izvješćivanja po zemljama, potrebnoprerađivati čitavu Direktivu o administrativnoj suradnji, među ostalim u svrhu smanjenja i, u konačnici, uklanjanja trenutnih iznimaka od načela razmjene informacija;

6. ponavlja svoje stajalište prema kojem bi multinacionalna poduzeća trebala na jasan i razumljiv način u svojim bilancama za svaku državu članicu i svaku treću zemlju u kojoj imaju poslovni nastan objaviti niz informacija, između ostalog dobit ili gubitak prije oporezivanja, porez na dobit ili gubitak, broj zaposlenika i djelatnosti koje obavljaju; ističe važnost dostupnosti tih informacija javnosti, po mogućnosti u obliku središnjeg registra EU-a;

7. poziva Komisiju da do kraja 2016. podnese prijedlog za zajedničku konsolidiranu osnovicu poreza na dobit koja bi se trebala popratiti prikladnim i poštenim ključem preraspodjele i ponudila sveobuhvatno rješenje za većinu štetnih poreznih praksi u Uniji te kojom bi se pojasnila i pojednostavnila pravila za poduzeća i olakšale prekogranične gospodarske aktivnosti unutar Unije; vjeruje da je konsolidacija ključni element konsolidirane osnovice poreza na dobit; smatra da što prije valja uvesti konsolidaciju te da međusustav kojim je obuhvaćeno samo usklađivanje porezne osnovice s mehanizmom prijeboja gubitaka može biti samo privremen; vjeruje da uvođenje pune i obvezne zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit postaje sve nužnije; poziva države članice da bez odgode postignu dogovor o prijedlogu zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit nakon njegova podnošenja te da nakon toga žurno provedu to zakonodavstvo; podsjeća države članice da zakonske rupe i neusklađenosti osnovica poreza na dobit te razlike u administrativnim praksama mogu dovesti do nejednakih uvjeta tržišnog i nepoštenog poreznog natjecanja unutar EU-a;

8. pozdravlja činjenicu da je Komisija 12. travnja 2016. donijela Prijedlog direktive o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objave informacija o porezu na dobit i povećanoj transparentnosti u oporezivanju dobiti kojoj podliježu poduzeća, njihova društva kćeri i podružnice; međutim, žali što predloženo područje primjene, kriteriji i pragovi nisu u skladu s prethodnim stajalištima koje je usvojio Parlament, zbog čega ne bi doveli do ispunjenja ciljeva tih stajališta;

9. pozdravlja dogovor postignut u Vijeću 8. prosinca 2015. o automatskoj razmjeni informacija o odlukama o porezima; međutim, žali što Vijeće nije preuzelo preporuke koje je Parlament iznio u svojem izvješću od 20. listopada 2015. o izvornom prijedlogu Komisije za takvu mjeru; ističe da se Komisija mora dati potpun pristup novoj bazi podataka Unije o odlukama o porezima; inzistira na potrebi za sveobuhvatnom i učinkovitom bazom podataka svih odluka o porezima koje mogu imati prekogranični učinak; poziva države članice da uvedu potreban zakonodavni okvir za početak automatske razmjene informacija o odlukama o porezima;

10. ističe da će automatska razmjena informacija rezultirati velikom količinom podataka koje će biti potrebno obraditi i ustraje u tome da je potrebno koordinirati pitanja povezana s računalnom obradom tih podataka te osoblje koje je potrebno za analizu tih podataka; poziva na jačanje uloge Komisije u okviru tog posla; poziva Komisiju i države članice da na nacionalnoj razini pažljivo prate provedbu Direktive o administrativnoj suradnji i ispune njezine zahtjeve, posebice kako bi se provjerilo koliko država članica traži informacije o porezima na temelju bilateralnih poreznih sporazuma, a ne

Srijeda, 6. srpnja 2016.

u skladu s ovom pravnom osnovom; poziva države članice da, s obzirom da su nedostatak resursa i smanjenje broja osoblja u kombinaciji s neadekvatnom izobrazbom, neadekvatnim tehničkim alatima i istražnim ovlastima umnogome ograničili porezne uprave u nekim državama članicama, ojačaju svoje porezne uprave adekvatnim brojem osoblja kako bi se osiguralo učinkovito ubiranje poreznih prihoda i riješio problem štetnih poreznih praksi; poziva države članice da integriraju informacije razmijenjene s fiskalnim tijelima te informacije razmijenjene s financijskim nadzornim i regulatornim tijelima;

11. pozdravlja najavu Francuske, Nizozemske i Ujedinjene Kraljevine od 12. svibnja 2016. o uvođenju javnih registara stvarnih vlasnika poduzeća; pozdravlja obvezu Francuske da izradi javne registre za zaklade; podržava obvezu Ujedinjenog Kraljevstva da sva strana društva koja kupuju imovinu u državi ili sklapaju sporazum s državom prisili na objavu stvarnog vlasnika; poziva sve države članice da donesu slične inicijative;

12. žali što novim globalnim standardom OECD-a o automatskoj razmjeni informacija nije obuhvaćeno prijelazno razdoblje za zemlje u razvoju te što će uvođenjem reciprociteta standarda možda biti isključene zemlje koje i dalje nemaju kapacitet za uspostavljanje potrebne infrastrukture za prikupljanje i razmjenu potrebnih informacija te upravljanje njima;

13. napominje da je Zajednički forum EU-a o transfernim cijenama u svoj program rada za razdoblje 2014. – 2019. uključio osmišljanje dobrih praksi kako bi smjernice OECD-a o tome odgovarale posebnostima država članica; napominje da Komisija prati napredak tog rada;

14. ističe da se 70 % dobiti premješta korištenjem transfernim cijenama te da je najbolji način rješavanja ovog problema donošenje sveobuhvatne zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit; poziva Komisiju da iznese konkretan zakonodavni prijedlog o transfernim cijenama uzimajući u obzir Smjernice za transferne cijene za multinacionalna poduzeća i porezne uprave OECD-a iz 2010. godine; dodatno ističe da će možda biti potrebno uložiti dodatne napore u smanjenje rizika BEPS-a između država članica EU-a i trećih zemalja koji proizlaze iz transfernih cijena, posebice iz određivanja cijena nematerijalne imovine, te da valja aktivno istražiti i ispitati globalne alternative trenutačnom načelu nepristrane transakcije kako bi se zajamčio pošteniji i učinkovitiji globalni porezni sustav;

15. pozdravlja činjenicu da je povjerenica za tržišno natjecanje Margrethe Vestager izjavila da se posebna pozornost obraća na transferne cijene u slučajevima državne potpore jer su transferne cijene uobičajeni instrument koji multinacionalna poduzeća koriste u sustavima za izbjegavanje plaćanja poreza poput zajmova unutar skupine; napominje da trenutačno ne postoje smjernice za utvrđivanje i reguliranje državne potpore u pogledu poreza, iako se ta vrsta državne potpore pokazala alatom za izbjegavanje plaćanja poreza koji izaziva zabrinutost; poziva Komisiju da uspostavi smjernici i postavi jasne kriterija za bolje definiranje ograničenja korištenja transfernih cijena kako bi se slučajevi u kojima se pruža državna potpora mogli bolje procijeniti; podupire zaključke istraga Komisije u slučaju poduzeća Starbucks, Fiat i Amazon; ističe potrebu da Komisija ima pristup svim relevantnim podacima;

16. žali što brojna saslušana multinacionalna društva nisu oštro osudila praksu izbjegavanja plaćanja poreza i agresivno porezno planiranje; naglašava da multinacionalna poduzeća lako mogu odobriti umjetne zajmove unutar skupine namijenjene agresivnom poreznom planiranju; ističe da je davanje prednosti takvom financiranju dugovanja štetno za porezne obveznike i financijsku stabilnost; stoga poziva države članice da iz svojih poreznih zakona uklone pristranost u omjeru duga i kapitala;

17. snažno ističe da je rad zviždača ključan za prepoznavanje odrednica utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza i da stoga treba pravno zajamčiti i ojačati zaštitu zviždača u EU-u; napominje da su Europski sud za ljudska prava i Vijeće Europe počeli djelovati u vezi s tim problemom; smatra da bi sudovi i države članice trebali zajamčiti zaštitu zakonitih poslovnih tajni, a da pritom ni na koji način ne koče, sprečavaju ili ometaju zviždače i novinare da dokumentiraju i otkrivaju nezakonite, pogrešne ili štetne prakse kada postoji očit i značajan javni interes; žali što Komisija ne planira poticati hitne mjere u tom pogledu s obzirom na nedavna vrlo značajna zviždačka otkrića u slučajevima „LuxLeaks” i „Panamski dokumenti”;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

18. pozdravlja činjenicu da je Komisija pokrenula javno savjetovanje o poboljšanju mehanizama rješavanja sporova u slučajevima dvostrukog oporezivanja; ističe da je utvrđivanje jasnog roka za postupke rješavanja sporova ključno za jačanje učinkovitosti sustava;

19. pozdravlja komunikaciju pod nazivom „Vanjska strategija za učinkovito oporezivanje” kojom je Europska investicijska banka (EIB) pozvana da prenese zahtjeve za dobrim upravljanjem u svoje ugovore sa svim odabranim financijskim posrednicima; poziva EIB da uspostavi novu politiku odgovornog oporezivanja, počevši od revizije politike o nekooperativnim jurisdikcijama provedenu 2016. godine, održavajući pritom dijalog s civilnim društvom; ponavlja da bi EIB trebao poboljšati standarde dužne pažnje u pogledu poboljšanja kvalitete informacija o krajnjim korisnicima te učinkovitijeg sprečavanja transakcija s financijskim posrednicima koji su na lošem glasu u smislu transparentnosti, prijevare, korupcije, organiziranog kriminala, pranja novca te štetnih ekoloških i socijalnih učinaka ili im je sjedište u *offshore* financijskim centrima ili poreznim oazama koje pribjegavaju agresivnom poreznom planiranju;

20. poziva Komisiju da donese jasno zakonodavstvo o definiciji ekonomskog sadržaja, stvaranja vrijednosti i stalnog poslovnog nastana radi rješavanja problema, prije svega, fiktivnih poduzeća;

Crna lista i konkretne sankcije za nekooperativne jurisdikcije te porez po odbitku

21. napominje da je vanjska strategija za učinkovito oporezivanje jedina konkretna inicijativa koju je Komisija poduzela u vezi s nekooperativnim jurisdikcijama, uključujući prekomorska područja; primjećuje da se kriteriji OECD-a za popisivanje nekooperativnih jurisdikcija do sada nisu pokazali učinkovitim u rješavanju tog problema i nisu poslužili kao odvratajuće sredstvo; naglašava da i dalje postoje treće zemlje koje štite nezakonito stečenu imovinu, čime se nadležnim tijelima EU-a onemogućuje njezin povrat;

22. poziva Komisiju da čim prije na razini Unije sastavi zajedničku definiciju i popis nekooperativnih jurisdikcija, tj. „crnu listu poreznih oaza”, koji bi se temeljio na čvrstim, transparentnim i objektivnim kriterijima i kojime bi se provele preporuke i mjere u pogledu porezne transparentnosti, mjere protiv BEPS-a te standardi razmjene informacija OECD-a te da također popiše aktivne štetne porezne prakse, prednosti dodijeljene nerezidentima ili pravnim subjektima, odsustvo uvjeta ekonomskog sadržaja te neobjavljivanje korporativne strukture pravnih subjekata (uključujući trustove, dobrotvorne fondove, zaklade itd.) ili vlasnike imovine ili prava te pozdravlja namjeru Komisije da postigne dogovor o takvom popisu u narednih šest mjeseci; poziva države članice da do kraja 2016. godine podrže taj dogovor; smatra da eskalacijski postupak, koji bi započeo konstruktivnim dijalogom s jurisdikcijama za koje su utvrđeni nedostaci, mora prethoditi uvrštavanju na popis kako bi se postigao, između ostalog, i preventivan učinak postupka; vjeruje da bi trebalo uspostaviti mehanizam kojime bi se omogućilo da se jurisdikcije koje počnu ili ponovno počnu provoditi pravila uklone s popisa; smatra da bi se ta procjena trebala proširiti i na zemlje članice OECD-a;

23. poziva na donošenje konkretnog regulatornog okvira Unije za sankcioniranje nekooperativnih jurisdikcija koje se nalaze na crnoj listi, uključujući mogućnost revizije te, kao krajnje mjere, čak i suspenziju sporazuma o slobodnoj trgovini i sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja te zabranu pristupa sredstvima Unije; ističe da je svrha sankcija pokretanje promjena u zakonodavstvu dotičnih jurisdikcija; poziva na to da se sankcije također primjenjuju na poduzeća, banke, računovodstvena i odvjetnička društva te porezne savjetnike kojima se dokaže da su umiješani u nezakonite, štetne ili kažnjive aktivnosti s tim jurisdikcijama ili kojima se dokaže da su omogućivali nezakonite, štetne ili kažnjive korporativne porezne aranžmane koji uključuju pravna sredstva tih jurisdikcija;

24. poziva Komisiju da pripremi obvezujuće zakonodavstvo kojim se zabranjuje svim institucijama EU-a da otvaraju račune ili djeluju u jurisdikcijama uključenima u zajednički popis nekooperativnih jurisdikcija na razini Unije;

25. poziva države članice da s trećim zemljama pomoću multilateralnog instrumenta postignu novi sporazum o svojim bilateralnim poreznim sporazumima radi uvođenja dovoljno snažnih klauzula protiv zlorabe i time spriječe neovlašteno stjecanje ugovornih povlastica te postignu raspodjelu prava oporezivanja između izvorišnih zemalja i zemalja rezidentnosti na temelju kriterija ekonomskog sadržaja te dođu do prikladne definicije stalnog poslovnog nastana; nadalje ističe da bi taj

Srijeda, 6. srpnja 2016.

postupak bio puno brži kad bi države članice dale mandat Komisiji da u ime Unije pregovara o tim poreznim sporazumima; poziva države članice da zajamče pravedno postupanje prema zemljama u razvoju pri vođenju pregovora o tim sporazumima;

26. poziva Komisiju da predstavi zakonodavni prijedlog u kojem preporučuje da države članice uvedu porez po odbitku na razini EU-a kako bi se zajamčilo da se dobit ostvarena u Uniji oporezuje barem jednom prije nego što iz nje izađe; napominje da bi takvim prijedlogom trebao biti obuhvaćen i sustav povrata kako bi se spriječilo dvostruko oporezivanje; naglašava da je prednost takvog općeg sustava poreza po odbitku temeljen na kreditnoj metodi sprečavanje dvostrukog neoporezivanja i smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti bez stvaranja slučajeva dvostrukog oporezivanja;

27. žali što su se Andora i Monako obvezali na automatsku razmjenu informacija do 2018., a ne do 2017. godine; ističe da neke nekooperativne jurisdikcije kao što je Andora poštuju standarde razmjene informacija, ali idu prema tome da postanu jurisdikcije s niskom stopom poreza; zabrinut je zbog činjenice da sporazum o dvostrukom oporezivanju između Andore i Španjolske trenutačno ne jamči učinkovitu automatsku razmjenu informacija; poziva Komisiju da pažljivo prati učinkovito ispunjavanje obveze automatske razmjene informacija obuhvaćene sporazumima država članica s bivšim ili trenutačnim nekooperativnim jurisdikcijama;

28. smatra da bi se sa hibridnom neusklađenosti između država članica EU-a i trećih zemalja u pogledu određivanja subjekata, što dovodi do dvostrukog neoporezivanja, u europskom zakonodavstvu trebalo učinkovito postupati kao dodatak prijedlozima Europske komisije za ATAP;

Povlašteni porezni režimi za patente, znanje te istraživanje i razvoj

29. napominje da do sada povlašteni porezni režimi za patente, znanje te istraživanje i razvoj nisu postigli željeni učinak poticanja inovacija u Uniji; žali zbog toga što ih, baš naprotiv, multinacionalna poduzeća često iskorištavaju za premještanje dobiti služeći se sustavima agresivnog poreznog planiranja kao što je dobro poznata strategija *double Irish with a Dutch sandwich*; mišljenja je da su povlašteni režimi za patente neprikladan i neučinkovit alat za postizanje ekonomskih ciljeva; ustraje u tome da se istraživanje i razvoj mogu promicati širim mjerama politike kojima se dugoročno promiču inovacije i neovisno istraživanje te subvencijama koje bi trebale imati prednost nad povlaštenim poreznim režimima za patente jer je manja opasnost da će se subvencije zlouporabiti pomoću sustava za izbjegavanje plaćanja poreza; primjećuje da često ne postoji veza između povlaštenih poreznih režima za patente i aktivnosti u području istraživanja i razvoja i da trenutačni modeli idu u smjeru utrke prema dnu u pogledu efektivnog poreznog doprinosa multinacionalnih poduzeća;

30. žali zbog činjenice da su do sada određene države članice, posebno u okviru Skupine za kodeks o postupanju, zanemarivale taj problem i da još uvijek ne postoje odgovarajući rokovi za njegovo rješavanje;

31. poziva Komisiju da podnese prijedloge za obvezujuće zakonodavstvo Unije o povlaštenim poreznim režimima za patente koje bi nadilazilo OECD-ov izmijenjeni pristup nekusa i kojime bi se ispravili nedostaci tog pristupa kako bi se zabranila zlouporaba povlaštenih poreznih režima za patente u svrhu izbjegavanja plaćanja poreza, a u slučaju njihove uporabe zajamčilo da su povezani s istinskom ekonomskom aktivnošću; ističe da bi se prijedlog Komisije trebao primjenjivati na sve nove povlaštene porezne režime za patente koje izdaju države članice te se u skladu s tim moraju izmijeniti svi postojeći povlašteni porezni režimi za patente;

32. poziva države članice da u Direktivu o kamatama i licencijama te u Direktivu o matičnim društvima i društvima kćerima dodaju klauzulu o minimalnoj stopi efektivnog oporezivanja i da ne dopuste odobravanje bilo kakvih iznimaka u Vijeću;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Banke, porezni savjetnici i posrednici

33. žali zbog ključne uloge nekih banaka, poreznih savjetnika, odvjetničkih i računovodstvenih društava te drugih posrednika u osmišljavanju sustava agresivnog poreznog planiranja za klijente te pomaganju nacionalnim vladama da osmisle svoje porezne kodekse i zakone, stvarajući tako znatne sukobe interesa;

34. zabrinut je zbog nedostatka transparentnosti i odgovarajuće dokumentacije unutar financijskih institucija i odvjetničkih društava u vezi sa specifičnim modelima vlasništva poduzeća i kontrole nad njima koje preporučuju porezni i pravni savjetnici kao što je potvrđeno u slučaju „Panamski dokumenti”; preporučuje jačanje zahtjeva u pogledu transparentnosti za uspostavljanje privatnih poduzeća kako bi se riješio problem fiktivnih poduzeća;

35. zabrinut je zbog nedostatka transparentnosti i odgovarajuće dokumentacije unutar nacionalnih poreznih uprava u vezi s konkurentnim učincima odluka o transfernim cijenama, povlaštenim poreznim režimima, odlukama o porezima i drugim elementima diskrecijskog oporezivanja dobiti;

36. poziva na jačanje postojećih kodeksa o postupanja za sektor poreznog savjetovanja te, posebice, na omogućavanja otkrivanja situacija mogućeg sukoba interesa na jasan i razuman način; poziva Komisiju da iznese prijedlog kodeksa o postupanju na razini Unije koji bi se primjenjivao na sve savjetodavne usluge i kojime bi se uvela obveza jasnog otkrivanja slučajeva potencijalnog sukoba interesa; vjeruje da bi tim prijedlogom trebao biti obuhvaćen režim nespojivosti dužnosti za porezne savjetnike kako bi se spriječio sukob interesa pri pružanju savjetodavnih usluga i u javnom i u privatnom sektoru i kako bi se spriječili drugi sukobi interesa;

37. skreće pozornost na opasnost od sukoba interesa koji proizlaze iz pružanja pravnih poreznih savjetodavnih usluga te revizorskih usluga unutar istog društva; stoga ističe važnost jasnog razdvajanja tih usluga; zahtijeva od Komisije da zajamči ispravan nadzor te provedbu zakonodavstva u cilju sprečavanja takvih sukoba te da prouči potrebu za revidiranjem Direktive o reviziji, posebice odredbi njezinoga članka 22., kao i Uredbe o reviziji, posebice odredbi njezinoga članka 5., te definicije značajnog učinka nerevizorskih usluga;

38. traži od Komisije da provede istragu međusobne povezanosti sveučilišta i svijeta poreznog savjetovanja te da se pozabavi barem pitanjem sukoba interesa;

39. poziva države članice da uspostave učinkovite, proporcionalne i odvratajuće sankcije, uključujući kaznene sankcije za rukovodeće osoblje u poduzećima umiješano u utaju poreza, te uvedu mogućnost povlačenja dozvole za poslovanje profesionalcima i poduzećima kojima je dokazano da su sudjelovali u osmišljavanju sustava za nezakonito porezno planiranje ili poreznu utaju, da su savjetovali o njihovoj uporabi ili da su ih koristili; traži da Komisija razmotri izvedivost uvođenja proporcionalne financijske pravne odgovornosti za porezne savjetnike koji se koriste nezakonitim poreznim praksama;

40. poziva Komisiju da analizira mogućnost uvođenja proporcionalne financijske pravne odgovornosti za banke i financijske institucije koje olakšavaju prijenos novca u poznate porezne oaze, koje će biti definirane budućim zajedničkim popisom Unije poreznih oaza i nekooperativnih poreznih jurisdikcija;

41. poziva Komisiju da ojača obvezu banaka da obavješćuju porezna tijela država članica o prijenosu novca u jurisdikcije koje se nalaze na zajedničkom popisu Unije poreznih oaza i nekooperativnih poreznih jurisdikcija i o prijenosu novca iz njih; poziva države članice da zajamče da banke i druge financijske institucije pružaju slične informacije regulatornim i poreznim tijelima; poziva države članice da ojačaju kapacitete svojih poreznih uprava kako bi se istražili slučajevi utaje i izbjegavanja plaćanja poreza;

42. poziva Komisiju da podnese zakonodavni prijedlog kojim se bankama, poreznim savjetnicima i drugim posrednicima uvodi zahtjev obveznog objavljivanja u pogledu složenih struktura i posebnih usluga koje su povezane s jurisdikcijama, uključujući onima na zajedničkom popisu EU-a poreznih oaza i nekooperativnih jurisdikcija, a koje su osmišljene i koje klijenti upotrebljavaju za olakšavanje utaje poreza, porezne prijevare, pranja novca ili financiranja terorizma;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

43. poziva Komisiju ⁽¹⁾ da uvede posebna zajednička minimalna pravila protiv zlouporabe kojima bi cilj bio uskraćivanje povlastica koje proizlaze iz određenih hibridnih prijenosa imovine ⁽²⁾ čiji učinak je obično odbitak prihoda u jednoj državi bez uključivanja druge u poreznu osnovicu ili stvaranje zlouporaba kreditnih transakcija u pogledu poreza u inozemstvu;

Zviždači

44. ponavlja ključnu ulogu zviždača u otkrivanju povreda dužnosti, uključujući protuzakonite ili nepropisne prakse; smatra da su takva otkrića, koja na vidjelo iznose razmjere utaje poreza, izbjegavanja plaćanja poreza i pranja novca, očito od javnog interesa, kao što je pokazao nedavni slučaj „Panamski dokumenti” u sklopu kojeg su izneseni razmjeri fenomena prijenosa imovine u jurisdikcije s niskim poreznim opterećenjem; podsjeća na to da mogućnost otkrivanja i kaznenog progona kršitelja poreznih propisa uvelike ovisi o dostupnosti i kvaliteti podataka;

45. žali što Komisija ograničava svoje djelovanje na praćenje razvoja događaja u različitim područjima nadležnosti Unije i što ne planira poduzeti konkretne korake kako bi riješila taj problem; zabrinut je da bi taj nedostatak zaštite mogao ugroziti objavu novih otkrića, čime bi države članice mogle izgubiti zakonite prihode od poreza; izražava duboko žaljenje što Komisija nije na zadovoljavajući način odgovorila na zahtjeve iz stavaka 144. i 145. rezolucije Parlamenta od 25. studenoga 2015. niti na preporuke iz rezolucije Parlamenta od 16. prosinca 2015., a pogotovo na zahtjev da iznađe jasan pravni okvir za zaštitu zviždača i sličnih osoba do kraja 2016.;

46. ponavlja svoj poziv Komisiji da čim prije predloži jasan pravni okvir kako bi se zajamčila djelotvorna zaštita zviždača, ali i novinara i drugih osoba povezanih s tiskom koje im pomažu; poziva države članice da revidiraju svoje trenutačno zakonodavstvo o zaštiti zviždača uvođenjem mogućnosti odricanja od kaznenog gonjenja u slučajevima u kojima su zviždači postupili u javnom interesu; poziva Komisiju da kao uzorak u obzir uzme najbolje primjere zakonodavstva u pogledu zaštite zviždača koje je već na snazi u nekim državama članicama;

Skupina za kodeks o postupanju i međuinstitucijska pitanja

47. žali što je, usprkos činjenici da su i prvi i drugi Posebni odbor (TAXE 1 i TAXE 2) u više navrata zatražili potpuni pristup dokumentima i zapisnicima Skupine za kodeks o postupanju, zastupnicima u Europskom parlamentu za razmatranje iza zatvorenih vrata stavljen na raspolaganje samo ograničen broj novih dokumenata i da se to dogodilo tek pet mjeseci nakon početka mandata Posebnog odbora TAXE 2; napominje da je neke od tih dokumenata trebalo objaviti kako bi se omogućio javni nadzor i otvorena politička rasprava o njihovom sadržaju; nadalje napominje da Vijeće i dalje ne pokazuje dovoljnu spremnost da ispuni taj zahtjev;

48. žali činjenicu što Komisija, usprkos tome što je dostavila neke interne zapisnike sjednica Skupine za kodeks o postupanju, nije mogla voditi evidenciju o svim dostavljenim dokumentima; smatra da je dužnost Komisije da vodi evidenciju o svim informacijama i dokumentima koji kruže u okviru nadležnosti Skupine za kodeks o postupanju u cilju evaluacije usklađenosti mjera država članica s Ugovorom; poziva Komisiju da hitno djeluje i poboljša tu situaciju vraćanjem svih dokumenata; poziva Vijeće i države članice da u vezi s time surađuju s Komisijom;

49. poziva države članice da poprave stanje transparentnosti i učinkovitosti metoda rada Skupine za kodeks o postupanju jer su te odrednice jedan od čimbenika koji ometa konkretno potencijalno poboljšanje u pogledu hvatanja u koštac sa štetnim poreznim praksama; žali jer od Skupine za kodeks o postupanju nije dobio nekoliko radnih dokumenata koji potječu od Vijeća ili država članica, a koji su ključni za dobru provedbu mandata Posebnog odbora; poziva na redovito objavljivanje rezultata nadzora koji provodi u pogledu stupnja ispunjenosti danih preporuka u državama članicama; traži od Skupine za kodeks o postupanju da sastavi godišnje izvješće dostupno javnosti u kojem se prepoznaju i opisuju najštetnije porezne prakse koje provode države članice tijekom te godine; ponavlja svoj zahtjev upućen Vijeću iz 2015. da osnuje „porezni odbor” na političkoj razini;

⁽¹⁾ Službe Komisije doista su potvrdile da se članak 10. („Hibridna neusklađenost”) prijedloga Komisije o ATAD-u od 28. siječnja 2016. temelji na pristupu uzajamnog priznavanja u cilju rješavanja razlika u pravnim kvalifikacijama hibridnih subjekata i hibridnih financijskih instrumenata, ali ne obuhvaća hibridne prijenose imovine koji se ne odnose na neusklađenosti pravnih kvalifikacija.

⁽²⁾ OECD definira „hibridne prijenose” kao dogovore koje se smatra prijenosom vlasništva nad imovinom u porezne svrhe jedne zemlje, ali ne u porezne svrhe druge zemlje, što općenito pretpostavlja kolateralizirani zajam. Vidi OECD, ožujak 2012., „Hybrid Mismatch Arrangements: Tax Policy and Compliance Issues”, <http://www.oecd.org/>

Srijeda, 6. srpnja 2016.

50. utvrđuje iz javno dostupnih informacija da je Skupina za kodeks o postupanju od 1998. do 2014. pregledala 421 mjeru te njih 111 ocijenila štetnim (26 %), ali dvije trećine tih mjera zapravo je pregledano tijekom prvih pet godina postojanja Skupine; napominje da se s godinama smanjio nadzor nad mjerama država članica te je 2014. provjereno samo 5 % od ukupnog broja mjera i žali što Skupina od studenoga 2012. nije otkrila nikakve štetne porezne mjere; zaključuje da Skupina za kodeks o postupanju tijekom proteklog desetljeća nije potpuno radila te da je potrebno hitno revidirati upravljanje njome te njezin mandat;

51. ponavlja svoj poziv upućen Komisiji iz 2015. da ažurira izvješće ureda Simmons & Simmons iz 1999. o administrativnim praksama iz stavka 26. izvješća Skupine za Kodeks o postupanju iz 1999., Izvješće Primarolo (SN 4901/99);

52. ističe da samostalno obavješćivanje država članica o potencijalno štetnim mjerama, unatoč poboljšanjima koje je omogućio Kodeks o postupanju, nije učinkovito, da su kriteriji za utvrđivanje štetnih mjera zastarjeli te da se načelo jednoglasnog donošenja odluka o štetnosti pokazalo nedjelotvornim; izražava žaljenje što se nekoliko država članica protivi potrebnoj reformi Skupine za kodeks o postupanju; stoga poziva Komisiju i države članice da poduzmu potrebne korake radi što skorijeg reformiranja kriterija za utvrđivanje štetnih mjera i aspekata upravljanja Skupine za kodeks o postupanju (uključujući strukturu za donošenje odluka i nadzor dogovorenog uklanjanja i zamrzavanja, izbjegavanje mogućeg odugovlačenja, sankcije u slučaju neispunjavanja pravila) kako bi se povećala njezina javna transparentnost i odgovornost te osigurala snažna uključenost Parlamenta i njegov pristup informacijama; ističe nedostatke i ostale relevantne informacije iz Priloga 3.; dodatno ističe da, ako se usporede svi Komisijini popisi poreznih režima koje je formalno ocijenila Skupina za kodeks s odgovarajućim dokumentima sa sjednica u trenutku odluke i kasnije, u mnogo slučajeva, kao prvo, nije jasno kako je donesena odluka, tj. zašto su režimi za koje je bilo osnove za pretpostaviti da bi bili štetni nisu u konačnici proglašeni štetnima, te, kao drugo, u pogledu tih slučajeva u kojima je potvrđena štetnost bila ishod procjene, jesu li države članice zaključile da su postupci vraćanja na ranije stanje zadovoljavajući; stoga ističe da se države članice nisu pridržavale obveza utvrđenih u direktivama Vijeća 77/799/EEZ i 2011/16/EU jer nisu spontano razmijenile porezne informacije, čak ni u slučajevima u kojima je bilo jasnih razloga, unatoč diskrecijskom pravu koje su im te direktive ostavile, da se očekuje da bi porezni gubici mogli nastati u drugim državama članicama ili da bi uštede na porezima mogle nastati zbog fiktivnih prijenosa dobiti unutar povezanih poduzeća; ističe da Komisija nije ispunila svoju ulogu čuvarice Ugovora, kako je utvrđeno člankom 17. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji jer, unatoč dokazima da države članice ne ispunjavaju svoje obveze, posebno one iz direktiva Vijeća 77/799/EEZ i 2011/16/EU, nije djelovala po tom pitanju niti poduzela sve potrebne korake da zajamči njihovo ispunjavanje tih obveza;

53. napominje da je Posebnom odboru postao jasan način sustavnog ometanja svakog napretka u borbi protiv izbjegavanja plaćanja poreza koje provode određene države članice; napominje da su se rasprave o administrativnim praksama (odlukama) u okviru Kodeksa o postupanju odvijale gotovo dva desetljeća; osuđuje činjenicu da nekoliko država članica prije slučaja „Luxleaks” nije željelo pristati na razmjenu informacija o svojim praksama donošenja odluka te još uvijek ne žele u nacionalno zakonodavstvo ugraditi ogledne upute koje je razvila Skupina za kodeks o postupanju unatoč tome što su se na to obvezali nakon otkrića u slučaju „Luxleaks”;

54. poziva Komisiju da Parlamentu odobri trajan, pravodoban i redovit pristup dokumentima u prostoriji za čitanje i zapisnicima skupina Vijeća koje rade na poreznim pitanjima, uključujući Kodeks o postupanju pri oporezivanju poslovanja, Radnu skupinu na visokoj razini i Radnu skupinu za porezna pitanja; predlaže Komisiji da se kao primjerom za to posluži sporazumima sklopljenima s Parlamentom o pristupu zapisnicima Jedinstvenog nadzornog mehanizma i Europske središnje banke;

55. poziva Komisiju da, u slučaju nezadovoljavajućeg odgovora države članice, podnese zakonodavni prijedlog, po mogućnosti u skladu s člankom 116. ili 352. UFEU-a ili u okviru pojačane suradnje kako bi se poboljšala učinkovitost Skupine za kodeks o postupanju;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

56. poziva institucije EU-a i države članice na hitno djelovanje protiv poreznih prijevara, utaje poreza, poreznih oaza i agresivnog poreznog planiranja, na strani i potražnje i ponude; žali što Vijeće, a posebice neke države članice, nekoliko godina nisu poduzeli nikakve odlučne mjere u pogledu tih pitanja te podsjeća države članice da im je na raspolaganju mogućnost uspostavljanja sustava pojačane suradnje (među najmanje devet država članica) kako bi se ubrzalo djelovanje u pogledu štetnih i nezakonitih poreznih praksi;

57. poziva na stvaranje novog Centra Unije za dosljednost i koordinaciju poreznih politika unutar strukture Komisije kako bi se očuvali odgovarajuće i dosljedno funkcioniranje jedinstvenog tržišta te provedba međunarodnih standarda; smatra da bi taj novi Centar trebao biti nadležan za procjenu i praćenje poreznih politika država članica na razini Unije, jamčenje da države članice ne provode nove štetne porezne mjere, praćenje toga poštuju li države članice zajednički popis Unije nekooperativnih jurisdikcija, jamčenje i poticanje suradnje među nacionalnim poreznim upravama (npr. osposobljavanje i razmjena najboljih praksi) te pokretanje akademskih programa u tom području; smatra da bi Centar na taj način mogao spriječiti nastanak novih zakonskih rupa u poreznom sektoru zbog nekoordiniranih političkih inicijativa država članica te bi mogao djelovati protiv poreznih praksi i standarda koji bi poremetili, narušili ili ometali pravilno funkcioniranje i načela jedinstvenog tržišta; smatra da bi taj Centar moglo služiti i kao kontaktna točka za zviždače, u slučaju da države članice i nacionalne porezne uprave ne rade na otkrivanju utaje i izbjegavanja plaćanja poreza ili ne provode odgovarajuće istrage u tom pogledu; smatra da bi Centar mogao imati koristi od združivanja stručnosti na razini Unije i na nacionalnoj razini kako bi se smanjilo opterećenje za porezne obveznike;

Vanjska dimenzija

58. pozdravlja ponovnu usmjerenost skupina G8 i G20 na porezna pitanja, što bi trebalo rezultirati novim preporukama; poziva Komisiju da na sljedećim sastancima i *ad hoc* konferencijama skupine G20 zadrži dosljednost u stajalištima koja zastupa u ime Unije; traži od Komisije da redovito obavještava Parlament o svim rezultatima i mogućim posljedicama odluka skupine G20 o borbi protiv smanjivanja osnovice poreza na dobit, praksi agresivnog poreznog planiranja i svih nezakonitih financijskih tokova;

59. poziva Uniju, skupinu G20, OECD i UN na daljnju suradnju radi promicanja globalnih smjernica koje će također koristiti zemljama u razvoju;

60. podupire osnivanje dobro opremljenoga globalnog tijela u okviru UN-a s dovoljnim dodatnim sredstvima koje će jamčiti da sve zemlje mogu jednako sudjelovati u oblikovanju i reformi globalnih poreznih politika; poziva EU i države članice da počnu raditi na ambicioznom globalnom sastanku na vrhu o porezima s ciljem stvaranja takvoga međuvladinog tijela;

61. poziva da se na međunarodnim forumima dogovore strože i preciznije definicije stvarnog vlasništva kako bi se zajamčila veća transparentnost;

62. poziva Komisiju i države članice da, gdje je to prikladno, da provedu analizu prelijevanja nacionalnih i EU-ovih poreznih politika kako bi ocijenile učinak na zemlje u razvoju;

63. ističe da su nezakoniti odljevi glavno objašnjenje za dugove zemalja u razvoju, a agresivno porezno planiranje suprotno je načelima korporativne društvene odgovornosti;

64. poziva Komisiju da u sporazume o trgovini i partnerstvu uključi klauzulu o dobrom poreznom upravljanju s posebnim naglaskom na ispunjavanje relevantnih preporuka OECD-a iz područja oporezivanja (npr. inicijativa protiv BEPS-a) te zajamči da poduzeća i posrednici ne mogu sporazume o trgovini i partnerstvu zloupotrebjavati za izbjegavanje plaćanja ili za utaju poreza za pranje novca od nezakonitih aktivnosti;

65. poziva OECD i druga međunarodna tijela da počnu raditi na ambicioznoj drugoj verziji mjera za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i prijenosa dobiti koja će se uglavnom temeljiti na minimalnim standardima i konkretnim ciljevima za provedbu;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

66. ističe da bi trebalo poboljšati koordinaciju između Komisije i država članica koje su članovi Radne skupine za financijsko djelovanje kako bi se čuo glas EU-a; ističe potrebu za detaljnim smjernicama za provedbu, posebice za zemlje u razvoju, kao i za praćenje razvoja novih štetnih poreznih mjera;

67. s tim u vezi poziva na osnivanje parlamentarne nadzorne skupine na razini OECD-a koja će pratiti i nadzirati osmišljanje i provedbu te inicijative;

68. poziva na uspostavu strukturiranog dijaloga između Europskog parlamenta i Kongresa SAD-a o međunarodnim poreznim pitanjima; predlaže osnivanje formalnih međuparlamentarnog foruma koji bi se bavili tim pitanjima te da se u pogledu toga iskoristi postojeći okvir transatlantskog dijaloga zakonodavaca; potiče EU i SAD na suradnju u provedbi projekta OECD-a u vezi sa smanjenjem porezne osnovice i prijenosom dobiti; primjećuje znatan manjak uzajamnosti između SAD-a i EU-a u okviru sporazuma o Zakonu o izvršenju poreznih obveza s obzirom na račune u inozemnim financijskim institucijama (FATCA); potiče poboljšanje suradnje između SAD-a i EU-a u okviru Sporazuma FATCA kako bi se zajamčila uzajamnost te poziva sve strane na proaktivno uključivanje u njegovu provedbu;

69. pozdravlja pilot-projekt za automatsku razmjenu informacija o stvarnom vlasništvu između poreznih tijela koji je u travnju 2016. pokrenulo pet najvećih država članica EU-a; poziva da se ta inicijativa proširi, u skladu s namjerom tih zemalja, i da postane temelj globalne norme za razmjenu informacija, slično postojećoj za informacije o financijskim računima;

70. kao sljedeći korak u postupku poboljšanja dostupnosti informacija o stvarnom vlasništvu i djelotvornosti razmjene takvih informacija poziva da se na razini Unije uspostavi registar stvarnog vlasništva, uključujući usklađene standarde pristupa informacijama o krajnjem vlasništvu, koji bi bio dostupan poreznim tijelima i sadržavao sve potrebne mjere zaštite podataka te koji bi bio osnova za globalnu inicijativu u tom području; u tom pogledu ističe ključnu ulogu institucija kao što su OECD i UN;

71. traži provođenje studije o izvedivosti uspostave globalnog registra imovine za svu financijsku imovinu pojedinaca, poduzeća i svih subjekata poput trustova ili zaklada, kojem bi porezna tijela mogla u potpunosti pristupiti i koji bi imao odgovarajuće mjere za zaštitu povjerljivosti sadržanih informacija;

72. ističe potrebu za zajedničkim i sveobuhvatnim pristupom EU-a i SAD-a provedbi standarda OECD-a i stvarnom vlasništvu; nadalje ističe da bi klauzule o dobrom poreznom upravljanju trebale postati dio svih budućih trgovinskih sporazuma kako bi se zajamčili jednaki uvjeti tržišnog natjecanja za sve, stvorila dodana vrijednost za društvo i kako bi se suprotstavilo poreznim prijevarama i izbjegavanju plaćanja poreza te s pomoću transatlantskih partnera ostvario vodeći položaj u promicanju dobroga poreznog upravljanja;

Ostale preporuke

73. poziva sve nacionalne parlamente da zajedno rade kako bi zajamčili odgovarajuću kontrolu i dosljednost poreznih sustava među državama članicama; poziva nacionalne parlamente da pomno prate odluke svojih vlada u tom pogledu i da povećaju vlastitu predanost radu u međuparlamentarnim forumima o poreznim pitanjima;

74. poziva Komisiju da istraži sve slučajeve nezakonitih državnih potpora o kojima ima saznanja kako bi zajamčila jednakost pred zakonom u Uniji; poziva Komisiju na donošenje odluke koja uključuje povrat potpore u svim slučajevima u kojima se navodne porezne prednosti smatraju nezakonitim državnim potporama; zabrinut je zbog optužbi protiv Luksemburga da donosi usmene presude kako bi zaobišao svoju obvezu o dijeljenju informacija iz Direktive o administrativnoj suradnji; poziva Komisiju da pažljivo prati i izvješćuje o tome zamjenjuju li države članice jednu štetnu praksu drugom nakon postizanja zakonodavnog napretka u Uniji; poziva Komisiju da nadzire te da izvješćuje o svim slučajevima narušavanja tržišta uzrokovanim odobravanjem posebnih poreznih prednosti;

75. ističe potencijal digitalnih rješenja za učinkovito ubiranje poreza prikupljanjem poreznih podataka izravno iz operacija u ekonomiji dijeljenja te smanjenjem ukupnoga radnog opterećenja poreznih tijela u državama članicama;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

76. prima na znanje otkrića u slučaju „Panamski dokumenti” u kojima je dokumentirano da se poduzeća i fizičke osobe služe fiktivnim poduzećima kako bi prikriili oporezivu imovinu te prihod i dobit koji potječu od korupcije i organiziranog kriminala; pozdravlja odluku Europskog parlamenta o osnivanju istražnog povjerenstva u vezi s time te o nastavku rada na utaji i izbjegavanju plaćanja poreza te pranju novca; ističe golemu političku važnost analiziranja načina djelovanja poreznih tijela i poduzeća uključenih u opisane prakse kako bi se riješile rupe u zakonodavstvu;

77. napominje da je potreban daljnji rad na pristupu dokumentima država članica, Komisije i Skupine za kodeks o postupanju; ponavlja da je potrebna dodatna analiza dokumenata koji su već stavljani na raspolaganje Parlamentu kako bi se na odgovarajući način procijenila potreba za daljnjim političkim djelovanjem i inicijativama politika; poziva buduće istražno povjerenstvo da nastavi taj posao i usvoji format drugačiji od formata Posebnog odbora koji više odgovara odboru za saslušanje kao što je to Odbor za javne financije u Ujedinjenoj Kraljevini;

78. poziva Vijeće da potpuno iskoristi prednosti postupka savjetovanja s Parlamentom, prije svega da sačeka stajalište Parlamenta prije postizanja političkog sporazuma, i nastoji uzeti u obzir stajalište Parlamenta;

79. obvezuje se da će nastaviti s radom koji je započeo njegov Posebni odbor, riješiti prepreke s kojima se suočio pri ispunjavanju svog mandata i osigurati odgovarajuće daljnje postupanje u pogledu njegovih preporuka; nalaže svojim nadležnim tijelima da utvrde najbolji institucionalni okvir kojim bi se to moglo postići;

80. poziva svoj nadležni odbor da izvijesti o tim preporukama u svojem budućem izvješću o zakonodavnoj inicijativi na istu temu;

o

o o

81. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Europskom vijeću, Vijeću, Komisiji, državama članicama, nacionalnim parlamentima, UN-u, skupini G20 i OECD-u.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

PRILOG 1.:

POPIS OSOBA S KOJIMA JE ODRŽAN SUSRET (SJEDNICE ODBORA, SASTANCI KOORDINATORA I SLUŽBENA PUTOVANJA)

Datum	Govorili su:
11.1.2016.	— Pierre Moscovici, povjerenik za ekonomske i financijske poslove, oporezivanje i carinu
17.2.2016.	— Pierre Moscovici, povjerenik za ekonomske i financijske poslove, oporezivanje i carinu
29.2.2016.	Razmjena gledišta s predsjedništvom Vijeća U nazočnosti g. Erica Wiebesa, nizozemskog državnog tajnika za financije
14. – 15.3.2016.	Razmjena gledišta s jurisdikcijama Rob Gray, direktor za porez na dohodak, Guernsey; Colin Powell, savjetnik glavnog ministra u području međunarodne politike, Jersey; Claudia Cornella Durany, državna tajnica za međunarodne financijske poslove, Andora; Katja Gey, direktorica Ureda za međunarodne financijske poslove, Lihtenštajn; Jean Castellini, ministar financija i gospodarstva, Monako. Razmjena gledišta s multinacionalnim poduzećima Cathy Kearney, potpredsjednica za poslovanje u Europi, Apple; Julia Macrae, direktorica za porezna pitanja za Europu, Bliski Istok, Indiju i Afriku, Apple; Adam Cohen, direktor ekonomske politike za Europu, Bliski Istok i Afriku, Google; Søren Hansen, glavni direktor, Inter-Ikea Group; Anders Bylund, direktor komunikacijskih aktivnosti grupacije; Inter-Ikea Group; Irene Yates, potpredsjednica odgovorna za porez na dobit; McDonald's. Razmjena gledišta s istraživačkim novinarima – zatvoreno za javnost Véronique Poujol, Paperjam; Markus Becker, Der Spiegel.
21.3.2016.	Razmjena gledišta s europskim bankama (I. dio) Jean-Charles Balat, financijski direktor, Crédit Agricole SA; Rob Schipper, direktor za porezna pitanja na globalnoj razini, ING; Eva Jigvall, direktorica za porezna pitanja, Nordea; Monica Lopez-Monís, glavna dužnosnica za praćenje usklađenosti i viša izvršna potpredsjednica, Banco Santander; Christopher St. Victor de Pinho, glavni direktor, direktor za porezna pitanja grupacije na globalnoj razini, UBS Group AG; Stefano Ceccacci, direktor za porezna pitanja grupacije, Unicredit.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Datum	Govorili su:
4.4.2016.	<p>— Margrethe Vestager, povjerenica za tržišno natjecanje</p> <p><i>Razmjena gledišta s europskim bankama (II. dio)</i></p> <p>Brigitte Bomm, glavna direktorica, direktorica za porezna pitanja, Deutsche Bank AG;</p> <p>Grant Jamieson, direktor za porezna pitanja, Royal Bank of Scotland;</p> <p>Graeme Johnston, direktor za međunarodna porezna pitanja, Royal Bank of Scotland.</p>
15.4.2016.	<p><i>Službeno putovanje na Cipar</i></p> <p>Ioannis Kasoulides, ministar vanjskih poslova;</p> <p>Michael Kammas, glavni direktor, Aristio Stylianou, predsjednik, i George Appios, potpredsjednik Udruge ciparskih banaka;</p> <p>Christos Patsalides, glavni tajnik u Ministarstvu financija;</p> <p>George Panteli, direktor za porezna pitanja, Ministarstvo financija;</p> <p>Yannakis Tsangaris, povjerenik za porezna pitanja;</p> <p>Alexander Apostolides, Sveučilište na Cipru;</p> <p>Maria Krambia-Kapardis, predsjednica Izvršnog odbora za međunarodnu transparentnost;</p> <p>Costas Markides, član upravnog odbora, međunarodna porezna pitanja, KPMG Limited i Udruge ciparskih investicijskih fondova;</p> <p>Natasa Pilides, glavna direktorica, Ciparska agencija za promicanje ulaganja;</p> <p>Kyriakos Iordanou, glavni direktor, Pieris Marcou, Panicos Kaouris, George Markides, Ciparski institut certificiranih javnih računovođa;</p> <p>Christos Karidis, Direktor za ekonomska istraživanja konfederacijskog odjela i tajnik Udruge zaposlenih potrošača;</p> <p>Nikos Grigoriou, načelnik odjela za gospodarsku i socijalnu politiku sveciparskog saveza radnika.</p>
18.4.2016.	<p><i>Međuparlamentarni sastanak na temu: „Paket mjera za borbu protiv izbjegavanja plaćanja poreza i ostale novosti na razini EU-a i na međunarodnoj razini: nadzor i demokratska kontrola koje provode nacionalni parlamenti”</i></p> <p><i>Razmjena gledišta s jurisdikcijama (II. dio) – zatvoreno za javnost</i></p> <p>Wayne Panton, ministar financijskih usluga, trgovine i okoliša, Kajmanski otoci.</p>
20.4.2016.	<p><i>Zajednička sjednica Odbora ECON, JURI i TAXE</i></p> <p>— Jonathan Hill, povjerenik za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala.</p>

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Datum	Govorili su:
2.5.2016.	<p><i>Sastanak na visokoj razini Parlamentarne skupine OECD-a o poreznim pitanjima zajedno s Posebnim odborom Europskog parlamenta za odluke o porezima, Pariz</i></p> <p>Pascal Saint-Amans, direktor, Centar OECD-a za poreznu politiku i upravu; Valère Moutarlier, Direktor, Glavna uprava Europske komisije za oporezivanje i carinsku uniju; Michèle André, predsjednica Odbora francuskog Senata za financije Meg Hillier, predsjednica Odbora za javne račune.</p>
17. – 20.5.2015.	<p><i>Službeno putovanje u Sjedinjene Američke Države (Washington DC)</i></p> <p>David O'Sullivan, veleposlanik EU-a; Elise Bean, bivša direktorica i glavna odvjetnica Stalnog pododбора za istrage; Orrin Grant Hatch, predsjednik Odbora američkog Senata za financije, privremeni predsjednik Senata; Dr. Charles Boustany, Predsjednik Pododбора za poreznu politiku; Sander Levin, član Kongresa, vodeći član Odbora za financije i proračun; Richard Neal, vodeći član Pododбора za poreznu politiku; Earl Blumenauer, član Odbora za financije i proračun; Lloyd Doggett, član odbora za financije i proračun, vodeći član Pododбора za poreznu politiku (možda i drugi članovi Demokratske stranke); Anders Aslund, rezidentni viši znanstveni suradnik, Dinu Patriciu Eurasia Center, Atlantsko vijeće; Gianni di Giovanni, predsjednik poduzeća Eni USA R&M, Eni; Boyden Gray, osnivački partner, Boyden Gray& Associates; Jillian Fitzpatrick, direktorica, vladini poslovi i javna politika, S&P Global; Marie Kasperek, pomoćnica direktora, program za globalno poslovanje i ekonomiju, Atlantsko vijeće; Benjamin Knudsen, pripravnik, program za globalno poslovanje i ekonomiju, Atlantsko vijeće; Jennifer McCloskey, direktorica, vladini poslovi, Vijeće industrije informacijske tehnologije; Susan Molinari, potpredsjednica, javna politika i vladini poslovi, Google; Andrea Montanino, direktor, program za globalno poslovanje i ekonomiju, Atlantsko vijeće; Álvaro Morales Salto-Weis, pripravnik, program za globalno poslovanje i ekonomiju, Atlantsko vijeće; Earl Anthony Wayne, nerezidentni znanstveni suradnik, Atlantsko vijeće; Alexander Privitera, viši znanstveni suradnik, Johns Hopkins University; Bill Rys, direktor, poslovi Savezne vlade, Citigroup; Pete Scheschuk, prvi potpredsjednik, porezi, S&P Global; Garret Workman, direktor, europski poslovi, Gospodarska komora SAD-a;</p>

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Datum	Govorili su:
	<p>Caroline D. Ciralo, vršiteljica dužnosti pomoćnice državnog odvjetnika s nadležnošću nad Odjelom za poreze, Ministarstvo pravosuđa;</p> <p>Thomas Sawyer, viši savjetnik za sudske postupke u području međunarodnih poreznih pitanja;</p> <p>Todd Kostyshak, savjetnik pomoćnika državnog odvjetnika za porezna kaznena djela, Ministarstvo pravosuđa;</p> <p>Mark J. Mazur, pomoćnik ministra (porezna politika), Ministarstvo financija SAD-a;</p> <p>Robert Stack, zamjenik pomoćnika ministra (međunarodna porezna pitanja), Ministarstvo financija SAD-a;</p> <p>Scott A. Hodge, predsjednik organizacije Tax Foundation, Tax Foundation;</p> <p>Gavin Ekins, ekonomist koji se bavi istraživanjem, Tax Foundation;</p> <p>Stephen J. Entin, viši znanstveni suradnik, Tax Foundation;</p> <p>Scott Greenberg, analitičar, Tax Foundation;</p> <p>John C. Fortier, direktor inicijative Democracy Project, Bipartisan Policy Center;</p> <p>Shai Akabas, pomoćni direktor organizacije Bipartisan Policy Center, Economic Policy Project;</p> <p>Eric Toder, sudirektor, Urban-Brookings Tax Policy Center;</p> <p>Gawain Kripke, direktor politike i istraživanja, OXFAM Amerika;</p> <p>Didier Jacobs, viši ekonomist, OXFAM Amerika;</p> <p>Nick Galass, vođa istraživanja OXFAM-a o gospodarskim nejednakostima, OXFAM Amerika;</p> <p>Robbie Silverman, viši savjetnik, OXFAM Amerika;</p> <p>Vicki Perry, pomoćnica direktora u Odjelu za fiskalna pitanja i šefica odjela u Odjelu za poreznu politiku, MMF;</p> <p>Ruud de Mooij, zamjenik šefa odjela u Odjelu za poreznu politiku, MMF;</p> <p>Hamish Boland-Rudder, internetski urednik Međunarodnog konzorcija istraživačkih novinara;</p> <p>Jim Brumby, direktor, javne usluge i rezultati, Governance Global Practice;</p> <p>Marijn Verhoeven, ekonomist, Governance Global Practice;</p> <p>Guggi Laryea, odnosi s europskim civilnim društvom i Europskim parlamentom, odgovoran za vanjske odnose i korporativne odnose;</p> <p>Rajul Awasthi, viši stručnjak za javni sektor, Governance Global Practice;</p> <p>Xavier Becerra, član Kongresa, Predsjednik konferencije članova Demokratske stranke u Predstavničkom domu Kongresa;</p> <p>Ron Kind, član Kongresa, član Odbora za financije i proračun.</p>

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Datum	Govorili su:
24.5.2015.	<p data-bbox="411 315 1414 376"><i>Zajedničko javno savjetovanje Odbora TAXE i DEVE na temu „Posljedice agresivnih fiskalnih praksi za zemlje u razvoju”</i></p> <p data-bbox="453 389 1206 421">Dr. Attiya Waris, viša predavačica, Pravni fakultet, Sveučilište u Nairobiju;</p> <p data-bbox="453 434 1203 465">Dr. Manuel Montes, viši savjetnik za financije i razvoj, The South Centre;</p> <p data-bbox="453 479 1414 539">Aurore Chardonnet, savjetnica za politiku EU-a u području oporezivanja i nejednakosti, OXFAM;</p> <p data-bbox="453 553 1251 584">Savior Mwambwa, ActionAid International, rukovoditelj kampanje Tax Power;</p> <p data-bbox="453 598 1331 629">Tove Ryding, EURODAD, rukovoditeljica u području politike i zastupanja, Tax Justice;</p> <p data-bbox="453 642 938 674">Sol Picciotto, profesor, Sveučilište u Lancasteru.</p>

Srijeda, 6. srpnja 2016.

PRILOG 2.:

MULTINACIONALNE KORPORACIJE I BANKE KOJE SU POZVANE NA SJEDNICE ODBORA

Prilog 2.1.: Popis pozvanih multinacionalnih poduzeća

Poduzeće	Pozvani/Predstavnici	Stanje (11/3/2016.)
Apple Inc.	Timothy D. Cook glavni direktor	<i>Sudionici</i> Cathy Kearney, potpredsjednica za europske aktivnosti Julia Macrae, direktorica za porezna pitanja za Europu, Bliski Istok, Indiju i Afriku
Google Inc.	Nicklas Lundblad viši direktor za javnu politiku i odnose s vladama za Europu, Bliski Istok i Afriku	<i>Sudionici</i> Adam Cohen, direktor ekonomske politike za Europu, Bliski Istok i Afriku
Fiat Chrysler Automobiles	Sergio Marchionne glavni direktor	Odbijeno 11/3/2015.: „Vjerojatno znate da smo 29. prosinca 2015. uložili žalbu Općem sudu Europske unije protiv odluke Komisije prema kojoj je jedno od naših poduzeća u Luksemburgu primilo državnu potporu. Luksemburg se također žalio protiv te odluke pred Općim sudom. Iako smo čvrsto uvjereni da u Luksemburgu nismo primili državnu potporu protivno pravu EU-a, u ovim okolnostima ne bi bilo prikladno da sudjelujemo na sjednici Posebnog odbora ili da dodatno to komentiramo. Stoga, iako i dalje cijenimo napore Odbora i njegovu namjeru da sasluša stajališta poduzeća, nažalost ne možemo sudjelovati u ovoj raspravi dok se naš pravni predmet ne razriješi.”
Inter IKEA Group	Søren Hansen glavni direktor	<i>Sudionici</i> Søren Hansen, glavni direktor Anders Bylund, direktor komunikacijskih aktivnosti grupacije
McDonald's Corporation	Irene Yates potpredsjednica, odgovorna za porez na dobit	<i>Sudionici</i> Irene Yates, potpredsjednica odgovorna za porez na dobit

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Poduzeće	Pozvani/Predstavnici	Stanje (11/3/2016.)
Starbucks Coffee Poduzeće	Kris Engskov Predsjednik podružnice Starbucks za Europu, Bliski Istok i Afriku	Odbijeno 23/2/2015.: „S obzirom na to da se Starbucks planira žaliti na odluku Europske komisije objavljenu 21. listopada 2015. prema kojoj je Nizozemska odobrila određene porezne olakšice našoj tvornici za prženje kave u Amsterdamu (Starbucks Manufacturing EMEA BV) ne možemo prihvatiti poziv Posebnog odbora Europskog parlamenta za odluke o porezima i ostale mjere slične prirode ili učinka. Kada se to pitanje riješi, i kad Starbucks bude uvjeren da će odluka Europske komisije biti odbačena u žalbenom postupku, rado ćemo se odazvati pozivu. Ako je to od pomoći za vaše prikupljanje podataka, vrijedi napomenuti da Starbucks poštuje sva pravila, smjernice i zakone OECD-a te podržava njegov proces reforme poreza, uključujući akcijski plan za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i prijenosa dobiti. Starbucks je platio prosječnu globalnu efektivnu poreznu stopu od oko 33 %, što je znatno iznad 18,5 % prosječne porezne stope drugih velikih poduzeća iz SAD-a.”

Prilog 2.2.: Popis pozvanih banaka

Ime	Pozvani/Predstavnici	Stanje (4/4/2016.)
Crédit Agricole (Francuska)	Dominique Lefebvre predsjednik	prihvaćeno (15/3/2016.) Jean-Charles Balat, direktor financija, Groupe Crédit Agricole
Deutsche Bank (Njemačka)	Paul Achleitner predsjednik	prihvaćeno (16/3/2016.) sudjelovat će na sjednici 4. travnja 2016. kao predstavnici sudjeluju Brigitte Bomm, glavna direktorica, direktorica za porezna pitanja, Deutsche Bank
ING Group (Nizozemska)	Ralph Hamers glavni direktor	prihvaćeno (8/3/2016.) R.N.J. Schipper direktor za porezna pitanja na globalnoj razini, ING
Nordea (Švedska)	Casper von Koskull predsjednik i glavni direktor	prihvaćeno (9/3/2016.) Eva Jigvall direktorica za porezna pitanja grupacije, Nordea

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Ime	Pozvani/Predstavnici	Stanje (4/4/2016.)
Royal Bank of Scotland (Ujedinjena Kraljevina)	Ross McEwan glavni direktor	prihvaćeno (16/3/2016.) sudjelovat će na sjednici 4. travnja 2016. kao predstavnici sudjeluju Grant Jamieson, direktor za porezna pitanja, Royal Bank of Scotland; Graeme Johnston, direktor za međunarodna porezna pitanja, Royal Bank of Scotland
Santander (Španjolska)	Ana Patricia Botín, predsjednica	prihvaćeno (11/3/2016.) Monica Lopez-Monis Gallego glavna dužnosnica za praćenje usklađenosti i viša izvršna potpredsjednica, Banco Santander Antonio H. Garcia del Riego glavni direktor direktor za europska korporativna pitanja
UBS (Švicarska)	Axel A. Weber predsjednik	prihvaćeno (14/3/2016.) Christopher Pinho, glavni direktor, direktor za porezna pitanja grupacije na globalnoj razini
Unicredit (Italija)	Giuseppe Vita predsjednik	prihvaćeno (8/3/2016.) Stefano Ceccacci direktor za porezna pitanja, Unicredit Costanza Bufalini direktorica za europske poslove i regulatorna pitanja

Srijeda, 6. srpnja 2016.

PRILOG 3.

DOKUMENTI POVEZANI S KODEKSOM O POSTUPANJU

Dokument (¹):	Datum	Nalazi
Dokument za sastanak br. 1, Prilog 1.	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju iz travnja 2006.	Komisija je primijetila da je predloženo vraćanje na ranije stanje, osobito u nekim ovisnim i pridruženim teritorijima, uključivalo uvođenje stope od 0 % ili potpuno ukidanje poreza na dobit te stoga nije svaki dio rada Skupine za kodeks doveo do dosljednog ili zadovoljavajućeg ishoda.
Dokument za sastanak br. 1, Prilog 1.	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju iz travnja 2006.	Komisija je primijetila da je Skupina za kodeks zbog političkih kompromisa određene prijedloge o vraćanju na ranije stanje ocijenila prikladnim, što bi se prema načelima kodeksa moglo smatrati nedovoljnim.
Izvešće Skupine za kodeks upućeno Vijeću	7. lipnja 2005.	Jasno je navedeno da u jednom slučaju Luksemburg nije proveo vraćanje na ranije stanje kao što je bilo dogovoreno.
Dokument za sastanak br. 1, Prilog 1.	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju iz travnja 2006.	Usprkos tom jasnom nepoštovanju odredbi Vijeće nije reagiralo i nitko se nije suprotstavio Luksemburgu na političkoj razini, niti ga pozvao da poštuje načela i sporazume u okviru kodeksa.
Dokument za sastanak br. 1, Prilog 1.	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju iz travnja 2006.	Skupina za kodeks dogovorila je 1999. da izostavi sustave koji pogoduju pomorskom sektoru te procjenu instrumenata zajedničkog ulaganja.
Dokument za sastanak br. 1, Prilog 1.	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju iz travnja 2006.	Nekoliko država članica odbilo je otkriti svoja stajališta o budućnosti Skupine za kodeks u pogledu transparentnosti, mandata, područja primjene i kriterija za budući rad. Mađarska i Litva izrazile zadržku u vezi s izmjenama kriterija kodeksa. Irska i Poljska usprotivile su se bilo kakvom širenju područja primjene kodeksa na druga područja oporezivanja.
Dokument za sastanak br. 2 i zapisnik	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 11. travnja 2011.	Komisija je iznijela nekoliko prijedloga za nova područja djelovanja kao što su širenje djelovanja na neusklađenosti, oporezivanje iseljenika, oporezivanje bogatih pojedinaca, ocjenu zaklada za ulaganje u nekretnine i instrumenata zajedničkog ulaganja. Nizozemska i Luksemburg usprotivili su se širenju djelovanja na neusklađenosti, Francuska je izrazila zadržku u vezi s radom u pogledu iseljenika, bogatih pojedinaca i ulagačkih fondova, a Ujedinjena Kraljevina poduprla je usmjeravanje na oporezivanje poslovnih aktivnosti umjesto širenja.
Zapisnik	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 22. listopada 2013. i iz svibnja 2013.	Značajni elementi poreznog zakona Gibraltara o kojem se raspravlja barem od 11. travnja 2011. i koji i dalje nije dovršen.
Zapisnik	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 8. studenog 2013.	Sustav poreza u maloprodaji Otoka Man nije ocijenjen štetnim unatoč ozbiljnim sumnjama koje je u pogledu njegove neštetnosti izrazilo nekoliko država članica.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Dokument (¹):	Datum	Nalazi
Zapisnik	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 29. svibnja, 22. listopada i 20. studenog 2013.	U pogledu povlaštenih poreznih režima za patente, Nizozemska, Luksemburg i u manjoj mjeri Belgija suprotstavili su se sveobuhvatnoj procjeni svih povlaštenih poreznih režima za patente u EU-u unatoč osnovama za pretpostavku o štetnosti postojećih režima u odnosu na kriterije kodeksa.
Zapisnik	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 3. lipnja 2014.	Španjolska, Nizozemska, Luksemburg i Ujedinjena Kraljevina dodatno su odgodili postupak reformiranja povlaštenih poreznih režima za patente opetovanim uvođenjem dodatnih zahtjeva u okviru postupka odlučivanja.
Javno izvješće podneseno Vijeću	Sastanak Vijeća ECOFIN iz lipnja 2015.	Usprkos obvezama na potpunu prilagodbu odredbi nacionalnog zakonodavstva do 30. lipnja 2016., države članice postigle su vrlo ograničeni napredak u prijenosu izmijenjenog pristupa nexus u svoje nacionalno zakonodavstvo, što su ministri dogovorili još u prosincu 2014., te su neke zemlje, poput Italije, nakon postizanja sporazuma o pristupu nexus čak uvele nove mjere povlaštenih poreznih režima za patente, koje nisu kompatibilne s postojećim pristupom nexus, kako bi ostvarile korist od prekomjerno velikodušnih odredbi o primjeni postojećih sustava do 2021.
Zapisnik sa sastanka i dokument za sastanak br. 3	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 25. svibnja 2010. i Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 17. listopada 2012.	Tijekom faze sastavljanja dogovorenih smjernica o ulaznom prijenosu dobiti, Ujedinjena Kraljevina usprotivila se svakom obliku koordiniranog pristupa.
Zapisnik	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 25. svibnja 2010.	Nepostizanje dogovora o naknadnom djelovanju u pogledu aktivnosti podskupine za borbu protiv zlouporabe.
Zapisnik	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 15. svibnja 2009.	Izjave Belgije i Nizozemske prema kojima se protive svakoj inicijativi kojoj je cilj koordiniranje obrambenih mjera protiv izlaznog prijenosa neoporezovane dobiti.
Zapisnik	Sastanak Podskupine za kodeks o postupanju iz rujna i travnja 2014. te travnja i srpnja 2015.	Države članice dogovorile su se oko smjernica o hibridnim neusklađenostima u rujnu 2015., usprkos opetovanim i sustavnim inicijativama određenih država članica koje su spriječile puno raniji dogovor u pogledu tih štetnih praksi, o kojima se aktivno raspravljalo u Skupini za kodeks barem od 2008., a na taj se način znatno povećala trenutačna fiskalna šteta stvorena opetovanom upotrebom tih sustava za agresivno porezno planiranje.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Dokument ⁽¹⁾ :	Datum	Nalazi
Zapisnik	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 15. svibnja i 29. lipnja 2009. te 25. svibnja 2010. Sastanak Podskupine za borbu protiv zlouporabe od 25. ožujka i 22. travnja 2010.	O hibridnim neusklađenostima Nizozemska, Luksemburg i Belgija, te u manjoj mjeri Malta i Estonija, dugo su odgađale brzo zajedničko djelovanje tvrdeći da u kodeksu uopće ne bi trebalo biti riječi o hibridima.
Zapisnik	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 13. rujna 2011. Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 11. travnja i 26. svibnja 2011.	U pogledu investicijskih fondova države članice dogovorile su se prekinuti raspravu o navodnoj i potencijalnoj štetnosti tih sustava. Skupina nije dalje djelovala u tom području zbog inicijativa Ujedinjene Kraljevine, Luksemburga i Nizozemske.
Dokument za sastanak br. 2	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 4. ožujka 2010.	U pogledu administrativnih praksi nijedna država članica nije spontano i sustavno razmjenjivala informacije o svojim odlukama u prošlosti.
Dokument za sastanak br. 4	Sastanak Skupine za kodeks o postupanju od 10. rujna 2012.	U praksi, informacije o odlukama nisu razmijenjene na spontanoj osnovi.
Zaključci Vijeća	Sastanak Vijeća ECOFIN od prosinca 2015.	U pogledu klauzula o minimalnoj stopi efektivnog oporezivanja države članice nisu se dogovorile oko revizije Direktive o kamatama i licencijama kako bi se zajamčilo da olakšice odobrene na jedinstvenom tržištu u cilju sprečavanja dvostrukog oporezivanja ne dovedu u stvarnosti do nultog ili gotovo nultog oporezivanja, usprkos objavi dotičnog prijedloga Komisije 2011. godine. Države članice samo su pozvale Radnu skupinu na visokoj razini o poreznim pitanjima da dodatno razmotri to pitanje, umjesto da se obvežu na brzo i učinkovito djelovanje.
Zaključci Vijeća	Sastanak Vijeća ECOFIN od ožujka 2016.	Države članice nisu se dogovorile oko hitno potrebnih reformi Skupine o kodeksu te su sve odluke o reformama odgodile na 2017.

⁽¹⁾ Temeljeno na javno dostupnim dokumentima i izvorima

Srijeda, 6. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0311

Sinergije između strukturnih fondova i programa Obzor 2020.**Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o sinergijama u svrhu inovacija: europski strukturni i investicijski fondovi, Obzor 2020. i ostali europski fondovi povezani s inovacijama i programi EU-a (2016/2695(RSP))**

(2018/C 101/07)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 4. i 162. te članke 174. – 190.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 ⁽¹⁾ (dalje u tekstu „Uredba o zajedničkim odredbama”),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom socijalnom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1081/2006 ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama za potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja” ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1302/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1082/2006 o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) u vezi s pojašnjenjem, pojednostavljenjem i poboljšanjem osnivanja i funkcioniranja takvih grupacija ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1300/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Kohezijskom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1084/2006 ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.⁽²⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 289.⁽³⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 470.⁽⁴⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 259.⁽⁵⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 303.⁽⁶⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 281.⁽⁷⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 487.⁽⁸⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 104.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj o kohezijskoj politici te istraživačkim i inovacijskim strategijama za pametnu specijalizaciju (RIS3) (A8-0159/2016),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija od 1. lipnja 2016. naslovljenu „Europa ponovno ulaže – Analiza napretka Plana ulaganja za Europu i budući koraci” (COM(2016)0359),
 - uzimajući u obzir publikaciju Komisije od 22. veljače 2016. naslovljenu „Plan ulaganja za Europu: nove smjernice o kombiniranju europskih strukturnih i investicijskih fondova s Europskim fondom za strateška ulaganja”,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 5. veljače 2013. o poboljšanju pristupa financiranju za mala i srednja poduzeća ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. siječnja 2014. o pametnoj specijalizaciji: umrežavanje centara izvrsnosti za učinkovitu kohezijsku politiku ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. veljače 2014. o optimizaciji razvoja potencijala najudaljenijih regija stvaranjem sinergije između strukturnih fondova i drugih programa Europske unije ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. rujna 2015. o ulaganju u radna mjesta i rast: promicanje gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije u Uniji ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 26. studenoga 2015. o pitanju „Prema pojednostavljenoj kohezijskoj politici usmjerenoj na učinak za razdoblje 2014. – 2020.” ⁽⁵⁾,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. lipnja 2014. naslovljenu „Istraživanje i inovacije kao izvori obnovljenog rasta” (COM(2014)0339),
 - uzimajući u obzir šesto izvješće Komisije od 23. srpnja 2014. o gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji naslovljeno „Ulaganja u radna mjesta i rast”,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 26. studenoga 2014. naslovljenu „Plan ulaganja za Europu” (COM(2014)0903),
 - uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije iz 2014. naslovljen „Omogućavanje sinergije između europskih strukturnih i investicijskih fondova, Obzora 2020. i ostalih programa Unije povezanih s istraživanjem, inovacijama i konkurentnošću” (SWD(2014)0205),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. listopada 2010. naslovljenu „Doprinos regionalne politike pametnom rastu u okviru strategije Europa 2020.” (COM(2010)0553),
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 30. srpnja 2013. naslovljeno „Zatvaranje inovacijskog jaza”,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 20. studenoga 2014. naslovljeno „Mjere potpore za stvaranje ekosustava za novoosnovana poduzeća koja se bave visokom tehnologijom”,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je kohezijska politika u financijskom programskom razdoblju 2014. – 2020. i dalje glavni instrument EU-a za ulaganje u realno gospodarstvo u svim regijama, a cilj mu je približiti EU-a svojim građanima, te je istodobno izraz europske solidarnosti jer se njome doprinosi rastu i prosperitetu te se smanjuju gospodarske, socijalne i teritorijalne nejednakosti na koje su negativno utjecale gospodarska i financijska kriza;

⁽¹⁾ SL C 24, 22.1.2016., str. 2.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0002.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0133.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0308.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0419.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

- B. budući da bi kohezijska politika trebala biti u potpunosti usklađena sa strategijom Europa 2020. za pametan, održiv i uključiv rast te budući da se temelji na zajedničkom djelovanju triju fondova, Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda (ESF) i Kohezijskog fonda (KF), uz širu koordinaciju unutar Zajedničkog strateškog okvira s fondom namijenjenim za ruralni razvoj, odnosno Europskim poljoprivrednim fondom za ruralni razvoj (EPFRR), i onim namijenjenim za sektor pomorstva i ribarstva, odnosno Europskim fondom za pomorstvo i ribarstvo (EFPR);
- C. budući da su u okviru Uredbe o zajedničkim odredbama utvrđene zajedničke odredbe za svih pet fondova koji čine europske strukturne i investicijske fondove (fondovi ESI), dok su posebna pravila koja se primjenjuju na svaki pojedinačni strukturni i investicijski fond te na cilj europske teritorijalne suradnje predmet zasebnih propisa;
- D. budući da je u okviru nedavne reforme kohezijske politike uveden ograničen broj ciljeva i prioriteta, čime je stvorena tematska usredotočenost / tematska koncentracija, a istodobno je omogućen određen stupanj fleksibilnosti i prilagodbe nekim karakteristikama; budući da je osim toga reformom zajamčeno načelo čvršćeg partnerstva i dobro upravljanje na više razina, dobro definiran pristup teritorijalnom razvoju, bolje sinergije između navedenih pet fondova, ali i s drugim relevantnim programima i inicijativama (kao što su program Obzor 2020., PSCI, COSME, LIFE, Instrument za povezivanje Europe, Erasmus+ i NER 300), daljnje pojednostavljenje provedbenih pravila, učinkovit sustav praćenja i evaluacije, transparentan okvir uspješnosti, jasni propisi za korištenje financijskim instrumentima, dobar sustav upravljanja i kontrole te učinkovit sustav financijskog upravljanja;
- E. budući da je 14. prosinca 2015. Komisija donijela komunikaciju o doprinosu europskih strukturnih i investicijskih fondova strategiji rasta EU-a, planu ulaganja i prioritetima Komisije u sljedećem desetljeću, koja je zapravo izvješće predviđeno člankom 16. Uredbe o zajedničkim odredbama u pogledu dosadašnje provedbe fondova ESI, a obuhvaća i ishode pregovora sa svim državama članicama o sporazumima o partnerstvu, operativnim programima i ključnim izazovima za svaku pojedinačnu zemlju;
- F. budući da je svrha jačanja sinergija između programa Obzor 2020. i europskih strukturnih i investicijskih fondova izgradnja važnih veza između investicijskih strategija i intervencija kojima bi se moglo znatno utjecati na gospodarstvo, pri čemu bi se ulaganja u inovacije u prioritetnim područjima pametne specijalizacije spojila s vrhunskim inicijativama u području istraživanja i inovacija te tako osigurao veći učinak fondova;
- ponavlja da su veze između kohezijske politike i drugih politika, programa financiranja i inicijativa EU-a (kao što su Obzor 2020., Instrument za povezivanje Europe, jedinstveno digitalno tržište, ruralni razvoj, energetska unija, Unija inovacija i vodeće inicijative u okviru strategije Europa 2020.) ojačane unutar Zajedničkog strateškog okvira uvedenog Uredbom o zajedničkim odredbama te da se tako kohezijskom politikom, preko svih njezinih instrumenata i ciljeva, uključujući plan za gradove, teritorijalni program, ulaganje u mala i srednja poduzeća, pametni rast i strategije pametne specijalizacije te potencijalna javna ulaganja u razvoj inovativnih rješenja u područjima kao što su, među ostalim, okoliš, energetika, zdravlje, klima, digitalizacija i promet, znatno doprinosi jačanju jedinstvenog tržišta i postizanju ciljeva strategije Europa 2020.;
 - ističe činjenicu da se spomenute sinergije integriraju već u fazi strateškog planiranja te stoga regije i države članice od samog početka trebaju strateški birati i planirati kako bi utvrdile i stvorile mogućnosti, na primjer poticanjem izvrsnosti u područjima pametne specijalizacije; ističe da to u slučaju programa Obzor 2020. obuhvaća podizanje razine osviještenosti, davanje informacija (posebno o rezultatima istraživanja u okviru Sedmog okvirnog programa i programa Obzor 2020.), sudjelovanje u komunikacijskim kampanjama, otvaranje postojećih mreža za nove sudionike i što bolje povezivanje nacionalnih kontaktnih točaka s nacionalnim i regionalnim tvorcima politika i upravljačkim tijelima u području europskih strukturnih i investicijskih fondova;
 - ističe da je izrada strategija pametne specijalizacije uključivanjem nacionalnih ili regionalnih upravljačkih tijela i dionika poput sveučilišta i drugih visokoškolskih ustanova, industrije i socijalnih partnera u proces poduzetničkog otkrivanja obvezna za regije i države članice koje žele ulagati sredstva iz EFRR-a u istraživanje i inovacije; podsjeća na to da bi metodologija pametne specijalizacije trebala ostati model za kohezijsku politiku u razdoblju nakon 2020. s obzirom na činjenicu da bi strategije pametne specijalizacije u okviru programa Obzor 2020. trebale obuhvaćati pripremu (izgradnja

Srijeda, 6. srpnja 2016.

kapaciteta i poboljšanje nacionalnih/regionalnih sustava istraživanja i inovacija) i realizaciju (uzimanje u obzir rezultata istraživanja, potpora inovacijama i pristup tržištu), čime se zauzvrat potiče suradnja na razini EU-a kako bi se zatvorio inovacijski jaz u Europi i ojačala globalna konkurentnost Unije, uz istodobno ulaganje u povezivanje predvodnika i sljedbenika u kontekstu širenja izvrsnosti i sudjelovanja;

4. smatra da bi usmjerenost na rezultate u kohezijskoj politici trebalo dodatno ojačati; ističe da je hitno potrebno povećati sinergije s drugim politikama EU-a o konkurentnosti, posebno u području istraživanja i razvoja, informacijsko-komunikacijske tehnologije, obnovljivih energija te malih i srednjih poduzeća radi povećanja stope iskorištenosti rezultata iz područja istraživanja i razvoja EU-a, otvaranja novih kvalitetnih radnih mjesta i očuvanja postojećih te promicanja „zelene” ekonomije;

5. napominje da u programskom razdoblju 2014. – 2020. kohezijska politika omogućuje da financijski instrumenti imaju važnu komplementarnu ulogu te podsjeća na to da financijski instrumenti, s obzirom na to da su dopuna bespovratnim sredstvima, imaju efekt poluge, što može povećati učinak financiranja za modernizaciju inovacija na tržištu, na primjer uz pomoć energetske učinkovitosti te može doprinijeti većoj stopi apsorpcije osiguravanjem potrebnog sufinanciranja, posebno u državama članicama i regijama s niskim nacionalnim kapacitetima za sufinanciranje; međutim, naglašava da su bespovratna sredstva i dalje neophodna za određene projekte poput projekata u području istraživanja i inovacija te onih sa snažnim naglaskom na društvenim izazovima; podsjeća na to da se bespovratnim sredstvima i financijskim instrumentima ne financiraju iste vrste aktivnosti i da su ta dva različita oblika potpore namijenjena različitim kategorijama korisnika i različitim vrstama projekata; naglašava da je u budućim programima EU-a važno nastaviti financiranje bespovratnim sredstvima; naglašava činjenicu da se u budućnosti mora očuvati dobra ravnoteža između bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata; podsjeća na to da je potrebno dodatno poboljšati odgovornost i transparentnost financijskih instrumenata te njihovu usmjerenost na rezultate;

6. poziva Komisiju i države članice da pri oblikovanju i provedbi fondova ESI i programa Obzor 2020. stalno posvećuju pozornost potrebama malih i srednjih poduzeća te sinergijama među njima; poziva Komisiju da sastavi koordinirane pozive na dostavu prijedloga kako bi se olakšao pristup financiranju iz više fondova; traži i detaljnu evaluaciju relevantnih programa za mala i srednja poduzeća, kao što su COSME, instrument za mala i srednja poduzeća u okviru programa Obzor 2020. i komponenta za mala i srednja poduzeća u okviru Europskog fonda za strateška ulaganja, i to u pogledu dodijeljenih proračunskih sredstava i stope uspješnosti projekata te u pogledu administrativnog opterećenja i jednostavnosti provedbe;

7. napominje da se sinergije s drugim politikama i instrumentima trebaju dodatno ojačati kako bi se maksimalno povećao učinak ulaganja; u tom kontekstu podsjeća na pilot-projekt Put prema izvrsnosti u okviru proračuna EU-a kojim se nastavljaju podupirati regije 13 država članica pri stvaranju i istraživanju sinergija među europskim strukturnim i investicijskim fondovima; traži da države članice imaju fleksibilnost za upotrebu pečata izvrsnosti; nadalje, naglašava da je također važno utvrditi povezana područja specijalizacije drugih regija i država članica kako bi se povežalo s njima i bolje se pripremio za višenacionalne projektne mogućnosti i međunarodno povezivanje;

8. podsjeća na to da zbog proračunskih ograničenja koja se odnose na program Obzor 2020. postoji rizik da se za projekte ocijenjene kao izvrsne ne dobiju financijska sredstva; naglašava da se moraju osloboditi alternativna sredstva, na primjer bespovratnim sredstvima iz ESIF-a mogli bi se uz pomoć pečata izvrsnosti financirati izvrsni projekti iz programa Obzor 2020.;

9. napominje da će izvršenje znatnih dijelova proračuna programa Obzor 2020. biti dodijeljeno javno-javnim partnerstvima i javno-privatnim partnerstvima, čime će se pružiti mogućnosti za upotrebu mehanizma upravljanja javno-javnih partnerstva u cilju optimizacije sinergija s inicijativama za pametnu specijalizaciju (RIS3) i programima izradom godišnjih planova rada;

10. naglašava da Europski fond za strateška ulaganja treba biti nadopuna i dodatak fondovima ESI i drugim programima EU-a, poput programa Obzor 2020., te redovnim aktivnostima Europske investicijske banke; napominje da je, kao rezultat toga, Europski fond za strateška ulaganja usmjeren na razne vrste projekata među onima za koje je preko programa Obzor 2020. namijenjen iznos od 2,2 milijarde EUR; ističe da je potrebno osigurati potpunu dosljednost i sinergije među svim

Srijeda, 6. srpnja 2016.

instrumentima EU-a kako bi se ostvarili najvažniji strateški ciljevi pametnog, održivog i uključivog rasta te izbjegla preklapanja ili proturječnosti među njima ili među različitim razinama provedbe politike, uz istodobno dopunjavanje nacionalnih i regionalnih fondova i programa; podsjeća na to da se pri reviziji strategije Europa 2020. mora utvrditi koja su sredstva potrebna uz efikasnu upotrebu svih raspoloživih resursa i postizanje očekivanih rezultata u pogledu najvažnijih strateških ciljeva, s obzirom na to da bi se koordiniranom primjenom instrumenata kohezijske politike i programa Obzor 2020. trebali povećati količina, kvaliteta i učinak ulaganja u istraživanje i inovacije;

11. poziva Komisiju da sustavno prati sinergije između fondova i objavi komunikaciju o tim sinergijama, a posebno o sinergijama između programa Obzor 2020. i inicijativa za pametnu specijalizaciju (RIS3) kako bi se širili primjeri najbolje prakse i povećao njihov učinak prije revizije strategije Europa 2020.; podsjeća da se nijednim takvim sustavom ne bi smjelo povećati administrativno opterećenje;

12. ističe pripreme povjerenika u cilju mogućeg osnivanja Europskog vijeća za inovacije za bolju koordinaciju inicijativa za inovacije u Europskoj uniji; napominje da bi glavni cilj Europskog vijeća za inovacije (EIC) trebalo biti pomaganje u uklanjanju prepreka komercijalizaciji i zatvaranju inovacijskog jaza; naglašava da bi u Europsko vijeće za inovacije trebali biti uključeni svi relevantni dionici te da bi ono trebalo imati transparentne i brze postupke savjetovanja i donošenja odluka i izbjegavati preklapanja; nadalje, naglašava da bi proračun programa Obzor 2020. trebalo u potpunosti vratiti na razinu na kojoj je bio prije osnivanja EFSU-a;

13. ističe vezu između programa Obzor 2020. i fondova ESI u smislu sigurnosti (potrebu za istom razinom infrastrukture IKT-a diljem EU-a); zagovara usklađivanje sigurnosnih struktura IKT-a; nadalje, poziva na uspostavu veze među tim fondovima u postupcima revizije te poziva Komisiju da izradi jasan, usklađen i koordiniran pristup za razdoblje nakon 2020. uz poseban naglasak na administrativnom procesu i postupku revizije, proporcionalnosti i odgovornosti;

14. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Komisiji, Vijeću te nacionalnim i regionalnim vladama država članica.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0312

Priprema programa rada Komisije za 2017.

Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o strateškim prioritetima za program rada Komisije za 2017. (2016/2773(RSP))

(2018/C 101/08)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir političke smjernice za Europsku komisiju, pod naslovom „Novi početak za Europu: Moj program za zapošljavanje, rast, pravednost i demokratske promjene”, koje je 15. srpnja 2014. predstavio Jean-Claude Juncker,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 27. listopada 2015. naslovljenu „Program rada Komisije za 2016. – Vrijeme je za drugačiji način rada” (COM(2015)0610) i njezine priloge od I. do VI.,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.,
 - uzimajući u obzir sažeto izvješće Konferencije predsjednika odbora, koje predstavlja dodatan doprinos ovoj Rezoluciji sa stajališta parlamentarnih odbora i koje bi Komisija trebala s dužnom pažnjom uzeti u obzir pri sastavljanju i donošenju svog programa rada za 2017.,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. lipnja 2016. o odluci o napuštanju EU-a na temelju ishoda referendumu održanog u Ujedinjenoj Kraljevini ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 28. i 29. lipnja 2016.,
 - uzimajući u obzir doprinos Odbora regija programu rada Komisije za 2017.,
 - uzimajući u obzir članak 37. stavak 3. Poslovnika,
- A. budući da je proces europske integracije u proteklim desetljećima donio mir te je doprinio sigurnosti i blagostanju u Europi;
- B. budući da je Europa sada suočena s mnogim zajedničkim i globalnim izazovima, ali i s rastućim frustracijama i zabrinutošću mnogih građana zbog nesigurne osobne perspektive za budućnost i nedovoljnih mogućnosti te da građani od osoba koje donose odluke očekuju odgovor na taj problem; budući da se Europska unija, ako želimo da ona uspije, ne može svesti na ekonomski projekt; budući da je hitno potrebno da europski projekt ponovno osvoji srca Europljana te da se ojača gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija;
- C. budući da su kao odgovor na krize koje su paralelno pogodile EU potrebna djelotvorna europska rješenja, snažno ukorijenjena u demokračičnijem procesu uz pomoć metode zajednice, uz punu uključenost Europskog parlamenta i nacionalnih parlamenata i u skladu s člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti;
- D. budući da je EU naš zajednički dom koji svojim građanima mora pružiti sigurnost i stabilno ekonomsko okruženje; budući da su održivost i gospodarski rast kompatibilni i mogu se uzajamno jačati; budući da je važno izvesti EU iz dugotrajne ekonomske krize jačanjem održivih ulaganja, smanjenjem nejednakosti, provedbom dogovorenih i razvojem boljih politika, posebice produblivanjem unutarnjeg tržišta i poboljšavanjem ekonomske i monetarne unije;
- E. budući da smo odabrali zajedničku budućnost kao zajednica koja se temelji na zajedničkim vrijednostima i koja cijeni i čuva bogatstvo i raznolikost naših tradicija i naše povijesti; budući da želimo da Europa, predana solidarnosti, multilateralizmu, našim vanjskim partnerstvima te uz promicanje konvergencije prema boljim standardima, preuzme

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0294.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

svoju ulogu i odgovornosti na globalnoj razini; budući da želimo osigurati ostvarenje našeg zajedničkog projekta općeg mira, prosperiteta i demokracije u cilju stvaranja privlačne budućnosti za sve generacije;

Unaprjeđenje radnih i životnih uvjeta europskih građana

1. podsjeća na to da je gospodarski oporavak u Europi skroman i neujednačen, pri čemu mnoge regije Unije i dalje bilježe neprihvatljive stope nezaposlenosti, siromaštva, nejednakosti, kao i ozbiljan manjak perspektiva za mlade generacije; EU stoga mora raditi na ostvarenju dinamičnog i uključivog tržišta rada koje će biti ugrađeno u europski model socijalnog tržišnog gospodarstva kako bi se unaprijedili životni uvjeti građana i omogućila pravična mobilnost; uvjeren je da svi građani EU-a moraju moći računati na temeljni skup poštenih uvjeta rada i na pristup kvalitetnom obrazovanju, socijalnoj zaštiti i osnovnim uslugama kojima se omogućuje postizanje ravnoteže između privatnog i poslovnog života i zadovoljavaju potrebe modernog tržišta rada u EU-u; priznaje da je glavno obilježje konkurentnog i uključivog gospodarstva njegova sposobnost da iskoristi talente žena i muškaraca u svim djelatnostima;

2. zbog toga poziva Komisiju da se svojim radom nadoveže na aktualno javno savjetovanje i nadolazeće izvješće Parlamenta na način da, u skladu s načelom supsidijarnosti i ciljevima Ugovora, podnese prijedlog o europskom stupu socijalnih prava, koji će se realizirati u obliku konkretnih inicijativa, osobito u području:

- promicanja dostupnosti i kvalitete ranog odgoja i obrazovanja, skrbi za djecu i zdravstvene zaštite, što je ključno postići kako nijedno dijete ne bi bilo izostavljeno; Komisija bi stoga trebala razmotriti buduće mjere za razvoj socijalnih ulaganja, te osobito za smanjenje siromaštva djece;
- smanjenja nedostatka vještina i jamčenja pristupa kvalitetnom obrazovanju, osposobljavanju i cjeloživotnom učenju za sve;
- smanjenja socijalnih nejednakosti te promicanja kvalitetnih radnih mjesta, posebno za mlade i dugotrajno nezaposlene kako bi se potaknuo gospodarski rast;
- odgovaranja na izazove u pogledu postizanja ravnoteže između privatnog i profesionalnog života te razlika u plaćama i mirovinama;

3. ističe da bi Komisija trebala pratiti, poticati i podupirati učinkovito i djelotvorno trošenje sredstava u državama članicama u cilju povećanja zaposlenosti mladih i otvaranja kvalitetnih radnih mjesta, posebno u regijama s visokim stopama nezaposlenosti, uz pomoć programa za radna mjesta i rast poput onih koji se financiraju sredstvima iz Inicijative za zapošljavanje mladih, europskih strukturnih i investicijskih fondova, Europskog fonda za strateška ulaganja i Europske investicijske banke;

4. naglašava da bi Komisija, u suradnji s državama članicama i socijalnim partnerima, također trebala ojačati europski socijalni dijalog u cilju boljeg usklađivanja tržišta rada i potreba za socijalnom zaštitom kako bi se odgovorilo na problem socijalnih nejednakosti i na nove izazove povezane s konkurentnošću;

Jačanje gospodarskog oporavka i dugoročne konkurentnosti u cilju otvaranja novih radnih mjesta i stvaranja blagostanja

5. uvjeren je da EU može ostvariti vodeću ulogu na globalnoj razini iskorištavanjem punog potencijala svojeg jedinstvenog tržišta i poticanjem poduzetništva, poštenog tržišnog natjecanja i ulaganja u inovacije;

6. smatra da Europska unija mora poticati snažno i raznoliko europsko poslovno okruženje; ističe da je politika konkurentnosti Europske unije instrument u funkcioniranju europskoga socijalnog tržišnog gospodarstva; ističe da europska industrija, želi li ostati konkurentna, prilagođena svrsi i spremna za buduće izazove, mora postati održivom i okrenuti se digitalnom poslovanju; dijeli mišljenje Komisije da Europska mora biti velika u važnim pitanjima, a manje se baviti manje važnim pitanjima;

7. poziva na ponovno pokretanje strategije Europa 2020. za održivi rast i zapošljavanje, s istinskim ambicijama za budućnost, posebice za unaprjeđenje našeg modela socijalnog tržišnog gospodarstva i provedbu strukturnih reformi za moderniziranje gospodarstava država članica i ostvarivanje širom dostupnog blagostanja; uvjeren je da je poticanje

Srijeda, 6. srpnja 2016.

zapošljavanja i produktivnosti i dalje najveći prioritet te da su Europskoj uniji potrebna ciljana ulaganja kako bi se ubrzao prijelaz na inovativnu, digitalnu ekonomiju u kojoj se resursi učinkovito koriste, a u cilju ponovne industrijalizacije Europe i vraćanja radnih mjesta iz ostatka svijeta;

8. traži od Komisije da osmisli novu i ambicioznu industrijsku strategiju koja će se temeljiti na paketu za kružno gospodarstvo i nadopunjavati ga; ističe da su potrebna dodatna javna i privatna ulaganja za energetske tranzicije, ekološki inovativna mala i srednja poduzeća, istraživanje i obrazovanje;

9. poziva Komisiju da predloži dodatne mjere kojima će se potaknuti istraživanje i razvoj, inovacije, kulturna raznolikost i kreativnost kao ključni pokretači otvaranja novih radnih mjesta, pri čemu treba voditi računa o činjenici da je pristup poduzeća kapitalu, posebno malih i srednjih poduzeća, ključan za poticanje razvoja i proizvodnje novih proizvoda i usluga, kako u tradicionalnim tako i u novim sektorima, te za zaštitu prava intelektualnog vlasništva;

10. smatra da je potrebna daljnja integracija jedinstvenog tržišta, osobito u digitalnom području, uz ostvarivanje pravednih uvjeta za potrošače i mala i srednja poduzeća te uklanjanje neopravdanih prepreka; duboko je uvjeren da je globalno konkurentno, inovativno jedinstveno digitalno tržište okrenuto građanima moguće rješenje za suočavanje s izazovima 21. stoljeća;

11. očekuje od Komisije da upotrijebi sve svoje ovlasti i kompetencije kako bi potaknula prijelaz na bolji model rasta u skladu s načelima održivog razvoja, što uključuje njegovu ekonomsku, socijalnu i ekološku dimenziju;

Odgovor na klimatske promjene i jamčenje energetske sigurnosti

12. podsjeća na to da je potrebno pojačati napore u cilju uspostave energetske unije kojom će se zajamčiti energetska sigurnost te održiva energija po povoljnim cijenama za sve građane i poduzeća;

13. ukazuje na posljedice klimatskih katastrofa za ljude i gospodarstvo u Europi; naglašava da je važno i dalje rješavati temeljne uzroke klimatskih promjena, uz istovremeno osiguranje konkurentnosti naše industrije, s pomoću ambiciozne klimatske strategije koja uključuje i energetske učinkovitost;

14. poziva na utvrđivanje ambicioznijih ciljeva na razini EU-a u pogledu smanjenja emisije stakleničkih plinova te u pogledu obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti za razdoblje nakon 2020., u skladu sa sporazumom sklopljenim na konferenciji COP21 u Parizu;

15. traži od Komisije da razvije zajedničku strategiju za energetske i klimatske diplomacije koja će biti usmjerena na rješavanje tih globalnih problema;

16. traži od Komisije da odredi što treba poduzeti za postepeno ukidanje subvencija za fosilna goriva, uz ublažavanje mogućih gospodarskih i društvenih posljedica;

Osiguranje dosljednog odgovora na povećani priljev izbjeglica

17. mišljenja je da Europska unija mora pronaći konkretna rješenja za rješavanje izbjegličke krize te se posebice pozabaviti njezinim glavnim uzrocima na način da ojača suradnju s tranzitnim zemljama i zemljama porijekla u kontekstu migracijskih tokova i da iskoristi sve dostupne politike i instrumente kako bi zajamčila stabilnost, obnovu i razvoj tih zemalja;

18. potiče Komisiju da, u suradnji s državama članicama, osigura potrebnu humanitarnu pomoć i pristojne životne uvjete u centrima za prihvat izbjeglica, u kombinaciji s dugoročnijim programima razvoja, osobito u području obrazovanja;

19. ističe da politika EU-a u području azila i migracija ne ispunjava svoju svrhu te da je potrebno temeljito preispitati na temelju članka 80. Ugovora o funkcioniranju Europske unije; smatra da reforma zajedničkog europskog sustava azila ne bi smjela rezultirati snižavanjem trenutačne razine zaštite u pravu EU-a o azilu;

20. poziva na organizaciju sustavnih i izvedivih programa za izravno preseljenje i premještanje tražitelja azila;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

21. poziva na stvaranje uvjeta u EU-u za dobro vođeni prihvata tražitelja azila kojim će se zajamčiti njihova sigurnost i humano postupanje prema njima, uz pridavanje posebne pozornosti potrebama ranjivih skupina; istovremeno naglašava da je potrebno zajamčiti dostatna sredstva za integraciju izbjeglica na tržište rada i njihovo uključivanje u društvo;
22. traži od Komisije da podnese prijedloge za uspostavu prave politike EU-a u području ekonomske i zakonite migracije koja bi se nadovezala na postojeće instrumente za studente, istraživače i visokokvalificirane radnike, te, dugoročno, za uspostavu općih pravila u pogledu ulaska i boravka državljana trećih zemalja koji traže posao u Uniji kako bi se popunile praznine ustanovljene na tržištima rada u EU-u;
23. smatra da EU i ostatak međunarodne zajednice moraju preuzeti svoj dio odgovornosti kada je riječ o međunarodnim migracijama s obzirom na to da one predstavljaju globalni fenomen koji je sve veći po svojem opsegu, složenosti i utjecaju;

Odgovor na zabrinutost građana u pogledu sigurnosti

24. naglašava da su unutarnja i vanjska sigurnost sve povezanije;
25. apelira na Komisiju da, nakon što je usvojen prijedlog o europskoj graničnoj i obalnoj straži, osigura njegovo hitro provođenje te dodjelu potrebnih ljudskih i logističkih kapaciteta;
26. poziva Komisiju da u cilju otklanjanja prijetnji terorizma i nasilnog ekstremizma budno motri prijenos i provedbu protuterorističkih mjera EU-a, uključujući djelotvornu policijsku i pravosudnu suradnju, pravovremenu razmjenu informacija između nacionalnih tijela i preko Europolu i Eurojusta, kao i mjera za pristupanje rješavanju problema novih trendova u financiranju terorizma;
27. poziva Komisiju da iskoristi stručnost i mobilizira tehničke i financijske resurse kako bi se na razini EU-a ostvarila koordinacija i razmjena najboljih praksi u borbi protiv nasilnog ekstremizma i terorističke propagande, radikalnih mreža i novačenja koje preko interneta i izvan njega provode terorističke organizacije, uz poseban naglasak na strategijama prevencije, integracije i ponovne integracije;
28. potiče Komisiju i države članice da zajamče potpunu provedbu već usvojenog zakonodavstva o sigurnosti; ponovno poziva na dubinsku evaluaciju strategije EU-a za borbu protiv terorizma u kojoj bi se trebala ocijeniti i primjena usvojenih mjera i njihova djelotvornost; očekuje od Komisije da po potrebi ažurira sigurnosni program u svjetlu promjena terorističkih prijetnji;
29. poziva Komisiju da podnese najavljene prijedloge za primjerenu pravnu osnovu za Europski centar za borbu protiv terorizma u okviru Europolu, prijedloge za poboljšanje i razvoj postojećih informacijskih sustava, rješavanje informacijskih praznina i kretanje u smjeru interoperabilnosti, kao i prijedloge za obveznu razmjenu informacija na razini EU-a, uz nužne mehanizme za zaštitu podataka;

Uspostava ambicioznog programa vanjskog djelovanja: o susjedstvu i globalnom sustavu

30. poziva na ambicioznu globalnu strategiju EU-a u kojoj će Europska unija imati položaj geopolitičkog aktera u svijetu koji se brzo mijenja te očekuje od Komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje da se na dosljedan način posluže svim instrumentima EU-a za vanjsko djelovanje kako bi se poboljšalo globalno upravljanje, postiglo sveobuhvatno međusobno približavanje u pogledu poboljšanja normi, unaprijedila sigurnost i ostvarilo veće poštovanje ljudskih prava u svijetu; u tom smislu ističe da bi sljedeći ključni elementi trebali postati glavni prioriteti programa vanjskog djelovanja EU-a:
- promicanje stabilnosti i prosperiteta u susjedstvu EU-a inicijativama kojima se potiče razvoj, demokracija, dobro upravljanje i vladavina prava poboljšanjem mjera za sprječavanje civilnih sukoba i mjera pomirbe, kao i aktivnosti u kontekstu zajedničke sigurnosne i obrambene politike, uključujući i odgovarajućim uključivanjem NATO-a koji, za one države koje su njegove članice, ostaje osnova njihove kolektivne sigurnosti i mjesto za njezinu provedbu;
 - oživljavanje, uz potporu potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku, zajedničke sigurnosne i obrambene politike koja više ne smije biti najslabija karika u postupku integracije EU-a; sigurnosno okruženje iziskuje da europska obrana postane punopravna politika kojom će se jednaka sigurnost pružiti

Srijeda, 6. srpnja 2016.

svim državama članicama i kojom će se pridati jednaka važnost vitalnim sigurnosnim pitanjima svih država članica; postojeće strukture, mehanizmi i sredstva moraju doista postati operativni;

- brži napredak procesa pregovora o proširenju jačanjem socijalne, političke i ekonomske stabilnosti demokracije u zemljama kandidatkinjama, bez ustupaka kad je riječ o kopenhaskim kriterijima za pristupanje;
- povećanje djelotvornosti politike razvojne suradnje i povećanje njezine usklađenosti i suglasja s ostalim instrumentima vanjskog djelovanja EU-a; osiguravanje dosljednosti i usklađenosti politika razvoja i sigurnosti s obzirom na to da su one povezane, međuovisne i da se uzajamno jačaju;
- integriranje Programa održivog razvoja do 2030. i usklađenosti politika u interesu razvoja (PCD) u vanjske i unutarnje politike EU-a; odlučno poziva Komisiju da izvijesti o svojem planu za provedbu, nadzor, praćenje i ugradnju Programa održivog razvoja do 2030. i ciljeva za održivi razvoj;
- poticanje trgovine kao važnog sredstva za poticanje rasta, stvaranja radnih mjesta i konkurentnosti te promicanje normi EU-a u pogledu ljudskih prava i održivog razvoja; instrumenti Unije za zaštitu trgovine moraju se modernizirati i energično koristiti, a gdje je to primjereno treba upotrebljavati i nestandardne metodologije;
- usvajanje rješenja za suzbijanje hibridnih prijetnji i jačanje otpornosti Europske unije i država članica, kao i partnera Europske unije, posebno u njezinu susjedstvu;

Poštene porezne politike za adekvatna sredstva

31. naglašava da nikada nije bilo potrebnije pojačati borbu protiv utaje i izbjegavanja plaćanja poreza, što potencijalno predstavlja prihod za nacionalne proračune u iznosu do jednog trilijuna eura; smatra da su se ta sredstva mogla potrošiti na ulaganje u budućnost, poticanje zapošljavanja i smanjivanje nejednakosti;

32. naglašava da Komisija mora bez odgađanja poduzeti korake kako bi osigurala da se dobit oporezuje u europskim zemljama u kojima se stvarno obavlja gospodarska djelatnost i stvara vrijednost; Europska unija trebala bi raditi na uspostavi obvezne zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit, pojačati napore kako bi se istražili slučajevi kršenja u području državnih potpora povezani s porezima, primjenjivati zajednička pravila o upotrebi i transparentnosti poreznih mišljenja te provoditi čvrst zajednički pristup u cilju zatvaranja poreznih oaza;

33. poziva Komisiju da u svoju borbu protiv utaje i izbjegavanja plaćanja poreza uvrsti i vanjsku dimenziju, pa i u pogledu dobiti koja odlazi iz EU-a bez oporezivanja;

Jačanje proračunskih i financijskih instrumenata EU-a

34. mišljenja je da Europska unija treba novu financijsku i fiskalnu strategiju kako bi mogla učinkovito djelovati; smatra da bi Komisija u tu svrhu trebala predložiti mjere utemeljene na sljedećim načelima i elementima:

- brza mobilizacija adekvatnih sredstava; nužna je reforma sustava financiranja Unije jačanjem stvarnih vlastitih sredstava ili uvođenjem novih sredstava kako bi se proračun Unije učinio stabilnijim, održivijim i predvidljivijim; istovremeno je važno poštovati načelo univerzalnosti i poboljšati transparentnost;
- u cilju postizanja najboljih mogućih rezultata, proračunskim instrumentima EU-a mora se upravljati imajući osobito u vidu rezultate i isplativost, pritom jamčeći pridržavanje i zaštitu financijskih interesa EU-a;
- Europska unija trebala bi poduzeti korake kako bi se objedinila sredstva za reagiranje na izazove u pogledu visoke nezaposlenosti mladih i dugoročne nezaposlenosti te unutarnjih i vanjskih dimenzija izbjegličke krize;
- nakon samo dvije godine provedbe višegodišnji financijski okvir (VFO) dosegno je svoje krajnje granice; nadalje, bez sveobuhvatnog preispitivanja VFO-a na sredini provedbenog razdoblja proračunom Unije više se neće moći pokrivati dodatne financijske potrebe i financirati novi politički prioriteti niti izbjeći nova kriza plaćanja; poziva Komisiju da do

Srijeda, 6. srpnja 2016.

isteka 2016. godine predstavi pregled funkcioniranja VFO-a i da poduzme odlučne mjere za povećanje gornje granice VFO-a i njegove fleksibilnosti kako bi se odgovorilo na okolnosti koje se 2013. nisu mogle predvidjeti;

- Europskim fondom za strateška ulaganja (EFSU) treba upravljati na način da se svim državama članicama omogući provođenje visoke razine strateških ulaganja u skladu s Uredbom o EFSU-u te da se zajamči da financiranje ulaganja predstavlja doprinos prelasku u održivu ekonomiju i društvo; prijedlog Komisije za sljedeću fazu EFSU-a trebao bi se temeljiti na tim ciljevima;
- djelotvorna provedba kohezijske politike za razdoblje od 2014. do 2020. treba biti popraćena pripremama za njezinu fazu nakon 2020. godine, poštujući pritom njezinu osnovnu bit kako je utvrđena u Ugovorima te njezinu važnost za razvoj jedinstvenog tržišta i potencijal kao investicijskog instrumenta za sve regije u Europskoj uniji; smatra da sinergije između europskih strukturnih i investicijskih fondova, EFSU-a i ostalih financijskih instrumenata EU-a treba ojačati radi ubrzanja pametnog, zelenog i održivog rasta koji se zasniva na razvoju održive ravnoteže između bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata i izbjegavanju smanjenja proračuna za kohezijsku politiku;
- Komisija bi trebala podnijeti prijedloge za smanjenje kompliciranih birokratskih postupaka za poljoprivrednike u vezi sa zajedničkom poljoprivrednom politikom; Komisija bi, nadalje, trebala razviti poboljšane instrumente za postupanje u ekstremnim krizama na tržištima poljoprivrednim proizvodima; smatra da je okvirno zakonodavstvo na razini EU-a potrebno kako bi se riješio problem nepoštenih trgovačkih praksi u lancu dostave hrane kako bi se europskim poljoprivrednicima i potrošačima zajamčili poštenu uvjeti prodaje i kupnje;

Dovršetak ekonomske i monetarne unije

35. insistira na poštovanju odredbi zakonodavstva Unije o demokratskoj odgovornosti za odluke u kontekstu europskog gospodarskog upravljanja;
36. smatra da EU treba djelovati u smjeru ekonomske i društvene konvergencije, uz puno poštovanje pravila Pakta o stabilnosti i rastu i u okviru upravljanja u sklopu europskog semestra;
37. smatra da bi Komisija trebala i dalje sustavno i detaljno pratiti dugove, deficite i makroekonomske neravnoteže na način kojim poštuje Pakt o stabilnosti i rastu i kojim se potiču ekonomski rast i stvaranje radnih mjesta, uz poseban osvrt na zajednički fiskalni položaj područja eura;
38. smatra da Europska unija mora povećati vjerodostojnost, dosljednost, nacionalnu odgovornost i demokratski legitimitet Europskog semestra kako bi se osiguralo da države članice provode preporuke po zemljama i strukturne reforme i ulaganja s ciljem modernizacije svojih gospodarstava, povećanja konkurentnosti, daljnjeg provođenja fiskalne odgovornosti i hvatanja u koštac s nejednakostima i neravnotežama;
39. poziva na bolju koordinaciju ekonomske politike kako bi se riješili nedostaci područja eura u pogledu ulaganja i ojačalo provođenje reformi kako bi se povećala produktivnost i održala potražnja;
40. smatra da treba dovršiti bankovnu uniju, pri čemu mjere za smanjenje rizika idu ukorak s podjelom rizika;
41. smatra da rezultate postojećeg razmišljanja o fiskalnom kapacitetu Ekonomske i monetarne unije treba uzeti u obzir;
42. traži od Komisije da predstavi dosljedan i dobro obrazložen niz prijedloga o ostvarivanju Ekonomske i monetarne unije kako je utvrđeno u izvješću petorice predsjednika;

Jačanje temeljnih prava i demokracije

43. zabrinut je jer trajne krize nisu samo naštetile koheziji europskih društava, nego su i poljuljale vjeru europskih građana u demokratske institucije na razini EU-a, a ponekad i na nacionalnoj razini; stoga smatra da povećanje demokratskog legitimiteta Europske unije i vraćanje povjerenja u njezinu sposobnost da služi interesima građana mora biti glavni europski prioritet;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

44. podsjeća na to da su mnogi izazovi u današnje vrijeme, od klimatskih promjena do azila i migracija, od financijskih tržišta do lanaca opskrbe korporacija, te od terorističkih mreža do propalih i odmetnutih država, transnacionalni i iziskuju europska rješenja definirana metodom Zajednice, uz punu uključenost Komisije i Parlamenta;

45. podsjeća da je Komisija kao čuvarica Ugovorâ odgovorna za promicanje općeg interesa Unije (članak 17. UEU-a), ponajprije mira, njezinih vrijednosti i dobrobiti njezinih naroda (članak 3. UEU-a); ističe da Parlament također ima važnu političku odgovornost da pomaže u nadilaženju razlika među državama članica, štiti opće interes Europljana i osigura demokratsku legitimnost odluka koje se donose na europskoj razini; poziva Komisiju da se pobrine da sve inicijative, uključujući one Europskog vijeća, budu u skladu s odredbama Ugovorâ;

46. traži od Komisije da poduzme inicijative za jačanje europskih institucija i poticanje građana EU-a na veće uključivanje u europski politički život; poziva institucije EU-a da se više povežu s mlađim generacijama i njihovim platformama za diskusiju; vjeruje da su snažnije mjere moguće i za informiranje građana EU-a o njihovim pravima, iskorištavanju potencijala koje pruža europska građanska inicijativa i jačanje uloge europskog ombudsmana;

47. ističe da bi Komisija trebala podnijeti prijedloge za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava uzimajući pritom u obzir buduće izvješće Parlamenta; smatra da bi također trebala nastaviti s radom na pristupanju EU-a Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, uzimajući u obzir mišljenje Suda Europske unije o tom pitanju i uz rješavanje preostalih pravnih izazova;

48. poziva sve institucije EU-a da teže najvišim mogućim standardima transparentnosti, odgovornosti i integriteta te da se bore protiv sukoba interesa;

49. obvezuje se da će upotrijebiti sve svoje instrumente i sredstva kako bi djelovao kao pokretač obnovljenog demokratskog procesa ususret reformi Europske unije;

o

o o

50. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Komisiji.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0313

Odluka Japana da nastavi s lovom na kitove u sezoni 2015./2016.**Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o odluci Japana da nastavi s kitolovom u sezoni 2015./2016. (2016/2600(RSP))**

(2018/C 101/09)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir sporazum Međunarodne komisije za kitolov, koji je stupio na snagu 1986., o apsolutnom ograničenju kitolova („moratorij”) u komercijalne svrhe,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju 2014-5 koju je Međunarodna komisija za kitolov usvojila na svojoj 65. sjednici u rujnu 2014.,
 - uzimajući u obzir ciljeve u vezi s biološkom raznolikošću dogovorene u Aichiju na Međunarodnoj konvenciji o biološkoj raznolikosti,
 - uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore ⁽¹⁾ (Direktiva o staništima),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. veljače 2009. o djelovanju Zajednice u pogledu kitolova ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir presudu Međunarodnog suda (ICJ) od 31. ožujka 2014. u predmetu o kitolovu na Antarktici (Australija protiv Japana: intervenijent Novi Zeland),
 - uzimajući u obzir demarš koji je EU potpisao u prosincu 2015. u vezi s odlukom Japana da nastavi s kitolovom u Južnom oceanu u sklopu Novog programa znanstvenog istraživanja kitova na Antarktici (NEWREP-A),
 - uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je Međunarodna komisija za kitolov 1982., ne bi li zaštitila stokove od izumiranja i omogućila njihov oporavak, donijela moratorij na sve oblike kitolova u komercijalne svrhe, koji je još uvijek na snazi; budući da Međunarodna konvencija za regulaciju kitolova sadrži posebne odredbe kojima je dopušten kitolov ograničenog broja životinja isključivo u znanstvene svrhe, poznatiji kao „kitolov uz posebnu dozvolu”;
- B. budući da se unatoč spomenutom moratoriju kitolov u komercijalne svrhe u nekim zemljama i dalje prakticira; budući da je od uvođenja moratorija broj kitova ubijenih na temelju posebne dozvole za navodna znanstvena istraživanja zapravo u porastu; budući da Japan već desetljećima prakticira takav oblik kitolova uz posebnu dozvolu;
- C. budući da je Japan unatoč toj međunarodnoj zabrani, koja je stupila na snagu 1986., i dalje nastavio s kitolovom i do 2014. usmrtio više od 20 000 kitova ⁽³⁾;
- D. budući da kitolov uzrokuje strašne patnje jedinki, a da na razini cjelokupne populacije predstavlja prijetnju njihovu očuvanju;
- E. budući da su sve vrste velikih kitova navedene u Dodatku I. Konvenciji o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES);

⁽¹⁾ SL L 206, 22.7.1992., str. 7.⁽²⁾ SL C 76 E, 25.3.2010., str. 46.⁽³⁾ <https://iwc.int/total-catches>

Srijeda, 6. srpnja 2016.

- F. budući da je u svojoj presudi od 31. ožujka 2014. Međunarodni sud naložio prekid godišnjeg kitolova u Japanu, koji se temelji na njegovu programu JARPA II, zbog nedostatka znanstvene vrijednosti te zbog toga što izdane dozvole nisu korištene za znanstvena istraživanja kao što je Japan tvrdio;
- G. budući da se znanstvenim dozvolama omogućuje prodaja ili distribucija kitova mesa, dok se znanstvene potrebe mogu savršeno zadovoljiti neškodljivim alternativama; budući da DNK uzorkovanje i praćenje na daljinu znanstvenicima omogućuje da proučavaju kitove, a da ih pritom ne ubijaju;
- H. budući da je u listopadu 2015. Japan u UN-u položio izjavu kojom prihvaća presudu Međunarodnog suda uz iznimku svakog spora koji proizlazi iz istraživanja, očuvanja, upravljanja ili iskorištavanja morskih bioloških resursa, koji se na navedeno odnosi ili je s time povezan, čime se zapravo isključuju budući prigovori Međunarodnom sudu u pogledu njihova programa posebnih dozvola za kitolov;
- I. budući da je japanska Agencija za ribarstvo u studenom 2015. obavijestila Međunarodnu komisiju za kitolov da će nastaviti s kitolovom u sklopu programa NEWREP-A;
- J. budući da Japan dugi niz godina trguje kitovim mesom i proizvodima unatoč činjenici da su oni navedeni u Dodatku I. CITES-u;
- K. budući da je Stručna skupina znanstvenika Međunarodne komisije za kitolov, koja je razmotrila i revidirala program NEWREP-A, utvrdila da u prijedlogu nije dokazano da je smrtonosno uzorkovanje nužno za postizanje navedenih ciljeva;
- L. budući da primarni ciljevi moraju biti zaštita biološke raznolikosti, uključujući očuvanje vrsta; budući da se Direktivom EU-a o staništima, kojom se određuje stajalište Zajednice u pogledu kitova (i delfina), ne dopušta nastavak kitolova u komercijalne svrhe ni za koji stok kitova u vodama EU-a;
- M. budući da su EU i njegove države članice kritizirale Japan zbog nastavka kitolova i zbog toga što nije u dovoljnoj mjeri uzeo u obzir smjernice navedene u mišljenju Međunarodnog suda iz 2014.; budući da su se u prosincu 2015. pridružili Novom Zelandu u demaršu prema japanskoj vladi;
- N. budući da je Japan strateški partner EU-a i da se taj bilateralni odnos temelji na zajedničkim vrijednostima, uključujući čvrsto uvjerenje u učinkovit multilateralizam i međunarodni poredak utemeljen na propisima;
- O. budući da EU trenutno s Japanom pregovora o sporazumu o strateškom partnerstvu i sporazumu o slobodnoj trgovini;
1. poziva Japan da obustavi kitolov i da poštuje zaključke Međunarodne komisije za kitolov;
 2. snažno podržava zadržavanje svjetskog moratorija na komercijalni kitolov i zabranu međunarodne trgovine proizvodima od kitova; traži prekid neopravdanog „kitolova u znanstvene svrhe” i podržava označavanje velikih oceanskih i morskih područja kao utočišta u kojima je na snazi zabrana svih oblika kitolova na neograničeno vrijeme;
 3. ozbiljno je zabrinut da je odlukom o nastavku kitolova u okviru programa NEWREP-A omogućeno ubijanje 333 patuljasta kita, uključujući i skotne ženke, u Južnom oceanu u sezoni 2015./2016., i da Japan tijekom cijelog dvanaestogodišnjeg razdoblja namjerava uloviti ukupno gotovo 4 000 kitova;
 4. izražava žaljenje zbog toga što nastavkom kitolova Japan očito zanemaruje presudu Međunarodnog suda; stoga smatra da se takvim lovom krše standardi Međunarodne komisije za kitolov i međunarodno pravo te ugrožava zaštita biološke raznolikosti i morskih ekosustava; ističe da prava znanstvena istraživanja ne zahtijevaju redovno ubijanje kitova u velikim razmjerima;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

5. pozdravlja sudjelovanje EU-a u demaršu s ciljem da Japanu prenese svoju ozbiljnu zabrinutost; poziva Komisiju, Europsku službu za vanjsko djelovanje i Vijeće da potaknu Japan da poštuje svoje međunarodne pravne obveze u pogledu zaštite morskih sisavaca;
 6. izražava žaljenje zbog toga što Japan do sada nije preispitao svoju odluku usprkos diplomatskom demaršu i međunarodnim prosvjedima diljem svijeta; potiče EU i njegove države članice da naprave sve što je u njihovoj moći kako bi se to pitanje riješilo političkim dijalogom i u okviru Međunarodne komisije za kitove;
 7. poziva Komisiju, Europsku službu za vanjsko djelovanje i države članice da, koristeći se bilateralnim i multilateralnim vezama, neprekidno surađuju s Japanom oko pitanja kitolova u znanstvene svrhe radi ukidanja te prakse;
 8. podupire rezoluciju Međunarodne komisije za kitolov 2014-5 prema kojoj se više neće moći izdavati dozvole za kitolov bez prethodne međunarodne revizije, među ostalim i znanstvenog odbora Međunarodne komisije za kitolov; traži od Međunarodne komisije za kitolov da uklopi presudu Međunarodnog suda u svoju radnu praksu i da u skladu s njom prilagodi svoje propise; ističe da je u tom smislu potrebno hitno ojačati ulogu Međunarodne komisije za kitolov i poziva države članice da inzistiraju na donošenju potrebnih odluka na sljedećoj sjednici Međunarodne komisije za kitove u listopadu;
 9. potiče Vijeće i Komisiju da prilikom izrade nacрта ažuriranog zajedničkog stajališta EU-a o kitolovu nakon 66. sjednice Međunarodne komisije za kitolov koja će se održati u listopadu 2016. zauzmu pristup koji bi bio barem jednako oprezan kao postojeće zajedničko stajalište (Odluka Vijeća o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Europske unije u pitanjima koja podliježu njenoj nadležnosti na sljedeće tri sjednice Međunarodne komisije za kitolov – 2011/0221(NLE));
 10. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji, vladama i parlamentima država članica te Vladi i Parlamentu Japana.
-

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0314

Položaj osoba s albinizmom u Africi, posebno u Malaviju

Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2016. o položaju osoba s albinizmom u Africi, posebice u Malaviju (2016/2807(RSP))

(2018/C 101/10)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. rujna 2008. o ubijanju osoba s albinizmom u Tanzaniji ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir izvješće neovisne stručnjakinje UN-a od 18. siječnja 2016. o ostvarivanju ljudskih prava osoba s albinizmom,
 - uzimajući u obzir izjavu za medije EU-a od 13. lipnja 2015. povodom Međunarodnog dana senzibiliziranja javnosti o albinizmu,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine UN-a br. 69/170 od 18. prosinca 2014. o Međunarodnom danu senzibiliziranja javnosti o albinizmu,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Afričke komisije o ljudskim pravima i pravima naroda br. 263 od 5. studenog 2013. o sprječavanju napada na osobe s albinizmom i njihove diskriminacije,
 - uzimajući u obzir rezoluciju Vijeća UN-a za ljudska prava br. 23/13 od 13. lipnja 2013. o napadima na osobe s albinizmom i njihovoj diskriminaciji,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o pravima čovjeka od 10. prosinca 1948. godine,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
 - uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta,
 - uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom,
 - uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije,
 - uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a od 18. prosinca 1992. o pravima osoba pripadnika nacionalnih ili etničkih, vjerskih i jezičnih manjina,
 - uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda,
 - uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu iz Cotonoua,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je albinizam prirođeni poremećaj koji u svijetu ima jedna osoba na njih 20 000; budući da je ta stopa puno veća u zemljama supsaharske Afrike, a da Tanzanija, Malavi i Burundi imaju jednu od najvećih koncentracija osoba s albinizmom;
- B. budući da su osobe s albinizmom izložene nekim od najekstremnijih oblika progona i kršenja ljudskih prava koji se kreću od raširene diskriminacije u društvu, verbalnog nasilja i isključenosti iz pristupa javnim uslugama do ubojstava, silovanja i sakaćenja; budući da su promatrači za ljudska prava samo 2015. godine izvijestili o 448 napada na osobe s albinizmom u afričkim zemljama; budući da postoji velika vjerojatnost da su te brojke veće jer vlasti ta kaznena djela

⁽¹⁾ SL C 295 E, 4.12.2009., str. 94.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

ne prate sustavno i ne dokumentiraju, ili nemaju dovoljno kapaciteta i sredstava za provođenje temeljitih istraga;

- C. budući da su najveća prijatna osobama s albinizmom u Africi rašireno praznovjerje i pogrešna vjerovanja o njihovu stanju, koja podrazumijevaju i mit da osobe s albinizmom imaju magične moći, zbog čega ih kriminalne bande i krijumčari redovito ubijaju radi dijelova tijela, za koje se vjeruje da donose sreću, zdravlje i bogatstvo; budući da su u nekim zemljama grobnice osoba s albinizmom otvorene radi krađe dijelova njihovih tijela ili kostiju;
- D. budući da je policija u Malaviju, gdje prema procjenama živi 10 000 osoba s albinizmom, od studenog 2014. izvijestila o 69 napada, od čega se u 18 slučajeva radi o ubojstvima; budući da su u travnju 2016. ubijene četiri osobe, među njima i jedno dvogodišnje dijete, što je vlasti navelo na to da osobe s albinizmom proglasi „ugroženom vrstom”;
- E. budući da je predsjednik Malavija Peter Mutharika javno osudio novu poplavu napada;
- F. budući da je, uz Malavi, izviješteno o napadima na osobe s albinizmom u više drugih istočnoafričkih zemalja, posebno u Tanzaniji, Burundiju, Keniji i Mozambiku;
- G. budući da su žene i djeca s albinizmom posebno izloženi isključenosti iz društva; budući da su žene s albinizmom često žrtve seksualnog nasilja zbog raširenog vjerovanja da spolni odnos sa ženom s albinizmom može izliječiti od HIV-a/AIDS-a, te budući da se žene koje rode dijete s albinizmom odbacuju i da su izložene diskriminaciji na radnom mjestu; budući da djeca čine velik dio žrtava obrednih napada i da su izložena visokom riziku od napuštanja; budući da je strah od napada doveo do toga da djeca u školskoj dobi ne mogu uživati svoje pravo na obrazovanje;
- H. budući da je tanzanijska vlada pokrenula ozbiljne i opipljive mjere za borbu protiv vraćanja u zemlju, koja uključuje u ukidanje dozvole za tradicionalne iscjelitelje i brojna uhićenja vračeva; budući da je predsjednik Tanzanije 2008. imenovao prvog zastupnika s albinizmom, a u prosincu 2015. i prvog zamjenika ministra;
- I. budući da, unatoč sve većoj međunarodnoj vidljivosti i usvajanju novog zakonodavstva u zemljama s ovim problemom, i dalje postoji mali broj progona i osuda, a zločini i mučenja i dalje prolaze nekažnjivo u brojnim afričkim zemljama;
- J. budući da je 1. ožujka 2016. u južnom Malaviju bijesna gomila provela linč protiv sedam navodnih „lovaca na albine” i zapalila ih; budući da je generalni inspektor policije Malavija naredio policijskim službenicima za ubiju svaku osobu uhvaćenu u otmici osobe s albinizmom;
- K. budući da su diskriminacija, zlostavljanje i stigmatizacija osoba s albinizmom navele stotine ljudi na bijeg i potragu za privremenim skloništima; budući da je ta situacija dovela do još veće neizvjesnosti i nesigurnosti za osobe s albinizmom i da je zbog toga njihov pristup osnovnim uslugama kao što su zdravstvena skrb i obrazovanje ograničen, kao i njihove mogućnosti zapošljavanja i sudjelovanja u društvu;
- L. budući da diskriminacija može dovesti do cjeloživotne traume i psiho-socijalnih problema te uzrokovati veliku zabrinutost i strah svih osoba s albinizmom; budući da osobe s albinizmom obično imaju teži pristup odgovarajućoj zdravstvenoj skrbi, što podrazumijeva i lijekovima za prevenciju raka kože;
- M. budući da je UN u ožujku 2015. imenovao prvu neovisnu stručnjakinju za ljudska prava osoba s albinizmom i da je 13. lipnja službeno proglasio Međunarodnim danom senzibiliziranja javnosti o albinizmu;
- N. budući da je UN u lipnju 2016. bio pokrovitelj prvog dosad regionalnog foruma za Akciju protiv albinizma u Africi, na kojem je utvrđen plan konkretnih, jednostavnih i djelotvornih mjera za borbu protiv kršenja ljudskih prava osoba s albinizmom;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- O. budući da Europska unija provodi javne kampanje podizanja svijesti radi većeg senzibiliziranja javnosti o tom pitanju i da podupire djelovanje organizacija civilnog društva i napore izgradnje kapaciteta lokalnih tijela u borbi protiv ubojstava osoba s albinizmom;
1. podsjeća da osobe s albinizmom imaju pravo na život kao i svi ostali, bez straha, kako je navedeno u člancima 2. i 3. Opće deklaracije o pravima čovjeka iz 1948. godine;
 2. izražava veliku zabrinutost zbog stalne i raširene diskriminacije i progona osoba s albinizmom u Africi, posebno nakon nedavnog porasta nasilja u Malaviju; oštro osuđuje ubojstva, otmice, sakaćenja i drugo nečovječno i ponižavajuće postupanje prema osobama s albinizmom i obiteljima žrtava izražava sućut i solidarnost; isto tako, osuđuje spekulativno trgovanje dijelovima tijela osoba s albinizmom;
 3. žali zbog šutnje i inercije kojima su ti događaji popraćeni; podsjeća da je primarna odgovornost države zaštita vlastitih građana, dakle i ugroženih skupina, te poziva vladu Malavija i tijela zemalja pogođenih ovim problemom da poduzmu sve potrebne mjere za suzbijanje svih oblika nasilja nad osobama s albinizmom i njihove diskriminacije te da zaštite dostojanstvo, ljudska prava i dobrobit i njih i njihovih obitelji;
 4. poziva vlasti Malavija da stanu na kraj nekažnjivosti i da hitno zatraže međunarodnu pomoć u provođenju nepristranih i djelotvornih istraga o svim dojavama o napadima na osobe s albinizmom kako bi se odgovorni priveli pravdi i odgovarali za svoje postupke;
 5. pozdravlja izjavu predsjednika Mutharike kojom je osudio napade i pozvao sigurnosne službe da osiguraju maksimalnu zaštitu osoba s albinizmom; međutim, upozorava protiv svakog oblika eskalacije i podsjeća da poticanje na mržnju i nasilje ne može biti odgovor na postojeću diskriminaciju osoba s albinizmom; posebno osuđuje sve pokušaje ljudi da zakon uzmu u svoje ruke;
 6. poziva vladu Malavija da na djelotvorniji način zadovolji zdravstvene, psihološke i socijalne potrebe osoba s albinizmom tako što će im, u okviru mjera uključivanja, zajamčiti ravnopravan pristup zdravstvenoj skrbi i obrazovanju;
 7. pozdravlja Nacionalni plan Malavija za odgovor iz ožujka 2015., čiji je cilj veće senzibiliziranje javnosti, povećanje unutarnje sigurnosti i poboljšanje praćenja ljudskih prava, provođenja pravde i zakonodavstva te veća emancipacija osoba s albinizmom; poziva vladu Malavija da provede plan u pet točaka i traži da se tom projektu dodijeli više sredstava;
 8. pozdravlja napore vlade Tanzanije u borbi protiv diskriminacije osoba s albinizmom i njezinu odluku da zabrani vračeve kao dio napora da se zaustave ubojstva osoba s albinizmom, iako priznaje da se premalen broj počinitelja privodi pravdi; s obzirom na to poziva vladu Malavija da izmijeni postojeće zakone kako bi oni odražavali težinu kaznenih djela protiv osoba s albinizmom;
 9. smatra da bi više napora trebalo uložiti u uklanjanje izvora diskriminacije i nasilja javnim kampanjama podizanja svijesti; ističe ključnu ulogu lokalnih vlasti i organizacija civilnog društva u promicanju prava osoba s albinizmom, obavještavanju i obrazovanju stanovništva i rušenju mitova i predrasuda o albinizmu;
 10. zabrinut je zbog posebnih izazova s kojima se suočavaju žene i djeca s albinizmom, koji ih čine izloženijima siromaštvu, nesigurnosti i izolaciji; insistira na tome da sve žrtve trebaju imati pristup odgovarajućoj zdravstvenoj i psihološkoj skrbi i da treba osmisliti adekvatne politike za njihovu lakšu reintegraciju u njihove zajednice;
 11. poziva vlasti pogođenih zemalja da se, u suradnji s međunarodnim i regionalnim partnerima, obvežu da će poduzeti sve potrebne mjere za sprječavanje i suzbijanje ilegalne trgovine dijelovima tijela albina, da ponovno razmotre slučajeve pljački grobnica, da otkriju i utvrde izvore potražnje za tim dijelovima tijela te da „lovce na albine” privedu pravdi;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

12. smatra da bi tužitelji, istražitelji i policijsko osoblje trebali biti posebno obučeni kako bi dobili znanje potrebno za postupanje u predmetima koji uključuju osobe s albinizmom;
 13. ističe da je zbog općeg nedostatka znanja i medicinskih informacija o albinizmu zdravstveno stanje osoba s albinizmom još teže; ističe potrebu da se zajamči da te osobe imaju pristup zdravstvenoj skrbi, posebno u ruralnim i izoliranim područjima; smatra da bi za zdravstvene radnike trebalo osigurati obuku o senzibilizaciji glede albinizma;
 14. poziva na poboljšanu obuku za učitelje i školske uprave o albinizmu, te poziva vlasti Malavija da olakšaju pristup osoba s albinizmom obrazovanju i ostvarivanju prava na obrazovanje;
 15. pozdravlja činjenicu da je Vijeće UN-a za ljudska prava 2015. imenovalo neovisnu stručnjakinju o ostvarivanju ljudskih prava osoba s albinizmom, kao i činjenicu da je ona pokrenula prvi regionalni forum za Akciju protiv albinizma u Africi u Dar El Salamu, koji je održan od 17. do 19. lipnja 2016.;
 16. poziva Europsku uniju i njezine države članice da i dalje surađuju sa zemljama pogođenim ovim problemom kako bi potrebnom financijskom i tehničkom pomoći pružile konkretnu potporu njihovim naporima u osmišljavanju mjera za rješavanje posebnih potreba i prava albina na temelju nediskriminacije i društvene uključenosti;
 17. potiče sve pogođene države da razmjenjuju najbolje prakse o zaštiti i promicanju prava osoba s albinizmom;
 18. poziva EU da budno motri stanje ljudskih prava osoba s albinizmom u Africi, posebno redovnim izvješćima delegacija i njihovim poslovima praćenja situacije, te da nastavi poticati znatno poboljšanje u zaštiti i socijalnoj integraciji osoba s albinizmom;
 19. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima Malavija i Tanzanije, Afričkoj uniji i glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.
-

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0315

Bahrein

Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2016. o Bahreinu (2016/2808(RSP))

(2018/C 101/11)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Bahreinu, osobito one od 9. srpnja 2015. o Bahreinu, a posebno o slučaju Nabila Radžaba ⁽¹⁾, te od 4. veljače 2016. o Bahreinu: slučaj Muhameda Ramadana ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije/visoke predstavnice Unije za vanjske poslove od 5. srpnja 2016. o nedavnim događajima u Bahreinu,
 - uzimajući u obzir smjernice EU-a o smrtnoj kazni, mučenju, slobodi izražavanja i o borcima UN-a za ljudska prava,
 - uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Federice Mogherini, od 31. svibnja 2016., o izricanju presude protiv Alija Salmana, glavnog tajnika političke stranke al-Vefak u Bahreinu,
 - uzimajući u obzir izjavu posebnog izvjestitelja UN-a za promicanje i zaštitu prava na slobodu mišljenja i izražavanja od 1. lipnja 2016. Davida Kayea o izricanju presude oporbenom vođi Šeiku Ali Salmanu te izjavu glasnogovornika glavnog tajnika UN-a od 16. lipnja 2016. i izjavu glasnogovornika visokoga povjerenika Ujedinjenih naroda za ljudska prava od 21. lipnja 2016. – obje o Bahreinu,
 - uzimajući u obzir strateški okvir i akcijski plan EU-a o ljudskim pravima kojemu je cilj da zaštita i praćenje stanja ljudskih prava budu u središtu svih politika EU-a,
 - uzimajući u obzir Ustav Bahreina usvojen u veljači 2002., a posebno njegovo poglavlje 3., članak 364. bahreinskog kaznenog zakona i bahreinski zakon o državljanstvu iz 1963.,
 - uzimajući u obzir izvještaj Bahreinskog neovisnog istražnog povjerenstva iz studenog 2011. godine,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966., Konvenciju protiv mučenja i drugog okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, Konvenciju o pravima djeteta i Arapsku povelju o ljudskim pravima, čija je Bahrein potpisnica,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948., a posebno njezin članak 15.,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je Bahrein ključni partner Europske unije u Perzijskom zaljevu, između ostalog i u područjima političkih i ekonomskih odnosa, energetike i sigurnosti; budući da je dodatno produbljivanje partnerstva u našem zajedničkom interesu kako bi se bolje odgovorilo na buduće izazove;
- B. budući da je tijekom proteklih mjeseci vlada Bahreina intenzivirala kampanju represije i progona boraca za ljudska prava i političke oporbe; budući da su sloboda izražavanja i sloboda okupljanja neizostavni stupovi demokratskog i pluralističkog društva; budući da su Ustavom Bahreina usvojenim 2002. zaštićene temeljne slobode, uključujući slobodu izražavanja i okupljanja;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0279.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0044.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- C. budući da je 13. lipnja 2016. policija ponovno uhitila istaknutog borca za ljudska prava Nabila Radžaba pod optužbama da je „širio lažne glasine u ratno doba” i „vrijeđao javne vlasti”, što se odnosi na objave na Twitteru iz 2015., zbog kojih mu ukupno prijeti do trinaest godina zatvora; budući da je Nabil Radžab već odslužio dvogodišnju zatvorsku kaznu između 2012. i 2014. zbog ostvarivanja svojeg prava na slobodu izražavanja i okupljanja te s obzirom na to da je Radna skupina UN-a za proizvoljna pritvaranja 2013. ustanovila da je bio proizvoljno pritvoren;
- D. budući da se zbog loših uvjeta pritvora i nakon 15 dana provedenih u samici zdravlje g. Radžaba pogoršalo te je 27. lipnja 2016. bio hospitaliziran; budući da je 29. lipnja 2016. bio ponovno premješten u zatvor, unatoč stalnim zdravstvenim problemima;
- E. budući da je vlada Bahreina primorala Zainaba al-Kavadža na egzil nakon što je bio suočen s prijetnjama ponovnim uhićenjem i neograničenim pritvaranjem te je nametnula zabrane putovanja skupini aktivista za prava koja je putovala u Vijeće UN-a za ljudska prava u Ženevi;
- F. budući da Muhamedu Ramadanu i Aliju Musi i dalje prijeti skoro pogubljenje;
- G. budući da je bahreinske vlasti još uvijek služe oduzimanjem državljanstva kao sredstvom političke represije, što je kulminiralo oduzimanjem državljanstva kleriku ajatolahu šeiku Isi Kassimu; budući da su bahreinske vlasti lišile državljanstva više od 300 osoba, uključujući borce za ljudska prava, političare, novinare i istaknute vjerske vođe, te tako od većine njih učinile apatride, što je kršenje članka 15. Opće deklaracije o pravima čovjeka;
- H. budući da su 14. lipnja 2016. bahreinske vlasti suspendirale najveću političku skupinu Kraljevstva, tj. Nacionalno islamsko društvo al-Vefak, zamrznule njegovu imovinu i preuzele vlasništvo nad njegovim sjedištem te podnijele sudski zahtjev za hitno raspuštanje tog političkog društva u srpnju 2016.;
- I. budući da je šaik Ali Salman, vođa oporbene skupine al-Vefak, bez poštenog suđenja u zatvoru od srpnja 2015., a njegova je zatvorska kazna u svibnju 2016. u žalbenom postupku čak povećana s četiri na devet godina; budući da nepostojanje zaštite prava optuženih osoba izravno krši bahreinski nacionalni Ustav i međunarodno pravo; budući da je u rujnu 2015. Radna skupina UN-a za proizvoljna pritvaranja ustanovila da je njegovo pritvaranje bilo proizvoljno;
1. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog trenutačne kampanje represije usmjerene protiv boraca za ljudska prava, političke oporbe i civilnog društva, kao i zbog ozbiljnih ograničenja temeljnih demokratskih prava, ponajprije prava izražavanja, udruživanja i okupljanja, političkog pluralizma i vladavine prava u Bahreinu; poziva na to da se zaustavi svaki oblik nasilja, zlostavljanja i zastrašivanja, pa i na sudskoj razini, te cenzure boraca za ljudska prava, političkih protivnika, mirnih prosvjednika i aktera civilnog društva koju provode državne vlasti i sigurnosne snage i službe;
 2. poštuje suverenitet, nezavisnost i teritorijalnu cjelovitost Bahreina i potiče na trajan dijalog između vlade Bahreina, Europske unije i država članica EU-a;
 3. poziva na trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu Nabila Radžaba i drugih boraca za ljudska prava koji su u zatvoru zato što su ostvarivali svoja prava na slobodu izražavanja, okupljanja i udruživanja, te na to da se odbace optužnice protiv njih; poziva vlasti da se pobrinu za fizički i psihički integritet Nabila Radžaba i da mu pruže svu potrebnu liječničku njegu;
 4. osuđuje nametanje zabrana putovanja delegaciji aktivista za ljudska prava koja je putovala na 32. sjednicu Vijeća UN-a za ljudska prava u Ženevi i poziva vladu da ukine te zabrane; naglašava da je neprihvatljivo da su predstavnici civilnog društva i medija spriječeni u tome da sudjeluju u radu međunarodnih tijela te ustraje na tome da bahreinske vlasti poštuju temeljna ljudska i politička prava predstavnika bahreinskog civilnog društva;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

5. podsjeća bahreinsku vladu na njezinu odgovornost da zajamči sigurnost i zaštitu svih građana neovisno o njihovim političkim stavovima, pripadnosti ili vjeroispovijesti; smatra da se dugoročna stabilnost i sigurnost u Bahreinu može postići samo izgradnjom istinski pluralističkog društva koje poštuje različitosti te u tom pogledu poziva na to da se šaik Ali Saman i drugi aktivisti koji su trenutačno proizvoljno pritivoreni u bahreinskim zatvorima puste na slobodu;
6. smatra da slobodno i mirno izražavanje legitimnih neslaganja mora biti dopušteno; sa zabrinutošću primjećuje represiju legitimne političke oporbe koju provodi bahreinska vlada, u što se ubraja produljenje kazne šeiku Ali Salmanu, suspenzija Nacionalnog islamskog društva al-Vefak i zamrzavanje njegove imovine; poziva na veće temeljne slobode za sve bahreinske građane; ustraje na trenutačnom zaustavljanju represije nad različitim političkim mišljenjima u zemlji i represije njihovih vodećih predstavnika, neovisno o političkoj ili vjerskoj pripadnosti;
7. izražava posebnu zabrinutost zbog zloporabe zakona za suzbijanje terorizma u Bahreinu, a posebno oduzimanja državljanstva kao mjere političkog pritiska i kažnjavanja; snažno potiče bahreinske vlasti da stave izvan snage odluku o oduzimanju državljanstva ajatolahu šeiku Issi Kassimu, da izmijene nacionalni zakon o državljanstvu i da vrate državljanstvo onim pojedincima kojima je nepravedno oduzeto, kako bi se pridržavale međunarodnih normi i međunarodnog prava u tom području;
8. poziva bahreinske vlasti da se pobrinu za cjelovitu provedbu Ustava iz 2002. i da poštuju ljudska prava i temeljne slobode koje su u njemu zajamčene, kao i međunarodne norme u području ljudskih prava te međunarodne instrumente koje je ratificirao Bahrein; posebno poziva na djelotvornu primjenu preporuka Neovisnog istražnog odbora Bahreina, univerzalnog periodičnog pregleda i nacionalne institucije za ljudska prava kako bi se poboljšalo stanje ljudskih prava;
9. podsjeća bahreinske vlasti da je u skladu s člankom 15. Konvencije protiv mučenja i drugog okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja zabranjena upotreba izjava dobivenih mučenjem kao dokaza u bilo kojem postupku; poziva bahreinske vlasti da ratificiraju Fakultativni protokol uz Konvenciju protiv mučenja;
10. pozdravlja sudjelovanje Bahreina u međunarodnoj koaliciji protiv Daiša;
11. zabrinut je zbog ponovnog uvođenja smrtne kazne u Bahreinu i poziva na to da se ponovno uvede moratorij na smrtnu kaznu;
12. pozdravlja mjere za zaštitu radnika koje su uvedene u bahreinski zakon o radu iz 2012. te smatra da mogu poslužiti kao primjer koji bi i druge zemlje Vijeća za suradnju u zaljevu trebale pratiti;
13. pohvaljuje Bahrein na tome što općenito poštuje prava građana i stranih rezidenata da ispovijedaju svoju vjeru; poziva vlasti Bahreina da poštuju Ustav te zemlje, u kojemu stoji da je zabranjena diskriminacija u pogledu prava i obveza građana na temelju vjere, i da stane na kraj svakom obliku diskriminacije protiv šijitskog stanovništva;
14. primjećuje stalne napore vlade Bahreina u cilju reformiranja kaznenog zakona i zakonskih postupaka te potiče nastavak tog procesa; snažno potiče vladu Bahreina da se pridržava međunarodnih standarda o pravu na pravično suđenje; ističe važnost potpore Bahreinu, osobito glede pravosuđa, kako bi se zajamčilo poštovanje međunarodnih standarda u vezi s ljudskim pravima; poziva na jačanje dijaloga o ljudskim pravima između EU-a i Bahreina;
15. poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Europsku službu za vanjsko djelovanje i države članice da nastave izražavati zabrinutost u vezi s napadima na slobode izražavanja, udruživanja i mirnog okupljanja u Bahreinu i drugim zemljama Vijeća za suradnju zemalja Perzijskog zaljeva, i na bilateralnim i na multilateralnim platformama kao što je ministarski sastanak između EU-a i Vijeća za suradnju zemalja Perzijskog zaljeva koji će se održati 18. i 19. srpnja 2016.;
16. osuđuje sporazume o trgovini oružjem i tehnologijama koje se koriste za kršenje ljudskih prava; poziva na zabranu izvoza suzavca i protuizgredničke opreme sve dok se ne provedu istrage o njihovu neprimjerenu korištenju i dok se odgovorne osobe ne pronađu i izvedu pred pravdu;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

17. snažno potiče na uspostavu radne skupine EU-a i Bahreina za ljudska prava, ali napominje da dijalog EU-a i Bahreina o ljudskim pravima nije zamjena za temeljit dijalog između vlade, oporbe i civilnog društva u samom Bahreinu;
 18. potiče vladu Bahreina da surađuje s posebnim izvjestiteljima UN-a (osobito u pogledu mučenja, slobode okupljanja, neovisnosti sudaca i odvjetnika te branitelja ljudskih prava) i da im uputi trajni poziv;
 19. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, vladi i parlamentu Kraljevine Bahrein te članicama Vijeća za suradnju zemalja Perzijskog zaljeva.
-

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0316

Mjanmar, a posebno položaj etničke skupine Rohingya

Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2016. o Mjanmaru, posebno položaj etničke skupine Rohingya (2016/2809(RSP))

(2018/C 101/12)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Mjanmaru/Burmi i etničkoj skupini Rohingya, a posebno rezolucije od 20. travnja 2012. ⁽¹⁾, 13. rujna 2012. ⁽²⁾, 22. studenoga 2012. ⁽³⁾, 13. lipnja 2013. ⁽⁴⁾ i 21. svibnja 2015. ⁽⁵⁾ te svoju Rezoluciju od 23. svibnja 2013. o ponovnoj uspostavi pristupa Mjanmara/Burme općim carinskim povlasticama ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 20. lipnja 2016. naslovljeno „Situation of human rights of Rohingya Muslims and other minorities in Myanmar” (Stanje ljudskih prava muslimanske etničke skupine Rohingya i ostalih manjina u Mjanmaru),
- uzimajući u obzir rezolucije Vijeća UN-a za ljudska prava od 24. ožujka 2016. o stanju ljudskih prava u Mjanmaru te od 3. srpnja 2015. o stanju ljudskih prava muslimanske etničke skupine Rohingya i ostalih manjina u Mjanmaru,
- uzimajući u obzir Zajedničku komunikaciju Komisije i Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 1. lipnja 2016. naslovljenu „Elementi za strategiju EU-a u odnosu na Mjanmar/Burmu: posebno partnerstvo za demokraciju, mir i napredak” (JOIN(2016)0024),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 20. lipnja 2016. o strategiji EU-a u odnosu na Mjanmar/Burmu,
- uzimajući u obzir smjernice EU-a o borbama za ljudska prava,
- uzimajući u obzir smjernice EU-a o ljudskim pravima koje se odnose na slobodu izražavanja na internetu i izvan njega,
- uzimajući u obzir Zajedničku komunikaciju Komisije i Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 18. svibnja 2015. naslovljenu „EU i ASEAN: partnerstvo sa strateškim ciljem” (JOIN(2015)0022),
- uzimajući u obzir procjenu učinka na održivost koja ide u prilog sklapanju sporazuma o zaštiti ulaganja između Europske unije i Republike Unije Mjanmara, a koja je objavljena u travnju 2016.,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima od 10. prosinca 1948.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima iz 1966.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o statusu izbjeglica iz 1951. i njezin Protokol iz 1967.,
- uzimajući u obzir zakon Burme/Mjanmara o pravu na mirno okupljanje i mirne prosvjede iz 2012. i njegove amandmane iz 2014. te novi zakon te zemlje o mirnom okupljanju i mirnim prosvjedima od 31. svibnja 2016.,
- uzimajući u obzir izvješće organizacije Parlamentarci za ljudska prava u okviru Zajednice naroda jugoistočne Azije (ASEAN) iz travnja 2015. naslovljeno „The Rohingya Crisis and the Risk of Atrocities in Myanmar: An ASEAN Challenge and Call to Action” (Kriza u pogledu etničke skupine Rohingya i opasnost od zločina u Mjanmaru: izazov za ASEAN i poziv na djelovanje),

⁽¹⁾ SL C 258 E, 7.9.2013., str. 79.

⁽²⁾ SL C 353 E, 3.12.2013., str. 145.

⁽³⁾ SL C 419, 16.12.2015., str. 189.

⁽⁴⁾ SL C 65, 19.2.2016., str. 157.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0211.

⁽⁶⁾ SL C 55, 12.2.2016., str. 112.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je Mjanmar poduzeo znatne mjere u cilju reforme svojeg gospodarskog i političkog sustava te budući da su od 2011. započete sveobuhvatne reforme;
- B. budući da je 9. studenoga 2015. Nacionalna liga za demokraciju, pod vodstvom dobitnice Nobelove nagrade za mir i nagrade Saharov Aung San Suu Kyi, uvjerljivo pobijedila na izborima te budući da je Htin Kyaw postao prvi civilni predsjednik u posljednjih 50 godina; budući da je gospođi Suu Kyi, unatoč osobnoj popularnosti, na temelju ustava iz 2008. koji je sastavila vojska zabranjeno preuzimanje predsjedničkog mjesta, ali ona sad praktično vodi državu u svojstvu državne savjetnice;
- C. budući da je skupina Rohingya etničko-vjerska muslimanska manjina koja je desetljećima bila izložena brutalnom ugnjetavanju, sustavnom progonu, segregaciji, isključenosti, diskriminaciji i ostalim oblicima teškog kršenja ljudskih prava;
- D. budući da etničkoj skupini Rohingya pripada najveći postotak muslimana u Mjanmaru, od kojih većina živi u državi Rakhine;
- E. budući da oko milijun pripadnika skupine Rohingya čini jednu od najprogonjenijih manjina u svijetu te budući da od donošenja Zakona o državljanstvu Burme 1982. službeno nemaju državu; budući da vlasti u Mjanmaru i susjednim zemljama ne žele pripadnike te etničke skupine, iako su neke od tih susjednih zemalja primile velik broj izbjeglica; budući da je posljedica aktualnih sukoba u državi Rakhine stalna ljudska patnja i potkopavanje povjerenja u mirovni proces;
- F. budući da je u svojem izvješću od 20. lipnja 2016. visoki povjerenik UN-a za ljudska prava Zeid Ra'ad Al Hussein opisao stalna ozbiljna kršenja prava pripadnika etničke skupine Rohingya, uključujući proizvoljno oduzimanje nacionalnosti, što ih čini skupinom bez države, strogo ograničavanje slobode kretanja, prijetnje u pogledu života i sigurnosti, uskraćivanje prava na zdravstvenu zaštitu i obrazovanje, prisilni rad, seksualno nasilje i ograničavanje političkih prava, te je naveo da se ta kršenja prava mogu svrstati u zločine protiv čovječnosti; budući da je g. Al Hussein naveo da su pripadnici skupine Rohingya isključeni iz mnogih zanimanja i da su im za prijam u bolnicu potrebni posebni dokumenti, zbog čega se kasno reagira te bebe i majke umiru tijekom poroda;
- G. budući da se, prema podacima organizacije ASEAN-a Parlamentarci za ljudska prava, oko 120 000 pripadnika skupine Rohingya i dalje nalazi u više od 80 internih kampova za raseljene osobe u državi Rakhine i da imaju ograničen pristup humanitarnoj pomoći, dok je više od 100 000 pripadnika posljednjih godina, morskim ili kopnenim putem te često preko krijumčara ljudi, pobjeglo u druge zemlje; budući da tisuće njih svake godine dovode u opasnost svoj život u pokušaju bijega kopnom ili morem te da su mnogi na tom putu nestali;
- H. budući da je nova vlast naslijedila stanje u kojemu su na snazi zakoni i politike osmišljeni tako da se manjinama uskraćuju temeljna prava te budući da se nekažnjavanjem teškog kršenja prava pripadnika skupine Rohingya ohrabruje daljnje nasilje nad njima;
- I. budući da je gospođa Suu Kyi na sastanku s posebnim izvijestiteljem UN-a o stanju ljudskih prava u Mjanmaru, Yangheem Leom, najavila da vlasti neće upotrebljavati riječ Rohingya (čime se nastavlja politika primjenjivana tijekom vojne diktature) jer se smatra da se njome, kao i riječju Bengali, potiče na nasilje, te da se umjesto toga predlaže novi pojam „muslimanska zajednica u državi Rakhine“; budući da je Arakanska nacionalna stranka, koja predstavlja radikalne budiste u državi Rakhine, odbila novi pojam optužujući vlasti da neizravno prihvaćaju da su pripadnici skupine Rohingya autohtono stanovništvo države Rakhine, što ta stranka odbacuje, te budući da posljednjih dana tisuće ljudi sudjeluju u prosvjedima protiv vlasti; budući da gospođa Suu Kyi obavlja dužnost državne savjetnice, ministricе vanjskih poslova i ministricе za ured predsjednika u civilnoj vladi;
- J. budući da je Mjanmar u procesu političke tranzicije, no u praksi je i dalje vojno uporište u kojemu su neka ministarstva, sudačka mjesta i mjesta u parlamentu rezervirana za pripadnike vojske; budući da je razina korupcije u vlasti i dalje vrlo visoka;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- K. budući da i dalje postoje veliki problemi u pogledu zakonodavstva Mjanmara jer se s nekoliko ključnih zakona krše međunarodne konvencije o ljudskim pravima, a među njima su kazneni zakon, zakon o mirnom okupljanju i mirnim prosvjedima, zakon o telekomunikacijama, zakon o informativnim medijima i četiri zakona o zaštiti rase i vjere;
- L. budući da su u nedavnom valu nasilja nad muslimanskom zajednicom u Mjanmaru u manje od jednog tjedna spaljene dvije džamije;
- M. budući da su pripadnici skupine Rohingya (u državi Rakhine i izvan nje) meta nasilne, agresivne i diskriminatorne propagande te djelovanja više radikalnih budističkih skupina u Mjanmaru;
- N. budući da su posljednjih godina mnogi politički zatvorenici oslobođeni, ali su na temelju uopćenih i nejasno formuliranih odredbi uhićeni brojni branitelji ljudskih prava, novinari, kritičari vlasti i vojske te drugi jer su mirno ostvarivali svoja demokratska prava;
- O. budući da je Mjanmar, osim toga što se priprema za nacionalnu mirovnu konferenciju (Konferencija 21. stoljeća u Panglongu), uložio jasne napore u postizanje napretka u mirovnom procesu; budući da je presudno sačuvati primirje na nacionalnoj razini te uključiti sve etničke oružane skupine kako bi se u zemlji zajamčili mir, napredak i jedinstvo;
1. pozdravlja vjerodostojne, konkurentne izbore iz studenoga 2015. te sa zadovoljstvom prima na znanje mirnu predaju vlasti prvome nevojnom predsjedniku zemlje od 1962.;
 2. pozdravlja zaključke Vijeća od 20. lipnja 2016. o strategiji EU-a u odnosu na Mjanmar/Burmu; ističe da EU ima strateški interes za jačanje odnosa s Mjanmarom; smatra da nova vlada ima povijesnu priliku učvrstiti demokraciju i postići mir, nacionalno pomirenje i blagostanje;
 3. pozdravlja odluku vlade Mjanmara o tome da mir i nacionalno pomirenje budu prioritet; ističe da borbe moraju prestati odmah i da se sporovi moraju riješiti pregovorima;
 4. shvaća da je za reforme potrebno vrijeme, ali ističe da ozbiljnost stalnog progona određenih manjina, kao što je dokumentirano u nedavnom izvješću visokog povjerenika UN-a za ljudska prava naslovljenom „Situation of human rights of Rohingya Muslims and other minorities in Myanmar” (Stanje ljudskih prava muslimanske etničke skupine Rohingya i ostalih manjina u Mjanmaru), zahtijeva hitna rješenja te poziva vladu da djeluje u skladu s preporukama iz tog izvješća, među ostalim s onima o ukidanju diskriminatornih lokalnih dekreta u državi Rakhine, ukidanju restriktivnih mjera u pogledu hitnog liječenja i ukidanju ograničenja povezanih sa slobodom kretanja;
 5. poziva vlade i relevantna tijela svih zemalja te regije da u potpunosti poštuju načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja te da zaštite izbjeglice pripadnike zajednice Rohingya u skladu sa svojim međunarodnim obvezama i međunarodnim normama u području ljudskih prava;
 6. ponovno ističe da je duboko zabrinut zbog teškog položaja izbjeglica skupine Rohingya u jugoistočnoj Aziji te traži da se na regionalnoj i međunarodnoj razini mobiliziraju snage kako bi im se pružila hitna pomoć u situaciji u kojoj su ekstremno ranjivi; izražava sućut obiteljima žrtava trgovine ljudima, nasilja i nedostatka zaštite koju trebaju pružiti službena tijela u odredišnim zemljama;
 7. ističe da Europska unija pozitivno ocjenjuje napore vlade Mjanmara da počne rješavati probleme u državi Rakhine, među ostalim u pogledu položaja pripadnika zajednice Rohingya;
 8. ustraje u tome da vlasti trebaju hitno osigurati slobodan i neometan pristup humanitarnih djelatnika, UN-a, organizacija za zaštitu ljudskih prava, novinara i drugih međunarodnih promatrača državi Rakhine;
 9. poziva vladu Mjanmara da jasno osudi svako poticanje na rasnu ili vjersku mržnju, da poduzme konkretne mjere za hitno okončanje te mržnje i da provede posebne mjere i politike u cilju sprečavanja izravne i neizravne diskriminacije pripadnika zajednice Rohingya u budućnosti;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

10. pridružuje se Europskom vijeću u zahtjevima za uspostavu učinkovitih demokratskih institucija, među ostalim neovisnog i nepristranog sudstva i jakog civilnog društva, te za promicanje dobre uprave kako bi Mjanmar postao demokratsko društvo u kojemu se u potpunosti poštuju vladavina prava i temeljna prava;
11. poziva izabranu vlast da razvije otvorenu demokraciju u kojoj se poštuju ljudska prava i svim se ljudima jamči sloboda izražavanja, okupljanja i kretanja, bez ikakve diskriminacije;
12. poziva vladu Mjanmara da odmah primijeni preporuke iz rezolucije o stanju ljudskih prava u Mjanmaru donesene na 31. sjednici Vijeća UN-a za ljudska prava (UNHCR);
13. poziva vladu Mjanmara da zaštiti pripadnike zajednice Rohingya od svih oblika diskriminacije i da počne kažnjavati počinitelje nasilja protiv njih; podsjeća na znatno zakašnjelu izjavu glasnogovornika NLD, stranke gospođe Suu Kyi, od 18. svibnja 2015. da bi vlada Mjanmara trebala dati državljanstvo manjinskoj zajednici Rohingya; poziva gospođu Suu Kyi, dobitnicu nagrade Saharov, da iskoristi svoje ključne pozicije u vladi Mjanmara kako bi poboljšala stanje manjinske zajednice Rohingya;
14. poziva vladu Mjanmara da provede reformu zakona o državljanstvu iz 1982. i da manjinskoj zajednici Rohingya vrati državljanstvo; poziva vladu Mjanmara i vlasti države Rakhine da odmah počnu registrirati svu djecu nakon rođenja; traži od vlade Mjanmara da stavi izvan snage sve diskriminatorne propise;
15. poziva EU da i dalje podržava UNHCR u njegovim nastojanjima da pomogne izbjeglicama skupine Rohingya u južnoj i jugoistočnoj Aziji;
16. poziva EU i države članice da podrže globalni akcijski plan UNHCR-a za ukidanje apatridnosti za razdoblje 2014. – 2024.;
17. poziva vladu Mjanmara da odmah oslobodi sve političke zatvorenike i osobe uhićene zbog optužbi kojima se krši međunarodno pravo i norme u području ljudskih prava;
18. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da tijekom svojih kontakata s Mjanmarom i ostalim državama članicama ASEAN-a na najvišoj mogućoj političkoj razini razgovara o položaju zajednice Rohingya;
19. poziva na oprez kod sklapanja planiranog sporazuma o ulaganju između EU-a i Mjanmara jer bi se njime mogao ugroziti budući socijalno uravnoteženi razvoj Mjanmara dokle god su zakonodavstvo o društveno i ekološki odgovornom poslovanju, radničkim pravima i vlasništvu nad zemljom te mjere za borbu protiv korupcije u velikoj mjeri nepotpuni, te poziva obje strane da uzmu u obzir ta pitanja;
20. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, vladi i parlamentu Mjanmara, glavnom tajniku Zajednice naroda jugoistočne Azije, Međuvladinoj komisiji ASEAN-a za ljudska prava, posebnom izvijestitelju UN-a za stanje ljudskih prava u Mjanmaru, visokom povjereniku UN-a za izbjeglice, Vijeću UN-a za ljudska prava te vladama i parlamentima ostalih država regije.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0318

Provedba Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom

Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2016. o provedbi Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom uz poseban osvrt na zaključne napomene Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom (2015/2258(INI))

(2018/C 101/13)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 2., 9., 10., 19., 168. i članak 216. stavak 2. Ugovora u funkcioniranju Europske unije (UFEU) i članke 2. i 21. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članke 3., 15., 21., 23. i 26. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (dalje u tekstu: Konvencija) i njezino stupanje na snagu u Europskoj uniji 21. siječnja 2011. u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ od 26. studenog 2009. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir zaključne napomene Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom od 2. listopada 2015. o početnom izvješću Europske unije ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir popis pitanja koja je podnio Odbor UN-a za prava osoba s invaliditetom 15. svibnja 2015. u vezi s početnim izvješćem Europske unije ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Kodeks ponašanja između Vijeća, država članica i Komisije kojim se određuju interni mehanizmi provedbe u Europskoj uniji Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom i zastupanja EU-a u vezi s tom Konvencijom,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima, Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima i Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta,
- uzimajući u obzir Smjernice UN-a o alternativnoj skrbi za djecu ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenog 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir presude Suda u spojenim predmetima C-335/11 i C-337/11 *HK Danmark* te slučajevima C-363/12 *Z* i C-356/12 *Glatzel*,

⁽¹⁾ SL L 23, 27.1.2010., str. 35.

⁽²⁾ CRPD/C/EU/CO/1.

⁽³⁾ CRPD/C/EU/Q/1.

⁽⁴⁾ A/RES/64/142.

⁽⁵⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

⁽⁶⁾ SL L 303, 2.12.2000., str. 16.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visoke predstavnice Europske unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 28. travnja 2015. upućenu Europskom parlamentu i Vijeću naslovljenu „Akcijski plan za ljudska prava i demokraciju (2015. – 2019.): „Ljudska prava kao trajni prioritet programa EU-a” (JOIN(2015)0016),
- uzimajući u obzir prijedlog Komisije od 2. prosinca 2015. za direktivu Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju zakona, propisa i administrativnih odredaba država članica u pogledu zahtjeva za pristupačnost proizvoda i usluga (COM(2015)0615),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 19. lipnja 2015. pod nazivom „Odgovor Europske unije na popis pitanja u vezi s početnim izvješćem Europske unije o provedbi Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom” (SWD(2015)0127),
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 5. lipnja 2014. pod nazivom „Izvješće o provedbi Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom u Europskoj uniji” (SWD(2014)0182),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 25. listopada 2011. naslovljenu „Inicijativa socijalnog poslovanja: Stvaranje povoljne klime za socijalna poduzeća, ključne dionike u socijalnoj ekonomiji i inovacijama” (COM(2011)0682),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 15. studenog 2010. naslovljenu „Europska strategija za osobe s invaliditetom za razdoblje 2010. – 2020.: obnovljena obveza za Europu bez zapreka” (COM(2010)0636),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. veljače 2016. o Europskom semestru za usklađivanje ekonomske politike: aspekti zapošljavanja i socijalne politike u Godišnjem pregledu rasta za 2016. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. rujna 2015. o stvaranju konkurentnog tržišta rada EU-a za 21. stoljeće: usklađivanje vještina i kvalifikacija s potražnjom i mogućnostima zapošljavanja kao način oporavka od krize ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. rujna 2015. o socijalnom poduzetništvu i socijalnim inovacijama u borbi protiv nezaposlenosti ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. rujna 2015. o stanju temeljnih prava u Europskoj uniji (2013. – 2014.) ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoje stajalište u prvom čitanju od 8. srpnja 2015. o prijedlogu odluke Vijeća o smjernicama politika zapošljavanja država članica ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju do 20. svibnja 2015. o popisu pitanja koja je usvojio Odbor Ujedinjenih naroda za prava osoba s invaliditetom u odnosu na početno izvješće Europske unije ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0059.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0321.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0320.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0286.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0261.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0208.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. srpnja 2013. o utjecaju krize na pristup ranjivih skupina skrbi ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. listopada 2011. o mobilnosti i uključivanju osoba s invaliditetom te Europskoj strategiji za osobe s invaliditetom 2010. – 2020. ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 6. svibnja 2009. o aktivnom uključivanju osoba isključenih s tržišta rada ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir detaljnu analizu Službe Europskog parlamenta za istraživanja naslovljenu „Provedba u Europskoj uniji Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom”,
 - uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030.,
 - uzimajući u obzir godišnje izvješće Europskog ombudsmana za 2014. godinu,
 - uzimajući u obzir odluku Europskog ombudsmana da zatvori istragu na vlastitu inicijativu OI/8/2014/AN o Komisiji;
 - uzimajući u obzir predstojeće godišnje izvješće za 2015. Agencije Europske unije za temeljna prava,
 - uzimajući u obzir studiju Agencije Europske unije za temeljna prava iz prosinca 2015. pod naslovom „Nasilje nad djecom s invaliditetom: zakonodavstvo, politike i programi u EU-u”,
 - uzimajući u obzir statističke podatke Eurostata za 2014. o pristupu osoba s invaliditetom tržištu rada, pristupu obrazovanju i osposobljavanju te o siromaštvu i nejednakim prihodima,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i mišljenja Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, Odbora za predstavke, Odbora za vanjske poslove, Odbora za razvoj, Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Odbora za promet i turizam, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbora za pravna pitanja i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0203/2016),
- A. budući da, kao punopravni građani, sve osobe s invaliditetom imaju jednaka prava i pripada im pravo na neotuđivo dostojanstvo, jednako postupanje, neovisan život, autonomnost, podršku javno financiranih sustava i potpuno sudjelovanje u društvu;
- B. budući da se procjenjuje da oko 80 milijuna osoba u Europskoj uniji živi s invaliditetom, a od toga približno 46 milijuna čine žene i djevojčice, što predstavlja oko 16 % ukupnog ženskog stanovništva EU-a, iz čega se može zaključiti da je u Europskoj uniji invaliditet češći među ženama nego muškarcima; budući da su žene s invaliditetom često žrtve višestruke diskriminacije te se pri ostvarivanju svojih osnovnih prava i sloboda, kao što su pravo na pristup obrazovnim uslugama i zapošljavanje, suočavaju sa znatnim preprekama, što može dovesti do društvene isključenosti i psiholoških trauma; budući da invaliditet ima nerazmjerno izražen utjecaj na žene s obzirom na njihovu ulogu njegovateljica članova obitelji s invaliditetom;
- C. budući da se u okviru UFEU-a od Unije zahtijeva da pri utvrđivanju i provedbi svojih politika i aktivnosti bude usmjerena na borbu protiv diskriminacije na osnovi invaliditeta (članak 10.) te da joj se daje ovlast za donošenje zakonodavstva u cilju borbe protiv takve diskriminacija (članak 19.);

⁽¹⁾ SL C 75, 26.2.2016., str. 130.

⁽²⁾ SL C 131 E, 8.5.2013., str. 9.

⁽³⁾ SL C 212 E, 5.8.2010., str. 23.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- D. budući da se člancima 21. i 26. Povelje Europske unije o temeljnim pravima izričito zabranjuje diskriminacija na osnovi invaliditeta te se predviđa jednako sudjelovanje osoba s invaliditetom u društvu;
- E. budući da je Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom prvi međunarodni ugovor o ljudskim pravima koji je ratificirao EU te ju je također potpisalo svih 28 država članica EU-a te ratificiralo 27 država članica; budući da bi država članica koja to još nije učinila trebala finalizirati svoje reforme u cilju ratifikacije Konvencije;
- F. budući da ovo prvi put da je tijelo UN-a pratilo ispunjava li EU svoje međunarodne obveze na području ljudskih prava; budući da je u zaključnim napomenama Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom o provedbi Konvencije u Europskoj uniji, objavljenima 2015., poslana snažna poruka o predanosti Europske unije pitanjima jednakosti i poštovanju ljudskih prava te je utvrđen niz smjernica za mjere u području zakonodavstva i kreiranja politika koje spadaju u područje djelovanja EU-a;
- G. budući da je sudskom praksom Suda potkrijepljena činjenica da je Konvencija obvezujuća za EU i njegove države članice pri provedbi prava EU-a s obzirom na to da je ona „sastavni dio pravnog poretka Unije” te je „nadređena instrumentima sekundarnog prava”⁽¹⁾;
- H. budući da načela Konvencije nadilaze diskriminaciju i pokazuju kojim putem treba ići kako bi, u uključivom društvu, sve osobe s invaliditetom i njihove obitelji u potpunosti uživale ljudska prava;
- I. budući da osobe s invaliditetom predstavljaju raznoliku skupinu i da se žene, djeca, stariji i pojedinci kojima je potrebna kompleksna potpora suočavaju s dodatnim poteškoćama i višestrukim oblicima diskriminacije;
- J. budući da invaliditet može biti posljedica postupnog i ponekad neprimjetnog pogoršanja zdravstvenog stanja pojedinca, kao što je slučaj s osobama koje pate od neurodegenerativnih ili rijetkih bolesti, što može negativno utjecati na neovisan život takvih pojedinaca;
- K. budući da se procjenjuje da 80 % osoba s invaliditetom živi u zemljama u razvoju; budući da EU podupire promicanje prava osoba s invaliditetom na međunarodnoj razini i najveći je donator službene razvojne pomoći u svijetu;
- L. budući da za djecu s invaliditetom postoji 17 puta veća vjerojatnost da će živjeti u instituciji nego što je to slučaj s njihovim vršnjacima bez invaliditeta, a u takvom je okruženju rizik nasilja, zanemarivanja i zlostavljanja mnogo veći nego u obiteljskom okruženju⁽²⁾;
- M. budući da djeca s invaliditetom imaju pravo živjeti sa (svojim) obiteljima ili u obiteljskom okruženju, u skladu s njihovim najboljim interesima; budući da članovi obitelji često moraju smanjiti ili prekinuti svoje profesionalne aktivnosti kako bi skrbili za članove obitelji s invaliditetom;
- N. budući da se u Konvenciji UN-a o pravima osoba s invaliditetom ističe potreba da se rodna perspektiva uključi u sve uložene napore te da se promiče potpuno uživanje ljudskih prava i temeljnih sloboda;

⁽¹⁾ Sud EU-a, spojeni predmeti C-335/11 i C-337/11 *HK Danmark*, 11. travnja 2013., stavci 29. i 30.; Sud EU-a, predmet C-363/12 Z, 18. ožujka 2014., stavak 73.; Sud EU-a, predmet C-356/12 *Glatzel*, 22. svibnja 2014., stavak 68.

⁽²⁾ Izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava: Nasilje nad djecom s invaliditetom: zakonodavstvo, politike i programi u EU-u (http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2015-violence-against-children-with-disabilities_en.pdf).

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- O. budući da su ravnopravno postupanje te pozitivne mjere i politike usmjerene na žene s invaliditetom i majke djece s invaliditetom temeljno ljudsko pravo i etička obveza;
- P. budući da se žene i djevojke s invaliditetom u svakodnevnom životu suočavaju s nekoliko dimenzija diskriminacije koja može imati različite oblike, odnosno biti fizička, emocionalna, seksualna ili ekonomska, a uključuje i nasilje od strane intimnog partnera ili skrbnika, seksualno nasilje i institucionalno nasilje;
- Q. budući da za žene s invaliditetom postoji veća vjerojatnost da će biti izložene obiteljskom i seksualnom nasilju te se smatra da takvo nasilje traje duže te da je intenzivnije nego što je to slučaj kod žena bez invaliditeta ⁽¹⁾;
- R. budući da su žene s invaliditetom, osobito migrantice, izloženije riziku siromaštva i društvene isključenosti zbog višestruke diskriminacije s kojom se suočavaju;
- S. budući da invaliditet predstavlja uzrok siromaštva, a može biti i njegova posljedica, te budući da približno 30 % beskućnika živi s invaliditetom te postoji opasnost da se o njima ne vodi računa ⁽²⁾; budući da socijalna zaštita koju pruža država ima osobito važnu ulogu u sprječavanju siromaštva među osobama s invaliditetom i budući da bi, prema podacima iz 2012., čak 68,5 % osoba s invaliditetom živjelo u siromaštvu da nije socijalnih primanja koje im osigurava država ⁽³⁾;
- T. budući da je nužno osnažiti postojeće pravo EU-a i političke instrumente kako bi se povećala stopa provedbe Konvencije;
- U. budući da određene države članice koje su ratificirale Konvenciju još nisu osnovale ili imenovala tijela za provedbu i praćenje Konvencije, što su dužne učiniti u skladu s njezinim člankom 33.; budući da je tijelima koja su već osnovana otežano izvršavanje zadaća, posebno u pogledu nadzora iz članka 33. stavka 2., zbog nedovoljnih financijskih sredstava i osoblja te nepostojanja jasne pravne osnove za njihovo imenovanje;
- V. budući da je jedan od najosnovnijih stupova za osobe s invaliditetom pristup tržištu rada i sudjelovanje u njemu, što i dalje predstavlja problematično područje, te iznosi 58,5 % u usporedbi s 80,5 % za osobe bez invaliditeta, zbog čega je mnogim osobama s invaliditetom onemogućen neovisan i aktivan život;
- W. budući da stopa zaposlenosti kod žena bez invaliditeta iznosi 65 %, a stopa zaposlenosti kod žena s invaliditetom 44 %; budući da su žene s invaliditetom često diskriminirane u odnosu na muškarce s invaliditetom kada je riječ o pristupu zapošljavanju i obrazovanju; budući da je stopa nezaposlenosti osoba s invaliditetom još uvijek neprihvatljivo visoka; budući da su žene i djevojke s invaliditetom suočene s većim poteškoćama pri ulasku na tržište rada; budući da je potrebno nadići prepreke mobilnosti i povećanu ovisnost o članovima obitelji i njegovateljima kako bi se potaknulo aktivno sudjelovanje žena s invaliditetom u obrazovanju, tržištu rada te društvenom i ekonomskom životu zajednice;
- X. budući da je plaćeni posao ključan kako bi se osobama s invaliditetom omogućilo da vode neovisan život, uzdržavaju svoju obitelj i brinu se za domaćinstvo; budući da su žene i djevojke s invaliditetom često slabije plaćene; budući da je ta osjetljiva skupina izloženija siromaštvu te joj prijete veći rizik društvene isključenosti;
- Y. budući da Unija, kao potpisnica Konvencije, ima dužnost osigurati punu uključenost i aktivno sudjelovanje osoba s invaliditetom i organizacija koje ih predstavljaju u razvoju i provedbi zakonodavstva i politika za provedbu Konvencije te u svim procesima donošenja odluka u pitanjima koja se tiču osoba s invaliditetom;

⁽¹⁾ Izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava, Nasilje nad ženama: istraživanje provedeno diljem EU-a. Najvažniji rezultati: http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf

⁽²⁾ Van Straaten et al. (2015). Samoprocjena potrebne skrbi nizozemskih beskućnika s mogućim intelektualnim teškoćama i bez njih: studija praćenje u razdoblju od jedne i pol godine. Objavljena u: Health Soc Care Community, 1. listopada 2015. Epub, 1. listopada 2015.

⁽³⁾ EU-SILC 2012.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- Z. budući da su mjere štednje koje su države članice primijenile rezultirale rezovima u socijalnim uslugama, potpori za obitelji i uslugama na razini zajednice te su nerazmjerno negativno utjecale na standard života osoba s invaliditetom, osobito djece s invaliditetom i njihovih obitelji;
- AA. budući da je Komisija povukla svoj prijedlog o Direktivi o roditeljskom dopustu;
- AB. budući da se Direktivom 2011/24/EU o primjeni prava pacijenata u prekograničnoj zdravstvenoj skrbi izričito ne zabranjuje diskriminacija na osnovi invaliditeta;
- AC. budući da, zbog demografskih i društvenih promjena, postoji povećana potražnja za radnicima u kućanstvu i njegovateljima, posebno za radnicima u kućanstvu i njegovateljima iz obitelji; budući da se o osobama s invaliditetom i nemoćnim osobama obično brinu žene iz obitelji, zbog čega su često isključene s tržišta rada;
- AD. budući da Odbor za prava osoba s invaliditetom u svojim zaključnim napomenama o početnom izvješću Europske unije preporučuje da Europska unija integrira perspektivu osoba s invaliditetom u svoje rodne politike i programe, a rodnu perspektivu u svoje strategije u području invaliditeta, te da razvije pozitivnu diskriminaciju, uspostavi mehanizam praćenja i financira prikupljanje podataka i istraživanje o ženama i djevojčicama s invaliditetom; budući da također preporučuje da Europska unija pruži djelotvornu zaštitu od nasilja, zlostavljanja i iskorištavanja, da se politika o ravnoteži između profesionalnog i privatnog života usmjeri na potrebe djece i odraslih osoba s invaliditetom, uključujući njihove njegovatelje, te da se poduzmu mjere za smanjenje visokih stopa nezaposlenosti osoba s invaliditetom, od kojih su većina žene;
- AE. budući da je Komisija, u svojim reakcijama na rezoluciju Europskog parlamenta od 27. rujna 2011. naslovljenu „Europa, prva turistička destinacija svijeta – novi politički okvir za turizam u Europi”⁽¹⁾ koje je usvojila 13. prosinca 2011., prepoznala da je potrebno svima zajamčiti besprijekoran lanac dostupnih usluga (prijevoz, smještaj, ugostiteljske usluge i atrakcije) i u tu je svrhu počela s aktivnostima za podizanje razine osviještenosti, poboljšanje vještina u sektoru turizma i, konačno, podizanje kvalitete turističkih objekata za osobe s posebnim potrebama ili invaliditetom;
- AF. budući da potrebe osoba s invaliditetom, osoba s drugačijim sposobnostima i smanjenom pokretljivošću u područjima prometa, mobilnosti i turizma predstavljaju priliku za poslovne inovacije u sektoru prometnih usluga i usluga mobilnosti od kojih svi mogu imati koristi pružanjem usluga osobama sa svim vrstama invaliditeta (što uključuje, ali nije ograničeno na osobe sa smanjenom pokretljivošću, slijepo osobe, gluhe i nagluhe osobe, autistične osobe i osobe s intelektualnim ili psihosocijalnim poteškoćama) te svim drugim korisnicima tih usluga, vodeći se načelom „dizajna za sve”;

Osnovna načela i obveze

1. podsjeća da potpuna uključenost osoba s invaliditetom nije samo pravo i zaslužena prednost za te pojedince, već i vrijednost za društvo u cjelini, koje može profitirati od raznolikih znanja i vještina tih osoba;
2. naglašava da sve osobe s invaliditetom imaju pravo živjeti u društvu u kojem imaju jednake mogućnosti kao i ostali kako bi se omogućila njihova potpuna uključenost i sudjelovanje u društvu;
3. ističe činjenicu da uključivanje osoba s invaliditetom u društvo bez obzira na socijalni, gospodarski, politički ili kulturni položaj zemlje nije samo pitanje povezano s razvojem, nego i pitanje povezano s ljudskim pravima;
4. ističe da su slučajevi invaliditeta učestaliji s porastom prosječne dobi stanovništva;

⁽¹⁾ SL C 56 E, 26.2.2013., str. 41.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

5. smatra da Europska unija treba biti predvodnica na području poštovanja i promicanja ljudskih prava; pozdravlja činjenicu da je prvi put ugovorno tijelo UN-a preispitalo je li Unija ispunila svoje međunarodne obveze na području ljudskih prava; smatra da su zaključne napomene Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom o provedbi Konvencije, objavljene 2015. godine, važan znak predanosti EU-a jednakosti i poštovanju ljudskih prava te da pružaju smjernice za zakonodavne i političke mjere u područjima nadležnosti Unije;
6. podržava zaključke i preporuke Odbora za prava osoba s invaliditetom i ističe da je potrebno da institucije EU-a i države članice u svoje politike, programe i strategije u području rodne jednakosti uvrste perspektivu žena i djevojčica s invaliditetom, a rodnu perspektivu u strategije u području invaliditeta; poziva, nadalje, da se uspostave mehanizmi za redovitu provjeru ostvarenog napretka;
7. poziva Parlament, Vijeće i Komisiju da u cijelosti provedu preporuke Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom i da osiguraju da se Konvencija poštuje u svim budućim zakonodavnim tekstovima;
8. apelira na Komisiju i države članice da izdvoje potrebna sredstva za ispunjavanje svojih obveza preuzetih u okviru Konvencije i Fakultativnog protokola koji joj je priložen;
9. izražava duboko žaljenje zbog činjenice da se EU nije u dovoljnoj mjeri službeno savjetovao s organizacijama koje predstavljaju osobe s invaliditetom tijekom priprema za postupak evaluacije koju je 2015. proveo Odbor UN-a za prava osoba s invaliditetom te tijekom izrade nacrtu izvješća o napretku; poziva na to da organizacije koje predstavljaju osobe s invaliditetom aktivno doprinose sastancima u vezi s Konvencijom u svojstvu nezavisnog sudionika, među ostalim i sudjelovanjem u službenim izaslanstvima EU-a u okviru budućih revizija;
10. poziva Komisiju da izradi i podnese prijedlog za pravi strukturirani dijalog između EU-a i organizacija koje predstavljaju osobe s invaliditetom, što uključuje odgovarajuće financiranje u cilju jamčenja punog i ravnopravnog sudjelovanja osoba s invaliditetom i organizacija koje ih predstavljaju;
11. naglašava važnost sustavnog i bliskog savjetovanja među organizacijama koje predstavljaju osobe s invaliditetom, tvorcima politika, poduzećima i drugim relevantnim dionicima u vezi sa svim novim inicijativama, provedbom, nadzorom i evaluacijom politika i mjera povezanih s obrazovanjem, osposobljavanjem, kulturom, sportom i mladima;
12. poziva na osnaživanje postojećih tijela zaduženih za pitanja jednakosti kako bi ona mogla pomoći u integraciji, promicanju i praćenju provedbe Konvencije; podsjeća EU i države članice da se od njih traži da na smislen način surađuju s civilnim društvom, a posebno s organizacijama koje predstavljaju osobe s invaliditetom;
13. poziva EU da ratificira Fakultativni protokol uz Konvenciju;
14. apelira na to da se provede sveobuhvatna i horizontalna revizija i evaluacija postojećeg i nadolazećeg zakonodavstva te programa financiranja EU-a, uključujući buduća programska razdoblja, u cilju ostvarivanja potpune sukladnosti s Konvencijom, tako da se na konstruktivan način uključe organizacije koje predstavljaju osobe s invaliditetom i članovi okvira EU-a za Konvenciju (dalje u tekstu: „okvir EU-a”), što uključuje integriranje pitanja invaliditeta u sve zakonodavne politike i strategije; poziva Komisiju i države članice da poduzmu potrebne mjere za integriranje pitanja invaliditeta u sve zakonodavne tekstove, politike i strategije;
15. poziva da se u opći socijalno-ekonomski plan EU-a uvrste prava osoba s invaliditetom, posebno u strategiju Europa 2020. i u europski semestar; preporučuje da se usvoji Pakt o invaliditetu kako bi se zajamčilo uključivanje prava osoba s invaliditetom u europske inicijative;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

16. poziva Komisiju da se u kontekstu europskog semestra pri ocjenjivanju socijalnih uvjeta u državama članicama (izvješća i preporuke po državama članicama) također usredotoči na praćenje položaja osoba s invaliditetom, kao jednog od elemenata zajedničke predanosti EU-a izgradnji Europe bez zapreka;
17. smatra da bi institucije EU-a, a osobito Parlament, Vijeće i Komisija, trebale nastojati osigurati da se postojećim i budućim zakonodavstvom u obzir uzimaju ljudska prava i da se u potpunosti poštuje Konvencija;
18. traži od Komisije da dostavi popis zakonodavnih tekstova kako bi se u svjetlu zaključnih napomena predložila ažurirana verzija izjave o nadležnosti te da se periodički ponavlja uz službeno uključivanje organizacija koje predstavljaju osobe s invaliditetom i Parlamenta;
19. poziva Komisiju da u tom pogledu razmotri potrebu za izradom okvira EU-a kojim će se zajamčiti učinkovito ostvarivanje prava osoba s invaliditetom, promicanje njihove samostalnosti, pristupačnost, pristup tržištu rada, društvena uključenost i neovisan život te iskorjenjivanje svih oblika diskriminacije;
20. dijeli zabrinutost Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom u vezi s činjenicom da Europska unija nema jasnu strategiju za provođenje Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom;
21. poziva institucije da poduzmu mjere u području integracijske politike koje će drugima služiti kao primjer;
22. poziva Komisiju da reviziju Europske strategije za osobe s invaliditetom iskoristi za izradu sveobuhvatne strategije EU-a za Konvenciju koja uključuje rodni aspekt, uz obveze u pogledu vanjskog djelovanja s jasnim vremenskim rokom za provedbu, preciznim mjerilima i pokazateljima;
23. osuđuje slučajeve diskriminacije i isključivanja s kojima se osobe s invaliditetom još uvijek suočavaju; poziva Komisiju da maksimalno poveća sinergiju između Strategije EU-a za osobe s invaliditetom za razdoblje 2010. – 2020. i odredbi Konvencije UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena i Konvencije UN-a o pravima djeteta kako bi se zajamčilo da se priznata prava u potpunosti uživaju i učinkovito ostvaruju, između ostalog usklađivanjem i provedbom zakonodavnog okvira te kulturnim i političkim mjerama;
24. poziva Komisiju da podrobnije objasni široku definiciju invaliditeta na razini EU-a;
25. poziva Komisiju da revidira priručnik za razmatranje socijalnih aspekata u javnoj nabavi kako bi se naglasile socijalne obveze, ali i kako bi se istaknule prilike i koristi koje proizlaze iz ulaganja u visokokvalitetne usluge kojima se pruža potpora osobama s invaliditetom;
26. poziva Komisiju da revidira smjernice za procjenu učinka te da ih izmjeni u cilju uključivanja obuhvatnijeg popisa pitanja kako bi se usklađenost s Konvencijom mogla bolje ocijeniti;

Posebna prava

27. poziva države članice i Komisiju da, u cilju sprječavanja viktimizacije, poduzmu korake za borbu protiv svih oblika diskriminacije, uključujući višestruku diskriminaciju, diskriminaciju na osnovi povezanosti i višedimenzionalnu diskriminaciju na osnovi invaliditeta, osobito kada je riječ o ženama i djeci s invaliditetom, starijim osobama i osobama sa složenim potrebama za potporom, uključujući onima s intelektualnim i psihosocijalnim poteškoćama i osobama čiji se invaliditet tijekom vremena mijenja;
28. žali zbog činjenice da Vijeće još nije usvojilo Prijedlog direktive iz 2008. o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na vjeroispovijed ili uvjerenje, invaliditet, dob ili seksualnu orijentaciju; ponovno poziva Vijeće da to što prije napravi;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

29. poziva institucije EU-a i države članice da u svim područjima integriraju prava žena i djece s invaliditetom, uključujući u Program za prava djeteta, te da osiguraju da će se s dječacima i djevojčicama i organizacijama koje ih predstavljaju obaviti savjetovanje u pogledu svih pitanja koja se njih tiču, uz pružanje odgovarajuće pomoći s obzirom na njihov invaliditet i njihovu dob;

30. naglašava da je u cilju zaštite prava djece s invaliditetom potrebno zajamčiti odgovarajuću potporu njihovim obiteljima jačanjem i nadogradnjom zakonodavnih instrumenata kojima raspolaže EU, kao što je produljeni roditeljski dopust za roditelje koji imaju djecu s invaliditetom;

31. poziva Komisiju da zajamči da sve osobe s invaliditetom mogu uživati pravo na slobodno kretanje koje imaju svi građani EU-a na način da u postojeće i buduće zakonodavstvo uključi jamstvo jednakih mogućnosti, temeljnih prava, jednakog pristupa uslugama i tržištu rada te istih prava i obveza u pristupu socijalnom osiguranju kao što ih imaju državljani država članica u kojima su osigurani, u skladu s načelom jednakog postupanja i nediskriminacije; nadalje, poziva države članice da, kada je riječ o jednakosti pri zapošljavanju, u cijelosti poštuju odredbe preinačene Direktive EU-a o jednakosti spolova (2006/54/EZ);

32. naglašava da je ženama i djevojkama migranticama s invaliditetom potrebno pružiti podršku kako bi mogle razviti vještine uz pomoć kojih bi im se otvorile prilike za odgovarajuće zaposlenje;

33. ističe da u kontekstu ostvarivanja autonomnog i samostalnog života za osobe s invaliditetom, posebno žene, potpora (osobna ili javna) predstavlja sredstvo kojim se njima i njihovim obiteljima može pružiti podrška i kojim im se može omogućiti pristup radnom mjestu, obrazovnim institucijama ili institucijama za strukovno obrazovanje te pružiti podrška u slučaju trudnoće ili majčinstva;

34. ponavlja da je potrebno hitno riješiti problem nasilja nad ženama i djevojčicama s invaliditetom u privatnom i institucionalnom okruženju te poziva države članice da uspostave službe za potporu koje će biti na raspolaganju ženama i djevojčicama neovisno o vrsti invaliditeta; zalaže se za to da Europska unija pristupi Konvenciji Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) kao daljnji korak u borbi protiv nasilja nad ženama i djevojčicama s invaliditetom;

35. podsjeća na važnost temeljnog prava osoba s invaliditetom da sudjeluju u političkim postupcima i donošenju odluka u području invaliditeta na svim razinama, kako je istaknuto u Konvenciji; ističe da se ženama i djevojčicama s invaliditetom, uključujući one iz marginaliziranih i osjetljivih skupina izloženih višestrukoj diskriminaciji, mora omogućiti i dati poticaj da sudjeluju u postupcima donošenja odluka kako bi se zajamčilo da će njihovi interesi biti izraženi, podržani i zaštićeni, te kako bi se zajamčila istinska rodna perspektiva počevši od najnižih razina; poziva države članice da osiguraju adekvatno prilagođene usluge i infrastrukturu kojima bi se te osobe potaknulo na aktivnu uključenost i sudjelovanje, te da ulažu u asistivnu i prilagodljivu tehnologiju i e-uključenost;

36. poziva institucije EU-a da donesu učinkovite mjere kojima će se unaprijediti život žena s invaliditetom u skladu s preporukama Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom u pogledu revizije provedbe Konvencije u Europskoj uniji;

37. zabrinut je zbog činjenice da je odgoj djece s invaliditetom zadaća koju obično preuzimaju žene;

38. poziva Komisiju i države članice da i dalje senzibiliziraju javnost o Konvenciji i da se bore protiv predrasuda i promiču bolje razumijevanje svih osoba s invaliditetom kako bi se odluke donosile na temelju njihovih stvarnih potreba;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

39. podržava inicijative kojima je cilj osvijestiti društvo o poteškoćama s kojima su suočene osobe s invaliditetom i osvijestiti osobe s invaliditetom o njihovom potencijalu i doprinosu koji mogu dati, među ostalim, uz pomoć posebnih obrazovnih programa u školama; ističe da je Konvencija važna zbog toga što se njome žele promijeniti kulturni stavovi priznavanjem toga da su prepreke u društvenom i gospodarskom okruženju te koje čine osobe invalidima, a ne njihov invaliditet;

40. traži od relevantnih tijela u državama članicama da pripreme strategije za podizanje osviještenosti o pravima osoba s invaliditetom, da organiziraju osposobljavanje osoblja zaposlenog u sektorima prometa i turizma u pogledu senzibiliziranja i jednakosti kada je riječ o invaliditetu te da potaknu suradnju i razmjenu dobrih praksi među europskim organizacijama koje se bave pitanjima invaliditeta te javnih i privatnih subjekata nadležnih za prijevoz; apelira na to da materijali za osposobljavanje budu dostupni i u pristupačnim formatima;

41. ističe da osoblje u sektoru zračnog prometa mora proći kroz intenzivno osposobljavanje kako bi zračni prijevoznici mogli osobama s invaliditetom pružiti odgovarajuće usluge; ističe da je potrebno obratiti posebnu pozornost na to da osoblje zna rukovati invalidskim kolicima, a da ih pritom ne ošteti;

42. pozdravlja prijedlog Europskog akta o pristupačnosti⁽¹⁾ i zalaže se za njegovo brzo usvajanje kako bi se zajamčila pristupačnost roba i usluga, uključujući i zgrade u kojima se te usluge pružaju, zajedno s učinkovitim i pristupačnim mehanizmima nacionalne provedbe i podnošenja pritužbi; podsjeća da je potreban sveobuhvatan pristup pristupačnosti te da se u skladu s člankom 9. Konvencije osobama s bilo kojom vrstom invaliditeta pristupačnost mora osigurati;

43. ističe potrebu za donošenjem Europskog akta o pristupačnosti, koji je ključan za odgovaranje na sve probleme povezane s pristupačnošću za osobe sa smanjenom pokretljivošću u područjima prometa, mobilnosti i turizma, te kojim bi se osiguralo da su osobama s invaliditetom potpuno pristupačne usluge zračnog, autobusnog, željezničkog i vodnog prijevoza putnika, posebno u pogledu prijelaza s jednog prijevoznog sredstva na drugo i pristupa bez barijera svim javnim podzemnim vlakovima i željeznicama te u pogledu internetskih stranica, usluga za mobilne uređaje, terminala za napredno prodavanje karata i informacije u stvarnom vremenu, samoposlužnih terminala, aparata za prodaju karata te aparata za prijavu koji se koriste za pružanje prijevoznih usluga putnicima;

44. uviđa da će mala i srednja poduzeća imati koristi od usklađivanja sa standardnim zahtjevima EU-a, kao alternative tome da se moraju prilagođavati nacionalnim pravilima koja se ne podudaraju; međutim, žali što turistički proizvodi i turističke usluge prekogranične naravi nisu obuhvaćeni prijedlogom za Europski akt o pristupačnosti; ističe činjenicu da na razini EU-a u pogledu turističkih objekata i usluga nisu poduzete daljnje mjere kojima bi se postupno uskladila klasifikacija smještaja uzimajući u obzir kriterije pristupačnosti;

45. poziva Komisiju i države članice da ulože veće napore u promicanje istraživanja i razvoja, osobito u pogledu pristupačnosti novih i inovativnih tehnologija osobama s invaliditetom;

46. poziva Komisiju da pri pripremi budućih zakonodavnih akata u relevantnim područjima, na primjer kada je riječ o digitalnoj agendi, vodi računa o činjenici da je pristupačnost jednako važna u fizičkom okruženju kao i u informacijskim i komunikacijskim tehnologijama;

47. potiče države članice da pri primjeni načela pristupačnosti zajamče primjenu „univerzalnog dizajna” na postojeće i nove građevinske projekte, radna mjesta te osobito javne zgrade, npr. školske zgrade koje se financiraju javnim sredstvima;

⁽¹⁾ COM(2015)0615.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

48. poziva države članice i Komisiju da surađuju s Parlamentom u cilju izrade jasne i učinkovite direktive o pristupačnosti internetskih stranica tijela javne uprave, koja bi imala široko područje primjene i snažan mehanizam primjene u skladu s predloženim Europskim aktom o pristupačnosti i s Konvencijom, čime bi se za 80 milijuna osoba s invaliditetom i 150 milijuna starijih osoba u EU-u osigurao jednak pristup internetskim stranicama i javnim uslugama na internetu;

49. poziva Komisiju, kao i države članice, da zajamče punu dostupnost i pouzdanost broja 112 za hitne slučajeve u Uniji korištenjem najmodernije tehnologije na nacionalnoj razini i u *roamingu*, osobito za gluhe i nagluhe građane, čime će se izbjeći smrtni slučajevi i ozljede koje je moguće spriječiti; ističe da su na nacionalnoj razini potrebne provedbene mjere, između ostalog i kako bi se osigurala usklađenost među državama članicama, što uključuje i dostupne nacionalne kontaktne točke za hitne slučajeve;

50. poziva Komisiju i države članice da se pobrinu za to da elektroničke i mobilne zdravstvene usluge, aplikacije i uređaji, uključujući broj 112 za hitne slučajeve, koji se moraju moći jednostavno koristiti posvuda u Europi, i sustav naprednog lociranja pozivatelja u hitnom slučaju, budu potpuno dostupni pacijentima s invaliditetom i njihovim njegovateljima, te da se u tom kontekstu još više iskoriste mogućnosti koje nudi telemedicina za poboljšanje pristupa i skrbi;

51. ističe da je potrebno povećati potporu i posebne mjere za osobe s invaliditetom u humanitarnom kontekstu te poziva Komisiju da definira ulaganja i financiranja namijenjena pružanju potpore osobama s invaliditetom u kriznim situacijama, uključujući podatke raščlanjene po spolu i dobi;

52. ističe činjenicu da aktualni sukobi i prirodne katastrofe također doprinose rastućem broju osoba s invaliditetom;

53. podržava preporuke stručnjaka za prava osoba s invaliditetom prema kojima bi EU trebao biti pristupačniji i uključiviji kako bi se pristup invaliditetu u rizičnim i hitnim situacijama temeljio na ljudskim pravima, što se, među ostalim, može postići i provedbom Okvira iz Sendajja za smanjenje rizika od katastrofa za razdoblje 2015.–2030.; snažno potiče uvrštenje ljudskih prava osoba s invaliditetom, koje su suočene s dvostrukom diskriminacijom, u politike EU-a povezane s migracijama i izbjeglicama; ističe da se tim mjerama treba adekvatno odgovoriti na konkretne potrebe osoba s invaliditetom i pritom treba uzeti u obzir zahtjeve za razumne mjere smještaja koje se temelje na potrebama; potiče daljnje uvrštenje potreba osoba s invaliditetom u humanitarno djelovanje država članica i EU-a;

54. poziva EU da sa svojim partnerskim zemljama, regionalnim organizacijama i na globalnoj razini preuzme vodeću ulogu u promicanju prava osoba s invaliditetom prilikom provedbe Okvira iz Sendajja i Programa održivog razvoja do 2030.;

55. poziva Komisiju da donese plan provedbe u skladu sa zaključcima Vijeća iz veljače 2015. o upravljanju katastrofama kojim se u obzir uzimaju osobe s invaliditetom te s Okvirom iz Sendajja;

56. ponavlja koliko su važni zaključci Vijeća o integraciji upravljanja katastrofama kojim se u obzir uzimaju osobe s invaliditetom u Mehanizam Unije za civilnu zaštitu te u svim državama članicama; poziva na informiranje i senzibiliziranje osoba s invaliditetom i službi za hitnu i civilnu zaštitu o inicijativama za smanjenje rizika te pružanju psihološke pomoći osobama s invaliditetom u fazi oporavka nakon katastrofe;

57. ističe važnost toga da se osobama s invaliditetom pruži posebna podrška nakon kriznih situacija;

58. uviđa da su ugroženi članovi društva dodatno marginalizirani ako imaju neki oblik invaliditeta i naglašava da bi institucije EU-a i države članice trebale udvostručiti svoje napore kako bi omogućile puno uživanje prava i usluga svim osobama s invaliditetom, uključujući osobe bez državljanstva, beskućnike, izbjeglice i tražitelje azila te pripadnike manjina; ističe da bi EU pitanje invaliditeta trebao integrirati u svoje politike u području migracija i izbjeglica;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

59. traži od Komisije i Vijeća da, u skladu s člankom 11. Konvencije, pri podnošenju prijedloga za rješavanje pitanja izbjeglica, prijedloga za financiranje ili za druge mjere potpore posvete posebnu pozornost osobama s invaliditetom;

60. ističe da bi EU trebao poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se zajamčilo da sve osobe s invaliditetom kojima je uskraćena njihova pravna sposobnost mogu uživati sva prava utvrđena ugovorima EU-a i zakonodavstvom EU-a, uključujući pristup pravosuđu, dobrima i uslugama, te bankovnim uslugama, zapošljavanju i zdravstvu, kao i pravo na glasovanje i potrošačka prava;

61. svjestan je činjenice da je Konvencija pozitivan i ključan instrument za promicanje reforme prava i za zahtijevanje od država članica da preispitaju način na koji se doživljava osobe s invaliditetom; međutim, izražava žaljenje zbog činjenice da su osobe s invaliditetom još uvijek suočene s velikim izazovima u strateškim područjima kao što su kazneno pravo i sudjelovanje u politici; smatra da je pun i neograničen pristup političkom sustavu za sve osobe s invaliditetom prioritet; uviđa da navedeni pristup mora predstavljati više od pukog fizičkog pristupa biračkom mjestu te da bi trebao uključivati niz inicijativa kojima će se demokratski proces približiti svim građanima; smatra da to znači da bi sav izborni materijal trebao biti dostupan na Brailleovom pismu, u pojednostavljenoj verziji za čitanje i na znakovnom jeziku, da bi tijekom postupka glasovanja trebalo osigurati svu potrebnu pomoć osobama s invaliditetom, da bi, kada je to moguće, trebalo poticati glasovanje poštom ili uz davanje punomoći te da bi trebalo ukloniti prepreke građanima s invaliditetom koji se žele kandidirati na izborima, kao i da bi se trebalo pozabaviti postojećim pravilima o pravnoj sposobnosti i njihovom utjecaju na mogućnost punog sudjelovanja pojedinaca u demokratskom procesu; poziva Komisiju i države članice da, osobito kada je riječ o osobama s invaliditetom, zajamče pravilnu i potpunu primjenu odredaba iz članka 3. stavka 2. Direktive 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te odredaba Direktive 2010/64/EU o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima i Direktive 2012/13/EU o pravu na informiranje u kaznenom postupku, a osobito odredaba Direktive 2013/48/EU o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga te o pravu na obavješćivanje treće strane u slučaju oduzimanja slobode i na komunikaciju s trećim osobama i konzularnim tijelima;

62. izrazito žali zbog činjenice da se u mnogim državama pravna sposobnost osoba s intelektualnim poteškoćama i dalje negira ili ograničava sudskim postupkom; poziva države članice da na pozitivan način riješe pitanje pravne sposobnosti tako da se više opredjeljuju za poticajno uključivanje nego za automatsko isključivanje;

63. zabrinut je zbog poteškoća s kojima se osobe s invaliditetom i dalje suočavaju pri pristupu pravosuđu; podsjeća da je pravo pristupa pravosuđu osnovno temeljno pravo i ključna sastavnica vladavine prava; poziva države članice da poduzmu mjere kako bi se tim osobama omogućilo potpuno ostvarivanje postupovnih prava i za njih prilagodili postupci; smatra da bi Komisija trebala razmotriti mogućnost uvođenja posebnih programa obuke o Konvenciji u Program EU-a za pravosuđe 2014. – 2020.; predlaže da sudovi u EU-u primjenjuju svoja unutarnja pravila i upute na takav način da se osobama s invaliditetom olakša pristup pravosuđu, te da se u pravosuđu vodi računa i o općim preporukama Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom;

64. prima na znanje da Haaška konvencija o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba može na više načina funkcionalno pomoći pri ispunjavanju i podržavanju međunarodnih obveza potpisnica Konvencije; s tim u vezi žali zbog toga što Komisija ne slijedi rezoluciju Parlamenta od 18. prosinca 2008. koja sadrži preporuke Komisiji u pogledu prekograničnih učinaka pravne zaštite odraslih osoba ⁽¹⁾;

65. ističe da su djeca s invaliditetom izloženija nasilju, zastrašivanjima i seksualnom zlostavljanju u školi, kod kuće ili u institucijama; poziva EU i države članice na učinkovitije djelovanje i borbu protiv nasilja nad djecom s invaliditetom korištenjem posebnih mjera i pristupačnih usluga potpore;

⁽¹⁾ SL C 45 E, 23.2.2010., str. 71.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

66. poziva Komisiju da donese djelotvorne mjere za sprječavanje nasilja nad djecom s invaliditetom usmjerene na obitelji, zajednice, stručnjake i institucije; napominje da škole imaju ključnu ulogu u promicanju socijalne uključenosti te ističe potrebu za odgovarajućim mehanizmima kojima će se omogućiti uključenost djece s invaliditetom u redovne škole i kojima će se osigurati da su pedagozi i nastavnici na odgovarajući način pripremljeni i osposobljeni kako bi prepoznali nasilje nad djecom s invaliditetom i reagirali na njega;

67. nadalje poziva države članice da osiguraju da se prisilno liječenje i određivanje prisilnog boravka zakonom zabrane u skladu s najnovijim međunarodnim standardima;

68. apelira na to da se načelo slobodnog kretanja osoba s invaliditetom unutar Europske unije zajamči uklanjanjem svih postojećih prepreka ostvarenju te slobode;

69. naglašava da je slobodu kretanja europskih građana potrebno jamčiti i osobama s invaliditetom zbog čega države članice moraju osigurati međusobno priznavanje njihovog statusa i socijalnih prava (članak 18. Konvencije);

70. žali zbog toga što Vijeće nije prihvatilo uvrštavanje dokumenata o invaliditetu u područje primjene Uredbe o promicanju slobodnog kretanja građana i poduzeća pojednostavljenjem postupka priznavanja određenih javnih dokumenata u EU-u;

71. pozdravlja pilot-projekt europske iskaznice za osobe s invaliditetom; žali zbog nepotpunog sudjelovanja država članica u projektu europske iskaznice za osobe s invaliditetom, kojom se uz pomoć praktičnih mjera omogućuje mobilnost i međusobno priznavanje prava građana s invaliditetom u državama članicama;

72. ističe da je u cilju potpune zaštite prava osoba s invaliditetom potrebno zajamčiti njihovo pravo na odabir načina na koji će živjeti i na koji će najbolje iskoristiti svoj potencijal, npr. većim korištenjem usluga njegovatelja;

73. izražava iskreno žaljenje zbog zastrašujućih uvjeta smještaja za osobe s invaliditetom otkrivenim u nekim državama članicama Europske unije i traži od država članica da učine sve što je u njihovoj moći kako bi poštovale Europsku konvenciju o ljudskim pravima i njezin članak 3. o zabrani nečovječnog i ponižavajućeg postupanja;

74. potiče Komisiju i Vijeće da se bolje pobrinu za potrebe osoba s invaliditetom te da njihove potrebe dosljedno uzimaju u obzir pri reviziji uredbi EU-a, kao što su one o pravima putnika u različitim prijevoznim sredstvima (uredbe (EZ) br. 1107/2006 i (EZ) br. 261/2004 o zračnom prometu, Uredba (EZ) br. 1371/2007 o željezničkom prometu, Uredba (EU) br. 1177/2010 o vodnom prometu i Uredba (EU) br. 181/2011 o autobusnom prijevozu), i prilikom izrade zakonodavstva, na primjer o pravima putnika u vezi s multimodalnim putovanjima; ističe da se 2010. godine EU u Europskoj strategiji za osobe s invaliditetom za razdoblje 2010. – 2020. obvezao na Europu bez zapreka;

75. poziva EU da pojača nadzor nad provedbom zakonodavstva o pravima putnika i uskladi rad nacionalnih provedbenih tijela te poziva države članice da poduzmu sve potrebne mjere za provedbu zakonodavstva EU-a u cilju poboljšanja pristupa prijevozu na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini za prijevozne i turističke svrhe (uključujući autobuse, taksije, javni gradski prijevoz te željeznički, zračni i vodni prijevoz i uključujući također kolodvore, aerodrome i luke) te da se uhvate u koštac s preprekama Europi bez zapreka, na primjer jačanjem kompetencija relevantnih provedbenih tijela u okviru zakonodavstva o pravima putnika kako bi se zajamčila istinska i jednaka prava za sve putnike s invaliditetom diljem EU-a, među ostalim u pogledu pristupačnosti i standardizacije, usklađivanja, tehničkih zahtjeva i poticaja za poduzeća;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

76. poziva Komisiju da pojasni odgovornosti svakog pojedinog aktera uključenog u pružanje skrbi osobama sa smanjenom pokretljivošću, posebice kad je riječ o prelasku iz jednog oblika prijevoza u drugi, te da obavijesti Parlament o sudjelovanju udruga osoba s invaliditetom i njihovoj ulozi u provedbi propisa o pravima putnika;

77. naglašava da je pristup bez prepreka uslugama prijevoza, vozilima, infrastrukturi i intermodalnim spojnim čvorištima, posebno u ruralnim područjima, ključan u jamčenju sustava mobilnosti koji po svojoj prirodi nisu diskriminirajući; u tom pogledu ističe da osobe s invaliditetom moraju imati pristup proizvodima i uslugama te da su potrebni daljnji naponi kako bi prijevozne i turističke usluge, vozila i infrastruktura bili pristupačni; podsjeća da u okviru Instrumenta za povezivanje Europe postoji mogućnost financiranja mjera u gradskim područjima te mjera za poboljšanje pristupačnosti za osobe s nekom vrstom invaliditeta, koje može obuhvaćati do 10 % troškova prilagodbe;

78. poziva Komisiju da u svojem godišnjem izvješću o izvršenju sredstava mreže TEN-T objavi informacije o napretku mjera i iznosu odobrenih sredstava za prilagodbu infrastrukture osobama s invaliditetom u okviru Instrumenta za povezivanje Europe i drugih vrsta financiranja sredstvima EU-a; također poziva Komisiju da djeluje u cilju promicanja većeg sudjelovanja u projektima prilagodbe infrastrukture osobama s invaliditetom, uključujući, među ostalim, održavanje informativnih sastanaka s potencijalnim ulagačima;

79. u tom smislu ističe važnost financiranja mjera u gradskim područjima gdje ljudi češće moraju prelaziti s jedne vrste prijevoza na drugu i gdje se osobe s nekim oblikom poteškoće u kretanju susreću s najviše problema;

80. ističe činjenicu da bi prioritet politika digitaliziranog tržišta mobilnosti trebali biti uvijek pristupačni formati pomoću kojih bi se svim osobama pojednostavio pristup bez obzira na vrstu invaliditeta upotrebom pristupačnih jezika, formata i tehnologija primjerenih za različite vrste invaliditeta, uključujući znakovne jezike, Brailleovo pismo, augmentativne i alternativne komunikacijske sustave te druga dostupna sredstva, modalitete i oblike komunikacije koji im odgovaraju, što uključuje i lako čitljiv jezik ili piktograme, podnaslove i osobne tekstualne poruke za informacije povezane s putovanjem, rezervacijom i kartama, omogućujući upotrebu više od jednog osjetila; potiče Komisiju da u pogledu prijevoznih infrastruktura i usluga uspostavi odgovarajuće nadzorne i kontrolne mehanizme kojima će se pristupačnost i pomagala za osobe s invaliditetom jamčiti i u sustavima javnog prijevoza u svim državama članicama;

81. ističe da bi se osobama s invaliditetom trebalo omogućiti da se informiraju o multimodalnim i prekograničnim uslugama za prijevoz od vrata do vrata kako bi mogli odabrati najodrživiju, najpovoljniju ili najbržu ponudu te je rezervirati i platiti preko interneta;

82. traži da se osigura dostupnost informacije za putnike u stvarnom vremenu kako bi osobe s invaliditetom prije polaska na put mogle dobiti informacije o eventualnim smetnjama ili alternativnim mogućnostima putovanja;

83. ističe da osobe s invaliditetom trebaju imati pristup informacijama i komunikaciji koje su omogućene zahvaljujući pristupačnim formatima i tehnologijama i koje odgovaraju različitim vrstama invaliditeta, uključujući znakovni jezik, Brailleovo pismo, augmentativnu i alternativnu komunikaciju te ostale pristupačne načine, modalitete i formate komuniciranja koji im odgovaraju, uključujući lako čitljive formate i podnaslove; stoga poziva Komisiju da poduzme potrebne mjere za jačanje provedbe zakonodavstva EU-a o pristupu informacijama i komunikaciji; potiče Vijeće da bez daljnjeg odgađanja usvoji Odluku o sklapanju Ugovora iz Marakeša za olakšanje pristupa objavljenim djelima slijepim i slabovidnim osobama te osobama koje se iz nekog drugog razloga ne mogu koristiti tiskom; poziva Vijeće i države članice da provedu dosljedne i djelotvorne mjere u skladu s odredbama tog Ugovora;

84. podsjeća na to da su neovisnost, integracija i pristup uključivom obrazovnom sustavu i sustavu osposobljavanja, građanskom i kulturnom životu, razonodi i sportu prava koja su zajamčena člancima 19., 24. i 30. Konvencije; podsjeća na to da su ta prava zaštićena u okviru prava EU-a, posebno člankom 21. Povelje o temeljnim pravima kojim se zabranjuje diskriminacija na osnovi invaliditeta i temeljem načela punog i istinskog sudjelovanja, uključujući demokratsko sudjelovanje i uključenost u društvo osoba s invaliditetom (članak 3. Konvencije); stoga traži od Komisije i država članica da ojačaju

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

mjere kojima je cilj osobama s invaliditetom zajamčiti istinski i jednak pristup ne samo ključnim područjima kao što su uključivo i kvalitetno obrazovanje, kultura i sport, već i izvannastavnim aktivnostima, kao što su kazalište, jezici i umjetnost; traži od Komisije da u svoje ciljeve u područjima obrazovanja i osposobljavanja u okviru strategije Europa 2020. uključi pokazatelje koji se odnose na osobe s invaliditetom;

85. podsjeća na nacrt općeg komentara Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom o članku 24. („pravo na uključivo obrazovanje”) u kojem se iznosi normativni sadržaj, obveze država, veza s drugim odredbama u Konvenciji i provedba na nacionalnoj razini;

86. podsjeća na to da bi se programi usmjereni na mlade trebali posebno baviti mladim osobama s invaliditetom;

87. napominje da bi se u strategije za mlade nakon 2018. trebale integrirati potrebe mladih s invaliditetom;

88. podsjeća na to da su osobe s invaliditetom često isključene iz usluga obrazovanja i osposobljavanja ili nemaju istinski pristup tim uslugama u kojima su potrebni posebno osmišljeni obrazovni postupci kojima se uzima u obzir razina invaliditeta kako bi im se pomoglo da ostvare svoj puni društveni, gospodarski i obrazovni potencijal; ističe da bi trebalo poduzeti potrebne mjere kako bi se zajamčilo da svi učenici s invaliditetom imaju primjeren smještaj koji im je potreban kako bi uživali pravo na uključivo i kvalitetno obrazovanje; potiče države članice i nadležne regionalne i lokalne vlasti da ojačaju programe osposobljavanja i mogućnosti za stalno stručno usavršavanje za sve relevantne dionike uključene u neformalno i informalno obrazovanje, kao i njihov pristup infrastrukturama informacijske i komunikacijske tehnologije kako bi se podržao njihov rad s učenicima s invaliditetom i kako bi se borilo protiv predrasuda u pogledu osoba s invaliditetom, posebno osoba s psihosocijalnim i intelektualnim poteškoćama;

89. poziva Komisiju i države članice da donesu djelotvorne mjere u cilju odgovaranja na problem segregacije i odbijanja učenika s invaliditetom u školama i obrazovnom okruženju te pružanja pristupa primjerenom smještaju i podršci koja im je potrebna, kako bi im se olakšalo ostvarivanje punog potencijala; ističe da se jednake mogućnosti mogu ostvariti samo ako je pravo na uključivo obrazovanje i osposobljavanje zajamčeno na svim razinama i u svim vrstama obrazovanja i osposobljavanja, uključujući cjeloživotno učenje, te ako je stoga zajamčeno priznavanje kvalifikacija osobama s invaliditetom, posebno kvalifikacija stečenih u pozitivnom obrazovnom okruženju u kojem osobe s invaliditetom mogu steći baš one kompetencije i vještine koje su im potrebne kako bi prevladali svoj invaliditet; skreće pozornost na tehničke i financijske nedostatke posebnih obrazovnih programa, posebno u državama članicama koje je pogodila kriza, te poziva Komisiju da razmotri na koji se način ta situacija može poboljšati;

90. prima na znanje napredak postignut u reguliranju programa studentske razmjene, posebno programa Erasmus+, uključivanjem dodatne financijske potpore za mobilnost studenata i osoba s invaliditetom te inzistira na tome da je potrebno nastaviti sastavljati specifične odredbe u svim aspektima programa; priznaje da su u praksi učenici s invaliditetom i dalje suočeni s brojnim preprekama (prepreke u pogledu stavova, komunikacijske prepreke, arhitektonske barijere, informacijske prepreke, itd.) poziva Komisiju i države članice da povećaju svoju predanost sudjelovanju osoba s invaliditetom u programima razmjene EU-a te da povećaju vidljivost i transparentnost prilika za mobilnost; nadalje poziva Komisiju da promiče razmjenu najboljih praksi u vezi s pristupom programima razmjene za studente i nastavnike s invaliditetom;

91. poziva na to da se obrazovni sustavi suzdrže od stvaranja okruženja u kojima se učenici etiketiraju, poput grupiranja po sposobnostima i rezultatima, jer to negativno utječe na učenike s invaliditetom, posebno na one koji imaju poteškoće u učenju;

92. potiče Komisiju da u svoju ocjenu Direktive o prekograničnoj zdravstvenoj zaštiti uvrsti dio koji se odnosi na invaliditet i apelira na države članice da nastave s provedbom Direktive, među ostalim uzimajući u obzir potrebe osoba s invaliditetom i njihova prava da, jednako kao i svi ostali, budu upoznati i da se djelotvorno služe s odredbama i instrumentima te Direktive koji su slabo poznati čak i općem stanovništvu;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

93. ističe čvrstu vezu između invaliditeta, s kojim je suočeno više od 15 % stanovništva EU-a, i bolesti, uz poteškoće i trajne prepreke pristupu koje dovode do neodgovarajućeg pružanja zdravstvenih usluga osobama s invaliditetom ili nemogućnosti da im se one uopće pruže, uključujući i situacije kada je invaliditet posljedica nuspojave; primjećuje da nemogućnost pristupa kvalitetnim zdravstvenim uslugama ima negativan učinak na sposobnost osoba s invaliditetom da žive samostalno, uključeni u društvo i ravnopravno s drugima;

94. primjećuje sa zabrinutošću da osobe s invaliditetom prijavljuju znatno veće stope neodgovarajućeg pružanja skrbi ili uskraćivanja skrbi te slučajeve prisilnog liječenja ili lošeg postupanja, što upućuje na nedostatak obuke zdravstvenih stručnjaka u području zdravstvene skrbi osoba s invaliditetom; apelira na države članice da ulažu u osposobljavanje stručnjaka koji pružaju skrb i pomoć osobama s invaliditetom;

95. ističe da je u slučaju svih medicinskih postupaka za koje se traži informirani pristanak njega potrebno tražiti i od osoba s invaliditetom te da stoga moraju biti provedene sve potrebne mjere kako bi se zajamčilo da te osobe imaju pristup relevantnim informacijama i da ih razumiju; naglašava da se taj pristanak mora dati osobno, unaprijed i nakon što je osoba upoznata sa svim činjenicama, uz sve potrebne mehanizme kojima se jamči da se ta načela poštuju, te također naglašava da je potrebno poduzeti odgovarajuće mjere u pogledu osoba s psihosocijalnim invaliditetom;

96. poziva Komisiju da u svoje zdravstvene instrumente i politike uklopi pristupe usmjerene na invaliditet kako bi se većom fizičkom, okolišnom i senzornom pristupačnošću, kvalitetom te cjenovnom dostupnošću doprinijelo boljim zdravstvenim rezultatima za osobe s invaliditetom u državama članicama, pri čemu bi se u izradi instrumenata i politika trebalo detaljno savjetovati s osobama s invaliditetom;

97. ponavlja da su reproduktivna prava među temeljnim slobodama koje se jamče Bečkom deklaracijom i akcijskim programom iz 1993. te Konvencijom, uključujući: pravo na jednakost i nediskriminaciju, pravo na stupanje u brak i osnivanje obitelji; pravo na sveobuhvatnu skrb u pogledu reproduktivnog zdravlja, uključujući planiranje obitelji i zdravstvene usluge za roditelje, obrazovanje i pravo na dobivanje informacija; pravo na davanje informiranog pristanka za sve medicinske postupke, uključujući sterilizaciju i pobačaj; te pravo ne biti žrtvom seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja.

98. poziva države članice da donesu mjere kako bi se zajamčilo da zdravstvena skrb i sve usluge koje se pružaju ženama s invaliditetom, uključujući sve usluge i skrb u području reproduktivnog i mentalnog zdravlja, budu dostupne i utemeljene na slobodnom i informiranom pristanku pojedinca;

99. potiče države članice da donesu smjernice kako bi se zajamčilo da sve obrazovne aktivnosti, informacije, zdravstvena skrb i usluge u području spolnog i reproduktivnog zdravlja budu dostupne ženama i djevojčicama s invaliditetom u pristupačnom formatu prilagođenom dobi, uključujući znakovni jezik, Brailleovo pismo, taktilnu komunikaciju, uvećani tisak i druge alternativne načine, sredstva i formate komunikacije;

100. ponovno potvrđuje svoje stajalište o tome da se ženama i muškarcima s invaliditetom, kao i njihovim obiteljima, mora osigurati stručna pomoć, uključujući skrb o djeci, kako bi im se omogućilo potpuno uživanje u majčinstvu i očinstvu;

101. ističe da se u sustavima zdravstvenog osiguranja ne smiju diskriminirati osobe s invaliditetom;

102. potiče Komisiju da za nacionalne kontaktne točke izradi smjernice na razini EU-a o pružanju pristupačnih informacija svim pacijentima o skrbi u drugim državama članicama, imajući na umu posebnu ulogu udruga pacijenata;

103. potiče Komisiju da pomogne državama članicama i članovima europskih referentnih mreža da resurse i stručnost mreže prošire i na oblike invaliditeta koji nisu nužno rijetki, ali također zahtijevaju visokospecijaliziranu zdravstvenu skrb koju pružaju multidisciplinarni medicinski timovi te koncentraciju znanja i resursa preko tog okvira;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

104. smatra da se mora poboljšati pristupačnost zdravstvenih proizvoda i usluga za osobe s invaliditetom; napominje da ekonomske prepreke te prepreke u pogledu omjera troškova i koristi sprečavaju poboljšanje i provedbu pristupačnosti; smatra da će veća uključenost osoba s invaliditetom prilikom razvoja zdravstvenih proizvoda i usluga doprinijeti njihovoj većoj sigurnosti i pristupačnosti;

105. ističe da se osobe s tjelesnim invaliditetom suočavaju s problemima i na digitaliziranom tržištu mobilnosti te traži da se svim osobama s invaliditetom, bez obzira na vrstu invaliditeta, pojednostavi pristup i to pristupačnim jezicima, formatima i tehnologijama koji su primjereni različitim vrstama invaliditeta, uključujući znakovni jezik, Brailleovo pismo, augmentativne i alternativne komunikacijske sustave te druga dostupna sredstva, metode i formate komunikacije koji im odgovaraju, što uključuje i lako razumljiv jezik, podnaslove i osobne tekstualne poruke, osobito za informacije o zdravlju, koristeći pritom više od jednog osjetila;

106. potiče Komisiju da uloži znatne napore u stimuliranje i poticanje prevencije bolesti i promicanja zdravlja kako bi se uzele u obzir velike nejednakosti u području zdravstva i pristupa koje pogađaju najugroženije osobe s invaliditetom;

107. poziva Komisiju i države članice da se zalažu za to da se i bolesti karakterizirane gubitkom pamćenja smatra invaliditetom;

108. potiče Komisiju i države članice da na odgovarajući način priznaju ključnu ulogu obiteljskih njegovatelja te da zajamče da i oni imaju odgovarajući pristup zdravstvenim uslugama s obzirom na učinak koji njegovanje osoba s invaliditetom ima na njihovo tjelesno i mentalno zdravlje i dobrobit;

109. poziva države članice i Komisiju da zajamče da su prava i usluge povezane sa zapošljavanjem, uključujući razumnu prilagodbu u okviru Direktive o jednakosti pri zapošljavanju, prenosivi i da su u skladu sa slobodom kretanja osoba s invaliditetom, kao što je utvrđeno u Ugovorima; poziva države članice da uvedu poticaje za poslodavce i aktivne mjere na tržištu rada kako bi se podržalo zapošljavanje osoba s invaliditetom; uviđa potencijal socijalne ekonomije i digitalnog gospodarstva u nastajanju za otvaranje radnih mjesta za osobe s invaliditetom;

110. izražava zabrinutost zbog visoke stope nezaposlenosti osoba s invaliditetom, posebno žena s invaliditetom, u usporedbi s drugim skupinama stanovništva u Europskoj uniji; poziva države članice da izrade i zajamče politički okvir za sudjelovanje žena s invaliditetom na tržištu rada, uključujući žene s invaliditetom koji nije vidljiv, koje boluju od kroničnih bolesti ili poremećaja u učenju;

111. zabrinut je zbog toga što se prema Direktivi o jednakosti pri zapošljavanju uskraćivanje prava na razumnu prilagodbu potrebama osoba s invaliditetom ne smatra izričito oblikom diskriminacije; traži od Komisije da sastavi izvješće o trenutačnom stanju u pogledu vrsta zaprimljenih žalbi i da s time u vezi razmotri je li potrebna revizija Direktive;

112. ističe koristi od toga da se nadmaši okvir zapošljavanja u zaštićenim radionicama i da se uspostave uvjeti zapošljavanja za osobe s invaliditetom kojima ih se uključuje na otvoreno tržište rada; ističe važnost razmjene dobrih praksi među javnim tijelima, organizacijama koje predstavljaju osobe s invaliditetom, pružateljima usluga podrške, poslodavcima s iskustvom i drugim relevantnim akterima;

113. poziva Komisiju i države članice da dodatno promiču zaposlenost osoba s invaliditetom preko poduzeća iz socijalne i solidarne ekonomije i da na taj način pomognu osobama s invaliditetom da uđu na tržište rada; s time u vezi poziva Komisiju da dodatno promiče novonastalo tržište socijalnog ulaganja instrumentima koji su osmišljeni kao dio inicijative socijalnog poslovanja i da obavijesti Parlament o rezultatima svoje revizije sredinom razdoblja;

114. ističe da je ključno omogućiti osobama s invaliditetom da rade svoj posao u skladu sa specifičnim zakonodavstvom kako bi se spriječilo da postanu višak; nadalje preporučuje provedbu odgovarajućih provjera, uz suradnju sa zavodima za zapošljavanje i poduzecima kako bi se spriječilo isključenje osoba s invaliditetom iz tržišta rada i kako bi se u potpunosti iskoristio njihov potencijal;

115. potiče države članice da donesu kvalitetne okvire za stažiranja i da potiču i razvijaju prilike za naukovanja i osposobljavanje za osobe s invaliditetom, jamčeći pritom razumnu prilagodbu i pristupačnost kako bi se osigurala socijalna zaštita i olakšala integracija osoba s invaliditetom na tržište rada;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

116. poziva države članice da poduzmu hitne mjere kako bi spriječile i preokrenule negativne učinke mjera štednje na socijalnu zaštitu osoba s invaliditetom;

117. poziva države članice da u okviru europskog stupa socijalnih prava provedu djelotvorne mehanizme kako bi se spriječilo ili ublažilo siromaštvo, ugroženost i socijalnu isključenost osoba s invaliditetom i njihovih obitelji, vodeći računa posebno o djeci i starijim osobama s invaliditetom;

118. poziva države članice da se suzdrže od rezova u naknadama povezanim s invaliditetom, uslugama koje se pružaju u zajednici, zdravstvenim uslugama te programima osposobljavanja i obrazovanja kojima bi se ugrozila Konvencija i dodatno povećala razina siromaštva i socijalne isključenosti;

119. potiče Komisiju i države članice da, ponovno radi suprotstavljanja socijalnoj isključenosti osoba s invaliditetom i njihovih obitelji, na osnovi zajedničkih pravila promiču mjere za borbu protiv siromaštva s kojim su suočene mnoge obitelji pojedinaca u nepovoljnom položaju, pozivajući se na jasne pokazatelje na kojima će biti temeljena potrebna skrb;

120. naglašava da se člankom 7. i člankom 96. stavkom 7. Uredbe o zajedničkim odredbama (EU) br. 1303/2013 od država članica i Komisije zahtijeva da zajamče da se jednake mogućnosti, nediskriminacija i uključivanje osoba s invaliditetom uzimaju u obzir i promiču pri korištenju sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, a posebno pri provedbi operativnih programa; poziva na integrirani pristup za rješavanje konkretnih potreba osoba s invaliditetom; stoga poziva Komisiju da pažljivo prati primjenu općih ex ante uvjeta u pogledu nediskriminacije i invaliditeta; ističe da bi evaluacijom tih uvjeta trebalo ocijeniti prikladnost planiranih mjera za promicanje jednakih mogućnosti za muškarce i žene te integraciju osoba s invaliditetom, posebno u pogledu dostupnosti izvora financiranja;

121. potiče tvorce politika na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te na razini EU-a da se pobrinu za učinkovito praćenje provedbe odredbi o nediskriminaciji, kao i pristupačnosti i upotrebe sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova namijenjenih osobama s invaliditetom, odnosno omogućavanju jednakog pristupa svim uslugama, uključujući internet, i ostvarenju jednakog i prikladnog životnog okruženja u lokalnim zajednicama u svim područjima (npr. ruralna i rijetko naseljena područja i gradska područja), te pristupu ustanovama koje o njima skrbe; međutim napominje da odgovornost za socijalne politike i njihovo financiranje prvenstveno leži na državama članicama;

122. poziva Komisiju da pomno prati poštuje li se načelo nediskriminacije i provodi li se povezano zakonodavstvo pri korištenju sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova; naglašava da je pri planiranju i provedbi operativnih programa potrebno kao partnere uključiti tijela odgovorna za promicanje socijalne uključenosti i nediskriminacije, uključujući organizacije koje predstavljaju osobe s invaliditetom, kako bi se zajamčilo da se interesi i problemi osoba s invaliditetom stvarno uzimaju u obzir; poziva da se sredstva iz europskih strukturnih i investicijskih fondova koriste kako bi se postiglo poštovanje minimalnih standarda u pogledu pristupačnosti, mobilnosti i smještaja osoba s invaliditetom i napominje da to predstavlja važan i izazovan zadatak, posebno za lokalne i regionalne vlasti;

123. poziva države članice da bolje iskoriste strukturne fondove, posebno europski socijalni fond i program Kreativna Europa, te da što je više moguće uključe nacionalne, regionalne i lokalne organizacije koje predstavljaju osobe s invaliditetom; nadalje ističe važnost jamčenja potpune pristupačnosti osoba s invaliditetom tržištu rada, obrazovanju i osposobljavanju, programu Erasmus+, Jamstvu za mlade i inicijativama mreže EURES;

124. poziva države članice da šire načelo prema kojem javni naručitelji europskih strukturnih i investicijskih fondova mogu isključiti podnositelje zahtjeva koji ne poštuju obvezu pristupačnosti za osobe s invaliditetom;

125. pozdravlja ex-ante uvjete u pogledu socijalne uključenosti i prioritet ulaganja za „prijelaz iz institucionalnih usluga u usluge u okviru zajednice” u Uredbi o zajedničkim odredbama; poziva države članice da upotrijebe ta sredstva u svrhu deinstitucionalizacije i kao alat za provedbu Konvencije;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

126. zabrinut je zbog toga što se europski strukturni i investicijski fondovi zloupotrebljavaju za poticanje institucionalizacije te poziva države članice i Komisiju da pojačaju svoj nadzor u skladu s Konvencijom te uz savjetovanje s organizacijama koje predstavljaju osobe s invaliditetom; smatra da bi načela transparentnosti trebala biti vodilja kroz čitavi postupak od dodjele sredstava do njihove uporabe;

127. poziva Komisiju i države članice da poduzmu potrebne mjere, među ostalim upotrebom europskih strukturnih i investicijskih fondova i drugih relevantnih fondova EU-a za razvijanje visokokvalitetnih i cjenovno pristupačnih sustava podrške u lokalnim zajednicama za dječake i djevojčice s invaliditetom i njihove obitelji, uključujući osobe kojima treba visoka razina podrške, za poticanje deinstitucionalizacije i sprečavanje nove institucionalizacije te za promicanje uključivih zajednica i pristupa uključivom kvalitetnom obrazovanju za dječake i djevojčice s invaliditetom;

128. smatra da bi institucije EU-a trebale razmotriti mogućnost otvaranja budućih i postojećih izvora financiranja organizacijama koje aktivno predstavljaju osobe s invaliditetom;

129. poziva Komisiju da nastavi raditi na uključivanju osoba s invaliditetom pomoću financijske potpore za niz projekata i organizacija na lokalnoj razini;

130. poziva institucije EU-a i države članice da aktivno uključe osobe s invaliditetom u postupke donošenja odluka, među ostalim preko organizacija koje ih predstavljaju, u skladu s člankom 4. stavkom 3. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom; nadalje potiče da se tijekom takvih postupaka u obzir uzmu mišljenja osoba s invaliditetom;

131. ponovno ističe važnost iznimki i ograničenja autorskih i srodnih prava koja su na raspolaganju osobama s invaliditetom; napominje sklapanje Ugovora iz Marakeša kojem je cilj olakšanje pristupa objavljenim djelima slijepim i slabovidnim osobama te ponovno naglašava svoje uvjerenje da EU ima nadležnost potpisati taj Ugovor i da pritom revizija pravnog okvira EU-a ili pravovremenost odluke Suda Europske unije nisu uvjet za njegovu ratifikaciju; u tom smislu također naglašava potrebu da Parlament, Komisija i države članice surađuju radi brze ratifikacije Ugovora iz Marakeša;

132. ističe da bi se svakom zakonodavnom promjenom u području autorskih i srodnih prava osobama s invaliditetom trebao omogućiti pristup svim formatima djela i usluga zaštićenih tim pravima; ponavlja da Komisija ima obvezu podnijeti zakonodavne prijedloge o iznimkama i ograničenjima u pogledu autorskih i srodnih prava kako bi se zajamčilo da osobe s različitim oblicima invaliditeta imaju pristup djelima i uslugama zaštićenima tim pravima;

133. inzistira na tome da su digitalni sustavi za osobe s invaliditetom važan alat kojim se olakšava njihovo sudjelovanje u svim aspektima društva te preporučuje nastavak razmatranja mogućnosti uporabe pomoćnih tehnologija u obrazovanju; uvida da nerazmjerni broj osoba s invaliditetom trenutačno nije na internetu, da je isključen iz digitalnog razvoja i da stoga propušta informacije i prilike te mogućnost učenja novih vještina i pristupanja važnim uslugama; stoga poziva zakonodavce na nacionalnoj razini i na razini EU-a da prilikom provedbe zakonodavstva o jedinstvenom digitalnom tržištu uključe odredbe o pristupačnosti, da integriraju pristupačnost digitalnog sadržaja u sve politike, da pokrenu programe osposobljavanja za „digitalne šampione” u zajednicama kako bi potaknuli više osoba s invaliditetom na korištenje internetom te da poduzmu potrebne mjere za borbu protiv kiberkriminala i zlostavljanja na internetu; poziva Komisiju i države članice da zajamče da prava intelektualnog vlasništva nisu nerazumna ili diskriminatorna prepreka pristupu osoba s invaliditetom kulturnim materijalima te da razmotre mogućnost obveznog izuzeća autorskih prava u slučaju upotrebe za osobe s invaliditetom koja je izravno povezana s invaliditetom i koja je nekomercijalne prirode, u mjeri u kojoj je to potrebno s obzirom na konkretni invaliditet; poziva na primjenu transverzalnog pristupa ljudskim pravima osoba s invaliditetom u svim politikama EU-a;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

134. podsjeća na to da je sport iznimno vrijedan instrument u kontekstu socijalne uključenosti jer pruža mogućnosti za interakciju i stjecanje društvenih vještina; poziva Komisiju i države članice da u skladu s člankom 30. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom pokrenu konkretne programe usmjerene na povećanje pristupačnosti sportskih aktivnosti i sportskih događanja osobama s invaliditetom; napominje da je pravo na potpuni pristup kulturnim događanjima ili rekreacijskim aktivnostima osnovno pravo te stoga poziva Komisiju da poveća mogućnost pristupa tim događanjima, mjestima na kojima se održavaju događanja, robi i uslugama, uključujući u području audiovizualnih proizvoda; pozdravlja inicijative u cilju pružanja audiovizualnih i drugih sadržaja s odgovarajućim podnaslovima ili audio opisima kako bi bili dostupni i osobama s invaliditetom;

135. smatra da bi za osobe s invaliditetom trebalo razviti digitalne instrumente kojima bi se omogućilo integraciju sportaša i sportašica s invaliditetom, ali i platforme za rad na daljinu te za rad u zajedničkim i otvorenim radnim prostorima; smatra nadalje da kvalitetnu obrazovnu i sportsku infrastrukturu u školama treba prilagoditi potrebama djece s invaliditetom te da u svakoj državi članici treba uspostaviti nacionalne i regionalne strateške okvire politike za cjeloživotno obrazovanje koje bi sadržavale i konkretne mjere za razvoj vještina osoba s invaliditetom;

136. podsjeća da bi se potprogramom MEDIA u okviru Kreativne Europe trebalo posebno uzimati u obzir projekte koji se bave problemom invaliditeta i da bi s time u vezi trebalo istaknuti obrazovnu moć filmova i festivala;

137. naglašava da je pristupačnost ključna kako bi osobe s invaliditetom mogle u potpunosti iskoristiti europske turističke ponude;

138. ističe da se u okviru turističkih usluga moraju uzeti u obzir posebne potrebe osoba s invaliditetom, kao što su jednostavan pristup informacijama i komunikaciji te objektima kao što su sobe, kupaone, zahodi i ostali unutarnji prostori;

139. smatra da načelo „turizam za sve” treba biti referentna točka za svako djelovanje povezano s turizmom na nacionalnoj, regionalnoj, lokalnoj ili europskoj razini; ističe da bi pružatelji usluga u sektoru turizma trebali uzeti u obzir potrebe osoba s invaliditetom promicanjem prilagodbe struktura i aktivnosti osposobljavanja osoblja.

Posebne obveze

140. poziva na osmišljavanje pokazatelja temeljenih na ljudskim pravima te poziva države članice da pruže kvantitativne i kvalitativne usporedive podatke raščlanjene na osnovi različitih čimbenika, poput roda, dobi, radnog statusa i invaliditeta za sve aktivnosti u EU-u; poziva Komisiju da financira relevantna istraživanja i prikupljanje podataka, na primjer o pristupačnosti turističkih i zdravstvenih usluga, nasilju, zlostavljanju i iskorištavanju osoba s invaliditetom, bez obzira na vrstu invaliditeta, u zajednici i u institucijama;

141. poziva Komisiju da uskladi prikupljanje podataka o invaliditetu koristeći se društvenim istraživanjima na razini EU-a, u skladu s člankom 31. Konvencije, u cilju preciznog utvrđivanja i objavljivanja razvoja događaja u tom sektoru; ističe da bi se pri takvom prikupljanju podataka trebale primjenjivati metodologije koje se odnose na sve osobe s invaliditetom, uključujući i one s težim oštećenjima te one koje žive u ustanovama; svi prikupljeni podaci podložni su strogoći inicijativa u području zaštite ljudskih prava i zaštite podataka, uključujući među ostalim odredbe Europske konvencije o ljudskim pravima, Povelje Europske unije o temeljnim pravima i Europske direktive o zaštiti podataka; ističe da takve provjere moraju biti što je više moguće prilagođene slučaju i usmjerene te da je nakon njih potrebno provesti odgovarajuće studije i radionice koje će rezultirati prikladnim i učinkovitim djelovanjem;

142. poziva Komisiju da sustavno uvrštava prava osoba s invaliditetom u sve politike i programe Europske unije u području međunarodne suradnje;

143. naglašava važnost postizanja svih ciljeva održivog razvoja povezanih s invaliditetom, a posebno četvrti cilj o jamčenju uključivog, pravednog i kvalitetnog obrazovanja, i potrebu za povećanjem broja škola s pristupom prilagođenoj infrastrukturi i materijalima za osobe s invaliditetom te za ulaganjem u kompetencije nastavnika u pogledu uključivog obrazovanja i sudjelovanja djece u školi i zajednici;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

144. naglašava obvezu da se nikog ne zanemari i upućivanja na pitanje invaliditeta prisutne u ciljevima održivog razvoja, osobito u dijelovima u vezi s obrazovanjem, rastom i zapošljavanjem, nejednakošću i pristupačnošću naseljenih područja te u pogledu prikupljanja podataka o ciljevima održivog razvoja i praćenja tih ciljeva te preporučuje da EU preuzme vodeću ulogu u provedbi ciljeva održivog razvoja kojima se vodi računa o osobama s invaliditetom; također naglašava pozivanja na Okvir iz Sendajja za smanjenje rizika od katastrofa;

145. preporučuje da EU preuzme vodstvo u provedbi Programa za održivi razvoj do 2030. kojom se uzimaju u obzir osobe s invaliditetom te da uspostavi program rada i predvidi reviziju sredinom razdoblja plana rada kako bi se zajamčio mehanizam za nadzor i evaluaciju te osigurala odgovornost EU-a;

146. poziva Komisiju da pripremi nacrt provedbenog plana za ciljeve održivog razvoja i za smanjenje rizika od katastrofa u skladu s Konvencijom; ističe da bi takav plan trebao znatno doprinijeti utvrđivanju pokazatelja u područjima povezanim s invaliditetom i socio-ekonomskom uključenosti; naglašava da pri definiciji pokazatelja za ciljeve održivog razvoja posebnu pozornost treba posvetiti siromaštvu, socijalnoj zaštiti, zdravstvenoj zaštiti, nasilju nad ženama, seksualnom i reproduktivnom zdravlju i pravima, pristupu vodi, sanitarnim uslugama i energiji, otpornosti na katastrofe te upisu u matične knjige rođenih;

147. ističe činjenicu da sve politike i programi EU-a, i vanjski i unutarnji, moraju biti u skladu s Konvencijom te da se njima moraju uspostaviti konkretne mjere kojima se osigurava da su prava osoba s invaliditetom uvrštena u sva područja, uključujući humanitarne i razvojne politike i programe; u tom pogledu poziva EU da donese usklađenu politiku o razvoju kojim se vodi računa o osobama s invaliditetom te da usvoji sustavni i institucionalizirani pristup na temelju kojega bi se pitanje prava osoba s invaliditetom uvrstilo u sve politike i programe EU-a u području međunarodne suradnje;

148. preporučuje da delegacije i agencije EU-a pokažu dovoljno razumijevanje strategija EU-a za invaliditet te da rade na uključiv i pristupačan način; predlaže stvaranje „kontaktne točke” za Konvenciju u okviru Europske službe za vanjsko djelovanje; poziva na to da se u sve programe osposobljavanja o ljudskim pravima koji se provode u okviru misija zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) što prije uvrsti perspektiva osoba s invaliditetom;

149. nadalje, poziva EU da:

- pokrene više razvojnih projekata koji su konkretno usmjereni na osobe s invaliditetom;
- uspostavi mehanizam za izgradnju kapaciteta i razmjenu dobrih praksi među raznim institucijama EU-a te između EU-a i njegovih država članica o pristupačnoj humanitarnoj pomoći kojom su obuhvaćene i osobe s invaliditetom;
- uspostavi kontaktne točke za pitanja invaliditeta u delegacijama EU-a, imenujući osposobljene službenike za vezu čija stručnost i profesionalnost može biti od koristi osobama s invaliditetom;
- uvrsti pitanja povezana s invaliditetom u dijaloge s partnerskim zemljama te da podrži i započne stratešku suradnju s nevladinim organizacijama koje se bave invaliditetom u partnerskim zemljama;
- preispita Višegodišnji financijski okvir (VFO) i Europski razvojni fond u kontekstu Konvencije;
- uvrsti, u mogućim novim Europskim konsenzusom o razvoju, upućivanje na uvrštenje pitanja povezanih s invaliditetom u politiku EU-a;
- razmotri mogućnost da se sredstva predviđena za sve politike i programe EU-a u području međunarodne suradnje namijene nacionalnim programima za osobe s invaliditetom;
- zajamči potencijalno ugroženoj djeci pravovremenu, odgovarajuću i cjelovitu skrb s obzirom na važnost brzog djelovanja kod djece;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

150. pozdravlja novi 12. cilj Akcijskog plana za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2015. – 2019.; poziva Komisiju da se pobrine za to da provedba Konvencije o pravima osoba s invaliditetom bude neizostavna tema dijaloga o ljudskim pravima s trećim zemljama; poziva posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava da predvodi i nadzire napredak u tom području, posebno vodeći računa o naporima za standardizaciju u pogledu pristupačnosti;

151. podržava istinsko uključenje osoba s invaliditetom u društvo, posebno u lokalne zajednice, te financiranje službi za osobe koje žive samostalno preko programa pod okriljem financijskih instrumenata za vanjsko djelovanje; poziva na pojednostavljenje korištenja strukturnih fondova EU-a; poziva na evaluaciju instrumenata za vanjsko financiranje na sredini razdoblja kako bi se ocijenila uspješnost njihova doprinosa uključanju osoba s invaliditetom u društvo, rušenju barijera i promicanju pristupačnosti; nadalje, zahtijeva da se pri potrošnji sredstava za programe EU-a kojima se potiče institucionalizacija izbjegava segregacija osoba s invaliditetom; poziva na povećanje i nadziranje rashoda u dogovoru s organizacijama koje se bave problemom invaliditeta;

152. smatra da bi sve osobe koje EU zapošljava u području upravljanja svojim vanjskim granicama i u centrima za prihvatanje trebale proći posebno osposobljavanje za rad s osobama s invaliditetom kako bi se osiguralo da su potrebe tih osoba ispunjene;

153. pozdravlja činjenicu da se Komisija povukla iz okvira za neovisni nadzor (okvir EU-a); predan je pronalaženju najprikladnijeg oblika za okvir EU-a kako bi bio u potpunosti u skladu s Konvencijom i s Pariškim načelima te potiče da se Kodeks ponašanja između Vijeća, država članica i Komisije, kojim se određuju interni mehanizmi provedbe Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom u Europskoj uniji i zastupanja EU-a u vezi s tom Konvencijom, revidira i izmjeni tako da u postupak bude uključen i Europski parlament;

154. ističe potrebu za pojačanom političkom suradnjom u kontekstu okvira koja bi uključivala financijske i ljudske resurse kojima bi se osiguralo ispunjavanje obveza i provođenje preporuka iznesenih u Konvenciji;

155. pridaje iznimnu važnost članku 33. Konvencije („Nacionalna provedba i praćenje”) i zaključnim napomenama 76. i 77. Odbora UN-a za prava osoba s invaliditetom te stoga pozdravlja činjenicu da je taj Odbor suglasan sa sudjelovanjem Parlamenta u okviru EU-a;

156. poziva proračunska tijela da dodijele adekvatna sredstva kako bi se funkcije okvira EU-a mogle izvršiti na neovisan način;

157. ističe da Odbor za predstave u skladu s člankom 227. Ugovora o funkcioniranju Europske unije europskim građanima (fizičkim i pravnim osobama) pruža aktivnu zaštitu i omogućava im da podnesu pritužbu protiv europskih, nacionalnih i lokalnih tijela u slučaju povrede prava, uključujući prava koja proizlaze iz primjene europskih politika čiji je cilj primjena Konvencije, i to u okviru Izjave u vezi s razgraničenjem nadležnosti, koja je priložena završnom aktu o donošenju Ugovora;

158. ističe činjenicu da je Odbor za predstave (zajedno s Europskim ombudsmanom, koji štiti građane u slučaju nepravilnosti u postupanju) jedan od institucionalnih instrumenata Europske unije koji pruža zaštitu unutar okvira EU-a u skladu s načelima djelovanja nacionalnih institucija za zaštitu i promicanje ljudskih prava („Pariška načela”), koja je Opća skupština Ujedinjenih naroda usvojila u svojoj Rezoluciji 48/134 iz 1993.;

159. ističe da u cilju pružanja zaštite Odbor za predstave svoje zadaće stavlja u službu okvira za neovisni nadzor kada je riječ o prethodnim istragama povreda prava EU-a pri provedbi Konvencije, prosljeđivanju predstavi drugim parlamentarnim odborima u svrhu istrage ili poduzimanju odgovarajućih koraka te posjetima na licu mjesta radi prikupljanja informacija i uspostavljanja kontakata s nacionalnim tijelima;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

160. podsjeća da Odbor za predstavke svake godine prima velik broj predstavki od osoba s invaliditetom, što odražava stvarnost milijunâ ljudi diljem Europe koji se svakodnevno suočavaju s poteškoćama u pogledu pristupa poslu i zapošljavanju, obrazovanju i prijevozu ili u pogledu sudjelovanja u političkom, javnom i kulturnom životu; ističe važnost članka 29. Konvencije o sudjelovanju osoba s invaliditetom u političkom i javnom životu bez diskriminacije;

161. ističe da su predstavke kojima je dana najveća pozornost često imale potporu organizacija civilnog društva koje predstavljaju osobe s invaliditetom i da je stoga potrebno promicati zaštitnu ulogu i djelotvornost predstavki koje se temelje na povredi tih prava; pohvaljuje ulogu koju su te organizacije imale u pogledu promicanja društvene uključenosti i poboljšanja kvalitete života osoba s invaliditetom;

162. prima na znanje predstavke koje se bave povredama u nekim državama članicama u pogledu osiguravanja sredstava za život osoba s invaliditetom, ne samo kada je riječ o neisplaćivanju naknada koje su propisane zakonom, već i u slučajevima, poput onog iz predstavke 1062/2014, kada su nadležna tijela navodno proizvoljno donijela administrativne odluke o smanjenju prethodno odobrenih naknada na temelju dvojbenih liječničkih procjena kojima je smanjen stupanj invaliditeta; traži od dotičnih nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela da pokažu više razumijevanja za posljedice takvih postupaka na živote dotičnih osoba i njihovih obitelji te traži od Komisije da pomno nadzire razne politike i povezane mjere na području invaliditeta koje se provode u različitim državama članicama;

163. napominje da neke države članice koje su ratificirale Konvenciju još nisu uspostavile ili imenovala tijela za provedbu i praćenje Konvencije, što je obvezno prema članku 33.; napominje da je rad tijela koja su već uspostavljena, posebice okviri za nadzor uspostavljeni u skladu s člankom 33. stavkom 2., otežan zbog nedostatka financijskih i ljudskih resursa te nepostojanja čvrste pravne osnove za njihovo imenovanje;

164. potiče sve države članice da okvirima za nadzor, uspostavljenima u skladu s člankom 33. stavkom 2., osiguraju dostatne i sigurne financijske i ljudske resurse kako bi mogli obavljati svoje zadaće; smatra da bi države članice također trebale zajamčiti neovisnost okvira za nadzor tako da osiguraju da su njihov sastav i način rada u skladu s Pariškim načelima o funkcioniranju nacionalnih institucija za ljudska prava, kako je navedeno u članku 33. stavku 2., a podrška tome bila bi uspostava formalne pravne osnove kojom se jasno definira uloga i područje primjene okvira; potiče države članice koje još nisu imenovala tijela iz članka 33. da to što prije učine te da im osiguraju resurse i daju mandat za učinkovitu provedbu i praćenje obveza iz Konvencije;

165. ističe da mrežu za provedbu Konvencije treba ojačati kako bi se tom provedbom na odgovarajući način upravljalo na internoj, ali i na međuinstitucionalnoj razini, uz istovremeno aktivno sudjelovanje, na aktivnostima i sastancima, osoba s invaliditetom i organizacija koje ih predstavljaju i blisko savjetovanje s njima;

166. traži od svih institucija, agencija i tijela EU-a da uspostave kontaktne točke te ističe da je potreban horizontalni međuinstitucionalni mehanizam koordinacije diljem glavnih uprava i institucija EU-a; poziva na provođenje potrebnih prilagodbi u okviru strategije za provedbu Konvencije;

167. poziva na jačanje međuinstitucionalne koordinacije među provedbenim mehanizmima raznih institucija EU-a;

Usklađenost institucija Europske unije s Konvencijom (kao tijela javne uprave)

168. smatra da je važno da Odbor za predstavke organizira ciljana događanja na temu predstavki povezanih s invaliditetom te naglašava koliko je važan dijalog kojem doprinose različiti dionici, uključujući ostale relevantne odbore Europskog parlamenta, članove okvira EU-a za Konvenciju, organizacije civilnog društva koje predstavljaju osobe s invaliditetom i pripadnike akademske zajednice;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

169. pozdravlja činjenicu da je javno savjetovanje pod nazivom „Zaštita prava osoba s invaliditetom iz perspektive zaprimljenih predstavlki”, koje je 15. listopada 2015. organizirao Odbor za predstavlke, zadovoljilo visoke standarde pristupačnosti te predlaže da se osobama s invaliditetom u budućnosti omogući pristup svim sjednicama parlamentarnih odbora;

170. pozdravlja korištenje Brailleova pisma u komunikaciji s podnositeljima predstavlki te potiče sve institucije EU-a da u komunikaciji s građanima koriste znakovni jezik, lako razumljiv jezik i Brailleovo pismo kako bi se podržali i ojačali naponi da se građane uključi u rad institucija i europski projekt;

171. poziva države članice i institucije EU-a da se pobrinu za to da su mogućnosti za sudjelovanje u javnim savjetodavnim postupcima uistinu i opsežno promicane upotrebom komunikacijskih sredstava koja su pristupačna osobama s invaliditetom, poput Brailleovog pisma ili lako razumljivog jezika;

172. poziva države članice i institucije EU-a da osiguraju da se mogućnosti sudjelovanja u postupcima savjetovanja jasno i opsežno promiču korištenjem pristupačnih komunikacijskih sredstava, da se doprinosi mogu pružiti i uporabom drugih formata poput Brailleovog pisma ili lako razumljivog jezika te da se osobama s invaliditetom, uključujući i osobe s intelektualnim poteškoćama i poteškoćama u učenju, u potpunosti omogući pristup javnim saslušanjima i sastancima na kojima se raspravlja o predloženim zakonima i politikama;

173. ističe da je osobama s invaliditetom potrebno omogućiti stvarno sudjelovanje i slobodu izražavanja na javnim događanjima i sastancima koji se održavaju u institucijama ili koji su u organizaciji institucija upotrebom podnaslova, tumačenjem na znakovni jezik te dokumentima na Brailleovu pismu i lako razumljivom jeziku;

174. poziva Upravni odbor Europskih škola, uključujući Komisiju, da zajamči uključivo kvalitetno obrazovanje u Europskim školama u skladu sa zahtjevima Konvencije u pogledu multidisciplinarnog ocjenjivanja, uključivanja djece s invaliditetom i osiguravanja razumne prilagodbe njihovim potrebama, istovremeno jamčeći uključivo sudjelovanje roditelja s invaliditetom;

175. poziva institucije da podrže i promiču rad Europske agencije za posebne potrebe i uključivo obrazovanje;

176. poziva EU da revidira pravila zajedničkog sustava zdravstvenog osiguranja i mirovinskog sustava te mjere socijalne sigurnosti i socijalne zaštite povezane s invaliditetom kako bi se zajamčila nediskriminacija i jednake prilike za osobe s invaliditetom, među ostalim prepoznavanjem toga da se zdravstvene potrebe povezane s invaliditetom razlikuju od bolesti i promicanjem mogućnosti neovisnog života i rada punom nadoknadom dodatnih troškova opreme ili usluge koji su potrebni za rad (na primjer printer za Brailleovo pismo, slušni aparati, tumač za znakovni jezik, usluge podnaslovljivanja, itd.);

177. potiče institucije, agencije i tijela da zajamče da se postojeći pravilnici o osoblju uistinu i u potpunosti provode u skladu s Konvencijom i da se interna pravila i provedbene odredbe osmišljavaju tako da u potpunosti poštuju odredbe Konvencije, kao dio otvorenog procesa u kojem se uzimaju u obzir osobe s invaliditetom, kako bi se odgovorilo na zaključne napomene;

178. poziva na omogućavanje adekvatne razumne prilagodbe koja je u skladu s Konvencijom i koja se temelji na potrebama za osobe s invaliditetom ili osobe koje imaju uzdržavane članove obitelji s invaliditetom, koje su zaposlene u europskim institucijama, uzimajući posebno u obzir potrebe roditelja s invaliditetom;

179. potiče institucije EU-a da donesu sveobuhvatne politike zapošljavanja, zadržavanja i promicanja s privremenim pozitivnim mjerama u cilju aktivnog i znatnog povećanja broja dužnosnika ili zaposlenika i stažista s invaliditetom, uključujući osobe sa psihosocijalnim i intelektualnim invaliditetom, u skladu s člankom 5. Direktive 2000/78/EZ;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

180. preporučuje da se za osoblje izrade sveobuhvatni programi osposobljavanja u pogledu Konvencije uz savjetovanje s organizacijama koje predstavljaju osobe s invaliditetom, s naglaskom na osoblje koje je u izravnom kontaktu s osobama s invaliditetom, upravu i javnu nabavu;

181. traži od institucija EU-a da sadržaj svojih internetskih stranica i aplikacija, uključujući svoje intranetske stranice te sve ključne dokumente i audiovizualni sadržaj, učine pristupačnima, jamčeći istovremeno fizičku pristupačnost njihovih zgrada;

182. poziva Komisiju na blisku suradnju s drugim institucijama, tijelima i agencijama EU-a te s državama članicama u cilju koordinacije djelotvornih i sustavnih daljnjih radnji u pogledu zaključnih napomena, po mogućnosti primjenom strategije o provedbi Konvencije;

183. poziva Europsku uniju i države članice da se prilikom provedbe svojih zaključnih napomena savjetuju s organizacijama koje predstavljaju osobe s invaliditetom te da ih na strukturiran i sustavan način uključe u tu provedbu;

184. s obzirom na članak 35. Konvencije, u skladu s kojim države članice koje su potpisale Konvenciju imaju obvezu izraditi početno izvješće te podnositi daljnja izvješća o provedbi Konvencije, smatra da se ta izvješća trebaju slati svake četiri godine te da u njihovoj izradi trebaju sudjelovati organizacije koje se bave problemom invaliditeta;

o

o o

185. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0319

Prigovor na provedbeni akt o dopuštenim zdravstvenim tvrdnjama koje se navode na hrani**Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2016. o nacrtu uredbe Komisije o izmjeni Uredbe (EU) br. 432/2012 o utvrđivanju popisa dopuštenih zdravstvenih tvrdnji koje se navode na hrani, osim onih koje se odnose na smanjenje rizika od bolesti te na razvoj i zdravlje djece (D44599/02 – 2016/2708(RPS))**

(2018/C 101/14)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt uredbe Komisije (D44599/02),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1924/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o prehrambenim i zdravstvenim tvrdnjama koje se navode na hrani ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 13. stavak 3.,
 - uzimajući u obzir mišljenje od 12. travnja 2016. koje je iznio odbor naveden u članku 25. stavku 1. gore navedene Uredbe,
 - uzimajući u obzir članak 5.a stavak 3. točku (b) Odluke 1999/468/EZ Vijeća od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,
 - uzimajući u obzir članak 106. stavke 2. i 3. te stavak 4. točku (c) Poslovnika,
- A. budući da je u članku 4. Uredbe (EZ) br. 1924/2006 navedeno da Komisija do 19. siječnja 2009. utvrđuje specifične prehrambene profile kojima hrana ili određene kategorije hrane moraju udovoljavati kako bi mogli na sebi nositi prehrambene ili zdravstvene tvrdnje te uvjete za uporabu tih prehrambenih ili zdravstvenih tvrdnji za hranu ili kategorije hrane obzirom na prehrambene profile;
- B. budući da u skladu s člankom 2. stavkom 5. Uredbe (EZ) br. 1924/2006 „zdravstvena tvrdnja” znači svaka tvrdnja kojom se izjavljuje, sugerira ili naznačuje da postoji odnos između neke kategorije hrane, određene hrane ili jedne od njezinih sastavnica i zdravlja;
- C. budući da postoji opravdana zabrinutost u vezi s tim da tvrdnje da kofein pomaže u povećanju budnosti i poboljšanju koncentracije ne odražavaju povezanost konzumacije kofeina i „zdravlja”;
- D. budući da Komisija još nije utvrdila te prehrambene profile;
- E. budući da u limenci energetske pića od 250 ml može biti sadržano do 27 g šećera i 80 mg kofeina;
- F. budući da bi prema preporukama Svjetske zdravstvene organizacije slobodni šećeri trebali predstavljati najviše 10 % dnevnog energetske unosa kod odraslih i djece, dok bi se dodatnim smanjenjem na manje od 5 % dnevno (otprilike 25 g) ostvarila dodatna zdravstvena korist ⁽³⁾;
- G. budući da je Europska agencija za sigurnost hrane ustvrdila da visoki unos šećera u obliku zašećerenih pića može doprinijeti povećanju tjelesne mase;

⁽¹⁾ SL L 404, 30.12.2006., str. 9.

⁽²⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

⁽³⁾ http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/149782/1/9789241549028_eng.pdf?ua=1

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- H. budući da će korištenje predloženih zdravstvenih tvrdnji pogodovati konzumaciji energetske pića te da se opravdano može očekivati da će kao posljedica toga dnevni unos šećera i kofeina biti veći od najviših preporučenih dnevnih vrijednosti;
- I. budući da se u članku 3. točki (c) Uredbe (EZ) br. 1924/2006 zabranjuje korištenje zdravstvenih tvrdnji kojima se potiče prekomjerna konzumacija hrane;
- J. budući da se, prema nacrtu uredbe Komisije, za prehrambene proizvode kojima su djeca i adolescenti ciljana skupina ne smiju koristiti tvrdnje da kofein pomaže u povećanju budnosti i poboljšanju koncentracije;
- K. budući da su adolescenti najveći potrošači energetske pića;
- L. budući da 68 % adolescenata i 18 % djece redovito konzumira energetska pića;
- M. budući se industrija energetske pića u svojem fakultativnom Kodeksu prakse za oglašavanje i označavanje energetske pića obvezala samo na to da neće oglašavati energetska pića djeci ispod 12 godina ⁽¹⁾;
- N. budući da se u praksi teško može nadzirati prodaju li se energetska pića na kojima su navedene predložene tvrdnje djeci, bez obzira na to jesu li im ciljana skupina djeca ili adolescenti, zbog čega su uvjeti korištenja koji su priloženi predloženim tvrdnjama neučinkoviti; budući da ionako ništa ne može spriječiti da se oglašavanje takvih pića usmjeri na adolescente;
- O. budući da, kako je navedeno u članku 3. točki (a) Uredbe (EZ) br. 1924/2006, uporaba prehrambenih i zdravstvenih tvrdnji ne smije biti netočna, dvoznačna ili zavaravajuća;
- P. budući da bi zbog uvjeta ili ograničenja u vezi s tim da se predložene tvrdnje ne bi smjele koristiti na hrani koja je namijenjena djeci ili adolescentima te tvrdnje postale dvoznačne kada je riječ o mogućim negativnim učincima te hrane na ljudsko zdravlje;
- Q. budući da je Komisija u prošlosti (što je potvrdio Opći sud u slučaju dekstroze) odbijala odobriti zdravstvene tvrdnje kojima se potrošačima slala proturječna ili dvoznačna poruka, čak iako je njihovo odobrenje ovisilo o posebnim uvjetima uporabe i/ili ako su im bile priložene dodatne poruke ili upozorenja ⁽²⁾;
- R. budući da je Europska agencija za sigurnost hrane u svojem znanstvenom mišljenju zaključila da nema dovoljno dostupnih informacija na temelju kojih bi se utvrdila sigurna razina unosa kofeina za djecu te da unos od 3 mg po kilogramu tjelesne težine na dan vjerojatno ne predstavlja problem za sigurnost djece i adolescenata ⁽³⁾;
- S. budući da, kako je navedeno u točki (c) članka 3. Uredbe (EZ) br. 1924/2006, „prehrambene ili zdravstvene tvrdnje ne služe za [...] poticanje ili odobravanje prekomjernog konzumiranja neke hrane”;
- T. budući da 25 % potrošača energetske napitake adolescentske dobi konzumira tri ili više limenke odjedanput te da bi predložene tvrdnje mogle potaknuti konzumaciju još većih količina tih energetske napitake;
- U. budući da predložena oznaka upozorenja (u uvjetima uporabe) ne sadrži upozorenje u vezi s maksimalnom preporučenom količinom pri jednom unosu, već se referira samo na maksimalni dnevni unos;
- V. budući da je konzumiranje energetske napitake povezano s glavoboljama, poteškoćama sa spavanjem i problemima u ponašanju djece i adolescenata koji ih redovito konzumiraju;

⁽¹⁾ http://www.energydrinkseurope.org/wp-content/uploads/2015/01/FINAL_EDE-Code-of-Practice_clean_250914.pdf

⁽²⁾ Vidi presudu Općeg suda od 16. ožujka 2016., *Dextro Energy protiv Europske komisije*, T-100/15, ECLI:EU:T:2016:150, stavak 74.

⁽³⁾ <http://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/consultation/150115.pdf>

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

1. protivi se prihvaćanju nacrtu uredbe Komisije;
 2. smatra da nacrt uredbe Komisije nije u skladu s ciljem i sadržajem Uredbe (EZ) br. 1924/2006;
 3. traži od Komisije da povuče svoj nacrt uredbe;
 4. poziva države članice da razmotre uvođenje pravila u pogledu oglašavanja pića s visokim udjelom kofeina ili hrane s dodatkom kofeina usmjerenog na djecu i adolescente;
 5. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
-

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

PREPORUKE

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2016)0317

71. zasjedanje Opće skupštine UN-a

Preporuka Europskog parlamenta Vijeću od 7. srpnja 2016. o 71. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda (2016/2020(INI))

(2018/C 101/15)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog preporuke Vijeću o 71. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda koji podnosi Andrej Kovačev u ime kluba PPE (B8-1374/2015),
- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), a posebno njegove članke 21., 34. i 36.,
- uzimajući u obzir 70. zasjedanje Opće skupštine Ujedinjenih naroda,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 22. lipnja 2015. o prioritetima EU-a za 70. zasjedanje Opće skupštine UN-a,
- uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih naroda,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima te konvencije UN-a o ljudskim pravima i njihove neobavezne protokole,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine Ujedinjenih naroda o sudjelovanju Europske unije u radu Ujedinjenih naroda ⁽¹⁾, kojom se EU-u jamči pravo interveniranja u Općoj skupštini UN-a, pravo podnošenja usmenih prijedloga i amandmana o kojima se glasuje na zahtjev država članica i pravo odgovora,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2010. o 10. godišnjici Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 (2000) o ženama, miru i sigurnosti ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju preporuku Vijeću od 18. travnja 2013. o UN-ovom načelu „odgovornosti za pružanje zaštite” ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju preporuku Vijeću od 2. travnja 2014. o 69. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. studenoga 2015. o ulozi EU-a u okviru UN-a – kako na bolji način ostvariti ciljeve vanjske politike EU-a ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoje Rezolucije od 21. siječnja 2016. o prioritetima EU-a za sjednice Vijeća UN-a za ljudska prava 2016. ⁽⁶⁾ te od 17. srpnja 2014. o zločinu agresije ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ A/RES/65/276 od 3. svibnja 2011.

⁽²⁾ SL C 99 E, 3.4.2012., str. 56.

⁽³⁾ SL C 45, 5.2.2016., str. 89.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0259.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0403.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0020.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0013.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 4. veljače 2016. o sustavnom masovnom ubijanju vjerskih manjina koje provodi tzv. Islamska država ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. ožujka 2016. o situaciji u kojoj se nalaze žene izbjeglice i tražiteljice azila u EU-u ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir Sporazum iz Pariza od 12. prosinca 2015.,
 - uzimajući u obzir dokument od 13. lipnja 2012. naslovljen „Akcijski plan za jačanje potpore ZSOP-a EU-a mirovnim operacijama UN-a” ⁽³⁾ te dokument od 23. ožujka 2015. naslovljen „Jačanje strateškog partnerstva UN-a i EU-a za očuvanje mira i upravljanje kriznim situacijama: prioriteta za razdoblje 2015. – 2018.” ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir Smjernice iz Osla o upotrebi stranih sredstava vojne i civilne obrane za pomoć u slučaju katastrofa i velikih nesreća iz studenoga 2007.,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1325 (2000) te nedavnu Rezoluciju Vijeća sigurnosti 2242 (2015) o ženama, miru i sigurnosti,
 - uzimajući u obzir izvješće UN-a od 15. svibnja 2015. o ocjeni korektivnih mjera i pomoći žrtvama seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja koje je u mirovnim operacijama počinilo osoblje UN-a i drugo osoblje;
 - uzimajući u obzir prvo izvješće UN-a o otpornosti na antibiotike koje je provela Svjetska zdravstvena organizacija u travnju 2014., a u kojem se navodi da je antimikrobna rezistencija „ozbiljna prijetnja” globalnom javnom zdravlju,
 - uzimajući u obzir nedavna otkrića u vezi s aktivnostima odvjetničkog društva Mossack Fonseca iz Paname i povezane inicijative za jaču međusobnu suradnju u borbi protiv utaje poreza,
 - uzimajući u obzir članak 134. stavak 3. i članak 113. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i mišljenje Odbora za razvoj (A8-0146/2016),
- A. budući da je predanost EU-a učinkovitom sustavu multilateralnih odnosa i dobrom globalnom upravljanju, u čijem je središtu UN, sastavni dio vanjske politike Unije i da počiva na uvjerenju da je sustav multilateralnih odnosa koji se temelji na općeprihvaćenim pravilima i vrijednostima koja se moraju poštovati i podupirati najprikladniji za rješavanje globalnih kriza, izazova i prijetnji;
- B. budući da bi EU trebao imati proaktivnu ulogu u stvaranju Ujedinjenih naroda koji mogu učinkovito doprinijeti globalnim rješenjima, miru i sigurnosti, razvoju, ljudskim pravima, demokraciji i međunarodnom poretku temeljenom na vladavini prava;
- C. budući da je nužno da države članice EU-a ulože sve napore za koordiniranje svojih djelovanja u okviru organa i tijela sustava Ujedinjenih naroda u skladu s mandatom iz članka 34. stavka 1. UEU-a;
- D. budući da se globalno i regionalno sigurnosno okružje brzo pogoršava i postaje složenije, granice između unutarnje i vanjske sigurnosti sve se više preklapaju; budući da UN i dalje ima ključnu ulogu u jamčenju globalne sigurnosti i stabilnosti;
- E. budući da je nužno pažljivo redefinirati instrumente za učinkoviti sustav multilateralnih odnosa u okviru UN-a zbog promjenjive raspodjele i širenja globalne moći; budući da ti instrumenti moraju više uključivati sve državne i nedržavne dionike, i u postupcima za sprečavanje sukoba i u postupcima za upravljanje krizom;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0051.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0073.

⁽³⁾ ESVD 01024/12, dokument Vijeća 11216/12.

⁽⁴⁾ ESVD 458/15, dokument Vijeća 7632/15.

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- F. budući da EU i države članice zajedno daju najveći financijski doprinos sustavu UN-a koji iznosi jednu trećinu redovitog proračuna UN-a, gotovo dvije petine proračuna UN-a za mirovne operacije i oko polovice svih doprinosa fondovima i programima UN-a;
 - G. budući da EU radi na postizanju ekološke održivosti, posebice u borbi protiv klimatskih promjena, promicanjem međunarodnih mjera i akcija za očuvanje i poboljšanje kvalitete okoliša te za održivo gospodarenje prirodnim resursima;
 - H. budući da je EU jedan od najvećih zaštitnika i promicatelja ljudskih prava, temeljnih sloboda, kulturnih vrijednosti i raznolikosti, demokracije i vladavine prava;
 - I. budući da je sigurnosno stanje EU-a sve nestabilnije i promjenjivije zbog velikog broja dugogodišnjih i novih sigurnosnih izazova koji uključuju nasilne sukobe, terorizam, organizirani kriminal, nezabilježene valove migranata i klimatske promjene koje je nemoguće riješiti na nacionalnoj razini i koji iziskuju regionalna i globalna rješenja;
 - J. budući da novi izazovi koji uključuju hibridno i informacijsko ratovanje, kibernetičke prijetnje, bioinženjerstvo, smrtonosne autonomne sustave, nanotehnologiju, minijaturizaciju oružja i širenje tehnologija s dvojnog namjenom zahtijevaju razvoj multilateralnih sporazuma za koje je okvir UN-a najprikladniji;
 - K. budući da najnoviji događaji u pogledu širenja oružja za masovno uništenje i povezanih sredstava otežavaju nadzor nad oružjem i razoružanje te narušavaju globalnu sigurnost i stabilnost; budući da je UN prikladan okvir za promicanje nove generacije mjera nadzora nad oružjem i razoružanja uz partnere istomišljenike;
1. upućuje sljedeće preporuke Vijeću:

Mir i sigurnost

- (a) da se aktivno zauzme za to da se svi izravni ili neizravni sudionici oružanih sukoba i njihove organizacije u potpunosti pridržavaju međunarodnih obveza i standarda međunarodnoga prava te da uloži napore za osiguranje mirnih i diplomatskih rješenja svih vrsta sukoba; da zahtijeva da se to odnosi i na obvezu omogućavanja pristupa humanitarnoj pomoći za potrebite;
- (b) da nastavi podržavati multilateralna nastojanja za pronalazak dugoročnih političkih i mirovnih rješenja za aktualne sukobe na Bliskom istoku i sjevernoj Africi; da nastavi podržavati rad posebnog izaslanika glavnog tajnika UN-a za Siriju, posebnog predstavnika i šefa Misije potpore Ujedinjenih naroda u Libiji, posebnog izaslanika glavnog tajnika UN-a za Jemen, posebnog koordinatora UN-a za mirovni proces na Bliskom istoku te posebnog predstavnika glavnog tajnika UN-a za Zapadnu Saharu; da traži trajnu humanitarnu, financijsku i političku pomoć međunarodne zajednice za rješavanje humanitarne situacije te da radi na trenutačnom prekidu nasilja; da osudi jednostrano neusklađeno djelovanje u područjima krize;
- (c) da podupire unutarsirijske pregovore vođene načelima Rezolucije Vijeća sigurnosti 2254 (2015); da podupre rad radnih skupina koje je stvorila Međunarodna skupina za potporu Siriji, a koje nadziru prijeko potrebnu isporuku humanitarne pomoći tisućama Sirijaca u opkoljenim i drugim teško dostupnim područjima te prestanak neprijateljstva, što je poduprto Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 2268 (2016); da oštro osudi široko rasprostranjena kršenja ljudskih prava i kršenja međunarodnog humanitarnog prava u Siriji te da podrži rad organizacija civilnog društva u dokumentiranju dokaza o ratnim zločinima, zločina protiv čovječnosti i drugih kršenja ljudskih prava; da naglasi potrebu za pronalazanjem političkog rješenja za sukob i da zajamči uključivanje žena u mirovne pregovore; da potakne sve države članice UN-a da stave na raspolaganje sve potrebne financijske i ljudske resurse kao pomoć lokalnom stanovništvu i izbjeglicama;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- (d) da se pobrine da Opća skupština UN-a u suradnji s EU-om i SAD-om osigura sve instrumente za omogućivanje održivosti i djelotvornosti dvodržavnog rješenja na temelju granica iz 1967. godine, prema kojemu je Jeruzalem glavni grad obiju država, te da Izrael ima sigurne i priznate granice i živi u miru pokraj nezavisne, demokratske, odvojene i održive Palestine; da djeluje u skladu sa zaključcima Vijeća o bliskoistočnom mirovnom procesu usvojenom 18. siječnja 2016. prema kojima se neprestano širenje naselja smatra trajnom preprekom miru;
- (e) da naglasi potrebu za koordiniranim humanitarnim djelovanjem u Jemenu pod vodstvom UN-a; da apelira na sve strane da omoguće ulazak i dostavu hitno potrebne hrane, lijekova, goriva i drugih potrebnih oblika pomoći putem kanala UN-a i međunarodnih humanitarnih organizacija kako bi se zadovoljile hitne potrebe civila pogođenih krizom u skladu s načelima nepristranosti, neutralnosti i neovisnosti; da traži humanitarnu stanku kako bi se omogućilo da pomoć koja je od životne važnosti hitno stigne do jemenskog naroda; da traži provođenje nepristrane i neovisne istrage svih navodnih kršenja međunarodnog prava o ljudskim pravima i međunarodnoga humanitarnog prava, uključujući posljednje napade kojima su cilj bili humanitarna infrastruktura i osoblje; da pozove sve strane da poštuju ljudska prava i slobode svih jemenskih građana i da naglasi važnost poboljšanja sigurnosti svih osoba koje rade za mirovne i humanitarne misije u zemlji, uključujući humanitarne radnike, liječnike i novinare; da potiče politiku približavanja između Saudijske Arabije i Irana kako bi se ublažile regionalne napetosti te kao put prema rješavanju sukoba u Jemenu i drugdje;
- (f) da nastavi pozivati na potpuno poštovanje međunarodno priznatih granica i teritorijalne cjelovitosti zemalja istočne Europe i južnog Kavkaza, uključujući Gruziju, Moldovu i Ukrajinu, s obzirom na kršenja međunarodnog prava na tim područjima, i na njihovo slobodno i suvereno opredjeljenje za europski put; da podrži i obnovi diplomatske napore za mirno rješavanje tih zamrznutih sukoba i onih koji su u tijeku; da potiče međunarodnu zajednicu da u potpunosti provede politiku nepriznavanja nezakonitog pripajanja Krima; da aktivno pojača pritisak na Rusiju kao stalnog člana Vijeća sigurnosti UN-a kako bi se riješio sukob u Ukrajini;
- (g) da traži povećanje potpore naporima međunarodne zajednice i regionalnih organizacija u rješavanju sigurnosne krize na afričkom kontinentu, osobito u Somaliji, Sudanu, Južnom Sudanu, Srednjoafričkoj Republici, Maliju, Nigeriji, Burundiju i području Velikih jezera općenito; da potiče države članice UN-a da povećaju podršku povećanju uloge i vlastitih kapaciteta Afričke unije u posredovanju i upravljanju krizom težeći usklađenosti s naporima Ureda UN-a za potporu izgradnji mira; da podrži napore koje Afrička unija, Istočnoafrička zajednica i UN ulažu u sprječavanje daljnje eskalacije krize u Burundiju i da radi na promicanju hitnog uključivog i istinskog dijaloga u Burundiju između vlade i opozicije; da pruži potporu angažmanu neovisne međunarodne istrage koja je istraživala sva navodna kršenja ljudskih prava i pomagala da odgovorni snose odgovornost i da ih se privede pravdi;
- (h) da podupre sveobuhvatne aktualne napore za jačanje mirovnih operacija Ujedinjenih naroda te sposobnosti organizacije za rješavanje sukoba; da istraži nove mogućnosti i podupre tješnju suradnju između EU-a i UN-a u kontekstu preoblikovanja njihovih strateških vizija sigurnosti uz pomoć, s jedne strane, nove sigurnosne strategije EU-a te, s druge strane, kroz vlastito preispitivanje mirovnih operacija, izgradnje mira te programa o ženama, miru i sigurnosti UN-a (Rezolucija 1325 (2000) Vijeća sigurnosti) i njihovih međusobnih sinergija; da osigura da se u postupku revizije arhitekture UN-a za izgradnju mira u 2015. promiče načelo odgovornosti za zaštitu te uloga žena u izgradnji mira;
- (i) da pozdravi usvajanje i podupre provođenje nedavno donesene Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a br. 2242 (2015) u kojoj žene imaju središnju ulogu u svim naporima za rješavanje globalnih problema te da pruži dodatne napore da program o ženama, miru i sigurnosti uključi u sve dimenzije održavanja mira; da istakne važnost ravnopravnog, potpunog i aktivnog sudjelovanja žena u sprječavanju sukoba i njihovu rješavanju te u mirovnim pregovorima i izgradnji mira, da osigura svu potrebnu i sigurnu liječničku pomoć ženama žrtvama silovanja u ratu;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- (j) da promiče kulturu prevencije u okviru sustava UN-a u cilju poboljšanja svoje sposobnosti bržeg pružanja odgovora na nove krize i moguće prijetnje miru i sigurnosti, posebno učinkovitijom preventivnom diplomacijom, izgradnjom povjerenja i naporima u pogledu posredovanja; da nastoji unaprijediti sustave ranog upozoravanja i ranu komunikaciju te da dodatno razvije postupke za savjetovanje u kriznim situacijama između EU-a i UN-a i ostalih regionalnih i podregionalnih organizacija radi boljeg usklađivanja njihovog odgovora na krizu i kako se iste aktivnosti ne bi nepotrebno ponavljale; da surađuje s UN-om u jačanju uloge i kapaciteta regionalnih i podregionalnih organizacija u održavanju mira, sprečavanju sukoba, civilnom i vojnom upravljanju krizama te rješavanju sukoba;
- (k) da poveća podršku država članica mirovnim operacijama i operacijama za izgradnju mira UN-a koje uključuju komponentu ljudskih prava i jasne izlazne strategije, posebno u pogledu osoblja i opreme, te da u tom smislu naglasi posredničku ulogu EU-a; da dodatno razvije postupke za primjenu zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a u svrhu potpore operacijama UN-a, uključujući s pomoću formiranja borbenih skupina EU-a ili inicijativa za izgradnju kapaciteta i reformu sigurnosnog sektora, obraćajući dovoljno pozornosti na pitanja kao što su ljudska prava, održivi razvoj i temeljni uzroci masovnih migracija;
- (l) da promiče široku definiciju koncepta ljudske sigurnosti, dovodeći ga u užu vezu s ravnopravnošću spolova i ljudskim pravima, i načelo odgovornosti za pružanje zaštite te da nastavi podržavati napore za nastavak operacionalizacije načela odgovornosti za pružanje zaštite; da podržava UN u njegovoj ključnoj ulozi pružanja pomoći državama u provedbi načela odgovornosti za pružanje zaštite kako bi se poduprla vladavina prava i međunarodno humanitarno pravo; da promiče kodeks ponašanja u vezi s akcijom Vijeća sigurnosti protiv genocida, zločina protiv čovječnosti ili ratnih zločina, čime se države članice UN-a obvezuju na podržavanje aktivnosti Vijeća sigurnosti usmjerene na sprječavanje ili zaustavljanje takvih zločina te na to da ne glasuju protiv odgovarajuće rezolucije Vijeća sigurnosti;

Borba protiv terorizma

- (m) da ponovo istakne svoju nedvosmislenu osudu terorizma i svoju punu podršku mjerama kojima je cilj poraz i istrebljenje terorističkih organizacija, posebno takozvane Islamske države koja predstavlja jasnu prijetnju regionalnoj i međunarodnoj sigurnosti, istodobno podsjećajući da bi te mjere trebale uvijek biti potpuno u skladu s međunarodnim pravom o ljudskim pravima; da podupre promicanje svih aspekata Rezolucije Vijeća sigurnosti 2178 (2014) o borbi protiv prijetnji koje postavljaju strani teroristički borci te vodećih načela iz Madrida o zaustavljanju protoka stranih terorističkih boraca;
- (n) da nastavi s naporima u suzbijanju novačenja terorista i borbi protiv terorističke propagande preko društvenih medija, ali i preko mreža radikalnih propovjednika mržnje; da podrži politike protiv radikalizacije i politike deradikalizacije u skladu s Planom djelovanja UN-a za sprječavanje nasilnog ekstremizma;
- (o) da nastavi surađivati s UN-om na suzbijanju financiranja terorizma i na izgradnji mehanizama za identificiranje terorista i terorističkih organizacija te na jačanju mehanizama za zamrzavanje imovine diljem svijeta, istodobno podupirući međunarodne standarde pravičnog postupka i vladavine prava;
- (p) da pruža podršku Radnoj skupini UN-a za borbu protiv terorizma kako bi se osigurala usklađenost i dosljednost u provedbi Globalne strategije UN-a za borbu protiv terorizma koristeći resurse i stručnost 25 tijela u okviru strukture UN-a i Interpola, uvijek podsjećajući na to da naponi u borbi protiv terorizma ne smiju biti izgovor za suzbijanje unutarnjeg nezadovoljstva ili kršenje prava ljudi;
- (q) da promiče usklađene međunarodne napore u borbi protiv rastuće prijetnje koju postavljaju improvizirani eksplozivni uređaji (IED), posebice razumijevanjem spona između borbe protiv IED-a i borbe protiv terorizma te uporabom resursa i stručnosti tijela u okviru strukture UN-a i Interpola kako bi se omogućila veća provedba zakona i vojna suradnja;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- (r) da u tom kontekstu ponovi potrebu za odgovarajućom kombinacijom sigurnosti, provedbe zakona, ljudskih prava i društveno-gospodarskih instrumenata kojom se pružaju prikladnija rješenja za odgovor na promjenjivu prirodu terorizma i nasilnog ekstremizma koji predstavljaju Daiš, Al Qaida, Al-Shabaab, Boko Haram i drugi;
- (s) da podupre povećani doprinos EU-a inicijativama UN-a za izgradnju kapaciteta u vezi s borbom protiv stranih terorističkih boraca i nasilnog ekstremizma;

Neširenje oružja i razoružanje

- (t) da podrži napore UN-a za sprječavanje nedržavnih aktera i terorističkih skupina u razvoju, proizvodnji, nabavi ili prijenosu oružja za masovno uništenje i njihovog sustava isporuke te da doprinese sveobuhvatnoj reviziji Rezolucije Vijeća sigurnosti 1540 (2004) u 2016.; da ustraje na potpunoj usklađenosti s Ugovorom o neširenju nuklearnog oružja, Konvencijom o kemijskom oružju i Konvencijom o biološkom oružju te na završetku procesa ratifikacije Ugovora o sveobuhvatnoj zabrani nuklearnih pokusa; da podupre sve države članice UN-a da potpišu i ratificiraju Konvenciju o zabrani uporabe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prijenosa protupješačkih mina i o njihovom uništenju; da pozdravi uspostavljanje otvorene radne skupine kao pomoćnog tijela Opće skupštine UN-a čiji je cilj ubrzati multilateralne pregovore za nuklearno razoružanje te da sve države članice aktivno sudjeluju u njezinim postupcima; da od država članica traži da poduzmu aktivne korake prema globalnom razoružanju, uzimajući u obzir i sigurnosnu i humanitarnu dimenziju nuklearnog oružja;
- (u) da pozove države članice da na 71. zasjedanju podrže rezoluciju Opće skupštine UN-a pod nazivom „Posljedice upotrebe oružja i streljiva s osiromašenim uranijem” te da donese zajedničko stajalište EU-a kojim se bolje odražavaju opetovani pozivi Parlamenta na predostrožni globalni moratorij i stvaranje globalnog konsenzusa o mogućim rizicima za zdravlje civila, teretu složenog upravljanja radioaktivnim otpadom nakon sukoba i troškovima uporabe takvog oružja; da procjenu o osiromašenom uraniju i projekte za njegovo uklanjanje uključi u instrumente financiranja EU-a za protuminsko djelovanje;
- (v) da promiče potpunu provedbu Ugovora o trgovini oružjem i potiče sve države članice UN-a da potpišu ili pristupe tom ugovoru;
- (w) da radi na učinkovitom djelovanju protiv nezakonite trgovine oružjem i streljivom i njihovog preusmjeravanja, uključujući malo i lako oružje, osobito razvojem sustava za praćenje oružja;
- (x) da promiče politički odgovor na globalnoj razini o upotrebi naoružanih bespilotnih letjelica s ciljem da njihova upotreba ostane strogo u granicama međunarodnog prava o ljudskim pravima i međunarodnog humanitarnog prava; da promiče zabranu razvoja, proizvodnje i uporabe potpuno autonomnog oružja kojim se omogućava provođenje napada bez ljudskog djelovanja; da zajamči da su ljudska prava dio svih dijaloga s trećim državama o borbi protiv terorizma;
- (y) da nastavi podupirati trajne napore UN-a za istraživanje razvoja normi za odgovorno i sigurno ponašanje u kibernetičkom prostoru, uključujući multilateralni okvir protiv kibernetičkih napada, kako bi se zajamčila provedba postojećega međunarodnog zakonodavstva i zakona o ljudskim pravima;

Migracije

- (z) da promiče veću potporu radu UNHCR-a u izvršavanju međunarodnog mandata za zaštitu izbjeglica, uz posebnu pozornost na ranjive skupine kao što su žene i djeca; da istakne veliki financijski jaz između proračunskih potreba UNHCR-a i dobivenih sredstava te da zahtijeva veću međunarodnu solidarnost; da poziva na veće redovito financiranje UN-a namijenjeno proračunu temeljnih aktivnosti UNHCR-a kako bi se očuvalo njegovo funkcioniranje;
- (aa) da podsjeća da je potrebna veća dosljednost i usklađenost između vanjske i unutarnje dimenzije migracijske politike te razvoj vanjskopolitičkih programa;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- (ab) da zahtijeva više napora u sprječavanju nezakonitih migracija i u borbi protiv krijumčarenja i trgovine ljudima, posebno suzbijanjem kriminalnih mreža pravovremenom i učinkovitom razmjenom relevantnih informacija obavještajnih službi uz poštovanje međunarodnog prava o ljudskim pravima; da poboljša metode za utvrđivanje i zaštitu žrtava te ojača suradnju s trećim zemljama radi praćenja, oduzimanja i vraćanja prihoda od kaznenih djela u tom sektoru; da na razini UN-a insistira na važnosti ratifikacije i potpune provedbe Konvencije UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta i njezinih protokola protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i zrakom te o sprječavanju, suzbijanju i kažnjavanju trgovanja ljudima, posebno ženama i djecom; da podupre rad posebnog izvjestitelja UN-a o ljudskim pravima migranata;
- (ac) da podrži sastanak na visokoj razini plenarne sjednice Opće skupštine UN-a zakazan za 19. rujna 2016. na kojem će se razmatrati masovna kretanja izbjeglica i migranata te da zahtijeva da središnja tema tog sastanka budu temeljni uzroci migracija, uz posebni naglasak na istrebljenje siromaštva i ostvarivanje ljudskih prava te stabilnost;

Ljudska prava, demokracija i vladavina prava

- (ad) da jasno i čvrsto ponavlja da su sva ljudska prava utvrđena konvencijama UN-a univerzalna, nedjeljiva, međuovisna i međusobno povezana te da se moraju poštovati; da skrene pozornost na kršenja i povrede ljudskih prava diljem svijeta; da pozove na obranu slobode mišljenja i izražavanja; da istakne važnost slobodnog novinarstva u zdravom društvu i ulogu svakog građanina te da brani slobodu udruživanja i okupljanja;
- (ae) da se nastavi zalagati za slobodu vjere ili uvjerenja; da potiče veće napore u zaštiti vjerskih i drugih manjina; da traži veću zaštitu vjerskih manjina od progona i nasilja; da traži ukidanje zakona kojima se kriminalizira blasfemija ili apostazija koje služe kao paravan za progon vjerskih manjina i nevjernika; da podrži rad posebnog izvjestitelja UN-a za slobodu vjeroispovijedi ili uvjerenja; da aktivno radi na tome da UN prizna genocid počinjen nad manjinama koje je počinila takozvana Islamska država i da se slučajevi navodnih zločina protiv čovječnosti, ratnih zločina i genocida upute Međunarodnom kaznenom sudu;
- (af) da nastavi aktivno promicati jednakost i nediskriminaciju; da potiče UN da u svojim aktivnostima i programima aktivno podrži inicijative za rodno osviještenu politiku; da podrži mjere jačanja vodstva i sudjelovanja žena na svim razinama odlučivanja; da se bori protiv nasilja nad osobama i njihove diskriminacije na temelju njihove spolne orijentacije, rodnog identiteta ili rodnog izražavanja; da traži ukidanje zakona u državama članicama UN-a kojima se krše prava homoseksualnih, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih (LGBTI) osoba; da pozdravi po prvi puta održani sastanak Vijeća sigurnosti UN-a o pravima osoba LGBTI iz 2015.; da pozove države članice UN-a da provedu preporuke posebnog izvjestitelja UN-a o suvremenim oblicima rasizma, rasne diskriminacije, ksenofobije i povezanih netrpeljivosti;
- (ag) da promiče prava djece, posebice dajući doprinos u jamčenju prava djece na pristup vodi, sanitarnim uslugama, zdravstvenoj skrbi i obrazovanju, što uključuje djecu u područjima sukoba i izbjegličkim kampovima, te iskorjenjujući dječji rad, mučenje, trgovinu djecom, dječje brakove i seksualno iskorištavanje; da uz pomoć UN-a podupre i ojača međunarodne napore kako bi se zaustavilo angažiranje djece u oružanim sukobima te učinkovitije razmotrili učinci stanja tijekom i nakon sukoba na žene i djevojke; da u rizičnim i hitnim situacijama podupire pristup osobama s invaliditetom koji se temelji na ljudskim pravima, u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom;
- (ah) da potiče sve države, uključujući države članice EU-a da brzo ratificiraju Fakultativni protokol uz Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima kojim se uspostavljaju mehanizmi pritužbi i ispitivanja;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- (ai) da pridonese uspješnom ishodu rada međuvladine radne skupine za transnacionalne korporacije i ostalih poduzeća u pogledu ljudskih prava; da potiče daljnju provedbu vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima u državama članicama UN-a; da potiče države članice UN-a na razvoj i provedbu nacionalnih akcijskih planova; da podržava projekt pravne odgovornosti i pravnih sredstava visokog povjerenika UN-a za ljudska prava u cilju jačanja pravnih sredstava u nacionalnim zakonodavstvima, posebno u slučajevima teških kršenja ljudskih prava u poslovnom sektoru; da pozove države članice UN-a da s međunarodnim i nacionalnim sportskim tijelima pokrenu pitanje ljudskih prava;
- (aj) da nastavi zagovarati nultu toleranciju prema smrtnoj kazni i da nastavi raditi na njezinom univerzalnom ukidanju čime otvara put prema usvajanju sljedeće Rezoluciju Opće skupštine UN-a o ukidanju moratorija na smrtnu kaznu; da osudi sve veće donošenje smrtnih presuda zbog kaznenih djela povezanih s drogom te da poziva na isključenje primjene smrtne kazne za takva kaznena djela;
- (ak) da podsjeća na obvezu Opće skupštine da prilikom izbora za članstvo u Vijeću UN-a za ljudska prava (UNHCR) mora uzeti u obzir da li kandidati poštuju i promiču zaštitu ljudskih prava, vladavinu prava i demokraciju; da pozove na uspostavu jasnih kriterija ljudskih prava koji se temelje na uspješnosti za članstvo u UNHCR-u te da, u kontekstu desete obljetnice UNHCR-a, pozove na procjenu radnih metoda i učinka Vijeća;
- (al) da intenzivira rad Međunarodnog kaznenog suda na ukidanju nekažnjivosti počinitelja najtežih oblika kaznenih djela koja nailaze na osudu u očima međunarodne zajednice te ostvarivanju pravde za žrtve ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida; da pruži političku, diplomatsku, financijsku i logističku podršku u svakodnevnom radu Međunarodnog kaznenog suda; da pozove sve države članice UN-a da se pridruže Sudu ratificiranjem Rimskog statuta te da potakne ratifikaciju amandmana iz Kampale; da potiče čvrstu suradnju UN-a i njegovih tijela i agencija sa Sudom i širenje njegovog odnosa s Vijećem sigurnosti; da od Vijeća sigurnosti UN-a traži da stanje u Demokratskoj Narodnoj Republici Sjevernoj Koreji prijavi Međunarodnom kaznenom sudu;
- (am) da pokrene javnu i sveobuhvatnu raspravu sa svim članicama Opće skupštine UN-a o važnosti poštovanja ustavnih ograničenja predsjedničkih ovlasti diljem svijeta;
- (an) da pozove UN da se prihvati rješavanja pravnih nedostataka pojma „klimatskih izbjeglica”, što uključuje i njegovu moguću međunarodnu definiciju;

Razvoj

- (ao) da radi na provedbi ciljeva održivog razvoja iz Programa održivog razvoja do 2030.; da radi na poboljšanju života budućih naraštaja te da potiče i podržava države da preuzmu odgovornost i uspostave nacionalne okvire za postizanje 17 ciljeva; da potiče države članice UN-a da ispune svoje obveze u vezi s izdacima za razvojnu pomoć i da pozove na usvajanje čvrstog okvira pokazatelja i na korištenje statističkih podataka za praćenje napretka i jamčenje odgovornosti svih dionika; da ustraje na tome da Politički forum o održivom razvoju na visokoj razini postane glavno tijelo za jamčenje praćenja i ocjene provedbe ciljeva održivog razvoja te da predstavi zajedničko stajalište EU-a o provedbi Programa održivog razvoja do 2030. prije održavanja Političkog foruma o održivom razvoju na visokoj razini (HLPF) 2016.;
- (ap) da zajamči da se ne dovodi u pitanje „pravna stečevina” Pekinške platforme za djelovanje u vezi s pristupom obrazovanju i zdravstvenoj skrbi kao temeljnim ljudskim pravima; da poboljša pristup uslugama spolnog i reproduktivnog zdravlja jer se time pridonosi smanjenju smrtnosti novorođenčadi i majki; da promiče planiranje obitelji, zdravlje majki i jednostavan pristup kontracepcijskim sredstvima i svim službama za spolno i reproduktivno zdravlje kao važne elemente uz pomoć kojih se ženama može spasiti život i pomoći im da započnu novi život ako su bile žrtve silovanja; da te politike stavi u središte razvojne suradnje s trećim zemljama;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- (aq) da ustraje na potrebi za jačanjem usklađenosti politika u interesu razvoja u okviru radnih struktura UN-a kako bi se učinkovito uključile sve dimenzije održivog razvoja; da istakne važnost multilateralnog trgovinskog sustava koji je univerzalan, temeljen na pravilima, otvoren, transparentan, nediskriminatoran, uključiv i pravedan te potrebu za zaključivanjem kruga pregovora iz Dohe; da podsjeti da razvoj nije moguć bez mira, niti je mir moguć bez razvoja, naglašavajući važnost cilja održivog razvoja br. 16 o miru, pravdi i upravljanju koji bi trebao biti jedan od prioriteta u financiranju razvojne suradnje; da od UN-a traži da izgradnju kapaciteta i dobro upravljanje sustavno unese u svoje dugoročne razvojne strategije;
- (ar) da pozdravi činjenicu da je Opća skupština UN-a 9. rujna 2014. usvojila ključnu Rezoluciju 68/304 u kojoj se priznaje „suvereno pravo država da restrukturiraju svoj državni dug, što ni jedna mjera neke druge države ne smije spriječiti ili otežati” te u kojoj se sa zabrinutošću napominje „da međunarodni financijski sustav nema čvrsti zakonski okvir za pravilno i predvidivo restrukturiranje državnog duga” te da je ona pokrenula postupak za usvajanje „multilateralnog zakonskog okvira za postupke restrukturiranja državnog duga”; da pozove sustav UN-a da kao cjelina podrži taj proces; poziva EU i njegove države članice da se aktivno uključe u taj proces;
- (as) da razvije učinkovitiji i strateški pristup agencijama UN-a, posebice u vezi s programiranjem vanjskih financijskih instrumenata kako bi se zajamčila veća vidljivost pomoći EU-a na terenu;
- (at) predlaže aktivno sudjelovanje u poboljšanju političkog upravljanja u području održivoga razvoja jačanjem Programa za zaštitu okoliša Ujedinjenih naroda (UNEP) i prihvaćanje prijedloga uspostave međunarodnog kaznenog suda za kaznena djela povezana s okolišem s ciljem bolje provedbe pravnih propisa ekološke politike diljem svijeta;
- (au) da radi na jačanju međunarodne fiskalne suradnje podupirući stvaranje međunarodnog poreznog tijela u okviru sustava UN-a; da se automatskom razmjenom informacija o poreznim pitanjima na međunarodnoj razini i stvaranjem zajedničke globalne crne liste poreznih oaza bori protiv porezne utaje i pranja novca;
- (av) da pokrene globalni plan za borbu protiv antimikrobne rezistencije kako bi se spriječilo daljnje širenje otpornih superbakterija;

Klimatske promjene

- (aw) da učvrsti vodeći položaj EU-a u borbi protiv klimatskih promjena i osnaži njegovu daljnju suradnju s UN-om u tom području; da osigura brzu provedbu odluka s Konferencije UN-a o klimatskim promjenama iz 2015.;

EU i reforma sustava UN-a

- (ax) da podržava sveobuhvatnu reformu Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda na temelju širokog konsenzusa kako bi se bolje odrazila nova svjetska stvarnost i kako bi se zajamčilo da se Vijeće može djelotvorno suočiti s prijetnjama međunarodnom miru i sigurnost; da radi na ostvarenju dugoročnog cilja stvaranja mjesta za EU u reformiranom Vijeću sigurnosti UN-a; da potiče članice Vijeća sigurnosti da se suzdrže od korištenja pravom veta u slučajevima počinjenja zločina protiv čovječnosti;
- (ay) da promiče revitalizaciju rada Opće skupštine i poboljšanu suradnju i usklađenost djelovanja svih institucija UN-a, što bi trebalo poboljšati učinkovitost, uspješnost, legitimnost, transparentnost, odgovornost, kapacitet i reprezentativnost sustava; da podupire i nastavi povećavati transparentnost u postupku izbora sljedećeg glavnog tajnika UN-a, što uključuje predstavljanje kandidata na Općoj skupštini; da tijekom utvrđivanja i imenovanja najboljeg kandidata promiče jednake i pravedne mogućnosti na temelju spolne i geografske ravnoteže te da, u slučaju da kandidati imaju slične izvanredne kvalifikacije, podrži da se za sljedećeg glavnog tajnika odabere žena;
- (az) u kontekstu izvještaja UN-a iz 2015. i nedavnih optužbi za spolno zlostavljanje djece protiv francuskih postrojbi i postrojbi UN-a u Srednjoafričkoj Republici, da zajamči da UN, države članice EU-a i tijela ZSOP-a EU-a bez odgode pokrenu istrage i kazneni progon te da odlučno osude sve članove osoblja UN-a, nacionalnog osoblja i osoblja EU-a koji su počinili spolno nasilje;

Četvrtak, 7. srpnja 2016.

- (ba) da pozove Europski revizorski sud na jačanje suradnje s odgovarajućim nadzornim institucijama tajništva Ujedinjenih naroda, posebice Uredom za unutrašnji nadzor (OIOS), Neovisnim revizorskim savjetodavnim odborom (IAAC) i Revizorskim odborom (BoA) kako bi se povećala transparentnost i obostrano shvaćanje financiranja i funkcioniranja;
 - (bb) da uspostavi djelotvoran sustav zaštite zviždača u UN-u;
 - (bc) u pogledu nedavnog slučaja sukoba interesa posebnog predstavnika UN-a za Libiju da potakne izradu obvezujućeg kodeksa ponašanja kojim bi se dužnosnike obvezalo na nepristranost u skladu sa smjericama UN-a za djelotvorno posredovanje;
2. nalaže svojem predsjedniku da ovaj prijedlog proslijedi Vijeću, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, Europskoj službi za vanjsko djelovanje, Komisiji te, radi obavijesti, Općoj skupštini Ujedinjenih naroda i glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.
-

Utorak, 5. srpnja 2016.

III

(Pripremni akti)

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2016)0295

Sporazum između EU-a i Perua o ukidanju viza za kratkotrajni boravak ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 5. srpnja 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije i Republike Perua o ukidanju viza za kratkotrajni boravak (12099/2015 – C8-0143/2016 – 2015/0199(NLE))

(Suglasnost)

(2018/C 101/16)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt odluke Vijeća (12099/2015),
 - uzimajući u obzir nacrt Sporazuma između Europske unije i Republike Perua o ukidanju viza za kratkotrajni boravak (12097/2015),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 77. stavkom 2. točkom (a) i člankom 218. stavkom 6. podstavkom 2. točkom (a)(v) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0143/2016),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavak 1. prvi i treći podstavak, članak 99. stavak 2. i članak 108. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0197/2016),
1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Republike Perua.

Utorak, 5. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0296

Ograničenja emisija za necestovne pokretne strojeve *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 5. srpnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima u pogledu ograničenja emisija i homologacije tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve (COM(2014)0581 – C8-0168/2014 – 2014/0268(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2018/C 101/17)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2014)0581),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0168/2014),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 18. veljače 2015. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 22. travnja 2016. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane i mišljenje Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača (A8-0276/2015),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2014)0268

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 5. srpnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih tvari i homologaciju tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve, o izmjeni uredbi (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 97/68/EZ

(Budući da je postignut dogovor između Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2016/1628.)

⁽¹⁾ Još nije objavljeno u Službenom listu.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0301

Sudjelovanje Azerbajdžana u programima Unije ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o nacrtu odluke Vijeća o sklapanju Protokola uz Sporazum o partnerstvu i suradnji između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Azerbajdžana, s druge strane, o okvirnom sporazumu između Europske unije i Republike Azerbajdžana o općim načelima sudjelovanja Republike Azerbajdžana u programima Unije (05616/2014 – C8-0043/2014 – 2013/0420(NLE))

(Suglasnost)

(2018/C 101/18)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt odluke Vijeća (05616/2014),
 - uzimajući u obzir nacrt Protokola uz Sporazum o partnerstvu i suradnji između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Azerbajdžana, s druge strane, o okvirnom sporazumu između Europske unije i Republike Azerbajdžana o općim načelima sudjelovanja Republike Azerbajdžana u programima Unije (05618/2014),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 212. i člankom 218. stavkom 6. podstavkom 2. točkom (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (C8-0043/2014),
 - uzimajući u obzir članak 99. stavak 1. prvi i treći podstavak, članak 99. stavak 2. i članak 108. stavak 7. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za vanjske poslove (A8-0210/2016),
1. daje suglasnost za sklapanje sporazuma;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica i Republike Azerbajdžana.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0302

Nacrt izmjene proračuna br. 2/2016: višak iz 2015.**Rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o stajalištu Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 2/2016 Europske unije za financijsku godinu 2016.: unosenje viška iz financijske godine 2015. (09586/2016 – C8-0225/2016 – 2016/2051(BUD))**

(2018/C 101/19)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 41.,
 - uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2016., konačno donesen 25. studenoga 2015. ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2007/436/EZ, Euratom od 7. lipnja 2007. o sustavu vlastitih sredstava Europskih zajednica ⁽⁵⁾,
 - uzimajući u obzir nacrt izmjene proračuna br. 2/2016, koji je Komisija donijela 15. travnja 2016. (COM(2016)0227),
 - uzimajući u obzir stajalište o nacrtu izmjene proračuna br. 2/2016 koje je Vijeće usvojilo 17. lipnja 2016. i prosljedilo Europskom parlamentu istog dana (09586/2016 – C8-0225/2016),
 - uzimajući u obzir članke 88. i 91. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A8-0212/2016),
- A. budući da je svrha nacrta izmjene proračuna br. 2/2016 da se u proračun za 2016. unese višak iz financijske godine 2015., koji iznosi 1 349 milijuna EUR;
- B. budući da taj višak najvećim dijelom proizlazi iz ostvarenja viška prihoda u iznosu od 980 milijuna EUR, neutrošenih sredstava za rashode u iznosu od 187 milijuna EUR i tečajnih razlika u iznosu od 182 milijuna EUR;
- C. budući da prihodi najvećim dijelom proizlaze iz kamata na zakašnjenja u plaćanju i kazni (180 milijuna EUR) i ostvarenja viška vlastitih sredstava (1 071 milijun EUR), umanjениh za negativno ostvarenje viškova, salda i usklađivanja (-537 milijuna EUR);

⁽¹⁾ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.⁽²⁾ SL L 48, 24.2.2016.⁽³⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 884.⁽⁴⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.⁽⁵⁾ SL L 163, 23.6.2007., str. 17.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

- D. budući da je na rashodovnoj strani iznos neizvršenih sredstava za dio III. relativno nizak, pri čemu je 2015. preneseno 78 milijuna EUR, a 2014. 14 milijuna EUR, dok je taj iznos za druge institucije 94 milijuna EUR;
- E. budući da visoka stopa izvršenja za dio III. ukazuje na pritisak kojem su izložena odobrena sredstva za plaćanja, što je 2015. još uvijek bio glavni problem, a očekuje se da će se ponovno javiti tijekom posljednjih godina aktualnoga višegodišnjeg financijskog okvira (VFO);
1. prima na znanje nacrt izmjene proračuna br. 2/2016 koji je podnijela Komisija, koji se odnosi isključivo na unošenje viška iz 2015. godine u iznosu od 1 349 milijuna EUR u proračun, u skladu s člankom 18. Financijske uredbe, te stajalište Vijeća o tom nacrtu izmjene proračuna;
 2. primjećuje da će donošenje nacrta izmjene proračuna br. 2/2016 dovesti do smanjenja udjela doprinosa država članica proračunu Unije na temelju BND-a 2016. godine za 1 349 milijuna EUR; još jednom snažno potiče države članice da iskoriste taj priljev od povrata sredstava za ispunjavanje svojih obećanja u pogledu izbjegličke krize i da dvama uzajamnim fondovima Unije namijenjenima za tu krizu doprinesu u jednakoj mjeri kao Unija; sa zabrinutošću primjećuje da su države članice u proljeće 2016. u Uzajamni fond za Afriku uplatile samo 82 milijuna EUR, a u Uzajamni fond Madad za krizu u Siriji samo 69 milijuna EUR, dok doprinos Unije za prvi fond iznosi 1,8 milijardi EUR, a za drugi više od 500 milijuna EUR;
 3. ustraje na tome da bi se umjesto prilagođavanja doprinosa na temelju BND-a, u proračunu Unije trebalo omogućiti korištenje svakog viška koji nastaje zbog neizvršenja odobrenih sredstava ili na temelju kazni određenim poduzećima zbog kršenja prava tržišnog natjecanja Unije, kako bi se odgovorilo na financijske potrebe proračuna, posebno u kontekstu manjka sredstava za plaćanja; očekuje da se to pitanje riješi u sklopu revizije VFO-a;
 4. prihvaća stajalište Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 2/2016;
 5. nalaže svojem predsjedniku da proglasi izmjenu proračuna br. 2/2016 konačno donesenom i da je dâ na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 6. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Revizorskom sudu i nacionalnim parlamentima.
-

Srijeda, 6. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0303

Visoka zajednička razina sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije *II****Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o stajalištu Vijeća u prvom čitanju radi donošenja direktive Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije (05581/1/2016 – C8-0188/2016 – 2013/0027(COD))****(Redovni zakonodavni postupak: drugo čitanje)**

(2018/C 101/20)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir stajalište Vijeća u prvom čitanju (05581/1/2016 – C8-0188/2016),
 - uzimajući u obzir obrazloženo mišljenje Parlamenta Švedske, podneseno u okviru protokola br. 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, u kojem se izjavljuje da nacrt zakonodavnog akta nije u skladu s načelom supsidijarnosti,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 22. svibnja 2013. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir stajalište u prvom čitanju ⁽²⁾ o prijedlogu Komisije upućenom Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2013)0048),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 7. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 76. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir preporuku za drugo čitanje Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača (A8-0211/2016),
1. prihvaća stajalište Vijeća u prvom čitanju;
 2. utvrđuje da je akt prihvaćen u skladu sa stajalištem Vijeća;
 3. nalaže svojem predsjedniku da potpiše akt s predsjednikom Vijeća u skladu s člankom 297. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije;
 4. nalaže svojem glavnom tajniku da potpiše akt nakon provjere jesu li svi postupci propisno zaključeni te da ga u dogovoru s glavnim tajnikom Vijeća dâ na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 5. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ SL C 271, 19.9.2013., str. 133.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi od 13.3.2014., P7_TA(2014)0244.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0304

Označivanje energetske učinkovitosti ***I

Amandmani koje je donio Europski parlament 6. srpnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (COM(2015)0341 – C8-0189/2015 – 2015/0149(COD))⁽¹⁾

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2018/C 101/21)

Amandman 1

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 1.

Tekst koji je predložila Komisija

- (1) Europska unija posvećena je izgradnji energetske unije s politikom o klimatskim promjenama usmjerenom prema budućnosti. Energetska učinkovitost ključni je element okvira Europske unije za klimatsku i energetska politiku do 2030. te je najvažniji čimbenik za smanjenje potražnje za energijom.

Izmjena

- (1) Europska unija posvećena je izgradnji energetske unije s **energetskom politikom i** politikom o klimatskim promjenama usmjerenom prema budućnosti. Energetska učinkovitost ključni je element okvira Europske unije za klimatsku i energetska politiku do 2030. te je najvažniji čimbenik za smanjenje potražnje za energijom **i ograničavanje emisija stakleničkih plinova.**

Amandman 2

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava 2.

Tekst koji je predložila Komisija

- (2) Označivanjem energetske učinkovitosti potrošačima se omogućava da donose informirane odluke s **obzirom na to koliko energije troše proizvodi** te se time potiču inovacije.

Izmjena

- (2) Označivanjem energetske učinkovitosti potrošačima se omogućava da donose informirane odluke **u vezi s učinkovitim i održivim proizvodima povezanim s energijom** te se time **uvelike doprinosi uštedi energije i smanjenju računa za potrošnju energije dok se istodobno potiču inovacije i ulaganja u proizvodnju energetski učinkovitijih proizvoda.**

⁽¹⁾ Pitanje je upućeno natrag nadležnom odboru na ponovno razmatranje u skladu s člankom 61. stavkom 2. drugim podstavkom (A8-0213/2016).

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 3
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 4.

Tekst koji je predložila Komisija

- (4) Primjereno je zamijeniti Direktivu 2010/30/EU Uredbom koja zadržava isto područje primjene, ali u kojoj će se promijeniti i poboljšati neke od odredaba kako bi se njezin sadržaj pojasnio i ažurirao. Uredba je primjeren pravni instrument jer se njome nameću jasna i iscrpna pravila kojima se ne ostavlja mjesta različitim prenošenjima u državama članicama te se time osigurava viši stupanj usklađenosti u cijeloj Uniji. Usklađenim regulatornim okvirom na razini Unije umjesto na razini država članica smanjuju se troškovi proizvođača i osiguravaju se jednaki tržišni uvjeti za sve. Usklađivanjem u cijeloj Uniji osigurava se slobodno kretanje robe na jedinstvenom tržištu.

Izmjena

- (4) Primjereno je zamijeniti Direktivu 2010/30/EU Uredbom koja zadržava isto područje primjene, ali u kojoj će se promijeniti i poboljšati neke od odredaba kako bi se njezin sadržaj pojasnio i ažurirao, **vodeći računa o brzom tehnološkom napretku na području energetske učinkovitosti proizvoda postignutom posljednjih nekoliko godina**. Uredba je primjeren pravni instrument jer se njome nameću jasna i iscrpna pravila kojima se ne ostavlja mjesta različitim prenošenjima u državama članicama te se time osigurava viši stupanj usklađenosti u cijeloj Uniji. Usklađenim regulatornim okvirom na razini Unije umjesto na razini država članica smanjuju se troškovi proizvođača **u cijelom vrijednosnom lancu** i osiguravaju se jednaki tržišni uvjeti za sve. Usklađivanjem u cijeloj Uniji osigurava se slobodno kretanje robe na jedinstvenom tržištu.

Amandman 4
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 4.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (4a) **Prikladno je iz ove Uredbe izuzeti rabljene proizvode, što uključuje sve one proizvode koji su bili pušteni u rad prije nego što su drugi put ili dodatno stavljeni na raspolaganje na tržištu.**

Amandman 5
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 4.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (4b) **Budući da je potrošnja energije sredstava za prijevoz osoba ili robe izravno ili neizravno uređena drugim propisima i politikama Unije, primjereno je da ona ostanu izuzeta iz područja primjene ove Uredbe. Izuzeće uključuje prijevozna sredstva čiji motor ostaje na istoj lokaciji tijekom rada, kao što su dizala, pokretne stepenice i transportne trake.**

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 6
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 7.

Tekst koji je predložila Komisija

- (7) Poboljšanje učinkovitosti proizvoda povezanih s energijom putem informirane odluke potrošača korisno je za gospodarstvo Unije u cjelini, njime se **potiču** inovacije i **doprinosi** postizanju ciljeva za energetske učinkovitost Unije za 2020. i 2030. **Također se potrošačima omogućuje novčana ušteda.**

Izmjena

- (7) Poboljšanje učinkovitosti proizvoda povezanih s energijom putem informirane odluke potrošača **i povećane društvene osviještenosti** korisno je za gospodarstvo Unije u cjelini, njime se **smanjuje potražnja za energijom i ostvaruju uštede na računima za potrošnju energije. Njime se također doprinosi energetske sigurnosti, daje se poticaj za istraživanje, inovacije i ulaganje u energetske učinkovitost te se industrijama koje razvijaju i proizvode energetske najučinkovitije proizvode omogućuje da ostvare konkurentsku prednost. Njime će se doprinijeti i postizanju ciljeva za energetske učinkovitost Unije za 2020. i 2030., kao i ciljevima Unije koji se odnose na okoliš i klimu.**

Amandman 7
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 8.

Tekst koji je predložila Komisija

- (8) U zaključcima Europskog vijeća od 23. i 24. listopada 2014. određen je indikativan cilj na razini Unije od barem 27 % za poboljšanje energetske učinkovitosti do 2030. u usporedbi s predviđanjima buduće potrošnje energije. Taj će cilj biti preispitan 2020., uzimajući u obzir vrijednost na razini EU-a od 30 %. U tim zaključcima postavljen je i obvezujući cilj EU-a da se do 2030. domaće emisije stakleničkih plinova smanje barem za 40 % u odnosu na 1990., uključujući smanjenje emisija od 30 % u sektorima koji nisu obuhvaćeni ETS-om.

Izmjena

Briše se.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 8
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 9.

Tekst koji je predložila Komisija

- (9) Pružanjem točnih, relevantnih i usporedivih informacija o specifičnoj potrošnji energije proizvoda povezanih s energijom, krajnjim korisnicima olakšava se izbor onih proizvoda koji tijekom upotrebe troše manje energije i drugih bitnih resursa. Standardizirane obvezne oznake učinkovito su sredstvo za pružanje usporedivih informacija potencijalnim potrošačima o potrošnji energije proizvoda povezanih s energijom. Kad god je to moguće, te oznake trebale bi biti nadopunjene informacijskim listom proizvoda. Oznake bi trebale biti lako prepoznatljive, **jednostavne** i **sažete**. U tu svrhu trebalo bi na oznakama zadržati **postojeći** raspon boja od tamnozeleno do crvene kao osnovu za informiranje potrošača o energetske učinkovitosti proizvoda. Pokazalo se da je za potrošače najučinkovitije razvrstavanje pomoću slova od A do G. U slučajevima kad zbog mjera za ekološki dizajn u skladu s Direktivom 2009/125/EZ proizvodi više ne mogu biti u razredima „F” ili „G”, ti razredi **ne** bi trebali biti prikazani na oznaci. **U iznimnim bi se slučajevima ta praksa trebala proširiti i na razrede „D” i „E”, iako do toga vjerojatno neće doći jer bi se vrijednost oznake mijenjala nakon što većina proizvoda bude svrstana u dva najviša razreda.**

Izmjena

- (9) Pružanjem točnih, relevantnih, **provjerljivih** i usporedivih informacija o specifičnoj potrošnji energije proizvoda povezanih s energijom, krajnjim korisnicima olakšava se izbor onih proizvoda koji tijekom upotrebe troše manje energije i drugih bitnih resursa **kako bi postigli određene performanse te stoga imaju smanjene troškove životnog ciklusa**. Standardizirane obvezne oznake učinkovito su sredstvo za pružanje usporedivih informacija potencijalnim potrošačima o **energetskoj učinkovitosti i apsolutnoj potrošnji energije** proizvoda povezanih s energijom. Kad god je to moguće, te oznake trebale bi biti nadopunjene informacijskim listom proizvoda **koji se u delegiranim aktima donesenima na temelju Direktive 2010/30/EU naziva „informacijskim listom proizvoda” i koji može biti u elektroničkom obliku**. Oznake bi trebale biti **sažete, utemeljene na ispravnoj metodologiji mjerenja i izračuna** te lako prepoznatljive i **razumljive**. U tu svrhu trebalo bi na oznakama zadržati **utvrđeni** raspon boja **oznake**, od tamnozeleno do crvene, kao osnovu za informiranje potrošača o energetske učinkovitosti proizvoda. Pokazalo se da je za potrošače najučinkovitije **već poznato** razvrstavanje pomoću slova od A do G. **Njegova ujednačena primjena za sve skupine proizvoda trebala bi dovesti do transparentnosti i razumijevanja kod potrošača**. U slučajevima kad zbog mjera za ekološki dizajn u skladu s Direktivom 2009/125/EZ ^(1a) proizvodi više ne mogu biti u razredima „F” ili „G”, ti razredi bi **svejedno** trebali biti prikazani na oznaci **tamno sivom bojom kako bi se zadržao jedinstven raspon od „A” do „G” za sve skupine proizvoda**. **U tom bi kontekstu raspon boja od tamnozeleno do crvene trebalo zadržati na oznakama za preostale više razrede i trebao bi se koristiti samo za nove jedinice proizvoda koje se stavljaju na tržište.**

^(1a) Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (SL L 285, 31.10.2009., str. 10.).

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 9
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 10.

Tekst koji je predložila Komisija

- (10) Napredcima u digitalnoj tehnologiji omogućavaju se alternativni načini elektronskog dostavljanja i prikazivanja oznaka, primjerice na internetu, ali i na elektroničkim zaslonima u trgovinama. Kako bi se iskoristile takve prednosti, ovom bi se Uredbom trebala omogućiti upotreba elektroničkih oznaka kao **zamjena ili** nadopuna za **fizičke** oznake energetske učinkovitosti. U slučajevima kad nije moguće prikazati oznake energetske učinkovitosti, **primjerice kod određenih oblika prodaje na daljinu te u oglasima i tehničkim promotivnim materijalima, potencijalnim potrošačima trebao bi se navesti barem energetska razred proizvoda.**

Izmjena

- (10) Napredcima u digitalnoj tehnologiji omogućavaju se alternativni načini elektronskog dostavljanja i prikazivanja oznaka, primjerice na internetu, ali i na elektroničkim zaslonima u trgovinama. Kako bi se iskoristile takve prednosti, ovom bi se Uredbom trebala omogućiti upotreba elektroničkih oznaka kao nadopuna za **tiskane** oznake energetske učinkovitosti. **To ne utječe na dužnost dobavljača da uz svaku jedinicu proizvoda priloži tiskanu oznaku za trgovca.** U slučajevima kad nije moguće prikazati oznake energetske učinkovitosti **potencijalnim potrošačima trebao bi se navesti barem energetska razred modela proizvoda. Delegiranim aktima za specifične skupine proizvoda mogle bi se također utvrditi alternativne odredbe za prikazivanje oznaka za manje proizvode i u situaciji kada se jednaki proizvodi zajedno prikazuju u velikim količinama.**

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 10
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 11.

Tekst koji je predložila Komisija

- (11) Proizvođači na oznake energetske učinkovitosti reaguju **proizvodnjom** sve učinkovitijih proizvoda. Zbog tog se tehnološkog razvoja **proizvodi** uglavnom nalaze u najvišim razredima oznaka energetske učinkovitosti. Kako bi potrošači mogli primjereno usporediti proizvode, potrebno je uvesti dodatne načine za razlikovanje proizvoda, zbog čega nastaje potreba za promjenom vrijednosti oznaka. **Prikladna** učestalost takvih promjena vrijednosti bila bi svakih deset godina, uzimajući u obzir potrebu da se izbjegne preopterećivanje proizvođača. Ovom bi se Uredbom stoga trebao utvrditi detaljan način promjene vrijednosti kako bi se što je moguće više povećala pravna sigurnost za dobavljače i trgovce. Primjenom novih oznaka s promijenjenom vrijednošću nijedan se proizvod ne bi trebao svrstati u najviše razrede kako bi se potaknuo tehnološki napredak i omogućili razvoj i prepoznavanje sve učinkovitijih proizvoda. Nakon promjene vrijednosti oznaka, mogućnost zabune potrošača trebala bi se izbjeći tako što će se sve energetske oznake zamijeniti u vrlo kratkom **vremenu**.

Izmjena

- (11) Proizvođači na oznake energetske učinkovitosti reaguju **razvijanjem i stavljanjem na tržište** sve učinkovitijih proizvoda. **Usporedno s tim prestaju s proizvodnjom manje učinkovitijih proizvoda, na što ih potiče zakonodavstvo Unije u području ekološkog dizajna.** Zbog tog se tehnološkog razvoja **modeli proizvoda** uglavnom nalaze u najvišim razredima oznaka energetske učinkovitosti. Kako bi potrošači mogli primjereno usporediti proizvode, potrebno je uvesti dodatne načine za razlikovanje proizvoda, zbog čega nastaje potreba za promjenom vrijednosti oznaka. **Poželjna** učestalost takvih promjena vrijednosti bila bi svakih deset godina, uzimajući u obzir potrebu da se izbjegne preopterećivanje proizvođača **i trgovaca, imajući prije svega na umu male poduzetnike. Takvim bi se pristupom trebalo izbjeći nepotrebno ili neučinkovito mijenjanje vrijednosti oznaka kojim bi se naštetilo i proizvođačima i potrošačima.** Ovom bi se Uredbom stoga trebao utvrditi detaljan način promjene vrijednosti kako bi se što je moguće više povećala pravna sigurnost za dobavljače i trgovce. **Prije promjene vrijednosti Komisija bi trebala provesti temeljitu pripremnu studiju. Ovisno o skupini proizvoda i na temelju detaljne procjene njezina potencijala** primjenom novih oznaka s promijenjenom vrijednošću nijedan se proizvod ne bi trebao svrstati u najviše razrede kako bi se potaknuo tehnološki napredak i omogućili razvoj i prepoznavanje sve učinkovitijih **modela** proizvoda. Nakon promjene vrijednosti oznaka, mogućnost zabune potrošača trebala bi se izbjeći tako što će se sve energetske oznake zamijeniti u vrlo kratkom **i izvedivom vremenskom razdoblju i tako što će se oznaka s promijenjenom vrijednošću izgledom lako razlikovati od stare oznake, a za potrošače organizirati odgovarajuće informativne kampanje tijekom kojih će se jasno istaknuti da je uvedena nova verzija koja je dovela do poboljšanog razvrstavanja uređaja.**

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 11
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 11.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (11a) *Sadašnji razvoj oznaka utvrđenih delegiranim aktima donesenima na temelju Direktive 2010/30/EU dovodi do potrebe za početnim razvrstavanjem postojećih oznaka kako bi se osigurao homogen raspon oznaka od A do G i kako bi se one prilagodile potrebama ove Uredbe.*

Amandman 12
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 14.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (14) Kako bi potrošači zadržali povjerenje u oznake energetske učinkovitosti, za proizvode povezane s energijom ne bi trebala biti dopuštena upotreba drugih oznaka koje imitiraju oznaku energetske učinkovitosti. Ne bi trebale biti dopuštene ni dodatne oznake, znakovi, simboli ili natpisi koji bi mogli potrošače zbuniti ili dovesti u zabludu u vezi s potrošnjom energije.

- (14) Kako bi potrošači zadržali povjerenje u oznake energetske učinkovitosti, za proizvode povezane s energijom ne bi trebala biti dopuštena upotreba drugih oznaka koje imitiraju oznaku energetske učinkovitosti. Ne bi trebale biti dopuštene ni dodatne oznake, znakovi, simboli ili natpisi koji **se jasno ne razlikuju od oznake energetske učinkovitosti i koji** bi mogli potrošače zbuniti ili dovesti u zabludu u vezi s potrošnjom energije **ili nekim drugim značajkama obuhvaćenima odgovarajućim delegiranim aktom.**

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 13
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 15.

Tekst koji je predložila Komisija

- (15) Kako bi se osigurala pravna sigurnost, potrebno je pojasniti da se pravila za nadzor tržišta Unije i kontrolu proizvoda koji ulaze na tržište Unije iz Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²¹⁾ primjenjuju na proizvode povezane s energijom. S obzirom na načelo slobodnog kretanja robe, nužno je da tijela za nadzor tržišta država članica učinkovito surađuju. **Takva suradnja u području** označivanja energetske učinkovitosti **trebala bi se ojačati potporom Komisije.**

⁽²¹⁾ SL L 218, 13.8.2008., str. 30.

Izmjena

- (15) Kako bi se osigurala pravna sigurnost, potrebno je pojasniti da se pravila za nadzor tržišta Unije i kontrolu proizvoda koji ulaze na tržište Unije iz Uredbe (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²¹⁾ primjenjuju na proizvode povezane s energijom. S obzirom na načelo slobodnog kretanja robe, nužno je da tijela za nadzor tržišta država članica učinkovito surađuju **i da stalno razmjenjuju informacije, posebno u pogledu rezultata ispitivanja sukladnosti proizvoda i njihovih posljedica. Osim toga, u razmjeni informacija o proizvodima povezanim s energijom koji se u Uniju uvoze iz trećih zemalja trebala bi biti uključena carinska tijela država članica. Komisija bi trebala ojačati i unaprijediti Upravnu suradnju („ADCO”) Radnih skupina za ekološki dizajn** označivanje energetske učinkovitosti **kao okvir za suradnju tijela za nadzor tržišta.**

⁽²¹⁾ SL L 218, 13.8.2008., str. 30.

Amandman 14
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 15.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (15a) **Kako bi se osigurao uspješniji nadzor i pošteno tržišno natjecanje u Uniji, a oskudni resursi iskoristili na najučinkovitiji način, nacionalna bi tijela za nadzor tržišta i fizičkim ispitivanjem proizvoda trebala provoditi nadzor sukladnosti, a informacijski i komunikacijski sustav za tržišni nadzor (ICSMS) bi se trebao koristiti za razmjenu informacija o planiranom i provedenom ispitivanju proizvoda, za stavljanje na raspolaganje ispitnih protokola i za slanje informacija o rezultatima njihovih ispitivanja, čime bi se izbjeglo dvostruko ispitivanje i pripremio put za provođenje fizičkog ispitivanja u regionalnim centrima izvrsnosti. Rezultati bi se trebali slati i ako se tijekom ispitivanja pokaže da nije bilo propusta.**

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 15
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 16.

Tekst koji je predložila Komisija

- (16) **Kako** bi se olakšalo praćenje sukladnosti i pružili ažurni tržišni podaci za regulatorni postupak o revizijama oznaka i informacijskih listova za određene proizvode, **dostavljači bi informacije o sukladnosti svojih proizvoda trebali dostavljati elektroničkim putem u bazu podataka koju će uspostaviti Komisija.** Te informacije trebale bi biti **javno dostupne** kako bi **se potrošačima pružile** informacije, **a trgovcima omogućili alternativni načini za primanje oznaka.** Tijela za nadzor tržišta trebala bi **imati** pristup informacijama u **toj bazi podataka.**

Izmjena

- (16) **Ne dovodeći u pitanje obveze država članica da nadziru tržište dobavljači bi propisane informacije o sukladnosti proizvoda trebali dostavljati elektroničkim putem u bazu podataka koju će uspostaviti i održavati Komisija** kako bi se **uspostavio koristan alat za potrošače,** olakšalo praćenje sukladnosti i pružili ažurni tržišni podaci za regulatorni postupak o revizijama oznaka i informacijskih listova za određene proizvode. **Dio informacija namijenjen potrošačima trebao bi biti javno dostupan na javnom sučelju baze podataka o proizvodima.** Te informacije trebale bi biti **dostupne kao otvoreni podaci** kako bi ih **mogli koristiti programeri aplikacija i drugih alata za usporedbu.** **Jednostavan i izravan pristup javnom sučelju baze podataka o proizvodima trebalo bi olakšati s pomoću dinamičnog koda za brzi odgovor (QR koda) ili drugih alata jednostavnih za korištenje i navedenih na tiskanoj oznaci.** **Dobavljači bi trebali pružiti dodatne informacije na sučelju za sukladnost baze podataka o proizvodima i za tijela za nadzor tržišta i za Komisiju.** **Baza podataka trebala bi podlijegati strogim pravilima o zaštiti podataka.** **Ako je riječ o osjetljivim tehničkim podacima,** tijela za nadzor tržišta trebala bi **zadržati ovlast za pristup informacijama po potrebi u skladu s dobavljačevom dužnošću da surađuje.**

Amandman 16
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 16.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (16a) **Komisija bi trebala uspostaviti i održavati internetski portal preko kojeg će tijela za nadzor tržišta moći pristupiti detaljnim informacijama o proizvodima na serverima dobavljača.**

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 17
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 19.

Tekst koji je predložila Komisija

- (19) **Potrošnja** energije i drugi podaci o **proizvodima obuhvaćenima** zahtjevima za određene proizvode iz ove Uredbe trebali bi biti izmjereni primjenom pouzdanih, točnih i obnovljivih metoda kojima se uzimaju u obzir općenito priznate najmodernije metode mjerenja i izračuna. U **interesu je funkcioniranja unutarnjeg** tržišta **postojanje normi koje su usklađene na razini Unije**. U nedostatku objavljenih normi u trenutku primjene zahtjeva za određene proizvode, Komisija bi u Službenom listu Europske unije trebala objaviti prijelazne metode mjerenja i izračuna u odnosu na te zahtjeve za određene proizvode. Kad se upućivanje na takvu normu objavi u Službenom listu Europske unije, sukladnost s njom treba stvoriti pretpostavku usklađenosti s metodama mjerenja za te zahtjeve za određene proizvode donesene na temelju ove Uredbe.

Izmjena

- (19) **Apsolutna potrošnja** energije i drugi podaci o **ekološkom aspektu i radnim karakteristikama proizvoda obuhvaćenih** zahtjevima za određene proizvode iz ove Uredbe trebali bi biti izmjereni **u skladu s usklađenim normama i metodama** i primjenom pouzdanih, točnih i obnovljivih metoda kojima se uzimaju u obzir općenito priznate najmodernije metode mjerenja i izračuna. **Te metode i okolina u kojoj se provodi ispitivanje, i za dobavljače i za tijela za nadzor tržišta, trebale bi biti što sličnije stvarnoj situaciji u kojoj prosječni potrošač koristi određeni proizvod i čvrste kako bi se suzbilo namjerno ili nenamjerno zaobilaženje. Razred energetske učinkovitosti ne bi se smio temeljiti samo na energetske najučinkovitijim postavkama ili ekološkom načinu rada ako nije izgledno da to odražava ponašanje prosječnog potrošača. Vrijednosti tolerancija i opcionalni parametri ispitivanja trebali bi se uspostaviti tako da ne dovedu do znatnih varijacija u povećanju učinkovitosti koje bi mogle promijeniti razred energetske učinkovitosti određenog proizvoda. Dopusštena odstupanja između ispitnih i deklariranih rezultata trebala bi biti ograničena na nesigurnost statističkog mjerenja.** U nedostatku objavljenih normi u trenutku primjene zahtjeva za određene proizvode, Komisija bi u Službenom listu Europske unije trebala objaviti prijelazne metode mjerenja i izračuna u odnosu na te zahtjeve za određene proizvode. Kad se upućivanje na takvu normu objavi u Službenom listu Europske unije, sukladnost s njom treba stvoriti pretpostavku usklađenosti s metodama mjerenja za te zahtjeve za određene proizvode donesene na temelju ove Uredbe.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 18
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 20.

Tekst koji je predložila Komisija

- (20) **Komisija** bi trebala osigurati plan rada za preispitivanje oznaka određenih proizvoda, uključujući indikativni popis ostalih proizvoda povezanih s energijom za koje bi se mogla uspostaviti oznaka energetske učinkovitosti. **Na početku provedbe plana rada treba izvršiti tehničku, ekološku i ekonomsku analizu obuhvaćenih skupina proizvoda. U okviru te analize trebale bi se razmotriti dodatne informacije, uključujući mogućnost i troškove pružanja informacija potrošačima o učinkovitosti proizvoda povezanog s energijom, kao što su njegova apsolutna potrošnja energije, trajnost ili ekološka učinkovitost, u skladu s ciljem promicanja kružnoga gospodarstva. Takvim dodatnim informacijama trebala bi se poboljšati razumljivost i učinkovitost oznake te ne bi trebalo biti nikakvog negativnog utjecaja na potrošače.**

Izmjena

- (20) **Na temelju područja primjene ove Uredbe Komisija** bi trebala osigurati **dugoročni** plan rada za preispitivanje oznaka određenih proizvoda, uključujući indikativni popis ostalih proizvoda povezanih s energijom za koje bi se mogla uspostaviti oznaka energetske učinkovitosti, **i taj bi plan rada trebala periodično ažurirati. Komisija bi trebala jednom godišnje izvijestiti Europski parlament i Vijeće o napretku plana rada.**

Amandman 19
Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 20.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

- (20a) **Na početku provedbe plana rada treba izvršiti tehničku, ekološku i ekonomsku analizu obuhvaćenih skupina proizvoda. U okviru te analize trebale bi se razmotriti dodatne informacije, uključujući mogućnost i troškove pružanja točnih informacija potrošačima o svojstvima modela proizvoda povezanog s energijom, kao što su troškovi njegova životnog ciklusa, mogućnost popravka, povezivost, udio recikliranog materijala, trajnost i ekološka svojstva ili kombinirani indeks energetske učinkovitosti, u skladu s ciljem promicanja kružnog gospodarstva. Takvim dodatnim informacijama trebala bi se poboljšati razumljivost i učinkovitost oznake te ne bi trebalo biti nikakvog negativnog utjecaja na potrošače.**

Izmjena

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 20

Prijedlog uredbe

Članak 1. – stavci 1. i 2.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Ovom *se* Uredbom uspostavlja okvir *za označivanje potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom uz pomoć oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu tijekom upotrebe te dodatnih informacija o proizvodima povezanim s energijom* kako bi se potrošačima omogućio odabir učinkovitijih proizvoda.

2. Ova *se* Uredba ne primjenjuje na:

(a) rabljene proizvode

(b) *prijevozna sredstva za osobe ili robu osim onih kojima upravlja stacionarni motor.*

Izmjena

1. Ovom Uredbom uspostavlja *se* okvir *koji se primjenjuje na proizvode povezane s energijom i utvrđuju se oznake kojima se obilježava njihova energetska učinkovitost, apsolutna potrošnja energije i druge ekološke i radne karakteristike. Ona omogućuje potrošačima da odaberu energetski učinkovitiije proizvode* kako bi smanjili svoju potrošnju energije.

2. Ova Uredba ne primjenjuje *se* na:

(a) rabljene proizvode

(b) *sredstva za prijevoz osoba ili robe.*

Amandman 21

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 6.

Tekst koji je predložila Komisija

(6) „proizvođač” znači bilo koja fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod povezan s energijom ili *ima osmišljen i proizveden proizvod* te pod svojim imenom ili zaštitnim znakom oglašava taj proizvod povezan s energijom;

Izmjena

(6) „proizvođač” znači bilo koja fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod povezan s energijom ili *daje takav proizvod osmisliti i proizvesti* te pod svojim imenom ili zaštitnim znakom oglašava taj proizvod povezan s energijom;

Amandman 22

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 9.

Tekst koji je predložila Komisija

(9) „trgovac” znači prodavač na malo ili druga osoba koja proizvode prodaje, nudi u najam, nudi u najam s pravom kupnje ili izlaže krajnjim korisnicima;

Izmjena

(9) „trgovac” znači prodavač na malo ili druga *fizička ili pravna* osoba koja proizvode prodaje, nudi u najam, nudi u najam s pravom kupnje ili izlaže krajnjim korisnicima;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 23

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 10.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (10a) „energetska učinkovitost” znači omjer dobivenih performansi, usluga, robe ili energije i uložene energije;

Amandman 24

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 11.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (11) „proizvod povezan s energijom” znači svaka roba, **sustav** ili **usluga koja** tijekom upotrebe utječe na potrošnju energije i **koja je stavljena** na tržište i u **upotrebu** u Uniji, uključujući dijelove **koji se ugrađuju** u proizvode povezane s energijom koji se stavljaju na tržište i u **upotrebu**;

- (11) „proizvod povezan s energijom”, **dalje u tekstu „proizvod”**, znači svaka roba ili **sustav koji** tijekom upotrebe utječe na potrošnju energije i **koji je stavljen** na tržište i **pušten u rad** u Uniji, uključujući i dijelove **namijenjene za ugradnju** u proizvode povezane s energijom, koji se stavljaju na tržište i **puštaju u rad kao pojedinačni dijelovi za potrošače i čije se energetske i ekološke karakteristike mogu neovisno procijeniti**;

Amandman 25

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 13.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (13) „oznaka” znači grafički dijagram koji uključuje **razvrstavanje slovima** od A do G u sedam različitih boja od tamnozeleno do crveno **u svrhu predstavljanja potrošnje** energije;

- (13) „oznaka” znači grafički dijagram **u tiskanom ili električnom obliku** koji uključuje **ograničeni raspon od slova** od A do G **isključivo, pri čemu svaki razred odgovara određenoj uštedi energije**, u sedam različitih boja od tamnozeleno do crveno, **a služi da bi se potrošače informiralo o energetske učinkovitosti i potrošnji** energije;

Amandman 26

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 13.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- (13a) „skupina proizvoda” znači skupina proizvoda povezanih s energijom koji imaju istu osnovnu funkciju;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 27

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 17.

Tekst koji je predložila Komisija

(17) „informativni list proizvoda” znači standardna tablica s informacijama o proizvodu;

Izmjena

(17) „informativni list proizvoda” znači standardna tablica s informacijama o proizvodu **u tiskanom ili elektroničkom obliku**;

Amandman 28

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 18.

Tekst koji je predložila Komisija

(18) „**promjena** vrijednosti” znači **povremeni** postupak čiji je cilj uvođenje strožih zahtjeva za postizanje energetske razreda na oznaci za **određeni proizvod, što bi za postojeće oznake moglo uključivati brisanje određenih energetske razreda**;

Izmjena

(18) „**mijenjanje** vrijednosti” znači postupak čiji je cilj uvođenje strožih zahtjeva za postizanje energetske razreda na oznaci za **određenu skupinu proizvoda**;

Amandman 29

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 19.

Tekst koji je predložila Komisija

(19) „oznaka s promijenjenom vrijednošću” znači oznaka za **određeni proizvod** za koju je proveden postupak promjene vrijednosti.

Izmjena

(19) „oznaka s promijenjenom vrijednošću” znači oznaka za **određenu skupinu proizvoda** za koju je proveden postupak promjene vrijednosti **i koja se jasno razlikuje od oznaka primjenjivanih prije promjene vrijednosti**;

Amandman 97

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 19.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(19.a) „**pametni uređaj**” znači **uređaj koji se primjenom naprednih informativnih i komunikativnih tehnologija i standardizirane referentne ontologije može aktivirati tako da odgovara na vanjske podražaje, kao što su podaci o cijeni, izravni kontrolni signali koji se šalju bežično ili preko aplikacija i/ili lokalna mjerenja, te da automatski promijeni svoj obrazac potrošnje energije radi učinkovitije upotrebe**;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 30

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 20.

Tekst koji je predložila Komisija

(20) „dodatne informacije” znači informacije **o funkcionalnoj i ekološkoj učinkovitosti** proizvoda povezanog s energijom, **kao što je njegova apsolutna potrošnja energije ili trajnost**, koje su utemeljene na podacima koje mogu izmjeriti tijela za nadzor tržišta, **te** koje su **nedvosmislene i bez negativnog utjecaja** na **razumljivost i učinkovitost** oznake u cjelini za potrošače.

Izmjena

(20) „dodatne informacije” znači **sve** informacije **utvrđene u relevantnom delegiranom aktu koje se odnose na funkcionalne i ekološke performanse** proizvoda povezanog s energijom **i performanse povezane s resursnom učinkovitošću i** koje su utemeljene na podacima koje mogu izmjeriti **i provjeriti** tijela za nadzor tržišta, koje su **lako razumljive i nemaju znatan negativan utjecaj** na učinkovitost oznake u cjelini za potrošače.

Amandman 31

Prijedlog uredbe

Članak 2. – stavak 1. – točka 20.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(20a) „baza podataka o proizvodima” znači zbirka podataka o proizvodima povezanim s energijom koji su obuhvaćeni ovom Uredbom i delegiranim aktima donesenima na temelju ove Uredbe koji su sustavno razvrstani i s javnim sučeljem, u obliku internetske stranice jednostavne za korištenje na kojem se pojedinim informacijama može pristupiti elektroničkim putem, i sučeljem za sukladnost, u obliku elektroničke platforme koja podržava aktivnosti nacionalnih tijela za nadzor tržišta s jasno navedenim zahtjevima za pristupačnost i sigurnost.

Amandman 32

Prijedlog uredbe

Članak 3. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Dobavljači moraju **ispunjavati sljedeće zahtjeve:**

(a) osigurati da uz proizvode stavljene na tržište budu besplatno dostavljene točne oznake i informacijski listovi **u skladu s ovom Uredbom i relevantnim delegiranim aktima;**

(b) **oznake** dostaviti **brzo i besplatno na zahtjev trgovaca;**

1. Dobavljači moraju:

(a) osigurati da uz proizvode stavljene na tržište budu besplatno dostavljene točne **tiskane** oznake i informacijski listovi **za svaku pojedinačnu jedinicu;**

(b) **na zahtjev trgovca besplatno** dostaviti **oznake i informacijske listove za proizvod u roku od pet radnih dana;**

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(c) osigurati točnost oznaka i informacijskih listova proizvoda koje dostavljaju i izraditi tehničku dokumentaciju dovoljnu za ocjenu točnosti; (d) prije stavljanja modela proizvoda na tržište u bazu podataka o proizvodima uspostavljenu u skladu s člankom 8. unijeti informacije koje se potanko navode u Prilogu I.;	(ba) trgovcima staviti na raspolaganje i aktualne oznake i informacijske listove za proizvod i one s promijenjenom vrijednošću tijekom razdoblja od tri mjeseca prije datuma navedenog u relevantnom delegiranom aktu. (c) osigurati točnost oznaka i informacijskih listova proizvoda i izraditi tehničku dokumentaciju dovoljnu za ocjenu točnosti; (d) unijeti informacije utvrđene u Prilogu I. na javno sučelje i na sučelje za sukladnost baze podataka o proizvodima uspostavljene u skladu s člankom 8.: (i) za sve nove modele – prije stavljanja jedinice modela na tržište (ii) za sve modele stavljene na tržište nakon 1. siječnja 2014. koji se još mogu dobiti – najkasnije 18 mjeseci nakon što baza podataka postane potpuno funkcionalna u skladu s člankom 16.; (da) držati u bazi podataka u skladu s člankom 8. informacijske listove proizvoda i tehničku dokumentaciju u razdoblju od najmanje 10 godina nakon stavljanja na tržište zadnje jedinice proizvoda; (db) osigurati oznake za skupine proizvoda u kojima se proizvod sastoji od nekoliko sastavnih dijelova ili sastavnica i čija energetska učinkovitost ovisi o specifičnoj kombinaciji tih sastavnica;

Amandman 33

Prijedlog uredbe

Članak 3. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1a. Dobavljači ne smiju:

- (a) **staviti na tržište proizvode osmišljene tako da se njihove performanse automatski mijenjaju u uvjetima ispitivanja, bilo hardverom bilo softverom ugrađenim u proizvod, s ciljem postizanja povoljnijeg rezultata**
- (b) **ažuriranjem softvera uvoditi izmjene koje bi dovodile u pitanje parametre originalne oznake energetske učinkovitosti nakon što je proizvod pušten u rad, kao što je definirano relevantnim delegiranim aktom.**

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 34
Prijedlog uredbe
Članak 3. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Trgovci moraju **ispunjavati sljedeće zahtjeve:**
- (a) **za proizvode obuhvaćene određenim delegiranim aktom**, na vidljiv način istaknuti oznaku koju im je dostavio dobavljač ili koja je na drugi način stavljena na raspolaganje;
- (b) **ako nemaju** oznaku ili oznaku s promijenjenom vrijednošću, **moraju:**
- (i) **od dobavljača zatražiti oznaku ili oznaku s promijenjenom vrijednošću;**
- (ii) **ispisati oznaku iz baze podataka uspostavljene u skladu s člankom 8. ako je ta funkcija dostupna za taj proizvod; ili**
- (iii) **ispisati oznaku ili oznaku s promijenjenom vrijednošću s internetske stranice dobavljača ako je ta funkcija dostupna za taj proizvod;**
- (c) **informativni list proizvoda moraju** staviti na raspolaganje potrošačima.

Izmjena

2. Trgovci moraju:
- (a) ako se proizvod prodaje, među ostalim i na internetu, istaknuti oznaku na vidljiv i lako uočljiv način, kao što je utvrđeno relevantnim zakonodavnim aktom;
- (aa) **zamijeniti postojeće oznake oznakama s promijenjenom vrijednošću, i u trgovinama i na internetu, u roku od tri tjedna od dana utvrđenog relevantnim delegiranim aktom;**
- (b) **od dobavljača zatražiti** oznaku ili oznaku s promijenjenom vrijednošću, **ako je nemaju;**
- (c) **na zahtjev potrošača** staviti na raspolaganje **informativni list proizvoda, uključujući i tiskani primjerak.**

Amandmani 35 i 86
Prijedlog uredbe
Članak 3. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Dobavljači i trgovci **moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:**
- (a) u svakom oglasu ili tehničkom promidžbenom materijalu za određeni model proizvoda **upućuju** na razred energetske učinkovitosti proizvoda u skladu s odgovarajućim delegiranim aktom;

Izmjena

3. Dobavljači i trgovci:
- (a) u svakom **vizualnom** oglasu ili tehničkom promidžbenom materijalu za određeni model proizvoda **moraju uputiti** na razred energetske učinkovitosti proizvoda u skladu s odgovarajućim delegiranim aktom;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

- (b) **suraduju** s tijelima za nadzor tržišta i odmah **poduzimaju** mjere za ispravljanje svake situacije nesukladnosti **sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i njezinim delegiranim aktima koji potpadaju pod njihovu odgovornost, na vlastitu inicijativu ili kada to zahtijevaju tijela za nadzor tržišta;**
- (c) za proizvode obuhvaćene ovom Uredbom ne **dostavljaju** ni **izlažu druge** oznake, znakove, simbole ili natpise koji **ne zadovoljavaju zahtjeve ove Uredbe i relevantnih delegiranih akata ako bi se time moglo potrošače zbuniti ili dovesti u zabludu** u vezi s potrošnjom energije ili drugih resursa tijekom upotrebe proizvoda;
- (d) za proizvode koji nisu obuhvaćeni ovom Uredbom ne **dostavljaju** ni **izlažu** oznake koje **oponašaju** oznake kako su definirane u ovoj Uredbi.

Izmjena

- (b) **moraju surađivati** s tijelima za nadzor tržišta i odmah **poduzimati** mjere za ispravljanje svake situacije nesukladnosti, u **skladu s člankom 5.;**
- (c) za proizvode obuhvaćene ovom Uredbom ne **smiju dostavljati** ni **izlagati nikakve** oznake, znakove, simbole ili natpise koji **su obmanjujući, zbunjujući ili podsjećaju na druge**, u vezi s potrošnjom energije ili drugih resursa tijekom upotrebe proizvoda;
- (d) za proizvode koji nisu obuhvaćeni ovom Uredbom ne **smiju dostavljati** ni **izlagati** oznake koje **podsjećaju na** oznake kako su definirane u ovoj Uredbi.

Amandman 36

Prijedlog uredbe

Članak 3. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Sve opće obveze u vezi s oznakama iz stavaka 1. – 3. primjenjuju se jednako na postojeće oznake, nove oznake i oznake s promijenjenom vrijednošću.

Amandman 37

Prijedlog uredbe

Članak 4. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

1. Države članice na svojem državnom području ne smiju **zabranjivati, ograničavati ni** ometati stavljanje na tržište ni puštanje u rad proizvoda **povezanih s energijom** koji su **sukladni** s ovom Uredbom **i njezinim delegiranim aktima.**

1. Države članice na svojem državnom području ne smiju ometati stavljanje na tržište ni puštanje u rad proizvoda koji su **u skladu** s ovom Uredbom.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 38

Prijedlog uredbe

Članak 4. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Države članice poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi osigurale da dobavljači i trgovci ispunjavaju obveze i zahtjeve ove Uredbe **i relevantnih delegiranih akata**.

Izmjena

2. Države članice poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi osigurale da dobavljači i trgovci ispunjavaju obveze i zahtjeve ove Uredbe.

Amandman 39

Prijedlog uredbe

Članak 4. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Ako države članice pružaju bilo kakve poticaje za proizvod **povezan s energijom** obuhvaćen ovom Uredbom i naveden u delegiranom aktu, ti su poticaji usmjereni na **najviši razred** energetske učinkovitosti **naveden** u primjenjivom delegiranom aktu.

Izmjena

3. Ako države članice pružaju bilo kakve poticaje za proizvod obuhvaćen ovom Uredbom i naveden u delegiranom aktu, ti su poticaji usmjereni na **najviša dva razreda** energetske učinkovitosti **u kojima postoje proizvodi, kao što je utvrđeno** u primjenjivom delegiranom aktu.

Amandman 40

Prijedlog uredbe

Članak 4. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Države članice osiguravaju da **se uz** uvođenje oznaka, **što uključuje oznake s promijenjenom vrijednošću i informacijske listove, organiziraju edukativne i promotivne informativne kampanje s ciljem promicanja** energetske učinkovitosti **i odgovornije potrošačke upotrebe energije, ako je prikladno u suradnji s trgovcima**.

Izmjena

4. Države članice osiguravaju da uvođenje oznaka **ili promjena njihove vrijednosti budu popraćeni edukativnim i promotivnim informativnim kampanjama o oznakama** energetske učinkovitosti.

Te kampanje koordinira Komisija koja podupire usku suradnju s dobavljačima i trgovcima i razmjenu najboljih primjera iz prakse.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 41**Prijedlog uredbe****Članak 4. – stavak 5.***Tekst koji je predložila Komisija*

5. Države članice utvrđuju pravila o kaznama i provedbenim mehanizmima primjenjivima na povrede odredaba ove Uredbe **i njezinih delegiranih akata** te poduzimaju sve potrebne mjere za osiguravanje njihova izvršenja. Kazne moraju biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće. Države članice obavješćuju Komisiju o tim odredbama prije datuma primjene ove Uredbe te će bez odgađanja dostaviti obavijesti i o svakoj njihovoj naknadnoj izmjeni.

Izmjena

5. Države članice utvrđuju pravila o kaznama i provedbenim mehanizmima primjenjivima na povrede odredaba ove Uredbe te poduzimaju sve potrebne mjere za osiguravanje njihova izvršenja. Kazne moraju biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće **te razmjerne u odnosu na ekonomsku prednost nesukladnosti**. Države članice obavješćuju Komisiju o tim odredbama prije datuma primjene ove Uredbe te će bez odgađanja dostaviti obavijesti i o svakoj njihovoj naknadnoj izmjeni.

Amandman 42**Prijedlog uredbe****Članak 5. – stavak 2.***Tekst koji je predložila Komisija*

2. Komisija **podržava** suradnju i razmjenu informacija o tržišnom nadzoru označavanja energetske učinkovitosti **proizvoda između nacionalnih tijela** država članica **nadležnih** za nadzor tržišta ili **kontrolu vanjskih granica** te između **takvih tijela** i Komisije.

Izmjena

2. Komisija **jačanjem Upravne suradnje („ADCO”) Radnih skupina za ekološki dizajn i označavanje energetske učinkovitosti potiče i koordinira** suradnju i razmjenu informacija o tržišnom nadzoru označavanja energetske učinkovitosti **u vezi s proizvodima obuhvaćenima ovom Uredbom među nacionalnim tijelima** država članica **nadležnima** za nadzor tržišta ili **proizvoda koji ulaze na tržište Unije** te između **njih** i Komisije.

Takva razmjena informacija provodi se i kad rezultati ispitivanja pokažu da je proizvođač u skladu s mjerodavnim pravom.

Amandman 43**Prijedlog uredbe****Članak 5. – stavak 2.a (novi)***Tekst koji je predložila Komisija**Izmjena*

2a. Države članice moraju do 1. siječnja 2018. uspostaviti i provoditi program tržišnog nadzora u cilju praćenja provedbe odredbi ove Uredbe. Države članice moraju barem svake tri godine preispitati svoje programe tržišnog nadzora.

Države članice moraju do 1. siječnja 2020., a zatim jednom godišnje, sastaviti izvješće o nadzoru tržišta u kojem će dati ocjenu razvoja događaja u smislu sukladnosti s ovom Uredbom i s Direktivom 2009/125/EZ.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Države članice moraju uvesti obvezu primjene informacijskog i komunikacijskog sustava za tržišni nadzor (ICSMS) za sva nacionalna tijela za nadzor tržišta.

Amandman 44

Prijedlog uredbe

Članak 5. – stavak 2.b (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2b. Nacionalna tijela za nadzor tržišta provode fizičko ispitivanje proizvoda, pri čemu moraju obuhvatiti barem jednu skupinu proizvoda godišnje u skladu s delegiranim aktima donesenima u skladu s ovom Uredbom.

Tijela za nadzor tržišta obavješćuju druge države članice i Komisiju o fizičkim ispitivanjima koja planiraju provesti ili su ih provele preko sučelja za sukladnost baze podataka o proizvodima uspostavljene u skladu s člankom 8.

Moraju koristiti pouzdane, točne i obnovljive postupke mjerenja, u skladu s člankom 9., s ciljem da se simuliraju stvarni uvjeti upotrebe isključujući pritom namjernu ili nenamjernu manipulaciju ili izmjenu rezultata ispitivanja.

Amandman 45

Prijedlog uredbe

Članak 5. – stavak 2.c (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2c. Tijela za nadzor tržišta imaju pravo da od dobavljača zatraže nadoknadu troškova fizičkog ispitivanja proizvoda u slučaju kršenja odredbi ove Uredbe.

Komisija može neovisno provjeravati sukladnost, izravno ili preko treće strane.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 46
Prijedlog uredbe
Članak 6. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Ako tijela za nadzor tržišta neke države članice imaju dovoljno razloga vjerovati da proizvod **povezan s energijom** i obuhvaćen delegiranim aktom na temelju ove Uredbe predstavlja rizik za aspekte zaštite javnog interesa obuhvaćene ovom Uredbom, ona provode ocjenjivanje u pogledu tog **proizvoda povezanog s energijom**. Tim ocjenjivanjem moraju biti obuhvaćeni svi zahtjevi utvrđeni u ovoj Uredbi i **njezinim** relevantnim delegiranim aktima. **Dobavljač u tu svrhu** po potrebi surađuje s tijelima za nadzor tržišta.

Izmjena

1. Ako tijela za nadzor tržišta neke države članice imaju dovoljno razloga vjerovati da proizvod i obuhvaćen delegiranim aktom na temelju ove Uredbe predstavlja rizik za aspekte zaštite javnog interesa obuhvaćene ovom Uredbom, ona **o tomu odmah obavješćuju Komisiju i** provode ocjenjivanje u pogledu tog **modela proizvoda**. Tim ocjenjivanjem moraju biti obuhvaćeni svi zahtjevi utvrđeni u ovoj Uredbi i relevantnim delegiranim aktima, **pri čemu se procjenjuje i koliko je preporučljivo proširiti ocjenjivanje na druge modele proizvoda**. **Dobavljač** po potrebi surađuje s tijelima za nadzor tržišta.

Amandman 47
Prijedlog uredbe
Članak 6. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. Ako tijekom spomenutog ocjenjivanja tijela za nadzor tržišta utvrde da **proizvod povezan s energijom** nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i **njezinim relevantnim delegiranim aktima**, ona od dobavljača zahtijevaju da **bez odgode** poduzme sve prikladne korektivne mjere kako bi **proizvod povezan s energijom** učinio sukladnim s tim zahtjevima, **povukao ga** s tržišta ili **ga opozvao unutar razumnog vremenskog razdoblja**, razmjerno riziku, **što ona mogu naložiti**. Na mjere iz ovog stavka primjenjuje se članak 21. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

Izmjena

2. Ako tijekom spomenutog ocjenjivanja tijela za nadzor tržišta utvrde da **model proizvoda** nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi, ona od dobavljača zahtijevaju da poduzme sve prikladne korektivne mjere kako bi **model proizvoda odmah** učinio sukladnim **te mogu propisati da se model proizvoda povuče** s tržišta ili **da se jedinice puštene u rad opozovu u razumnom roku**, razmjerno riziku, **proširujući pritom takve mjere na ekvivalentne modele dostupne na tržištu**. Na mjere iz ovog stavka primjenjuje se članak 21. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

Amandman 48
Prijedlog uredbe
Članak 6. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. **Ako tijela** za nadzor tržišta **smatraju da se nesukladnost ne odnosi samo na njihovo državno područje**, o rezultatima ocjene i mjerama koje zahtijevaju od dobavljača **obavješćuju Komisiju i druge države članice**.

Izmjena

3. **Tijela** za nadzor tržišta **preko informacijskog i komunikacijskog sustava za tržišni nadzor (ICSMS) obavješćuju Komisiju i druge države članice** o svim rezultatima ocjene i svim mjerama koje zahtijevaju od dobavljača **u skladu sa stavkom 2.**

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 49

Prijedlog uredbe

Članak 6. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

4. Dobavljač osigurava da su poduzete sve **odgovarajuće korektivne mjere** u vezi sa svim **proizvodima povezanim s energijom** stavljenima na raspolaganje na tržištu na cijelom području Unije.

Izmjena

4. Dobavljač osigurava da su poduzete sve **restriktivne mjere propisane u skladu s člankom 2.** u vezi sa svim **modelima proizvoda** stavljenima na raspolaganje na tržištu na cijelom području Unije.

Amandman 50

Prijedlog uredbe

Članak 6. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

5. U slučaju kada dobavljač ne **poduzme prikladne** korektivne mjere unutar razdoblja navedenog u stavku 2., tijela za nadzor tržišta poduzimaju sve prikladne privremene mjere kako bi zabranila ili ograničila **dostupnost proizvoda povezanog s energijom** na svojem nacionalnom tržištu, **odnosno povukla taj proizvod s tržišta** ili **ga opozvala**. Tijela za nadzor tržišta bez odgode obavješćuju Komisiju i druge države članice o tim mjerama.

Izmjena

5. U slučaju kada dobavljač ne **provede** korektivne mjere unutar razdoblja navedenog u stavku 2., tijela za nadzor tržišta poduzimaju sve prikladne privremene mjere kako bi zabranila ili ograničila **stavljanje na raspolaganje modela proizvoda** na svojem nacionalnom tržištu **ili taj model proizvoda povukla ili opozvala s tržišta**. Tijela za nadzor tržišta bez odgode obavješćuju Komisiju i druge države članice o tim mjerama **te ažuriraju informacije na sučelju za sukladnost baze podataka o proizvodima uspostavljene u skladu s člankom 8.**

Amandman 51

Prijedlog uredbe

Članak 6. – stavak 6.

Tekst koji je predložila Komisija

6. **Informacije navedene u stavku 5. obuhvaćaju** sve dostupne podatke, a posebno podatke potrebne za identifikaciju **nesukladnih proizvoda povezanih s energijom, podrijetlo proizvoda povezanih s energijom**, prirodu navodne nesukladnosti i rizika koji ona uključuje, prirodu i trajanje poduzetih nacionalnih mjera i argumente koje je iznio dobavljač. Tijela za nadzor tržišta posebno navode je li nesukladnost posljedica činjenice da **proizvod povezan s energijom** ne ispunjava zahtjeve povezane s aspektima zaštite javnog interesa navedene u ovoj Uredbi ili je pak posljedica nedostataka usklađenih normi iz članka 9. kojima se stvara pretpostavka sukladnosti.

Izmjena

6. **Obavijest iz stavka 5. obuhvaća** sve dostupne podatke, a posebno podatke potrebne za identifikaciju **nesukladnog** proizvoda, **njegovo podrijetlo**, prirodu navodne nesukladnosti i rizika koji ona uključuje, prirodu i trajanje poduzetih nacionalnih mjera i argumente koje je iznio dobavljač. Tijela za nadzor tržišta posebno navode je li nesukladnost posljedica činjenice da **model proizvoda** ne ispunjava zahtjeve povezane s aspektima zaštite javnog interesa navedene u ovoj Uredbi ili je pak posljedica nedostataka usklađenih normi iz članka 9. kojima se stvara pretpostavka sukladnosti. **U tom slučaju Komisija primjenjuje postupak iz članka 11. Uredbe (EU) br. 1025/2012.**

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 52
Prijedlog uredbe
Članak 6. – stavak 7.

Tekst koji je predložila Komisija

7. Države članice, osim države članice koja pokreće postupak, bez odlaganja obavješćuju Komisiju i druge države članice o svim donesenim mjerama i o svim dodatnim informacijama koje su im na raspolaganju, a odnose se na nesukladnost predmetnog **proizvoda povezanog s energijom** te, u slučaju neslaganja s objavljenom nacionalnom mjerom, o svojim primjedbama.

Izmjena

7. Države članice, osim države članice koja pokreće postupak, bez odlaganja obavješćuju Komisiju i druge države članice o svim donesenim mjerama i o svim dodatnim informacijama koje su im na raspolaganju, a odnose se na nesukladnost predmetnog **modela proizvoda** te, u slučaju neslaganja s objavljenom nacionalnom mjerom, o svojim primjedbama.

Amandman 53
Prijedlog uredbe
Članak 6. – stavak 8.

Tekst koji je predložila Komisija

8. Ako u roku od **60 dana** od primitka **informacija** iz stavka 5. nijedna država članica ni Komisija ne ulože prigovor na privremenu mjeru koju poduzima neka država članica, navedena mjera smatra se opravdanom.

Izmjena

8. Ako u roku od **četiri tjedna** od primitka **obavijesti** iz stavka 5. nijedna država članica ni Komisija ne ulože prigovor na privremenu mjeru koju poduzima neka država članica, navedena mjera smatra se opravdanom.

Amandman 54
Prijedlog uredbe
Članak 6. – stavak 9.

Tekst koji je predložila Komisija

9. Države članice osiguravaju da se **odgovarajuće restriktivne mjere, kao što je povlačenje** proizvoda **povezanog s energijom sa svojeg tržišta, bez odlaganja poduzmu za taj proizvod povezan s energijom.**

Izmjena

9. Države članice osiguravaju da se **za dotični model** proizvoda **odmah poduzmu paralelne restriktivne mjere razmjerne njihovoj specifičnoj nacionalnoj situaciji i o tomu obavješćuju Komisiju.**

Amandman 55
Prijedlog uredbe
Članak 6. – stavak 10.

Tekst koji je predložila Komisija

10. U slučaju kada su, nakon završetka postupka utvrđenog u stavicama 4. i 5., uložene primjedbe na mjeru koju je poduzela država članica ili u slučaju kada Komisija smatra da je nacionalna mjera u suprotnosti **sa zakonodavstvom** Unije, Komisija bez **odlaganja** započinje savjetovanje s državama članicama i dobavljačem te ocjenjuje nacionalnu mjeru. Na temelju rezultata tog ocjenjivanja **Komisija** odlučuje je li nacionalna mjera opravdana ili nije.

Izmjena

10. U slučaju kada su, nakon završetka postupka utvrđenog u stavicama 4. i 5., uložene primjedbe na mjeru koju je poduzela država članica ili u slučaju kada Komisija smatra da je **takva** nacionalna mjera u suprotnosti **s pravom** Unije, Komisija bez **odgode** započinje savjetovanje s državama članicama i dobavljačem te ocjenjuje nacionalnu mjeru **i** na temelju rezultata tog ocjenjivanja odlučuje je li nacionalna mjera opravdana ili nije, **a može predložiti i prikladnu alternativnu mjeru.**

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 56

Prijedlog uredbe

Članak 6. – stavak 11.

Tekst koji je predložila Komisija

11. Komisija svoju odluku upućuje svim državama članicama i odmah je dostavlja njima i dobavljaču.

Izmjena

11. Komisija svoju odluku upućuje svim državama članicama i odmah je dostavlja njima i **dotičnom** dobavljaču.

Amandman 57

Prijedlog uredbe

Članak 6. – stavak 12.

Tekst koji je predložila Komisija

12. Ako se nacionalna mjera smatra opravdanom, sve države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se nesukladan **proizvod povezan s energijom** povuče s njihovog tržišta te o tome obavješćuju Komisiju. Ako se nacionalna mjera smatra neopravdanom, dotična država članica povlači mjeru.

Izmjena

12. Ako se nacionalna mjera smatra opravdanom, sve države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se nesukladan **model proizvoda** povuče s njihovog **nacionalnog** tržišta te o tome obavješćuju Komisiju. Ako se nacionalna mjera smatra neopravdanom, dotična država članica povlači mjeru.

Amandman 58

Prijedlog uredbe

Članak 6. – stavak 13.

Tekst koji je predložila Komisija

13. Ako se nacionalna mjera smatra opravdanom i ako se nesukladnost **proizvoda povezanog s energijom** pripisuje nedostacima usklađenih normi iz stavka 6., Komisija primjenjuje postupak iz članka 11. Uredbe (EU) br. 1025/2012.

Izmjena

13. Ako se nacionalna mjera smatra opravdanom i ako se nesukladnost **modela proizvoda** pripisuje nedostacima usklađenih normi iz stavka 6., Komisija primjenjuje postupak iz članka 11. Uredbe (EU) br. 1025/2012.

Amandman 96

Prijedlog uredbe

Članak 6. – stavak 13.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

13.a Ako se dokaže nesukladnost proizvoda sa zahtjevima utvrđenima ovom Uredbom i relevantnim delegiranim aktima koji se na nju odnose, potrošači imaju pravo dobavljaču vratiti proizvod bez ikakve naknade i od dobavljača tražiti povrat cijelog iznosa početne kupovne cijene.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

U suradnji s tijelima za nadzor tržišta dobavljači moraju učiniti sve što je u razumnoj mjeri moguće kako bi stupili u kontakt s potrošačima na koje se to odnosi, u skladu s mjerodavnim zakonodavstvom o pravima potrošača.

Amandman 59**Prijedlog uredbe****Članak 7. – naslov i stavak 1.**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Oznake i promjena njihove vrijednosti**Postupak za uvođenje ili promjenu vrijednosti oznaka**

1. Komisija *može delegiranim aktima donesenima* u skladu s člancima 12. i 13., *uvesti nove oznake ili promijeniti vrijednosti postojećih oznaka.*

1. Komisija *je ovlaštena donijeti delegirane akte* u skladu s člankom 13. *radi dopune ove Uredbe uvođenjem oznaka ili mijenjanjem njihove vrijednosti.*

Oznake uvedene delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 10. Direktive 2010/30/EU prije 1. siječnja 2017. smatraju se oznakama za svrhe ove Uredbe.

Amandman 60**Prijedlog uredbe****Članak 7. – stavak 2.**

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2. *Ako za određenu skupinu proizvoda više nije dopušteno stavljanje na tržište modela u energetske razrede D, E, F ili G zbog provedbene mjere donesene na temelju Direktive 2009/125/EZ, taj razred ili ti razredi više se neće prikazivati na oznaci.*

2. *Kako bi razredi od A do G bili homogeni, Komisija u roku od pet godina od stupanja na snagu ove Uredbe uvodi oznake s promijenjenom vrijednošću za postojeće skupine proizvoda, kao što je navedeno u stavku 1., poštujući pritom odredbe stavka 4.*

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Skupine proizvoda obuhvaćene delegiranim uredbama Komisije (EU) br. 811/2013^(1a) i br. 812/2013^(1b) preispituju se šest godina nakon stupanja na snagu ove Uredbe radi promjene vrijednosti.

U pogledu skupina proizvoda obuhvaćenih delegiranim uredbama Komisije (EU) br. 1059/2010^(1c), br. 1060/2010^(1d), br. 1061/2010^(1e), br. 1062/2010^(1f) i br. 874/2012^(1g), kada su završene pripremne studije, Komisija najkasnije 21 mjesec nakon stupanja na snagu ove Uredbe uvodi oznake s promijenjenim vrijednostima.

^(1a) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 811/2013 od 18. veljače 2013. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti grijača prostora, kombiniranih grijača, kompleta koji sadržavaju grijač prostora, uređaj za upravljanje temperaturom i solarni uređaj i kompleta koji sadržavaju kombinirani grijač, uređaj za upravljanje temperaturom i solarni uređaj (SL L 239, 6.9.2013., str. 1.).

^(1b) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 812/2013 od 18. veljače 2013. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti grijača vode, spremnika tople vode i kompleta koji sadržavaju grijač vode i solarni uređaj (SL L 239, 6.9.2013., str. 83.).

^(1c) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1059/2010 od 28. rujna 2010. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti kućanskih perilica posuđa (SL L 314, 30.11.2010., str. 1.).

^(1d) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1060/2010 od 28. rujna 2010. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti kućanskih rashladnih uređaja (SL L 314, 30.11.2010., str. 17.).

^(1e) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1061/2010 od 28. rujna 2010. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti kućanskih perlica rublja (SL L 314, 30.11.2010., str. 47.).

^(1f) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1062/2010 od 28. rujna 2010. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti televizora (SL L 314, 30.11.2010., str. 64.).

^(1g) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 874/2012 od 12. srpnja 2012. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti električnih žarulja i rasvjetnih tijela (SL L 258, 26.9.2012., str. 1.).

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 61
Prijedlog uredbe
Članak 7. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Komisija osigurava da se **pri uvođenju oznake ili pri promjeni njezine vrijednosti zahtjevi utvrđuju tako da se u trenutku uvođenja oznake ne očekuje da će ijedan proizvod biti svrstan u energetske razrede A i B i da se procjenjuje da će do vremena kad se većina modela bude nalazila u tim razredima proteći barem deset godina.**

Izmjena

3. Komisija osigurava da se **svako daljnje mijenjanje vrijednosti oznaka odnosno oznake s promijenjenom vrijednošću iz stavka 2. pokrenu nakon što se ispune sljedeći uvjeti, što mora odražavati odgovarajući tehnološki napredak u relevantnoj skupini proizvoda:**

- (a) **kad 25 % proizvoda koji se prodaju na tržištu Unije bude svrstano u najviši razred energetske učinkovitosti odnosno razred A ili**
- (b) **kad 50 % proizvoda koji se prodaju na tržištu Unije bude svrstano u dva najviša razreda energetske učinkovitosti odnosno razrede A i B.**

Amandman 62
Prijedlog uredbe
Članak 7. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. **Uvrštavanjem skupine proizvoda u plan rada u skladu s člankom 11. Komisija osigurava sljedeće:**

- (a) **da se pripremne studije za promjenu vrijednosti dovrše najkasnije 18 mjeseci nakon što se ispune uvjeti utvrđeni stavkom 3.**
- (b) **da se promjena vrijednosti preispitivanjem i stupanjem na snagu relevantnog delegiranog akta u skladu s člankom 13. dovrši najkasnije tri godine nakon što se ispune uvjeti utvrđeni stavkom 3.**

Amandman 63
Prijedlog uredbe
Članak 7. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4. **Vrijednost oznaka potrebno je povremeno promijeniti.**

4. **Komisija određuje zahtjeve za nove oznake ili za promjenu vrijednosti oznaka s ciljem da one budu valjane najmanje deset godina.**

U tu svrhu Komisija osigurava da, kad je riječ o uvođenju oznake ili promjeni njezine vrijednosti, u trenutku uvođenja oznake niti jedan proizvod ne bude svrstan u energetske razred A.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

Za skupine proizvoda za koje pripremna studija iz točke (a) stavka 3.a pokaže brz tehnološki napredak niti jedan proizvod ne bi trebao biti svrstan u energetska razred A ili B u trenutku uvođenja oznake.

Amandman 64

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

5. **Kad se promijeni vrijednost** oznake:

5. Ako za određenu skupinu proizvoda više nije dopušteno stavljanje na tržište modela svrstanih u energetska razred F ili G zbog provedbene mjere za ekološki dizajn donesene na temelju Direktive 2009/125/EZ, taj razred odnosno ti razredi prikazuju se sivom bojom na oznaci, kao što je utvrđeno relevantnim delegiranim aktom. Standardni spektar boja oznake od tamnozeleno do crveno zadržava se za preostale više razrede. Promjene se odnose samo na nove jedinice proizvoda koje se stavljaju na tržište.

- (a) dobavljači trgovcima dostavljaju trenutačne oznake i oznake s promijenjenom vrijednošću tijekom razdoblja od šest mjeseci prije datuma navedenog u stavku (b);
- (b) trgovci postojeće oznake na izloženim proizvodima, uključujući na internetu, zamjenjuju oznakama s promijenjenom vrijednošću u roku od jednog tjedna nakon datuma utvrđenog u tu svrhu u relevantnom delegiranom aktu. Trgovci oznake s promijenjenom vrijednošću ne izlažu prije tog datuma.

Trgovci smiju prodavati proizvode povezane s energijom bez oznake ili oznake s promijenjenom vrijednošću samo ako oznaka (s promijenjenom vrijednošću) nikad nije ni napravljena za određeni proizvod, a dobavljač proizvoda više ne posluje na tržištu.

Amandman 65

Prijedlog uredbe

Članak 7. – stavak 6.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

6. **oznake uvedene delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 10. Direktive 2010/30/EU prije datuma primjene ove Uredbe smatraju se oznakama za svrhe ove Uredbe.** Komisija u roku od pet godina od stupanja na snagu ove Uredbe preispituje te oznake kako bi razmotrila promjenu njihove vrijednosti.

Briše se.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 66
Prijedlog uredbe
Članak 8.

Tekst koji je predložila Komisija

Baza podataka o proizvodima

Komisija uspostavlja i održava bazu podataka o proizvodima, u kojoj se nalaze informacije navedene u Prilogu I. Informacije navedene u točki 1. Priloga I. moraju biti javno dostupne.

Izmjena

Baza podataka o proizvodima

1. Komisija uspostavlja i održava bazu podataka o proizvodima koja se sastoji od dva različita sučelja, javnog sučelja i sučelja za sukladnost.

Javno sučelje obuhvaća informacije navedene u točki 1. Priloga I. pri čemu se moraju poštovati funkcionalni zahtjevi iz točke 3. Priloga I.

Sučelje za sukladnost obuhvaća informacije navedene u točki 2. Priloga I. pri čemu se moraju poštovati funkcionalni zahtjevi iz točke 4. Priloga I.

2. Pri unošenju informacija u bazu podataka o proizvodima dobavljači imaju pravo pristupa i uređivanja. Sve promjene moraju biti datirane i jasno uočljive za tijela za nadzor tržišta.

Podaci iz sučelja za sukladnost koriste se samo u svrhe povezane s provedbom ove Uredbe i delegiranih akata donesenih na temelju nje, a njihovo je korištenje u druge svrhe zabranjeno.

Dobavljači na svojim serverima smiju čuvati tehničku dokumentaciju u skladu s točkom (c) članka 3. stavka 1., izvješća o ispitivanju ili sličnu dokumentaciju o ocjenjivanju sukladnosti, kao što je utvrđeno točkom 2.(a) Priloga I. koji odgovaraju ispitivanjima koja provode sami dobavljači i koji su dostupni samo tijelima za nadzor tržišta i Komisiji.

Uspostava baze podataka mora biti u skladu s kriterijima koji omogućuju smanjivanje administrativnog opterećenja za dobavljače i druge korisnike baze podataka, jednostavno korištenje i rentabilnost.

Baza podataka o proizvodima ne zamjenjuje niti mijenja zadaće tijela za nadzor tržišta.

3. Komisija uz pomoć tijela za nadzor tržišta i dobavljača osobito vodi računa o prijelaznom procesu do pune provedbe javnog sučelja i sučelja za sukladnost.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 13. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem operativnih detalja u vezi s uspostavom baze podataka o proizvodima.

Amandman 67

Prijedlog uredbe

Članak 9. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Ako se tijekom ocjenjivanja sukladnosti proizvoda primjenjuju takve usklađene norme, **proizvod se** smatra sukladnim relevantnim zahtjevima mjerenja i izračuna iz delegiranog akta.

Izmjena

2. Ako se tijekom ocjenjivanja sukladnosti proizvoda primjenjuju takve usklađene norme, **model proizvoda** smatra se sukladnim relevantnim zahtjevima mjerenja i izračuna iz delegiranog akta.

2a. Cilj usklađenih normi je koliko je god to moguće simulacija upotrebe u stvarnim uvjetima pri čemu se zadržava standardna metoda ispitivanja, ne dovodeći u pitanje usporedivost unutar skupine proizvoda.

2b. Metode mjerenja i izračuna uključene u usklađene norme moraju biti pouzdane, točne i obnovljive i moraju biti u skladu s odredbama članka 3. stavka 1.a.

Amandman 68

Prijedlog uredbe

Članak 10. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

U provođenju svojih aktivnosti na temelju ove Uredbe **Komisija osigurava, za svaki delegirani akt**, uravnoteženo sudjelovanje predstavnika država članica i zainteresiranih strana povezanih sa skupinom proizvoda u pitanju, poput industrije, uključujući mala i srednja poduzeća i obrte, sindikata, trgovaca na veliko i malo, uvoznika, udruga za zaštitu okoliša i udruženja potrošača. **Komisija u tu svrhu uspostavlja Savjetodavni forum u okviru kojeg će se te strane sastajati. Taj Savjetodavni forum može se kombinirati sa Savjetodavnim forumom iz članka 18. Direktive 2009/125/EZ.**

Izmjena

1. U provođenju svojih aktivnosti na temelju ove Uredbe, u vezi s uvođenjem oznaka ili promjenom njihove vrijednosti na temelju članka 7. i uspostavom baze podataka na temelju članka 8., **Komisija osigurava** uravnoteženo sudjelovanje predstavnika država članica, uključujući i tijela za nadzor tržišta, i zainteresiranih strana povezanih sa skupinom proizvoda u pitanju, poput industrije, uključujući mala i srednja poduzeća i obrte, sindikata, trgovaca na veliko i malo, uvoznika, udruga za zaštitu okoliša i udruženja potrošača, **kao i sudjelovanje Europskog parlamenta.**

2. **Komisija uspostavlja Savjetodavni forum u okviru kojeg će se strane navedene u stavku 1. sastajati u navedenu svrhu. Taj Savjetodavni forum može se podudarati, u cijelosti ili djelomično, sa Savjetodavnim forumom iz članka 18. Direktive 2009/125/EZ. Zapisnici sa sastanaka Savjetodavnog foruma objavljuju se na javnom sučelju baze podataka uspostavljene na temelju članka 8.**

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 69**Prijedlog uredbe****Članak 10. – stavak 2.***Tekst koji je predložila Komisija*

Prije donošenja delegiranih akata Komisija će, **prema potrebi, s potrošačima** ispitati izgled i sadržaj oznaka za određene skupine proizvoda kako bi se osiguralo da potrošači jasno razumiju te oznake.

Izmjena

3. Prije donošenja delegiranih akata **na temelju ove Uredbe** Komisija će **sa skupinama predstavnika potrošača iz Unije** ispitati izgled i sadržaj oznaka za određene skupine proizvoda kako bi se osiguralo da potrošači jasno razumiju te oznake.

Amandman 70**Prijedlog uredbe****Članak 11. – stavak 1.***Tekst koji je predložila Komisija*

Nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom iz članka 10. Komisija **utvrđuje plan rada koji će biti javno dostupan**. U **planu rada utvrđuje se indikativni popis skupina proizvoda koji se smatraju prioritetima za donošenje delegiranih akata**. U **planu rada iznose se i planovi za preispitivanje i promjenu vrijednosti oznaka proizvoda ili skupina proizvoda**. Komisija **može povremeno mijenjati plan rada nakon savjetovanja sa Savjetodavnim forumom**. **Plan rada može se kombinirati s planom rada koji se zahtijeva na temelju članka 16. Direktive 2009/125/EZ**.

Izmjena

1. **Nakon** savjetovanja sa Savjetodavnim odborom iz članka 10. Komisija **donosi delegirane akte u skladu s člankom 13. radi dopune ove Uredbe, a u cilju utvrđivanja dugoročnog plana rada koji će biti javno dostupan, između ostalog i preko javnog sučelja baze podataka uspostavljene na temelju članka 8.**

2. **Komisija razrađuje plan rada u dijelovima koji će obuhvaćati prioritete za uvođenje oznaka energetske učinkovitosti za nove skupine proizvoda i za promjenu vrijednosti oznaka za skupine proizvoda.**

Komisija osigurava potrebne resurse za plan i njegovo usklađivanje.

Taj plan rada može se kombinirati s planom rada za ekološki dizajn koji je propisan člankom 16. Direktive 2009/125/EZ.

Komisija nakon savjetovanja sa Savjetodavnim forumom periodično ažurira plan rada. Europski parlament i Vijeće moraju jednom godišnje biti informirani o napretku u vezi s planom rada i formalno obaviješteni o svim njegovim izmjenama.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 71

Prijedlog uredbe

Članak 12. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

1. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte **koji se odnose na detaljne zahtjeve povezane** s oznakama za **određenje** skupine proizvoda povezanih s energijom (dalje u tekstu: „određene skupine proizvoda”) **u skladu s člankom 13.**

Izmjena

1. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte **u skladu s člankom 13. radi dopune ove Uredbe kojima će se utvrditi detaljni zahtjevi povezani** s oznakama za **određene** skupine proizvoda povezanih s energijom (dalje u tekstu: „određene skupine proizvoda”).

Amandman 72

Prijedlog uredbe

Članak 12. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

2. U delegiranim aktima navode se skupine proizvoda koje zadovoljavaju sljedeće kriterije:

- (a) prema **najnovijim dostupnim podacima i uzimajući u obzir količine koje se stavljaju** na tržište Unije, **skupina proizvoda ima** znatan potencijal za uštedu energije i, ako je to relevantno, drugih resursa;
- (b) **skupine** proizvoda ekvivalentne funkcionalnosti znatno se razlikuju u **relevantnim** razinama učinkovitosti;
- (c) **ne smije biti** znatnog negativnog utjecaja u pogledu novčane dostupnosti **i** troška životnog ciklusa **skupine** proizvoda;

Izmjena

2. U delegiranim aktima navode se skupine proizvoda koje zadovoljavaju sljedeće kriterije:

- (a) prema **stvarnom ulasku** na tržište Unije, **postoji** znatan potencijal za uštedu energije i, ako je to relevantno, drugih resursa;
- (b) **unutar skupine** proizvoda **modeli** ekvivalentne funkcionalnosti znatno se razlikuju u razinama **energetske** učinkovitosti;
- (c) **nema** znatnog negativnog utjecaja u pogledu novčane dostupnosti, troška životnog ciklusa **i funkcionalnosti** proizvoda **iz perspektive korisnika**;

Amandmani 73 i 98

Prijedlog uredbe

Članak 12. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. U delegiranim aktima **povezanima s određenim skupinama** proizvoda posebno se navodi:

- (a) definicija **određenih skupina** proizvoda, **koji potpadaju pod definiciju „proizvoda povezanog s energijom”** iz članka 2. stavka 11., **koje je potrebno obuhvatiti**;

Izmjena

3. U delegiranim aktima **koji se odnose na određene skupine proizvoda za dotičnu skupinu** proizvoda posebno se navodi:

- (a) definicija proizvoda **povezanih s energijom koji trebaju biti obuhvaćeni**;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

- (b) izgled i sadržaj oznake, **uključujući raspon kojim se prikazuje potrošnja energije od A do G, koja u najvećoj mogućoj mjeri ima jednake karakteristike u različitim skupinama proizvoda te je u svakom slučaju jasna i čitljiva;**
- (c) kad je to prikladno, potrošnja drugih resursa i dodatne informacije o proizvodima povezanim s energijom; u tom se slučaju na oznaci naglašava energetska učinkovitost proizvoda;
- (d) položaj na kojem će oznaka biti izložena, primjerice hoće li biti pričvršćena na proizvod, ispisana na pakiranju, pružena u elektroničkom obliku ili prikazana na internetu;
- (e) prema potrebi, elektronička sredstva označivanja proizvoda;
- (f) način na koji će se oznaka i tehničke informacije dostaviti u slučaju prodaje na daljinu;
- (g) **sadržaj** i, prema potrebi, format i drugi detalji o **tehničkoj dokumentaciji i** informacijskom listu proizvoda;
- (h) da se pri provjeri sukladnosti sa zahtjevima primjenjuju samo ona dopuštena odstupanja koja su navedena u delegiranim aktima;
- (i) obveze dobavljača i trgovaca u odnosu na bazu podataka o proizvodima;
- (j) **posebno** navođenje energetskog razreda koje se treba uključiti u oglase i tehničke promotivne materijale, uključujući zahtjeve da to bude u čitkom i vidljivom obliku;

Izmjena

- (b) izgled, **dimenzije** i sadržaj oznake, **koja u svakom slučaju mora biti jasna i čitljiva, vodeći računa o potrebama potrošača s oštećenjima vida, i na kojoj na vidljivom mjestu moraju biti istaknute sljedeće informacije utvrđene u skladu s relevantnim delegiranim aktom:**
- (i) **raspon od A do G na kojem je prikazan razred energetske učinkovitosti dotičnog modela proizvoda i koji, koliko je god to moguće, mora imati jednake karakteristike dizajna u različitim skupinama proizvoda;**
- (ii) **apsolutna potrošnja energije u kWh, na godišnjoj razini ili u nekom drugom vremenskom razdoblju.**
- (c) kad je to prikladno, potrošnja drugih resursa i dodatne informacije o proizvodima povezanim s energijom; u tom se slučaju na oznaci naglašava energetska učinkovitost proizvoda;
- (ca) **prema potrebi, uputa na oznaci koja potrošačima omogućuje da prepoznaju proizvode koji imaju funkciju povezivanja (tj. pametne uređaje);**
- (d) položaj na kojem će oznaka biti izložena, primjerice hoće li biti pričvršćena na proizvod, **pri čemu se on ne smije oštetiti**, ispisana na pakiranju, pružena u elektroničkom obliku ili prikazana na internetu;
- (e) prema potrebi, elektronička sredstva označivanja proizvoda;
- (f) način na koji će se oznaka i tehničke informacije dostaviti u slučaju prodaje na daljinu;
- (g) **propisani sadržaj** i, prema potrebi, format i drugi detalji o informacijskom listu proizvoda **i tehničkoj dokumentaciji;**
- (h) da se pri provjeri sukladnosti sa zahtjevima primjenjuju samo ona dopuštena odstupanja koja su navedena u delegiranim aktima;
- (i) obveze dobavljača i trgovaca u odnosu na bazu podataka o proizvodima;
- (j) **prema potrebi, posebno** navođenje energetskog razreda koje se treba uključiti u oglase i tehničke promotivne materijale, uključujući zahtjeve da to bude u čitkom i vidljivom obliku;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

(k) postupci procjene sukladnosti te metode mjerenja i izračuna koje će se upotrebljavati za utvrđivanje informacija na oznaci i na informacijskom listu proizvoda;

(l) je li za veće uređaje potrebna viša razina energetske učinkovitosti za postizanje određenog energetskog razreda;

(m) format bilo kakvih dodatnih upućivanja na oznaci, čime se potrošačima omogućuje elektronički pristup detaljnijim informacijama o učinkovitosti proizvoda uključenima u informacijski list proizvoda;

(n) trebaju li i kako energetske razredi kojima se opisuju potrošnja energije tijekom upotrebe proizvoda biti prikazani na pametnim brojilima ili na interaktivnom zaslonu proizvoda;

(o) datum ocjene i mogućeg preispitivanja delegiranog akta.

Kad je riječ o sadržaju oznake iz točke (b) prvog podstavka, stupnjevi razvrstavanja od A do G odgovaraju znatnim uštedama energije i smanjenju troškova iz perspektive potrošača.

U pogledu formata upućivanja iz točke (m) prvog podstavka, ta upućivanja mogu imati oblik adrese internetske stranice, **kôda** za brzi odgovor (QR), poveznice na oznake dostupne na internetu ili bilo kojeg drugog prikladnog sredstva usmjerenog prema potrošaču.

Uvođenje oznake za proizvod koji će biti obuhvaćen delegiranim aktom ne smije imati znatan negativan utjecaj na funkcionalnost proizvoda iz perspektive korisnika.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte **o operativnim detaljima povezanim** s bazom podataka o proizvodima, uključujući sve obveze dobavljača i trgovaca **u skladu s člankom 13.**

Izmjena

(k) postupci procjene sukladnosti te metode mjerenja i izračuna, **kao što je utvrđeno člankom 9.**, koje će se upotrebljavati za utvrđivanje informacija na oznaci i na informacijskom listu proizvoda, **uključujući definiciju indeksa energetske učinkovitosti (EEI) ili sličnog parametra, kao i raspon od A do G kojim se određuju razredi energetske učinkovitosti;**

(l) je li za veće uređaje potrebna viša razina energetske učinkovitosti za postizanje određenog energetskog razreda;

(m) format bilo kakvih dodatnih upućivanja na oznaci, čime se potrošačima omogućuje elektronički pristup detaljnijim informacijama o učinkovitosti proizvoda uključenima u informacijski list proizvoda;

(n) trebaju li i kako energetske razredi kojima se opisuju potrošnja energije tijekom upotrebe proizvoda biti prikazani na pametnim brojilima ili na interaktivnom zaslonu proizvoda;

(o) datum ocjene i mogućeg preispitivanja delegiranog akta.

U pogledu formata upućivanja iz točke (m) prvog podstavka, ta upućivanja mogu imati oblik adrese internetske stranice, **dinamičnog kôda** za brzi odgovor (QR **kod**), poveznice na oznake dostupne na internetu ili bilo kojeg drugog prikladnog sredstva usmjerenog prema potrošaču **koje daje poveznicu s javnim sučeljem baze podataka uspostavljene u skladu s člankom 8.**

Informacijski list proizvoda naveden u točki (g) prvog podstavka pruža izravne poveznice s javnim sučeljem baze podataka uspostavljene u skladu s člankom 8. i ustupa se potrošačima na svim službenim jezicima Unije nacionalnih tržišta na kojima je dotični model proizvoda stavljen na raspolaganje.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte **u skladu s člankom 13. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem operativnih detalja u vezi** s bazom podataka o proizvodima, uključujući sve obveze dobavljača i trgovaca.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

U pogledu informacija iz točke (g) prvog podstavka, kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita povjerljivih informacija i tehničke dokumentacije, u tim se delegiranim aktima navode informacije koje se trebaju unositi u bazu podataka i informacije koje treba staviti na raspolaganje nacionalnim tijelima i Komisiji na njihov zahtjev.

Amandman 74

Prijedlog uredbe

Članak 12. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Komisija vodi i ažurira popis svih delegiranih akata kojima se dopunjuje ova Uredba i onih kojima se razrađuje Direktiva 2009/125/EC o ekološkom dizajnu, kao i popis svih usklađenih normi koje zadovoljavaju relevantne metode mjerenja i izračuna, u skladu s člankom 9., te ga stavlja na raspolaganje javnosti.

Amandman 75

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

2. **Delegiranje ovlasti** iz članaka 7. i 12. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno razdoblje od datuma primjene ove Uredbe.

2. **Ovlast za donošenje delegiranih akata** iz članka 7., članka 8. stavka 4., članka 11. stavka 1. i članka 12. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od šest godina od 1. siječnja 2017..

Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije isteka tog šestogodišnjeg razdoblja.

Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednaka trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće usprotive takvom produljenju najkasnije tri mjeseca prije isteka svakog razdoblja.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 76

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

3. Europski parlament ili Vijeće **moгу** u **bilo kojem** trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz **članaka** 7. i 12. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti navedeno u **ovoj Uredbi**. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave te odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji datum naveden u toj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

Izmjena

3. Europski parlament ili Vijeće u **svakom** trenutku **moгу** opozvati delegiranje ovlasti iz **članka** 7., **članka 8. stavka 4.**, **članka 11. stavka 1.** i **članka** 12. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti navedeno u **toj odluci**. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave te odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji datum naveden u toj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

Amandman 77

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

3a. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

Amandman 78

Prijedlog uredbe

Članak 13. – stavak 5.

Tekst koji je predložila Komisija

5. Delegirani akt donesen u skladu s **člancima** 7. i 12. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće ne izraze nikakav prigovor u roku od dva mjeseca od obavješćivanja Europskog parlamenta i Vijeća o tom aktu ili ako prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijeste Komisiju da nemaju prigovora. Taj se rok **može produžiti** za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Izmjena

5. Delegirani akt donesen u skladu s **člankom** 7., **člankom 8. stavkom 4.**, **člankom 11. stavkom 1.** i **člankom** 12. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće ne izraze nikakav prigovor u roku od dva mjeseca od obavješćivanja Europskog parlamenta i Vijeća o tom aktu ili ako prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijeste Komisiju da nemaju prigovora. Taj se rok **produžuje** za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 79

Prijedlog uredbe

Članak 14. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija

Najkasnije **osam** godina nakon stupanja na snagu Komisija ocjenjuje primjenu ove Uredbe te Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće. U tom se izvješću ocjenjuje koliko je učinkovito na temelju ove Uredbe potrošačima omogućen izbor učinkovitijih proizvoda, uzimajući u obzir njezin **utjecaj** na poslovanje.

Izmjena

Najkasnije ... [šest godina nakon stupanja na snagu ove Uredbe] Komisija ocjenjuje primjenu ove Uredbe te Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće. U tom se izvješću ocjenjuje koliko je učinkovito na temelju ove Uredbe **i njezinih delegiranih akata** potrošačima omogućen izbor **energetski** učinkovitijih proizvoda, uzimajući u obzir **kriterije kao što je njezin učinak** na poslovanje, **potrošnju energije, emisije stakleničkih plinova, aktivnosti tržišnog nadzora i troškove uspostave i održavanja baze podataka.**

U postupku ocjenjivanja koji se provodi u skladu s prvim stavkom izričito se navode godišnja izvješća o praćenju provedbe i nadzora tržišta u skladu s člankom 5.

Amandman 80

Prijedlog uredbe

Članak 16. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija

Međutim, **članak 3. stavak 1. točka (d)** primjenjuje se **od 1. siječnja 2019.**

Izmjena

Međutim, **točka (d) članka 3. stavka 1.** primjenjuje se **čim javno sučelje baze podataka uspostavljene u skladu s člankom 8. bude potpuno operativno, a u svakom slučaju prije 1. siječnja 2018.**

Amandman 81

Prijedlog uredbe

Annex I – title and point 1

Tekst koji je predložila Komisija

Informacije koje trebaju biti uključene u bazu podataka o proizvodima

1. **Javno dostupne informacije o proizvodu:**

(a) **naziv** ili zaštitni znak **proizvođača ili** dobavljača;

(b) identifikacijske oznake proizvoda, uključujući sve ekvivalentne modele;

Izmjena

Informacije koje trebaju biti uključene u bazu podataka o proizvodima **i funkcionalni zahtjevi**

1. **Informacije koje trebaju biti uključene na javno sučelje baze podataka:**

(a) **naziv** ili zaštitni znak, **adresa, kontaktni podaci i drugi podaci o identitetu** dobavljača;

(aa) kontaktni podaci tijela za nadzor tržišta u državi članici;

(b) identifikacijske oznake proizvoda, uključujući sve ekvivalentne modele;

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Tekst koji je predložila Komisija	Izmjena
(c) oznaka u elektroničkom formatu;	(c) oznaka u elektroničkom formatu;
(d) razredi i ostali parametri na oznaci ;	(d) razredi energetske učinkovitosti i ostali parametri oznake ;
(e) informacijski list proizvoda u elektroničkom formatu.	(e) parametri informacijskog lista proizvoda u elektroničkom formatu;
	(ea) obrazovne i informativne kampanje u državi članici, kao što je navedeno u članku 4. stavku 4.;
	(eb) plan rada Komisije, kao što je navedeno u članku 11.;
	(ec) zapisnici sa sastanaka Savjetodavnog foruma;
	(ed) popis primjenjivih delegiranih akata i usklađenih normi.

Amandman 82

Prijedlog uredbe

Prilog I. – točka 2.

Tekst koji je predložila Komisija	Izmjena
2. Podaci o sukladnosti, dostupni samo tijelima za nadzor tržišta država članica i Komisiji:	2. Informacije koje trebaju biti uključene na sučelje za sukladnost baze podataka:
(a) tehnička dokumentacija navedena u mjerodavnom delegiranom aktu;	(a) izvješće o ispitivanju ili sličan dokument o ocjeni sukladnosti koji omogućuje ocjenjivanje sukladnosti sa svim zahtjevima relevantnog delegiranog akta, uključujući metode ispitivanja i serije mjerenja;
(b) izvješće o ispitivanju ili slični tehnički dokazi na temelju kojih se može ocijeniti sukladnost sa svim zahtjevima iz mjerodavnog delegiranog akta;	(b) privremene mjere donesene u okviru nadzora tržišta u vezi s ovom Uredbom;
(c) naziv i adresa dobavljača;	(c) tehnička dokumentacija iz točke (c) članka 3. stavka 1.:
	(ca) podaci za izravan kontakt s tijelima za nadzor tržišta u državi članici i koordinatorima unutar Komisije;
	(cb) rezultati provjera sukladnosti koje su provele države članice i Komisija i, po potrebi, korektivne mjere i mjere ograničavanja koje poduzimaju tijela za nadzor tržišta, kao što je navedeno u člancima 5. i 6.
(d) kontaktni podaci predstavnika dobavljača.	

Srijeda, 6. srpnja 2016.

Amandman 83
Prijedlog uredbe
Prilog I. – točka 2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- 2a. Funkcionalni zahtjevi za javno sučelje baze podataka:**
- (a) svaki model proizvoda ima zaseban unos;
 - (b) omogućuje potrošačima da jednostavno utvrde koji je najbolji energetske razred u kojem postoje proizvodi za svaku skupinu proizvoda, što im omogućuje da usporede karakteristike modela i odaberu energetske najučinkovitije proizvode;
 - (c) na njemu se može dobiti oznaka energetske učinkovitosti za svaki proizvod u obliku jedinstvene datoteke koja se može pregledati i ispisati, kao i verzije cjelovitog informacijskog lista o proizvodu na svim službenim jezicima Unije;
 - (d) informacije moraju biti pogodne za strojno učitavanje, sortiranje i pretraživanje te se moraju poštovati otvoreni standardi za upotrebu od trećih strana, bez naknade;
 - (e) suvišno registriranje mora se automatski izbjeći;
 - (f) mora se uspostaviti i održavati korisnička potpora ili kontaktna točka na internetu, a na sučelju mora biti jasna uputa o tomu.

Amandman 84
Prijedlog uredbe
Prilog I. – točka 2.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

- 2b. Funkcionalni zahtjevi za sučelje za sukladnost baze podataka:**
- (a) moraju se osigurati stroge sigurnosne mjere za zaštitu povjerljivih informacija;
 - (b) prava pristupa dodjeljuju se samo osobama kojima je to nužno za obavljanje poslova iz njihovog djelokruga (engl. *need-to-know*);
 - (c) predviđena je poveznica s informacijskim i komunikacijskim sustavom za tržišni nadzor (ICSMS).

Srijeda, 6. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0305

Europska granična i obalna straža ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj graničnoj i obalnoj straži te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2007/2004, Uredbe (EZ) br. 863/2007 i Odluke Vijeća 2005/267/EZ (COM(2015)0671 – C8-0408/2015 – 2015/0310(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2018/C 101/22)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2015)0671),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 77. stavak 2. točke (b) i (d) i članak 79. stavak 2. točku (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0408/2015),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 25. svibnja 2016. ⁽¹⁾;
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 30. lipnja 2016. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i mišljenja Odbora za vanjske poslove, Odbora za proračune i Odbora za ribarstvo (A8-0200/2016),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2015)0310

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 6. srpnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o Europskoj graničnoj i obalnoj straži, i o izmjeni Uredbe (EU)2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 863/2007 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe Vijeća (EZ) br. 2007/2004 i Odluke Vijeća 2005/267/EZ

(Budući da je postignut dogovor između Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2016/1624.)

⁽¹⁾ Još nije objavljeno u Službenom listu.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0306

Europska agencija za pomorsku sigurnost *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1406/2002 o osnivanju Europske agencije za pomorsku sigurnost (COM(2015)0667 – C8-0404/2015 – 2015/0313(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2018/C 101/23)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2015)0667),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 100. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0404/2015),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 16. ožujka 2016. ⁽¹⁾,
 - nakon savjetovanja s Odborom regija,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za promet i turizam i mišljenje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0215/2016),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2015)0313

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 6. srpnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1406/2002 o osnivanju Europske agencije za pomorsku sigurnost

(Budući da je postignut dogovor između Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2016/1625.)

⁽¹⁾ Još nije objavljeno u Službenom listu.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0307

Agencija za kontrolu ribarstva Zajednice *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 768/2005 o osnivanju Agencije za kontrolu ribarstva Zajednice (COM(2015)0669 – C8-0406/2015 – 2015/0308(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2018/C 101/24)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2015)0669),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 43. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0406/2015),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 25. svibnja 2016. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ribarstvo (A8-0068/2016),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2015)0308

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 6. srpnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 768/2005 o osnivanju Agencije za kontrolu ribarstva Zajednice

(Budući da je postignut dogovor između Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2016/1626.)

⁽¹⁾ Još nije objavljeno u Službenom listu.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

P8_TA(2016)0308

Tajništvo nadzornog odbora OLAF-a *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 6. srpnja 2016. o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 u pogledu tajništva nadzornog odbora Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF) (COM(2016)0113 – C8-0109/2016 – 2016/0064(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2018/C 101/25)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2016)0113),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 325. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0109/2016),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda od 5. travnja 2016. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 8. lipnja 2016. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A8-0188/2016),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. prima na znanje izjavu Komisije priloženu ovoj Rezoluciji;
 3. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog ili ga zamijeniti drugim tekstom;
 4. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P8_TC1-COD(2016)0064

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 6. srpnja 2016. radi donošenja Uredbe (EU) 2016/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 u pogledu tajništva nadzornog odbora Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF)

(Budući da je postignut dogovor između Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2016/2030.)

⁽¹⁾ SL C 150, 27.4.2016., str. 1.

Srijeda, 6. srpnja 2016.

PRILOG ZAKONODAVNOJ REZOLUCIJI

Izjava Komisije

Komisija u potpunosti podupire neovisno djelovanje tajništva nadzornog odbora OLAF-a. Glavni je cilj predložene izmjene Uredbe o OLAF-u (EU, Euratom) br. 883/2013 dodatno zajamčiti neovisnost tajništva, što će biti i nit vodilja pri provedbi te izmijenjene Uredbe.

U pismu od 20. svibnja 2016. potpredsjednica Georgieva potvrdila je predsjedniku nadzornog odbora da Komisija namjerava tajništvo tog odbora spojiti s Uredom za upravljanje individualnim materijalnim pravima i njihovu isplatu (PMO) od dana primjene izmijenjene Uredbe. To će spajanje biti isključivo administrativne naravi radi pojednostavljenja određenih organizacijskih i proračunskih aspekata. Njime se neće utjecati na neovisno funkcioniranje tajništva.

U pismo se također navodi da administrativno pridruživanje tajništva PMO-u neće utjecati na broj zaposlenika i razinu proračunskih sredstava tajništva. Voditelj tajništva bit će zadužen za upravljanje osobljem i njegovo ocjenjivanje. Ocjena o radu voditelja tajništva donijet će se na temelju izvješća nadzornog odbora.

Komisija će nakon savjetovanja s nadzornim odborom razmotriti mogućnost donošenja unutarnjih pravila o mobilnosti kojima bi se, kako bi tajništvo ostalo stvarno neovisno te se izbjegli sukobi interesa ili praksa rotirajućih vrata unutar OLAF-a, ograničilo trajanje upućivanja u tajništvo, ali na način da se ipak zajamči kontinuitet rada.

Izmjena Uredbe ne utječe na pristup nadzornog odbora informacijama kao što su one sadržane u informatičkim sustavima, bazama podataka i dokumentima OLAF-a.

Uredi osoblja tajništva nadzornog odbora ostat će u zgradi u kojoj je trenutačno smješten OLAF, čime se štiti neovisnost nadzornog odbora i OLAF-a i zadržava jednostavna komunikacija među osobljem.

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR